

URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o.

**PROSTORNI PLAN UREĐENJA
GRADA VUKOVARA**

Zagreb, siječanj 2006.

Županija:	Vukovarsko-srijemska						
Grad:	VUKOVAR						
Naziv prostornog plana:	PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VUKOVARA						
TEKST							
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru: Službeni vjesnik Grada Vukovara br. 4/01	Odluka Gradskog vijeća Grada Vukovara o donošenju plana: Klasa: 350-02/02-01/01, Urbroj: 2196/01-3-06-152 Službeni vjesnik Grada Vukovara br. 1/06						
Javna rasprava održana: od 9.5.2005. do 8.6.2005.	Javno izlaganje održano: 1.6.2005.						
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Nediljko Bešlić, dipl.ing.stroj.						
Suglasnosti na plan prema čl. 24. i 26b. Zakona o prostornom uređenju ("NN br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04):							
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za materijalne resurse, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša</u> KLASA: 350-02/05-01/165, URBROJ: 512M3-020202-05-5 od 9.12.2005. 2. <u>MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA</u> KLASA: 350-02/05-01/185, URBROJ: 525-09-V.B.M/05-02 od 16.12.2005. 3. <u>URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI</u> Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove VUKOVAR KLASA: 350-02/05-01/174, URBROJ: 2196-03-02-06-04 od 16.1.2006. 4. <u>MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku</u> KLASA: 612-08/05-01-03/121, URBROJ: 532-04-9/1-06-03 od 23.1.2006. 							
Pravna osoba koja je izradila plan:	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o. ZAGREB, Britanski trg 12						
Pečat pravne osobe koja je izradila plan:	Odgovorna osoba: Luka Šulentić, dipl.ing.arh.						
Kordinator izrade plana: Zoran Hebar, dipl.ing.arh.							
Stručni tim u izradi plana:							
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Zoran Hebar, dipl.ing.arh.</td> <td style="width: 50%;">4. Nina Kelava, dipl.ing.arh.</td> </tr> <tr> <td>2. Domagoj Lovas, dipl.ing.arh.</td> <td>5. Daliborka Pavlović, aps.arh.</td> </tr> <tr> <td>3. Goran Izetbegović, dipl.ing.prom.</td> <td>6. Tomislav Šolto, aps.arh.</td> </tr> </table>		1. Zoran Hebar, dipl.ing.arh.	4. Nina Kelava, dipl.ing.arh.	2. Domagoj Lovas, dipl.ing.arh.	5. Daliborka Pavlović, aps.arh.	3. Goran Izetbegović, dipl.ing.prom.	6. Tomislav Šolto, aps.arh.
1. Zoran Hebar, dipl.ing.arh.	4. Nina Kelava, dipl.ing.arh.						
2. Domagoj Lovas, dipl.ing.arh.	5. Daliborka Pavlović, aps.arh.						
3. Goran Izetbegović, dipl.ing.prom.	6. Tomislav Šolto, aps.arh.						
Pečat Gradskog vijeća Grada Vukovara:	Predsjednik Gradskog vijeća Grada Vukovara: Nikola Toth						
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava:	Pečat nadležnog tijela:						

ELABORAT: PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VUKOVARA

NARUČITELJ: GRAD VUKOVAR

IZVRŠITELJ: URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o.

RUKOVOĐITELJ
ORG. JEDINICE I.: ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh.

KOORDINATOR IZRADE
PLANA: ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh.

STRUČNI TIM U
IZRADI PLANA: ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh.
DOMAGOJ LOVAS, dipl.ing.arh.
GORAN IZETBEGOVIĆ, dipl.ing.prom.
NINA KELAVA, dipl.ing.arh.
DALIBORKA PAVLOVIĆ, aps.arh.
TOMISLAV ŠOLTO, aps.arh.

OBRADA TEKSTA: VIŠNJA ŽUGAJ, stenodaktilograf

Zagreb, siječanj 2006. godine

DIREKTOR
LUKA ŠULENTIĆ, dipl.ing.arh.

SADRŽAJ

TEKST:

I	OBRAZLOŽENJE.....	6
	UVOD.....	6
1.	POLAZIŠTA	6
1.1.	Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Vukovara u odnosu na prostor i sustave Županije i Države	8
1.1.1.	Osnovni podaci o stanju u prostoru	13
1.1.1.1.	Društvena infrastruktura.....	17
1.1.1.2.	Postojeće stanje prometne infrastrukture	19
1.1.1.3.	Postojeće stanje telekomunikacijske mreže	23
1.1.1.4.	Postojeće stanje elektroenergetske mreže.....	25
1.1.1.5.	Plin	26
1.1.1.6.	Transport nafte.....	26
1.1.1.7.	Opskrba toplinskom energijom	26
1.1.1.8.	Vodoopskrba	26
1.1.1.9.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	27
1.1.2.	Vodnogospodarski sustav	28
1.1.3.	Zbrinjavanje otpada.....	30
2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVITKA I UREĐENJA.....	31
2.1.	Ciljevi prostornog razvitka županijskog značaja	31
2.1.1.	Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava.....	33
2.1.2.	Racionalno korištenje prirodnih izvora	34
2.1.3.	Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	35
2.2.	Ciljevi prostornog razvitka gradskog značaja.....	36
2.2.1.	Demografski razvitak.....	37
2.2.2.	Odabir prostorno-razvojne strukture	38
2.2.3.	Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	39
2.2.4.	Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	42
2.3.	Ciljevi prostornog uređenja naselja na prostoru Grada Vukovara	50
2.3.1.	Racionalno korištenje i zaštita prostora	52
2.3.2.	Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	52
2.3.3.	Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	53
2.3.3.1.	Unapređenje uređenja naselja	53
2.3.3.2.	Unapređenje prometne infrastrukture	54
2.3.3.3.	Unapređenje komunalne infrastrukture.....	55
3.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA GRADA VUKOVARA	57
3.1.	Prikaz prostornog razvitka na području Grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije	57
3.2.	Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina.....	58
3.2.1.	Građevinska područja naselja.....	64
3.2.2.	Građevinska područja za razvoj izvan naselja.....	67
3.3.	Prikaz gospodarskih djelatnosti	68
3.4.	Prikaz društvenih djelatnosti	69
3.5.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	70
3.5.1.	Zone gospodarskih djelatnosti	71
3.5.1.1.	Gospodarske djelatnosti - proizvodne.....	71
3.5.1.2.	Gospodarske djelatnosti - farme	72
3.5.2.	Poljoprivredne površine.....	72
3.5.3.	Prirodne cjeline i šume.....	72
3.6.	Razvoj infrastrukturnih sustava	73
3.6.1.	Prometni sustav	73
3.6.1.1.	Cestovni promet.....	73
3.6.1.2.	Željeznički promet	74
3.6.1.3.	Biciklistički promet.....	74
3.6.1.4.	Riječni promet	74

3.6.1.5.	Zračni promet	75
3.6.1.6.	Poštanski promet	75
3.6.1.7.	Telekomunikacijski promet.....	75
3.6.2.	Energetski sustav.....	76
3.6.2.1.	Proizvodnja i cijevi transport nafte i plina.....	76
3.6.2.2.	Centralni toplinski sustav	76
3.6.2.3.	Elektroenergetika	77
3.6.3.	Vodnogospodarski sustav	77
3.6.3.1.	Vodoopskrba	77
3.6.3.2.	Odvodnja.....	78
3.6.3.3.	Uređenje vodotoka i voda	79
3.7.	Postupanje s otpadom	80
3.8.	Groblja.....	81
3.9.	Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	81
3.9.1.	Zaštita voda.....	81
3.9.2.	Zaštita od buke.....	82
3.9.3.	Zaštita od požara	82
3.9.4.	Zaštita tla.....	82
3.9.5.	Zaštita zraka.....	82
3.9.6.	Zaštita životinja	82
3.9.7.	Zaštita prirodne baštine.....	83
3.9.8.	Zaštita kulturne baštine	83
3.9.8.1.	Identifikacija i inventarizacija kulturnih dobara.....	84
3.9.8.2.	Pravni status i režim zaštite	85
3.9.8.3.	Valorizacija i kategorizacija kulturnih dobara	85
3.9.8.4.	Prijedlog za utvrđivanje i provođenje razina zaštite.....	86
3.9.8.5.	Detaljna inventarizacija kulturnih dobara prema naseljima.....	86
3.10.	Zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata	91
3.10.1.	Zone zabrane gradnje	91
3.10.2.	Zone ograničene gradnje	91
3.10.3.	Zona kontrolirane gradnje	92
II.	ODREDBE ZA PROVOĐENJE.....	93
0.	ZNAČENJE POJMOVA KORIŠTENIH U ODREDBAMA	93
1.	UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA	93
1.0.	Korištenje i namjena prostora	93
1.1.	Razvoj i uređenje naselja	93
1.2.	Razvoj i uređenje prostora izvan naselja	94
1.3.	Poljoprivredna tla isključivo osnovne namjene	94
1.4.	Šume.....	95
1.5.	Vodene površine, vodotoci, akumulacije.....	95
1.6.	Vodocrpilišta.....	95
1.7.	Groblja.....	95
1.8.	Cestovni promet.....	95
1.9.	Željeznički promet	96
1.10.	Zračni promet	96
1.11.	Posebna namjena	96
2.	UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA	96
2.1.	Građevine od važnosti za Državu i Županiju	96
2.2.	Građevinska područja naselja.....	97
2.2.1.	Osnovni pojmovi.....	97
2.2.2.	Namjene.....	98
2.2.3.	Pomoćne građevine	99
2.2.4.	Gospodarske građevine.....	99
2.2.5.	Manje poslovne građevine	99
2.2.6.	Veličina i izgrađenost građevnih čestica niske stambene izgradnje te uvjeti oblikovanja i uvjeti smještaja.....	100
2.2.7.	Višestambene građevine.....	101
2.2.8.	Građevine javne, društvene i poslovne namjene.....	101
2.2.9.	Sportsko-rekreacijska namjena.....	102

2.2.10.	Društvena i sportsko-rekreacijska namjena	102
2.2.11.	Javno-prometne površine.....	102
2.2.12.	Planovi užih područja	103
2.3.	Građevine povremenog stanovanja	103
2.4.	Izgrađene strukture van naselja	103
2.4.1.	Objekti infrastrukture	103
2.4.2.	Rekreacijski objekti	104
2.4.3.	Objekti za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina	104
2.4.4.	Stambeni i gospodarski objekti za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti te za intenzivnu poljoprivrednu djelatnost.....	104
2.4.5.	Građevine za potrebe obrane	106
2.4.6.	Zdravstveno lječilišni stacionarni objekti	106
2.5.	Površine za razvoj i uređenje izvan naselja	106
3.	UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	106
4.	UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	107
4.1.	Uvjeti smještaja i gradnje zgrada	107
4.2.	Uvjeti uređenja i gradnje sportsko-rekreacijskih građevina	108
5.	UVJETI GRADNJE NA PODRUČJU VUČEDOLA	108
6.	UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	108
6.1.	Prometni sustav	108
6.1.1.	Cestovni promet	109
6.1.2.	Željeznički promet	110
6.1.3.	Zračni promet	110
6.2.	Telekomunikacijska mreža	110
6.3.	Sustav plinoopskrbe	111
6.4.	Elektroenergetski sustav	111
6.4.1.	Prijenosna 110 kV mreža	111
6.4.2.	Razdjelna 10(20) kV mreža	111
6.4.3.	Niskonaponska mreža.....	111
6.4.4.	Javna rasvjeta	112
6.5.	Sustav odvodnje.....	112
6.6.	Sustav vodoopskrbe.....	112
6.7.	Građevine za opskrbu toplinskom energijom.....	113
7.	MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA	113
7.1.	Krajobrazne i prirodne vrijednosti	113
7.2.	Kulturno-povijesne cjeline i vrijednosti	114
8.	POSTUPANJE S OTPADOM	115
9.	MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	116
9.1.	Opće mjere.....	116
9.2.	Zaštita voda.....	116
9.3.	Zaštita od buke.....	116
9.4.	Zaštita tla.....	116
9.5.	Zaštita zraka.....	117
9.6.	Zaštita životinja	117
9.7.	Mjere posebne zaštite	117
9.8.	Zaštita od požara	118
9.9.	Zaštita zračnih koridora.....	119
10.	MJERE PROVEDBE PLANA	119
10.1.	Obveza izrade prostornih planova	119
10.2.	Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera	120
10.3.	Posebne mjere uz zone posebne namjene i vojne komplekse.....	120
10.4.	Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni	121
11.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	121
	PRILOG:	122
	POPIS KORIŠTENE DOKUMENTACIJE	127

GRAFIČKI PRIKAZI

- 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA ..... mj. 1:25.000**
  - 1.1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA – POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE
  - 1.2. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA – PROMET
  - 1.3. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA – POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE
- 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE mj.1:25.000**
  - 2.1.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – ENERGETSKI SUSTAV
- PROIZVODNJA I CIJEVNI TRANSPORT NAFTE I PLINA
  - 2.1.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – ENERGETSKI SUSTAV
- ELEKTROENERGETIKA
  - 2.2.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – VODNOGOSPODARSKI SUSTAV
- VODOOPSKRBA
  - 2.2.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – VODNOGOSPODARSKI SUSTAV
- ODVODNJA OTPADNIH VODA
- 3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA mj.1:25.000**
  - 3.1.1. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA – UVJETI KORIŠTENJA
- PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA
  - 3.1.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA – UVJETI KORIŠTENJA
- PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU
  - 3.1.3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA – UVJETI KORIŠTENJA
- VODNO GOSPODARSTVO
  - 3.2.1. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA
- PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE
- ZAŠTITA POSEBNIH VRIJEDNOSTI I OBILJEŽJA
  - 3.2.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA
- PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE
- PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE I UREĐENJA
- 4. GRANICE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA mj.1:5.000**
  - 4.1. SOTIN
  - 4.2. VUČEDOL
  - 4.3. LIPOVAČA
  - 4.4. EKONOMIJA DUBRAVA
  - 4.5.A. i 4.5.B. VUKOVAR
  - 4.6. BOROVO - dio
  - 4.7. GRABOVO – dio (JAKOBOVAC, OVČARA)
  - 4.8. DOBRA VODA
  - 4.9. ĐERGAJ

I OBRAZLOŽENJE

UVOD

Elaborat prijedloga plana izrađen je na osnovi ugovora broj 2/48-2002 sklopljenog između Grada Vukovara i Urbanističkog zavoda grada Zagreba d.o.o., 20.11.2002. godine.

Metodologija izrade i sadržaj plana usklađeni su s Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

Zakonom o prostornom uređenju je određena obaveza donošenja Prostornog plana uređenja Grada. Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije je donesen 2002. godine¹.

Izrada plana predviđena je u Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Vukovara².

U radu su korišteni podaci iz Prostornog plana Županije i njegovih separatih studija.

Također su korišteni svi postojeći planovi, koji se odnose na Grad Vukovar. Tijekom izrade su bili sakupljeni podaci o postojećoj dokumentaciji koja je u primjeni za područje Grada te drugi podaci o stanju u prostoru i potrebama pojedinih korisnika prostora.

Nakon ratnih razaranja Grad se postupno obnavlja, ali su njegov prostorni razvoj i demografska slika znatno izmijenjeni u odnosu na nekadašnje prostorne planove.

1. POLAZIŠTA

Cilj izrade plana je sagledavanje cjelovitog prostornog razvoja područja Grada Vukovara te valorizacija njegovog prostora uz omogućavanje daljnjeg razvoja svih naselja i funkcija u prostoru.

Prostorno gledajući, područje Grada je relativno jasno diferencirano u nekoliko različitih područja. To su:

1. Prostori samog grada Vukovara uz obale Dunava kao jedinstvene urbane cjeline.
2. Lipovača i njeno poljoprivredno okruženje u sjeverozapadnom dijelu područja Grada.
3. Prostor priobalja Dunava između Vukovara i Sotina s Vučedolom kao najvrednijim arheološkim i krajobraznim obilježjem.
4. Sotin s okolnim poljoprivrednim kultiviranim krajobrazom.
5. Južni dio područja Grada sa prostorima gotovo isključivo poljoprivrednih obilježja krajobraza.
6. Dunavski otok Ada i priobalje na lijevoj obali Dunava s rekreacijskim značajem i šumskim površinama.

Plan ima za cilj unapređenje stanja u svim dijelovima prostora kroz vrijeme, vodeći računa o gospodarskim i zakonskim okvirima u Županiji i Državi. Sve specifične elemente kvalitete prostora, a među najvažnijim su prirodni resursi: šume i znatna najkvalitetnija poljoprivredna područja te priobalje Dunava planom će se očuvati, a istovremeno omogućiti racionalno širenje naselja te njihov razvoj.

Prostorni plan treba biti poticajan i usmjeravajući, te dovoljno fleksibilan da omogući raznovrsne scenarije prostornog razvoja. Neki od njih su prezentirani u prijedlogu.

Za područje Grada Vukovara sada je na snazi Prostorni plan (bivše) općine Vukovar. On je bio donesen 1981. godine a dopunjen 1983 i 1984.g. Danas se primjenjuje za područje naselja Lipovača i Sotin.

Za njih su 1983. bila utvrđena građevinska područja naselja, a za sam Vukovar se primjenjuje GUP.³ GUP je računao na 75000 stanovnika do 2015 godine na području površine 2657 ha.

Ovim planom su bili definirani ciljevi prostorne obnove ratom razorenog Vukovara.

---

¹ Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije 7/02

² Službeni vjesnik Grada Vukovara 4/01

³ Službeni vjesnik općine Vukovar 15/81, 5/83, 12/83, 1/84, 8/84, 5/87 i Službeni vjesnik Vukovarsko srijemske županije 6/96.

Prema vrsti zahvata u prostoru razlikovane su 3 grupe: promjena strukture, zadržavanje i rekonstrukcija. Plan polazi od činjenica da je ratom razoreno 70% stambenog fonda, svi kapitalni objekti javnih i upravnih funkcija, veći dio gospodarskog kapaciteta, svi spomenici kulture, a okoliš je drastično devastiran.

Ističe se novi geoprometni i politički položaj Vukovara kao podunavskog grada.

Ocijenjeno je da bi optimalna bila veličina grada od 60.000 stanovnika s obzirom na kapacitet prostora.

Koncepcija prostornog razvitka polazi od sljedećih generalnih odrednica:

- Vukovar i Borovo razvijat će se kao jedan, dobro povezan i jedinstveno organiziran grad u prirodnim i stvorenim okvirima,
- lučka i prometna funkcija Vukovara na povezivanju Podunavlja – Mediterana predstavlja jedan od glavnih čimbenika prostorno razvojne transformacije područja,
- prostorni razvoj temeljen je na konsolidaciji postojeće strukture uz povećanje kvalitete prostora, dovršenje započetih cjelina i korištenju unutarnjih rezervi prostora.

Kako se plan nastavlja na Prostorni program obnove i razvitka grada Vukovara usklađen je i koordiniran i sa Ministarstvom obnove i razvitka.

Za Vučedol je 1990.g. donesen PUP Vučedol.⁴

Izvršene su studije o stanju u prostoru (1996. i 2001. g.) i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (2001. g.) su relativno detaljno obradili problematiku stanja i problema u razvoju Grada. Tijekom izrade PPUG-a je uočen niz problema koje plan treba riješiti. To su prvenstveno problemi koridora državne infrastrukture (kanal, ceste, željeznica)

Područje obuhvata Prostornog plana obuhvaća čitavo područje Grada Vukovara čija površina je 98,80 km². To je površina koja se isčitava iz statističkih podataka i PPŽ-a. Prema podacima državne geodetske uprave površina područja Grada iznosi 100,264 km². Mjereno na karti, površina iznosi 100,035 km².

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj⁵ Vukovar je i sjedište Vukovarsko-srijemske županije.

U sastavu Grada su naselja: Grabovo (dio), Lipovača, Sotin i Vukovar.

Prema podacima Popisa stanovništva 2001.⁶ godine je na cijelom području Grada Vukovara živjelo 31.670 stanovnika, od čega u naselju Vukovar 30.126 stanovnika.

Jedan od elemenata o kojima se nastoji voditi više računa je činjenica da planovi poput PPUG-a, prema dosadašnjim iskustvima, imaju vrlo dugu primjenu. Tako je danas važeći Prostorni plan (bivše) općine Vukovar još iz 1980. godine, uz izmjene i dopune (1983. i 1988. godine).

Slično je i sa GUP-om. On pokriva najveći dio gradskog područja. Izrađen je bio 1980. g., mijenjan je više puta, a zadnje 1996. godine.

Iako planiranje samo po sebi ima za cilj dugoročno sagledavanje mogućih procesa prostornog razvoja, planovi bi trebali imati u sebi ugrađeni mehanizam donošenja najboljih odluka o razvoju ne polazeći od slike idealnog stanja budućnosti, već od problema danas i obilježja procesa iz nedavnog razdoblja, vodeći računa o posljedicama donošenja planskih odluka za budućnost. To se pokušalo pri izradi ovog plana vodeći računa o važećim propisima.

Obaveza i sadržaj PPUG-a proizlaze iz odgovarajućih odredbi Zakona o prostornom uređenju,⁷ a način njihove prezentacije iz Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova⁸ donesenog temeljem tog Zakona.

⁴ Službeni vjesnik općine Vukovar 3/90 i 9/90.

⁵ NN RH 10/97.

⁶ Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. g.

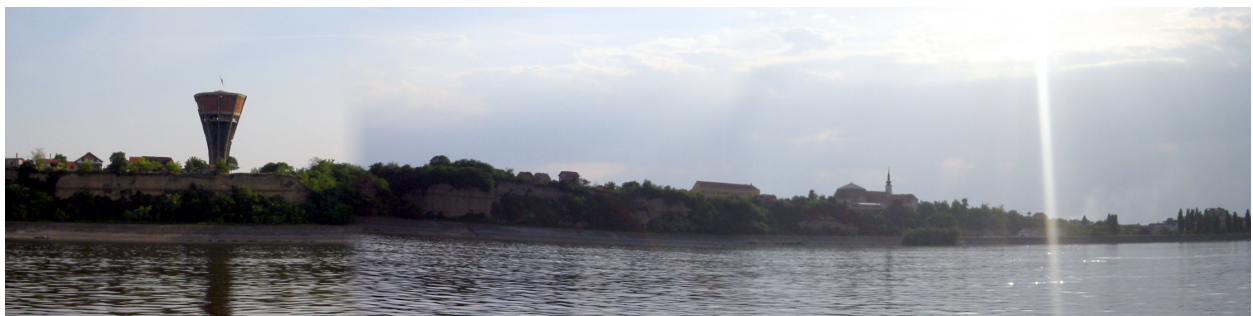
⁷ Zakon o prostornom uređenju 30/94, 68/98, 61/2000, 32/02, 100/04

⁸ Narodne novine 106/98, 39/04, 45/04, 163/04

Uredbom donesenom temeljem istog Zakona se posebno određuje način i procedura donošenja planova.

Bitniji elementi koji proizlaze iz navedenih propisa su:

- Planovi trebaju biti međusobno usklađeni, a u slučaju neusklađenosti primjenjuje se plan šireg područja.
- Propisana su mjerila podloga za izradu planova (za PPUG topografska karta u mjerilu 1:25.000 i smanjena katastarska karta u mjerilu 1:5.000 za granice građevinskih područja naselja).
- Nije propisana primjena reambuliranih kartografskih podloga.
- Propisani su brojni tehnički detalji načina grafičke prezentacije plana, te niz obaveznih pokazatelja koje treba u planu iskazati.
- Nije propisana obaveza prikazivanja postojećeg stanja kao integralne podloge već se razlikovanje postojećeg i novog traži označiti u smislu prostornog širenja pojedine funkcije u planskom prikazu rješenja.
- Sadržaj planova je dan relativno detaljno, ali nije povezan s obavezama koje proizlaze iz primjene drugih zakona (npr. zaštita od ratnih opasnosti, karta buke, studije zaštite itd.). No to se ugrađuje u plan.
- Moguće je u plan ugraditi i druge prikaze ako se utvrdi da obavezni sadržaj nije dovoljan.
- Zakon ne pozna termine poput: etape razvoja, obaveza povremenog preispitivanja planskih određenja, vremenski horizonti plana, a trajanje plana je nedefinirano, no propisana je obaveza izmjene plana ili njegova stavljanja van snage, po istom postupku po kojem je donesen.
- U svakom planu treba prilikom donošenja odrediti granice planova užih područja. U planu treba navesti za koje se zahvate u prostoru mogu izdavati lokacijske dozvole do donošenja planova užih područja.
- Usklađenost planova sa PPŽ određuje Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša a plan se ne može donijeti bez suglasnosti Ureda državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji, služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove kojoj prethodi spomenuto mišljenje Zavoda.
- Nakon donošenja plana Grad praktički nema utjecaj na njegovu provedbu kroz izdavanje lokacijskih dozvola. Njih izdaje Ured državne uprave.
- Za građevine od važnosti za državu lokacijske dozvole izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.
- Sve odredbe propisa se jednako odnose na male i velike gradove, uz iznimku Zagreba koji ima objedinjene ovlasti i Županije i Grada.

VODOTORANJ I POGLED NA SREDIŠTE GRADA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Vukovara u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

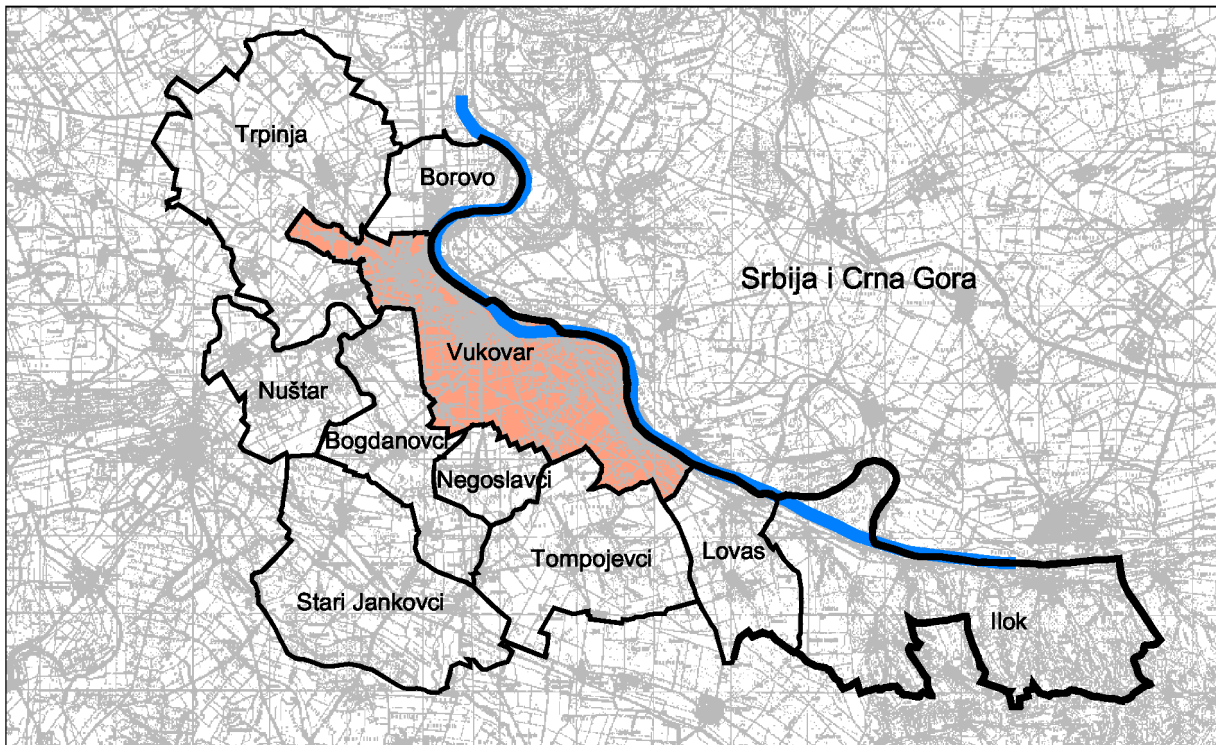
Grad Vukovar jedan je od najstarijih hrvatskih gradova. Vučedolska golubica kao simbol eneolitičkog naselja na širem području današnjeg Vukovara simbolizira na najljepši način tu dragocjenost razvoja života koja je započela uz obale Dunava.

Vukovar je sjedište i drugi po veličini Grad Županije.⁹ Nalazi se najvećim dijelom na desnoj obali Dunava u sjeveroistočnoj Hrvatskoj uz državnu granicu. Smješten je na oko 100 m nadmorske visine.

Položaj Grada Vukovara u Županiji može se ocijeniti u zemljopisnom smislu perifernim. U prometnom smislu je povoljna mogućnost povezivanja sa svim dijelovima Županije, cestama i željeznicom, a sa susjednim prostorima i plovnim putem Dunavom.

Položaj uz obale rijeke i državnu granicu naglašava specifičnost položaja Grada.

Vukovar graniči s općinama Borovo, Trpinja, Bogdanovci, Negoslavci, Tompojevci i Lovas u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

POLOŽAJ VUKOVARA U ODNOSU NA SUSJEDNE OPĆINE

S obzirom na svoj zemljopisni položaj Grad Vukovar ima vrlo dugu državnu granicu pretežno na Dunavu. Ona iznosi 20 km.

Udaljenost krajnjih točaka u smjeru sjeverozapad-jugoistok je 24 km, a u smjeru jug-sjever 15 km.

Po površini područja Grad Vukovar je drugi među četiri grada u Županiji i zauzima 4,04% njene površine.

Broj stanovnika je Grad Vukovar 31.670 prema popisu 2001. godine. Gustoća stanovništva u Gradu Vukovaru iznosi 319 st/km². U Županiji je 2001. godine živjelo 204.768 stanovnika, a gustoća stanovništva je bila 83,6 st/km².

Položaj Vukovara naglašava njegov geoprometni značaj i povijesni razvoj. Grad Vukovar, kao sjedište Županije i istočnog dijela Republike Hrvatske smješten je na važnom plovnom putu Dunavom. On ga povezuje s Bečom i Budimpeštom, kao središnji grad Panonske nizine i Podunavlja, te s Beogradom i dalje s Crnim morem. U smjeru sjeverozapad-jugoistok prometni značaj ima cestovni koridor, od alpskog područja preko Dravograda, Maribora, Celja i Graza te Varaždina, Koprivnice, Virovitice i Osijeka, preko hrvatskog Podunavlja vodi dalje prema Crnom Moru, te Turskoj, Bugarskoj, Grčkoj i Rumunjskoj. On dijelom prolazi i kroz Vukovar.

⁹ Grad Vukovar ima 31.670 st, a Grad Vinkovci 35.912 st.

Cestovne i željezničke veze ka Vinkovcima i Osijeku su u raznim povijesnim razdobljima utjecale na intenzitet razvoja Vukovara. Danas se one slabo koriste.

Posebnost Grada naglašava očuvani lijep prirodni krajobraz duž obje obale Dunava.

Položaj uz obale rijeka Dunav i Vuka višestruko utiče na razvoj Grada Vukovara. Mjesto kontakta grada i rijeke uvijek je značajan poticaj razvoja. Za Vukovar je to u dosadašnjem razvoju značilo plovni put, kupanje, ribolov, rekreaciju, gotovo netaknutu prirodu. Prostor uz obale korišten je za provođenje slobodnog vremena, ali i za lučke djelatnosti te za potrebe gospodarstva, ali i veslačkih te kajakaških i kanu klubova. Veliki dio prostora uz obale rijeke se koristi za poljoprivredu.

Značaj Vukovara nadmašuje županijske granice. Povijesna, kulturna i neka od proizvodnih obilježja a napose luke su od nacionalnog i evropskog značaja. Značaj njegove jezgre velik je u državnim, ali i širim razmjerima. Tvrtke poput "Vuteksa", "Borova" i "Vupika" bile su prije rata zaštitni znak razvoja Grada, njegova urbanističkog i gospodarskog obilježja.

Mreža naselja svojim položajem i oblikom dio je specifičnosti Grada u odnosu na druge dijelove Županije. Najveći dio čini sam Vukovar gotovo kontinuirano duž obale rijeke.

U razvoju svih naselja mogu se uočiti sljedeća specifična obilježja:

- Sam grad Vukovar se širi u linearno od povijesne jezgre prema Borovu, s tendencijom uključivanja zone južno i istočno od njega u gradski prostor.
- Istočni dio područja Grada - Sotin u svom se linearnom razvoju duž glavnih cesta povezuje na poljoprivredno okruženje.
- Na zapadnom rubu teritorija Grada je naselje Lipovača. Ono je izdvojeno u prostoru.

Prometni položaj Grada Vukovara unutar Županije, ali i šire, promatrajući njegovu poziciju u odnosu na državnu granicu i druge prostore susjednih županija, može se ocijeniti kao povoljan.

Prostorno, područje Grada je široko otvoreno prema zapadu, sjeveru i jugu, orijentirano na Dunav na cijelom istočnom dijelu.

Sve to ukazuje da Vukovar predstavlja gravitacijsko središte istočnog Podunavlja i istočnog dijela Hrvatske, kao i željezničko i cestovno sjecište državnih i međunarodnih puteva. On je vrlo važna točka u europskim plovnim putevima. Ranije je bio gravitacijsko središte i za dijelove Vojvodine u Srbiji i Crnoj Gori.

Tablica 1. daje prikaz osnovnih podataka o Vukovaru u odnosu na Županiju.

Tablica 1. PODACI O GRADU VUKOVAR U ODNOSU NA VUKOVARSKO-SRIJEMSKU ŽUPANIJU

	Površina km ²	Stanovnici			Stanovi			Kućanstva			Gustoća naseljenosti 2001. broj stan / km ²
		Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.	
		broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	
Vukovarsko-srijemska županija	2448,48	224111	231187	204768	66066	75258	68086	67638	73964	66977	83,6
Grad Vukovar	98,80	35823	46543	31521	10894	15440	10619	12024	15936	11880	319,0
%	4,04	15,98	20,13	15,39	16,49	20,52	15,60	17,78	21,55	17,74	-

Grad Vukovar jedan je od 4 grada i 26 općina koji formiraju Vukovarsko-srijemsku županiju. Godine 1991. je u Gradu živjelo 46.543 stanovnika, što je 20% broja stanovnika Županije, a 2001. godine ih je bilo 31.521 ili 15,4%. Godine 1991. u 15.440 stanova (20% u odnosu na Županiju) živjelo je 15.936 kućanstava (21% u odnosu na podatke za Županiju), a 2001. g. je u 10.619 stanova (15,6% u odnosu na Županiju) živjelo 11.880 kućanstva (18% u odnosu na Županiju).

Razlika u broju stanova prije i poslije Domovinskog rata (godine 2001. je zabilježena 4821 stan manje od 1991., što je trećina ukupnog broja) samo djelomično može ilustrirati stravična ratna razaranja koja je Vukovar pretrpio pri agresiji početkom devedesetih godina dvadesetog stoljeća.

Na području Grada Vukovara evidentirano je 13.852 oštećenih ili uništenih stambenih jedinica, od čega su 8272 oštećene ili uništene obiteljske kuće, te 552 oštećena višestambena objekta s 5580 stanova¹⁰. U odnosu na evidentirani broj stambenih jedinica prije rata, tijekom agresije uništeno je ili oštećeno preko 90% stambenih objekata. Njih 75% je svrstano u 4., 5., i 6. kategoriju oštećenja.

Postojeće ruševine oštećenih stambenih objekata ujedno predstavljaju opasnost za građane i izvor zaraze, te je njihovo uklanjanje preduvjet za normalizaciju života građana.

Prosječni broj članova kućanstva je 2001. g. 2,65 u Gradu, dok u Županiji iznosi 3,06.

Prosječan broj kućanstava po jednom stanu 2001. g. je 1,12 što znači da je u Gradu bio manjak od 1261 stana. Istovremeno je u Županiji 2001. g. u jednom stanu živjelo manje od jednog kućanstva, jer je zabilježen višak od 1109 stanova u odnosu na broj kućanstava.

Svojom površinom od 98,80 km² Grad čini 4,04% površine Županije.

Gustoća od 319 st/km² je mnogo veća no u Županiji (83,6), dok je prosjek za Republiku Hrvatsku 78 st/km².

Udio poljoprivrednog stanovništva je na području Grada manji od 2% (528 stanovnika). Aktivnih je svega 1% (351). To se vidi iz Tablice 2.

Grad Vukovar je uslijed velikosrpske agresije pretrpio ratna razaranja u svim područjima gospodarskog i društvenog života, a osobito teške posljedice su pretrpjeli njegovi stanovnici. Podaci o poginulim, nestalim i ranjenim hrvatskim braniteljima i civilima, broju prognanih osoba, kvantitativno prikazuju ljudska stradanja u Vukovaru 1991. godine i premda su egzaktni pokazatelji, ne mogu biti odraz stvarno proživljene patnje stanovništva s ovog područja.

Prijeratno vukovarsko gospodarstvo karakteriziraju velike tvrtke poput Borova, Vupika, Vuteksa, Veleprometa, Drvoprometa i druge, od kojih je samo Borovo zapošljavalo više od 24.000 ljudi. Nad većinom ovih tvrtki je završen stečajni postupak ili su u procesu privatizacije, a ujedno su opterećene dugovima, gubitkom tržišta, velikim oštećenjima na objektima, tehnološki zastarjelom opremom, nedostatkom visokoobrazovanih stručnjaka i viškom radnika.

U tvrtkama koje danas posluju, trenutna uposlenost ne dostiže u ukupnom broju niti 1/10 prijeratne. Jedino Vupik ima jednaki broj zaposlenih.

Luka na Dunavu, kao najveća komparativna prednost grada, uslijed devastacija i otuđenja dizalica, strojeva i opreme, nije bila opremljena za pretovar robe, te nije bila u mogućnosti prihvaćati značajnije poslove. Ograničenje joj je i nedostatak skladišnog prostora te prostorna ograničenost.

Tablica 2. POLJOPRIVREDNO STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI, PO NASELJIMA, POPIS 2001.

Naselje popisa	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	Aktivno poljoprivredno stanovništvo				Udržavano poljoprivredno stanovništvo							
		svega	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i ne zapošljavaju radnike	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i zapošljavaju radnike	pomažući članovi	svega	kućanice	djeca 0-6 godina	djeca od 7-14 godina koja se ne školuju	učenici		studenti	nesposobni za rad
										osnovnih škola	srednjih škola		
Vukovarsko-srijemska županija	19.201	10.717	6.629	20	1.684	8.471	2.754	1.611	43	2.256	880	263	469
Grad Vukovar	528	351	102	3	24	177	32	39	1	54	28	14	5

¹⁰ Izvješće Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Uprava za obnovu

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VUKOVARA

Naselje popisa	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	Aktivno poljoprivredno stanovništvo				Uzdržavano poljoprivredno stanovništvo							
		svega	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i ne zapošljavaju radnike	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i zapošljavaju radnike	pomažući članovi	svega	kućanice	djeca 0-6 godina	djeca od 7-14 godina koja se ne školuju	učenici		studenti	nesposobni za rad
										osnovnih škola	srednjih škola		
Grabovo (dio)	26	17	-	-	-	9	1	4	-	3	1	-	-
Lipovača	21	12	8	-	1	9	3	-	-	2	1	-	2
Sotin	53	29	12	-	2	24	6	5	-	8	4	1	-
Vukovar	428	293	82	3	21	135	22	30	1	41	22	13	3

Dnevne migracije su na teritoriju Grada relativno male. Od njih ukupno 1.063, oko 50% se odnosi na radne migracije (630), a 40% su učenici i studenti (433).

Od zaposlenih više od polovine su migranti van područja Grada (622), od toga ih 380 radi u drugim dijelovima Županije, a 249 svakodnevno putuje na posao u drugu županiju.

Tablica 3. DNEVNI MIGRANTI, PO NASELJIMA

Naselje	Ukupno ¹⁾	Dnevni migranti									
		aktivni koji obavljaju zanimanje						učenici			
		svega	rade u drugom naselju istog grada/općine	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	studenti
UKUPNO	1.063	630	4	380	242	1	3	297	155	142	136
Lipovača	12	10	-	9	-	-	-	2	2	-	-
Sotin	31	17	-	14	3	-	-	10	2	8	4
Vukovar	1.016	601	4	356	237	1	3	283	151	132	132
Grabovo (dio)	4	2	-	1	1	-	-	2	-	2	-

Tjednih migranata je 398. Većinom su to studenti (196) i učenici (73). Od zaposlenih (129) je većina na radu u drugoj županiji (90), a 23 ih radi u inozemstvu.

Tablica 4. TJEDNI MIGRANTI PO NASELJIMA

Naselje	ukupno ¹⁾	Tjedni migranti									
		aktivni koji obavljaju zanimanje						učenici			
		svega	rade u drugom naselju istog grada/općine	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	studenti
UKUPNO	398	129	-	16	90	23	-	73	25	48	196
Lipovača	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3
Sotin	13	3	-	-	3	-	-	5	4	1	5
Vukovar	381	126	-	16	87	23	-	68	21	47	187
Grabovo (dio)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

1) Razlika do 'ukupno' odnosi se na nepoznati stupanj pohađanja škole.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Površina, stanovnici, naselja

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj¹¹, Grad Vukovar je definiran kao područje koje obuhvaća sljedeća naselja: Lipovača, Sotin i Vukovar. Statutom Grada Vukovara¹² je navedeno da Grad obuhvaća i naselja Jakobovac i Ovčara. Ona su statistički promatrano dijelovi naselja Grabovo. Temeljem Sporazuma o razgraničenju u pogledu podjele područja katastarske općine Grabovo na dio koji pripada Općini Tompojevci, člankom 2. Statuta je određeno da će se ta granica regulirati posebnom odlukom Gradskog vijeća. Prijedlog plana je izrađen obuhvaćajući te granice.

Danas se 2.657 ha građevinsko područje grada Vukovara, 154 ha građevinsko područje naselja Sotin i 63 ha građevinsko područje naselja Lipovača.

Obilježja prirodne osnove

Područje Grada nalazi se u Podunavlju. To je ravničarski prostor, a razvoj se odvija na visoravni iznad obala rijeke.

Grad Vukovar kao povijesno, urbano, kulturno, administrativno i industrijsko središte, te riječno pristanište, smješten je na desno zapadnoj obali rijeke Dunav te oko ušća rijeke Vuke u Dunav.

Grad Vukovar, u geografskom pogledu, smješten je u najistočnijem dijelu Hrvatske, odnosno istočne Slavunije, i to na 45°20' i 53" sjeverne geografske širine i na 16° 40' i 26" istočne geografske dužine.

Površinski dijelovi ovog dijela Vukovarsko-srijemske županije izgrađeni su od kvartarnih taložina, starije (pleistocenske) i mlađe (holocenske). Prevladavaju nevezani do slabo vezani sitnozrnati klastiti. To su, glina, prah i sitni pijesak. Najčešće su izmiješani u različitim omjerima.

Pjeskoviti prahovi, prahovi i prašinsto-glinoviti pijesci su sive, sivosmeđe, smeđe i žućkastosmeđe boje. U mineralnom sastavu prevladavaju kvarc, karbonati (vapnenci i dolomiti), feldspati i čestice stijena. Debljina kreće od 10 do 25 m. Rasprostire se od poteza Jarmina - Borovo do sjeverne granice Županije.

Prapor ili les je najmarkantniji sediment ovoga područja. Prekriva cio prostor s tim da od Vukovara prati tok Dunava. Nalazi se na uzvisinama izgrađujući tzv. Đakovačko-vinkovačko-vukovarski praporni ravnjak ili plato.

Prapor je žutosmeđi pjeskovito-glinoviti prah (silt), slabo vezan, šupljikav, s karakterističnim prevladavajuće vertikalnim cjevastim šupljinama od istrunulog bilja i biljnih korjenčića. Luči se, tj. odlama vertikalno. To je eolski sediment nastao nakupljanjem vjetrom nanašanih čestica tijekom suhih i hladnih glacijalnih faza i to u više navrata, tako da je apsolutne starosti od 33 000 do 16 600 godina (gornji pleistocen). Sastoji se od kvarca, alkalijskih feldspata, karbonatnih čestica i nešto muskovita. Debljina prapora ovdje je procijenjena na maksimalno 20-tak metara.

Naslage s nešto više pjeskovite komponente zabilježene su uz Dunav. Osim prašinstog pijeska, ima još i praha, glinovitog praha i pretaloženog lesa, sve u nijansama sive i smeđe boje. Radi se o facijesu riječnih korita i starije holocenskim barskim taložinama. Ade i plaže uz Dunav sastoje se od sitnih, sivih kvarcno-karbonatno-feldspatskih pijesaka. Sedimenti ovog člana debeli su do desetak metara.

Seizmička aktivnost vezana je za regionalne rasjede ili zone rasjeda, poglavito za njihova presjecišta kao i za rubove većih tektonskih jedinica. Velika spuštена struktura je Dravska depresija čiji se dio nalazi sjeverno od Borova i Koroda te Slavonsko-srijemska depresija dio koje leži jugoistočno od crte Vinkovci-Ilača-Tovarnik.

U vukovarskom prostoru se nalaze sljedeće rasjedne zone:

- Vinkovci-Vukovar,
- Babina Greda-Cerna-Mirkovci-Vučedol,
- Vukovar-Šarengrad (fruškogorski rasjed).

¹¹ NN RH 10/97.

¹² Službeni vjesnik Grada Vukovara 7/01

Prema pogodnosti za obradu, na području Vukovara ističu se:

- Dobro obradiva tla, tj. tipični i semiglejni černoziem na praporu, eutrično smeđe tlo, je aluvijalno (fluvisol) tlo obranjeno od poplava te eutrično smeđe tlo na praporu. Karakterizira ih slaba osjetljivost prema kemijskim polutantima. Rasprostru se prateći tok Dunava.
- Ograničeno obradiva tla: sirozem na praporu. Sirozem je izdvojen na osam lokacija od Vinkovaca do Iloka. Podložan je eroziji i slabe je osjetljivosti prema kemijskim polutantima.
- Privremeno nepogodna tla za obradu. To su halomorfna tla, aluvijalna tla (fluvisol), ritska crvenica i močvarno glejna tla; većina njih hidromeliorirana. Zajedničke su im značajke jaka osjetljivost prema kemijskim tvarima i vrlo slaba dreniranost što je u korelaciji s visokom razinom podzemne vode terena na kojima se odnosna tla nalaze. Ova je skupina tala zabilježena je uz Dunav.

Vukovar se nalazi u blizini jednog od glavnih epicentralnih područja i seizmičkih zona u Hrvatskoj (Dilj gora), s maksimalnim intenzitetom potresa VII° MCS. U skladu s tim treba načiniti mikroseizmička istraživanja.

Litološki sastav i reljef pogoduju nastanku likvefakcije (u ravničarskom dijelu) i erozijom zemljišta osobito uz obale Dunava;

U strukturi površina šumskog fonda lišćari zauzimaju najveće površine. Od tvrdih lišćara zastupljeni su bukva, grab, hrast, bagrem i jasen, a od mekih lišćara topola, vrba, joha i lipa.

Privredna funkcija šuma je danas relativno malog značaja, za razliku od njezine uloge u biološkoj ravnoteži koja je vrlo velika.

Šumarstvo je podređeno zaštiti prirodnog okoliša, rekreaciji i lovstvu.

Na području Grada Vukovara nalazi se šest šumskih predjela (šuma) ukupne površine 1.180,13 ha, od koje je gotovo je 50% devastirano i zatrovano minsko-eksplozivnim sredstvima:

- "Đergaj" (315,34 ha) gotovo je cijeli devastiran i dijelom zatrovan minsko-eksplozivnim sredstvima. U prethodnom dvogodišnjem periodu nije bilo sječe, a pošumljeno 11,36 ha sjemenom crnog oraha.
- "Mala Dubrava" (227,63 ha) jako je devastirana i zatrovana minsko-eksplozivnim sredstvima. Nije bilo niti sječe niti pošumljavanja dok se ne razminira. Do kraja 2003. godine izdvojiti će se 9 ha za proširenje gradskog groblja.
- "Vukovarska ada" (138,74 ha) devastirana je oko 50% i nedostupna zbog ne riješenog pitanja granice na Dunavu.
- "Orlovnjak" (46,28 ha) izdvojen je kao "Specijalni rezervat šumske vegetacije". U potpunosti je očuvan.
- "Skendra" (48,66 ha) u potpunosti očuvana. U prethodnom dvogodišnjem periodu posječeno je čistom 8,83 ha euroameričke topole.
- "Sotinska ada" (403,48 ha) do 1997. g. prosječno 46,27 ha, tijekom prethodne dvije godine prosječno je čistom 21,99 ha euroameričke topole i pošumljeno 19,79 ha sadnicama poljskog jasena.

Stanovnici, stanovi, naselja

Po broju stanovnika je apsolutno najveći Vukovar.

U Tablici 5. je dan prikaz usporedbe broja stanovnika, stanova i kućanstava prema zadnja tri popisa.

TABLICA 4. PODACI PO NASELJIMA U GRADU VUKOVARU

Naselje	Površina		Stanovnici			Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi za povremeno stanovanje		Kućanstva			Gustoća naseljenosti		
			1981.	1991.	2001.	1981.	1991.	2001.	1991.	2001.	1981.	1991.	2001.	1991.	2001.	
	km ²	%	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	uk.br.	ppg*	broj	st/km ²	st/km ²
1 Grabovo (dio)			9	192	149	4	61	38	-	-	4	59	5	45		
2 Lipovača			847	580	426	239	177	165	4	1	239	164	84	134		
3 Sotin			1327	1324	969	403	418	392	124	30	406	423	241	335		
4 Vukovar			33649	44639	30126	10252	14845	10062	262	55	11379	15349	1779	11411		
UKUPNO	98,80		35832	46735	31670	10898	15501	10657	390	86	12028	15995	2109	11925	473,0	319,0

* kućanstva koja posjeduju poljoprivredno gospodarstvo

Iz podataka je vidljivo da je u Gradu prije Domovinskog rata broj stanovnika od 1981. do 1991. g. porastao za gotovo 10000, a tijekom i nakon rata opao za 15000. Broj stanova je od 1981. do 1991. porastao za gotovo pet tisuća, da bi do 2001. bio manji za gotovo pet tisuća. Pri tom treba naglasiti da je do 2001. već bio obnovljen znatan broj porušenih stanova. U ratu je s kategorijom oštećenja IV-VI (potrebna novogradnja) bilo 5216 obiteljskih kuća i 5065 stanova u višestambenim zgradama. S oštećenjem I-III kategorije (mogući popravak) je bilo 2765 obiteljskih kuća i 535 stanova u višestambenim kućama. Ponovnu gradnju je trebalo osigurati za preko deset tisuća stanova, a obnovu za njih preko tri tisuće.

Smanjenje prosječne veličine domaćinstava (2,66 članova 2001. g., u odnosu na 2,92 člana godine 1991. te 3,0 godine 1981.) pokazuje da je izmijenjen i način života u Gradu.

Nedostatak stanova je trajan. Tako je 1981. u jednom stanu živjelo prosječno 1,1 domaćinstvo. Godine 1991. ih je bilo gotovo jednako (1,03 domaćinstva na stan), a 2001. godine je odnos 1,12 domaćinstava na stan, tj. nedostajao je 1261 stan.

Broj stanova za povremeno stanovanje se smanjio sa 390 na 86 u 2001. godine.

Tablica 5 pokazuje kretanje broja stanovnika u svim međupopisnim razdobljima.

Tablica 5. BROJ STANOVNIKA PREMA POPISIMA OD 1857. DO 2001. godine

Naselje	Broj stanovnika prema popisu														
	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001
Grabovo (dio)	49	233	241	197	116	175	218	184	130	279	236	240	9	192	149
Lipovača	40	85	152	189	197	201	203	195	258	288	377	496	847	580	426
Sotin	1052	1318	1341	1390	1436	1369	1480	1527	1168	1277	1289	1286	1327	1324	969
Vukovar	7070	8050	8741	9494	9719	10359	10242	10862	17223	18705	23740	30222	33649	44639	30126
UKUPNO	8211	9686	10475	11270	11468	12104	12143	12768	18779	20549	25642	32244	35832	46735	31670

Vidljiv je stalan trend porasta broja stanovnika na području Grada u razdoblju od 1857. g. kada je tu živjelo 8211 stanovnika, sve do 1991. g. kada ih je bilo 46.735.

Tablica 6. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI, PO NASELJIMA, POPIS 2001.

Naselje popisa	Ukupno	Starost							
		0-4	5-9	10-14	15-19	5-19	20-59	60 i više	Nepoznato
Vukovarsko-srijemska županija	204.768	12.595	13.064	13.700	14.700	41.464	108.389	41.347	973
Grad Vukovar	31.670	1.471	1.393	1.698	2.125	5.216	17.816	7.062	105
Naselja									
Grabovo (dio)	149	12	10	10	11	31	84	20	2
Lipovača	426	19	23	28	33	84	243	75	5
Sotin	969	40	47	67	72	186	488	254	1
Vukovar	30.126	1.400	1.313	1.593	2.009	4.915	17.001	6.713	97

Starosna struktura stanovnika je 2001. godine pokazivala da je radno aktivnih (od 20 do 59 godina) bilo 56% (17.816 st), a starih 22% (7062 stanovnika starijih od 60 godina). To je u sličnim odnosima kao i za Županiju. U njoj je 52,9% onih između 20 i 59 godina, a 20% starih. Vrlo je malo učešće djece. Tako je mlađih od 15 godina tek 4.306 što iznosi 13,6%. U Županiji je djece do 14 godina bilo 19,2%.

Djece predškolske dobi (0-4 godine) je prosječno manje u Gradu (4,6%) no u Županiji (6,2). Djece školske dobi (5-19 g.) je u Gradu bilo prosječno znatno manje (16,5%) no u Županiji (20,2%).

U okviru Programa obnove stambenih jedinica je prema nacrtu novog Izvješća o stanju u prostoru godine popravljeno ili obnovljeno 4.912 obiteljskih kuća i 2.704 stanova u višestambenim objektima. Uz aktivnosti međunarodnih donatora, putem kojih je popravljeno 1.094 objekta (obiteljske kuće ili stanovi), ukupno je popravljeno ili obnovljeno 8.710 stambenih jedinica.

Osim obnove, država je financirala i izgradnju višestambenih objekata prema Programu stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata. U Gradu Vukovaru izgrađeno je pet višestambenih objekata s ukupno 123 stana.

Kulturno-povijesna baština kao element identiteta Vukovara

Svojom urbanističkom koncepcijom te dobro očuvanim spomeničkim objektima i parkovnim naslijeđem, povijesna urbanistička cjelina Vukovara je do rata bila jedna od najvrjednijih u Hrvatskoj. Ratnim razaranjima 1991. godine, a zatim i neovlaštenim rušenjem uličnih poteza u vrijeme okupacije, povijesna jezgra Vukovara teško je stradala. Velika većina povijesnih građevina, od onih najjednostavnijih pa do reprezentativnijih građevina pretrpjele su teška oštećenja, kao što su kompleks crkve Sv. Filipa i Jakova s Franjevačkim samostanom, dvorac grofova Eltz, barokne zgrade u starom dijelu Vukovara, palača Srijemske županije, zgrada Kotarskog suda, grobne građevine, kao što su mauzoleji porodica Eltz, Paunović, Panić i Stanić, te groblja, posebno rimokatoličko.¹³

Na području povijesne urbanističke cjeline Vukovara utvrđena je ratna šteta na ukupno 118 spomeničkih i ambijentalnih građevina unutar povijesne jezgre. Od ukupnog broja građevina, 91 je stambene i/ili poslovne namjene, 6 je gospodarske namjene, 13 je sakralnih građevina, 6 je reprezentativnih grobnih građevina, dok su 22 skulpture, križevi i sl.

Od 118 popisanih i procijenjenih građevina – spomenika kulture, 21 je razorena, 48 je djelomice razoreno, 25 ima teške štete na konstrukciji građevine, 13 je lakše oštećeno na konstruktivnim dijelovima građevina, 5 građevina pretrpjelo je manju štetu koja nije ugrozila njihovu stabilnost, a 6 je lakše ili samo površinski oštećeno.

U većini ovih objekata bile su smještene državne i javne institucije, jedinice lokalne uprave i samouprave, gradska poduzeća, zdravstvene ustanove, pravosudni i drugi uredi od javnog interesa, udruge i sl. Budući da je većina objekata uništena ili oštećena, ovi uredi uglavnom posluju u neadekvatnom smještaju, iznajmljenom prostoru, ili su privremeno dislocirani izvan Vukovara, što predstavlja veliku prepreku normalizaciji života u Vukovaru.

POGLED NA GRAD S DUNAVA

¹³ Knjiga "Vukovar – izazov obnove", Ministarstvo razvitka i obnove, Zagreb, 1997. g.

1.1.1.1. Društvena infrastruktura

a) Osnovno školstvo

Na području Grada radi 7 osnovnih škola, od kojih dvije imaju područne škole u samom Vukovaru, a po jedna je u Lipovači i Sotinu.

Red. br.	Naziv škole i adresa	Broj učenika	Broj odjela
1	II OŠ Vukovar, Ulica 204, Vukovarske brigade bb	378	24
	PŠ Lužac	19	2
2	III OŠ Vukovar, Trg M. Gupca bb	347	20
3	IV OŠ Vukovar, Voćarska bb	201	13
4	V OŠ Vukovar, Dr. Ante Starčevića bb	538	28
5	VI OŠ Vukovar, Trg Marka Marulića bb	301	16
	PŠ Lipovača	9	2
6	VII OŠ Vukovar, Fruškogorska 2	323	16
	PŠ Sotin	33	4
7	OŠ Josip Matoš Vukovar, P. Preradovića 40	173	10
	UKUPNO	2322	135

b) Srednje školstvo

U Vukovaru su četiri srednje škole. To su:

Red. br.	Naziv škole i adresa	Broj učenika	Broj odjela
1	Prva srednja škola Vukovar, Vukovar, Županijska ulica 52	540	27
2	Druga srednja škola Vukovar, Vukovar, Ulica Blage Zadre 52	570	36
3	Treća srednja škola Vukovar, Vukovar, Ulica Domovinskog rata 6	376	17
4	Gimnazija Vukovar, Samostanska bb	183	12
	UKUPNO	1669	92

c) Visoke škole i znanost

U Vukovaru je formirano Veleučilište. Ono je u nastavnoj godini 2005/2006 počelo sa radom.

d) Predškolski odgoj

Ukupno 2 dječja vrtića raspolažu sa sedam objekata. To su:

Dječji vrtić Vukovar I. ima 4 objekta:

- Centralni objekt
  - područni objekt Mitnica
  - područni objekt Sotin
  - područni objekt Leptirić u Borovom naselju
- Sveukupno je u vrtiću Vukovar I. 390 djece.

Dječji vrtić Vukovar II. ima 3 objekta. To su:

- "Radost"
- "Vuteksovo lane" koji ne radi zbog nedostatka djece. U nj je smješten KUD Prosvjeta.
- "Borovo" u Borovom naselju.

Sveukupno je u vrtiću Vukovar II. 171 dijete.

e) Zdravstvo

U Gradu se zdravstvena – preventivna i sanitarna zaštita organizira u sklopu Zavoda za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije.

- Opća bolnica Vukovar ima kapacitet 225 postelja.
- Ambulante u sklopu Doma zdravlja su u Vukovaru i Sotinu.

U Domu zdravlja je i Hitna pomoć. U Vukovaru su i sanitetski prijevoz te specijalističko-konzilijarna služba.

U Domu zdravlja radi:

- 12 timova opće medicine
- 10 timova stomatologije
- 2 tima ginekologije
- 2 tima pedijatrije
- 1 ortodontski tim.

U Gradu je 7 (privatnih) ljekarni

f) Socijalna skrb

U Vukovaru postoje:

- Dom za starije i nemoćne osobe "Vukovar" cca 100 korisnika,
- Centar za socijalnu skrb Vukovar,
- Učenički dom Vukovar ima kapacitet za 41 učenika.

g) Regionalna ili područna samouprava i lokalna samouprava

- U sklopu lokalne samouprave na razini Županije su službe Skupštine i Poglavarstva Županije.
- Grad Vukovar sa uredom gradonačelnika, službama gradskog vijeća i poglavarstva te upravnim odjelima.

U Gradu su i:

- Uprava za obranu Ministarstva obrane,
- Policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova,
- Porezna uprava Ministarstva financija – Područni ured u Vukovaru,
- FINA s podružnicom u Vukovaru,
- Financijska policija Ministarstva financija – Postaja u Vukovaru,
- Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske s područnim službama u Vukovaru,
- Zavod za zapošljavanje Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva s područnim službama u Vukovaru,
- Centar za socijalni rad Republičkog fonda socijalne zaštite s podružnicama u Vukovaru,
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje s područnim uredima u Vukovaru,
- Državni ured za reviziju u Vukovaru,
- Županijski sud u Vukovaru,
- Općinski sud u Vukovaru,
- Trgovački sud u Vukovaru,
- Prekršajni sud u Vukovaru,
- Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru,
- Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru,
- Državno pravobraniteljstvo Županije u Vukovaru.

h) Sport i rekreacija

Najznačajnije građevine su plivalište i sportska dvorana u Borovu.

Do sada je obnovljeno, opremljeno i osvijetljeno 11 sportskih i 10 dječjih igrališta.

U tijeku je obnova sportskog centra "Lijeva bara", a obnovljena je zgrada hrvatskog veslačkog kluba "Vukovar". Sportski klubovi obuhvaćaju sljedeće sportove: nogomet, odbojka, rukomet, šah, tenis, kuglanje, boćanje, veslanje, kajak–kanu, karate, bridž, atletika te ribolovne udruge.

i) Vjerske zajednice

- Katolička crkva ima 3 župna ureda i 2 reda. U Gradu postoje slijedeće crkve i kapele, crkva Bl. Djevice Marije u Sotinu, kapela sv. Roka, crkva sv. Filipa i Jakova sa samostanom, crkva Gospe Fatimske, Sv. Josipa u Borovu naselju, kapela sv. Ivana Nepomuka i crkva Sv. Ane u Lipovači.
- Grkokatolička crkva ima 2 crkve.
- Srpska pravoslavna crkva ima 3 crkve. To su: crkva sv. oca Nikolaja u Vukovaru, crkva sv. oca Nikolaja u Sotinu i crkva sv. Petke – Dobra voda.
- Baptistička crkva : 1 crkva
- Evanđeoska crkva: 1 crkva
- Židovska zajednica: Mala sinagoga na groblju.

j) Sadržaji kulture

- Gradski muzej Vukovar,
- Knjižnica,
- Kino.

k) Kulturno umjetnička društva

Na području Grada djeluje 6 kulturno-umjetničkih društava.

1.1.1.2. Postojeće stanje prometne infrastrukture

Položaj grada Vukovara u pograničnom dijelu neposredno uz državnu granicu sa Srbijom i Crnom Gorom karakteriziraju dobre prometne veze.

Grad je većim dijelom na desnoj obali rijeke Dunav. Ona je jedan od osnovnih riječnih puteva Europe (VII dunavski koridor). Prema plovnosti Dunav je razvrstan u VI c kategoriju što znači da je moguća plovidba motornih plovila s dva ili tri reda teglenica ukupne duljine do 280 m odnosno do 200 m i maksimalnog gaza do 4,50 m.

Osim dunavskog koridora u neposrednoj blizini položena su još dva evropska prometna koridora. Prvi, u smjeru sjever – jug, povezuje prostore između Budimpešte i Jadranskog mora (Ploče), a ogranak je V koridora (C). Drugi povezuje Europu u smjeru zapad – istok, odnosno prostore između Salzburga i Soluna (X koridor).

Područjem Grada Vukovara položeno je više cestovnih prometnica koje su dio mreže razvrstanih javnih cesta Republike Hrvatske. U tom smislu posebno su važna dva cestovna koridora koji su prema registriranom intenzitetu prometa (1996. g.: PGDP > 4000 vozila/dan) uvršteni među trinaest¹⁴ najopterećenijih koridora Republike. To su državna cesta D 55 (Vukovar - Vinkovci - Županja) s PGDP = 5918 vozila/dan (sedmo mjesto) i državna cesta D2 (Dubrava Križovljanska - Varaždin - Osijek - Vukovar - Ilok) s PGDP = 4212 vozila/dan (trinaesto mjesto).

Osim riječnog plovnog puta te cestovnih prometnica, prostorom Grada položen je i dosta važan željeznički koridor. Ovim koridorom osigurana veza između Vinkovaca, jednog od najznačajnijih željezničkih čvorišta Republike, i međunarodnog graničnog prijelaza u Erdutu.

¹⁴ Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99

Cestovni sustavi

Opremljenost prostora Vukovara prometnom i komunalnom infrastrukturom u ovisnosti je o stupnju razvijenosti svakog od sustava, vodeći računa o devastaciji kao posljedici ratnih razaranja i višegodišnjeg neodržavanja. U međuvremenu su provedeni zahvati na izgradnji i rekonstrukciji. U toku je intenzivni rad na obnovi postojećih i izgradnji nedostajućih sustava komunalne infrastrukture kako bi što prije bila dostignuta potrebna razina opremljenost.

Ukupna duljina svih razvrstanih cesta na području Grada je 56,1 km.

Državne ceste

Ukupno četiri¹⁵ državne ceste na području Grada imaju ulogu kvalitetnog povezivanja prostora Države te omogućavanja priključaka na mrežu europskih cesta. To su:

- D 2: GP Dubrava Križovljanska (granica Republike Slovenije) - Varaždin - Virovitica - Našice - Osijek - Vukovar - GP Ilok (granica Srbije i Crne Gore),
- D 55: Borovo (D 2) - Vinkovci - GP Županja (granica Republike Bosne i Hercegovine),
- D 57: Vukovar (D2) - Orolik - Nijemci - Lipovac (D4) i
- D 519: Dalj (D 213) - Borovo (D2).

Ukupna dužina državnih cesta na području Grada iznosi 34,24 km.

Županijske ceste

Cestovni koridori važni za prostor Grada su županijske ceste čija je uloga kvalitetno povezati područje Županije i omogućiti priključak na mrežu državnih cesta. To su:

- Ž 4125: Lipovača - D 2,
- Ž 4137: Nuštar (D 55) - Bogdanovci - Vukovar (D2),
- Ž 4138: Vukovar: D2 - Ž 4137,
- Ž 4150: D 57 - Petrovci - St. Jankovci - D 46,
- Ž 4151: T.L. Vučedol - D2,
- Ž 4152: D 2 - Ovčara i
- Ž 4173: Sotin (D2) - Tovarnik (D 46).

Njihova dužina na području Grada iznosi 15,5.

Lokalne ceste

Lokalne ceste čija je uloga u povezivanju pojedinih dijelova Grada su:

- L 46004: Ž 4111 - Lipovača (Ž 4125),
- L 46005: Lipovača (Ž 4125) - Bršadin (D 55),
- L 46011: Ž 4138 - Vukovar (D2),
- L 46012: Ž 4137 - Ž 4150 i
- L 46013: Petrovci (Ž 4150) - Negoslavci - D2,
- L 46014: Ž 4152 – Grabovo – Čakovci (Ž 4196).

Dužina lokalnih cesta na području Grada iznosi 6,4.

Položaj Vukovara u željezničkom sustavu

U sustavu željezničkog prometa postoje dva željeznička koridora. Prvi je jednokolosiječna željeznička pruga razvrstana u kategoriju magistralnih pomoćnih pruga¹⁶ MP 14: Vinkovci (MG 2) - Erdut državna granica.

Drugi koridor je jednokolosiječna željeznička pruga II reda¹⁷ II 210: Borovo (MP 14) - Vukovar - Stari Vukovar. Ona je prije rata bila u funkciji teretnog prometa.

¹⁵ Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste "Narodne novine" br. 79/99, 111/00, 98/01 i 143/02

¹⁶ Odluka o razvrstavanju magistralnih željezničkih pruga, "Narodne novine" br. 64/93

¹⁷ Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga I. i II. reda, "Narodne novine" br. 64/93, 92/95 i 49/03

Ova željeznička pruga je, osim kratkog poteza do kompleksa luke, potpuno uništena, a željeznički kolodvor je razrušen.

Kolodvor Borova je obnovljen.

ZONA ŽELJEZNIČKOG KOLODVORA

Riječni promet

Vukovarska luka je jedna od pet hrvatskih riječnih luka, jedina je na Dunavu, kao jednom od najznačajnijih europskih plovnih puteva i plovna je svih 365 dana u godini. Plovni put Rajna-Majna-Dunav, kojim prolazi značajni dio unutar-europskog transporta, daje vukovarskoj luci izuzetan značaj.

U skladu s utvrđenom¹⁸ mrežom europskih unutarnjih plovnih puteva, rijeka Dunav cijelim tokom kroz Republiku Hrvatsku razvrstana je u vrlo visoku kategoriju plovnih puteva (E-80). Pripadajuća klasa plovnosti je VI c, a njome su određene sljedeće karakteristike potiskivanih konvoja plovila s teglenicama:

- gaz: 2,50-4,50 m,
- nosivost: 9600-18000 t,
- duljina i širina:
  - po dvije teglenice u redu: 270-280 m, širine 22,80 m
  - po tri teglenice u redu: 195-200 m, širine 33,00-34,20 m
- minimalna visina ispod mostova: 9,10 m (5,25 m za dvije razine kontejnera i 7,00 m za tri razine kontejnera).

Istim dokumentom određene su i luke od međunarodnog značenja u koje je razvrstana postojeća Luka Vukovar (P 80-47).

Luka Vukovar nalazi se na desnoj obali rijeke Dunav, u km 1335 + 100. Dužine je oko 850 m, širine oko 45 m i na prosječnoj nadmorskoj visini od 83,50 m n.m. Položaj je vrlo povoljan u odnosu na maticu rijeke tako da je normalan rad moguć i pri najnižim vodostajima, a to znači svih 365 dana u godini.

Luka ima vrlo značajan geoprometni položaj u prostoru. U tranzitu roba nalazi se na križanju prometnih puteva, na 3500 km dugom transeuropskom plovnom putu Rajna - Majna - Dunav (VII Dunavski koridor Sjeverno more - Crno more) i s dobrom željezničkom i cestovnom vezom s Jadranom priključkom na koridor Vc. S obzirom na značajan porast putničkog prometa (u 2004. g. očekuje se oko 60 pristana putničkih brodova) izgrađen je pristan duljine 75 m. Smješten je nizvodno od ušća Vuke u Dunav i trebao bi prerasti u veću putničku luku.

¹⁸ Zakon o potvrđivanju Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN) "Narodne novine" br. 16/98

Do 1991. g. godišnji promet kretao se između 1,0 - 1,2 milijuna tona uglavnom rasutih tereta. Za Domovinskog rata lučka postrojenja potpuno su devastirana i otuđena. Od 1998. g. luka opet radi, a pretovarene količine tereta dosegle su 100 000 t.

Lučka infrastruktura postupno se obnavlja. Nabavljeno je više dizalica različitih tipova (portalne, mobilne), namjene (rasuti i generalni tereti, kontejneri) i nosivosti (5 - 63 t) te druge opreme (diesel lokomotiva, brod, viličari, grabilice, C kuke).

Sanirano je zatvoreno skladište, ali površinom ($P = 2500 \text{ m}^2$) ne zadovoljava iskazane potrebe za zatvorenim skladišnim prostorom. Izgrađen je terminal za rasute terete (žitarice, uljarice, umjetno gnojivo) kapaciteta 120 t/sat i separacija šljunka kapaciteta 39 m^3 . Izvršeni su popravci operativnih površina, industrijskih željezničkih kolosijeka (oko 3,0 km). Osigurano je rezervno napajanje elektroenergetskog postrojenja. Izgrađena je nova vertikalna obala dužine 50 m i drugo.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA LUKE VUKOVAR

Godine 1991.¹⁹ su određene dvije lokacije lučkog područja i dva sidrišta. Taj prostor Lučka uprava sve intenzivnije koristi i oprema.

POGLED NA VUKOVARSKU LUKU

¹⁹ Uredba o određivanju lučkog područja Luke Vukovar (NN 100/01)

DIZALICA U LUCI

Zračni promet

U prostoru između koridora željezničke pruge s istočne i koridora državne ceste D 519 sa sjeverne i zapadne strane smješteno je zračno uzletište Borovo.

Namijenjeno je manjim zrakoplovima (sportski, poljoprivredni) i helikopterima. Staza za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova je zatravnjena površina duljine oko 800 m položena u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Slijetanje helikoptera omogućeno je u jugoistočnom dijelu.

Poštanski promet

Unutar sustava poštanskog prometa obavljaju se sve vrste različitih poštanskih usluga (prijem i otprema novčanih uputnica, telegrama, paketa, pisama i sl.). Sve ove poslove obavlja se preko ukupno tri jedinice poštanske mreže. Jedinice su, prema razini mogućih usluga, razvrstane u dvije kategorije. Jedna, a koja ujedno obavlja i poslove dostave (granice dostavnog područja poklapaju se s administrativnim granicama) u kategoriji je poštanskog centra. To je 32000 Vukovar.

Ostale su razvrstane u kategoriju poštanskih ureda. To su 32010 Vukovar (Borovo naselje), 32011 Vukovar (Mitnica) i Sotin.

1.1.1.3. Postojeće stanje telekomunikacijske mreže

Nepokretna mreža

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Nepokretna mreža u Vukovarsko - srijemskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao dva pristupna područja: PP Vukovar i PP Vinkovci.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom, pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve (RSS) i udaljene pretplatničke multipleksere (RSM) s njihovim pristupnim mrežama.

U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem UPS-a ili UPM-a, a na području Grada Vukovara preko mjesnih centrala (LC). Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga.

Pristupna mreža na području Grada Vukovara obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala.

U pristupnoj mreži mogu postojati sljedeći vodovi:

- korisnički - između pristupnih centrala i telefonskih aparata i uređaja
- spojni - između UPS i matičnih LC

Sve pristupne centrale vezane su spojnim vodovima na tranzitne, odnosno u decentraliziranoj pristupnoj mreži na tandem - tranzitne centrale.

Područje Grada Vukovara telekomunikacijski je na visokoj razni razvoja, a taj trend će se nastaviti daljnjim nastavkom razvoja telekomunikacija.

Komutacija

Stanje komutacija na području Grada Vukovara prikazano je u priloženoj tablici. U većini slučajeva naziv mjesne mreže odgovara i nazivu naselja ili dijela grada u kojem se ta komutacija nalazi. Većina komutacija pokriva jednu mjesnu mrežu, međutim ponegdje, a naročito u ruralnim područjima, jedna komutacija pokriva dvije i više mjesnih mreža. Naziv mjesne mreže u pravilu odgovara uvijek nazivu komutacije. U Gradu Vukovaru jedna komutacija pokriva jednu mjesnu mrežu osim u dijelovima grada Sajmište i Desna Supoderica gdje mjesne mreže završavaju u RSS-u Sajmište, te naselje Lipovača koje je spojeno na RSS-u Trpinjska cesta.

JAVNE TELEKOMUNIKACIJE NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA

KOMUTACIJA		PODRUČJE PREKRIVANJA (MJESNA MREŽA)
AXE 10	GC	centar grada
RSS 1 Mitnica	LC	dio grada Mitnica
RSS 2-4 Sajmište	LC	dio grada Sajmište i Desna Supoderica
RSS 3 Vinarija	LC	dio grada Vinarija
RSS 6 Lužac	LC	dio grada Lužac
RSS 7 Budžak	LC	dio grada Budžak
RSS 8 Borovo naselje	LC	dio grada Borovo naselje
RSS 9 Borovska cesta	LC	dio grada Borovska cesta
RSS 10 Trpinjska cesta	LC	dio grada Trpinjska cesta i Lipovača
RSM Dobra voda	LC	dio grada Dobra voda
RSS Sotin	LC	Naselje Sotin

Prijenos

U mreži javnih telekomunikacija upotrebljavaju se u načelu samo digitalni sustavi prijenosa, SDH (sinkrone digitalne hijerarhije) i PDH (pleziokrone digitalne hijerarhije), s iznimkom korisničkog pristupnog područja gdje će u dužem vremenskom razdoblju prevladati analogni sustavi s tendencijom da se točka digitalizacije što više približi onom korisniku gdje je takav zahtjev ekonomski opravdan.

U javnoj telekomunikacijskoj mreži Grada Vukovara upotrebljavaju se sljedeći prijenosni mediji:

- svjetlovodni kabeli
- bakreni kabeli

Razvojni program predvidio je izgradnju uglavnom svjetlovodnih kabela i kao prenosnog medija. U razdoblju 1991-2003. godine bivši TK centar Vukovar uspio je izgraditi gustu mrežu svjetlovodnih spojnih putova povezujući pri tome gotovo sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

Pristup

Pristupna mreža omogućava povezivanje korisničkih terminala uređaja na najbliže čvorove javne telekomunikacijske mreže. Ukupan razvoj ovog segmenta mreže temeljio se do sada na korištenju simetrične bakrene parice kao prijenosnog medija. Izvjestan napredak napravljen je prije dvadesetak godina zamjenom zračno-papirne izolacije žila parica izolacijom od polietilena i PVC-a.

U podsustavu pokretnih telekomunikacija na prostoru Grada u funkciji je ukupno sedam baznih radijskih stanica (analogne i digitalne).

Od postrojenja i uređaja radio i TV sustava veza u funkciji je jedno radio-odašiljačko središte, a jedan antenski stup (Jakobovac) služi samo kao alternativni odašiljač.

1.1.1.4. Postojeće stanje elektroenergetske mreže

Područje Grada Vukovara danas je vrlo dobro je opskrbljeno elektroenergetskim vodovima i postrojenjima.

Tijekom rata su 62 od ukupno 118 trafostanica bile srušene ili oštećene. Obnovljeno je ili izgrađeno 8 ha zračnih dalekovoda, DV 10(20) kV, 43 km kablskih vodova, te 60 km mreže javne rasvjete.

Unutar visokonaponskog dijela sustava postoji jedno transformatorsko postrojenje TS 110/35/20 kV Vukovar 1. Ovo postrojenje priključeno je visokonaponskim uređajima za prijenos električne energije (dalekovodi D 110 kV) s dva postrojenja (TS Vinkovci i TS Nijemci) unutar Županije odnosno s jednim (TS Ernestinovo) u zapadnijoj Županiji osječko-baranjskoj.

Od postrojenja srednjeg napona postoje četiri: TS 35/10(20) kV Vukovar 1, TS 110/35/10 kV Vukovar 2, TS 35/10(20) kV Vukovar 3 i TS 35/10(20) kV Borovo Naselje. Ukupna instalirana snaga u svakom od transformatorskih postrojenja iznosi $P = 2 \times 8$ MVA. Unutar kompleksa nekadašnjeg kombinata Borovo su još 2 TS 35/10 kV.

Osim što su sredjenaponska postrojenja povezana međusobno uređajima za prijenos iste naponske razine (kablski vod K 35 kV između TS 110/35/10 kV Vukovar 2 i TS 35/10 kV Borovo Naselje odnosno zračni vodovi D 35 kV između TS 110/35/10 kV Vukovar 2, TS 35/10 kV Vukovar 1 i TS 35/10 kV Vukovar 3), osigurani su priključci i s postrojenjima u kontaktnom prostoru (TS 35/10 kV Vinkovci, TS 35/10 kV Dalj i TS 35/10 Opatovac).

Registriran je veći broj postrojenja za transformaciju sa srednjeg na niski napon. Instalirana snaga ovih postrojenja je različita i u skladu s je s tipom postrojenja:

- do 250 kVA – željezni rešetkasti,
- do 400 kVA – prošireni toranjski i
- do 630 kVA – kablski i montažno betonski.

Postrojenja su:

1. TS DVOR	19. TS B. CESTA 2	37. TS 12.04.1945.
2. TS ĐANOVICA	20. TS PROLETERSKA	38. TS O. KERŠOVANIJA
3. TS PRERADOVIĆEVA	21. TS LIČKA 1	39. TS B. CESTA 4
4. TS POLICIJA	22. TS VINKOVAČKA CESTA	40. TS B. ADŽIJE
5. TS RUPA	23. TS NOVO GROBLJE	41. TS ANDRIĆEVA
6. TS ŠUP	24. TS MAJEVIČKA	42. TS PROSINA 2
7. TS C. ZVIJEZDA	25. TS RADNIČKI DOM	43. TS NASELJE V. VLAHOVIĆA
8. TS DUNAV	26. TS 40-DOMKE	44. TS MIROGOJSKA
9. TS B. CESTA 1	27. TS 80-DOMKE	45. TS I.G. KOVAČIĆA
10. TS B. CESTA 3	28. TS RAD. NASELJE 3	46. TS II KONGRES
11. TS S. MARKOVIĆA	29. TS OLAJNICA 3	47. TS LUŽAC 1
12. TS DALMATINSKA	30. TS OLAJNICA 4	48. TS 8.12.1944.
13. TS TROKUT	31. TS NIZ B.N.	49. TS SLAVONSKA
14. TS TRP. CESTA 2	32. TS SJEVER 1	50. TS BEOGRADSKA
15. TS PROSINA 1	33. TS VLASINSKA	51. TS L. SUPODERICA
16. TS D. SUPODERICA	34. TS B NASELJE 5	52. TS MASARYKOVA
17. TS ROBNA KUĆA	35. TS TOPLANA – EL dio	53. TS S. MARKOVIĆA P.P.
18. TS KOMERCIJALNA BANKA	36. TS TOMO GORETA	54. TS SPORTSKA DVORANA

55. TS UL. BRATSTVA I JEDINSTVA	75. TS K. PEJNOVIĆ	95. TS DOM UMIROVLJENIKA
56. TS HOTEL DUNAV – EL dio	76. TS VUTEKS 2	96. TS VUČEDOL RESTORAN
57. TS KUMROVEČKA	77. TS BLOK C	97. TS VUČEDOL 2
58. TS KOZARAČKA 2	78. TS ELIP	98. TS 2. KOLONIJA
59. TS SAJMIŠTE 2 – EL dio	79. TS S. SUPANC	99. TS AMD
60. TS R. CENTAR	80. TS RATARSKA	100. TS GOLDŠMIT
61. TS LIČKA 2	81. TS GARNIZON	101. TS DUDIK
62. TS BUDŽAK - KRIVA BARA	82. TS LIJEVA BARA 2	102. TS LUŽAC 2
63. TS DOBRA VODA	83. TS 1. MAJ	103. TS VODOVOD
64. TS D. PLEČAŠA	84. TS NOVA RIJEČKA	104. TS SJEVER
65. TS GRAĐEVINAR – EL dio	85. TS BOLNICA	105. TS ZAPAD 1
66. TS SILOS VP – EL dio	86. TS KOZARAČKA (VUK 69)	106. TS ZAPAD 2
67. TS DRVOPROMET	87. TS LUŽAC 3	107. TS KOLONIJA
68. TS VUPIK	88. TS ADICA	108. TS OLAJNICA 1
69. TS CIGLANA 2	89. TS PRILJEVO	109. TS OLAJNICA 2
70. TS MODATEKS	90. TS DIZALICA 1	110. TS SOLITER 1
71. TS VUTEKS 1	91. TS DIZALICA 2	111. TS SOLITER 2
72. TS PETROVA GORA	92. TS ELEKTRA	112. TS TRPINJSKA CESTA 3
73. TS RADNIČKO NASELJE 1	93. TS OLAJNICA 10	
74. TS LIJEVA BARA 1	94. TS SLAVIJA	

1.1.1.5. Plin

Sustav opskrbe prirodnim plinom izgrađuje se velikom brzinom. Opskrbni cjevovodi položeni su unutar koridora cestovnih prometnica. Radni tlak unutar sustava je do 4 bara (srednji tlak).

Potrebne količine prirodnog plina osigurane su priključkom na plinsku mjerno redukcijsku stanicu MRS Vukovar smještenu južno od naselja Lužac. Do postrojenja položen je magistralni plinovod Slavonski Brod – Negoslavci – Vukovar koji je s južne strane uveden u prostor unutar granica Grada.

Srednjetačna mreža se gradi. U pet etapa je predviđeno izgraditi 170 km ST mreže. Dovođeno je 59 km, sa 1100 priključaka za domaćinstvo i 10 za komunalne potrošače.

1.1.1.6. Transport nafte

Od drugih značajnih infrastrukturnih građevina južnim dijelom prostora Grada uz naselje Sotin položen je cjevovod JANAF-a za transport nafte. To je magistralni naftovod za međunarodni transport.

1.1.1.7. Opskrba toplinskom energijom

Danas se dio zgrada samog Vukovara zagrijava putem centralnog toplinskog sustava.

Sustav opskrbe toplinskom energijom je sastavljen iz više manjih podsustava. Najveći su u Borovu naselju i uz rijeku Vuku (Olajnica). Ostali su mali i služe za opskrbu toplinskom energijom najviše četrdeset objekata. Sveukupno se zagrijava oko 1800 stanova i dio poslovnih objekata. Obnovljene su 2 kotlovnice, 4 km vrelovoda i 1,1 km mreže toplovoda.

S obzirom da je sustav doživio znatna razaranja te da je uslijed određenog broja godina koje je bio izvan funkcije dodatno oštećen korozijom, značajna su ulaganja i zahvati na saniranju stanja. Tako je izvršena sanacija kotlovnica, toplinskih stanica i podstanica čime su osposobljene za svoju osnovnu funkciju.

Potrebno je na Olajnici zamijeniti gotovo sve cjevovode (oko 1500 m). Nedostatak je da ne postoji indirektni sustav zagrijavanja već je on direktni. Interni sustav zgrada nije odvojen od vanjskog distribucijskog sustava.

1.1.1.8. Vodoopskrba

Sustav vodoopskrbe, osim naselja Grada Vukovara (Vukovar, Lipovača, Sotin), opskrbljuje pitkom vodom i rubne dijelove susjednih općina Borovo (naselje Borovo), Trpinja (naselje Bršadin) i Bogdanovci (naselje Bogdanovci). Mreža cjevovoda odlično je razvijena tako da opremljenost prostora iznosi oko 98%. Tijekom rata je vodovodna mreža bila teško oštećena tako da su gubici vode iznosili i do 70%.

Nedostatak cjelokupnog sustava je da nema alternativnog izvora opskrbe pitkom vodom. To znači da će u slučaju većeg zagađenja rijeke Dunav biti uvedena zabrana korištenja vode za piće.

Osnovni problem u eksploataciji veliki su gubici vode nastali najvećim dijelom kao posljedica ratnih okolnosti i velikih šteta na osnovnoj i sekundarnoj mreži cjevovoda koje je sustav pretrpio za Domovinskog rata. Kapitalno postrojenje sustava – vodotoranj ($V = 2200 \text{ m}^3$, $H = 56 \text{ m}$, kota preljeva 151 m n.m.), potpuno je uništen.

Osim ratnih razaranja unutar sustava registrirani su i brojni drugi nedostaci. Tako su određeni dijelovi mreže izvedeni iz cjevovoda premalih presjeka ($\phi 80$ i $\phi 50 \text{ mm}$), loših i po zdravlje štetnih materijala (čelične cijevi izrađene bez katodne zaštite, cijevi od azbestcimenta) te s nedovoljnim brojem hidranata, muljnih ispusta i ventila za odzračivanje. Također, razgranatost mreže ne osigurava stabilnu i stalnu opskrbu, a ne zadovoljava ni energetske, sanitarne te protupožarne uvjete. Krajnji dijelovi sustava ujedno su i najviši što ima za posljedicu smanjenje tlaka u mreži. Poseban problem predstavljaju prekidi u opskrbi električnom energijom jer tada prestaju s radom postojeće crpke za povišenje tlaka.

Sustav vodoopskrbe gotovo u cijelosti potrebe za pitkom vodom osigurava zahvatom dunavske vode. Kapacitet kaptažnog bunara na desnoj obali rijeke Dunav je $Q = \text{oko } 350 \text{ l/s}$. Drugi izvor pitke vode je vodocrpilište "Cerić" koje se nalazi sjevernije izvan granica Grada (na granici općina Trpinja i Borovo). Ovo vodocrpilište ima ukupno sedam bunara (ukupna izdašnost $Q_{\Sigma} = 280 \text{ l/s}$), koristi ih se naizmjenice i sa smanjenim kapacitetom crpljenja ($Q = 15 \text{ l/s}$). Voda iz ovog vodocrpilišta nije, međutim, potpuno u skladu²⁰ sa svim propisanim zdravstvenim parametrima te će je, prilikom veće eksploatacije, biti potrebno adekvatno obraditi na uređaju za obradu pitke vode. S izgradnjom ovog uređaja započelo se 80-tih godina prošlog stoljeća, ali još nije dovršen.

Priprema pitke vode odvija se u postrojenju za pročišćavanje gdje se sirova dunavska voda podvrgava tehnološkom procesu bistrenja (preko akceleratora) uz dodavanje aluminijsulfata, aktivnog ugljena i polielektrolita. Nakon miješanja s vodom iz vodocrpilišta "Cerić", filtracije i kloriranja, proizvedenu pitku vodu se preko vodospreme i crpne stanice (kapacitet $Q = 288\text{-}540 \text{ m}^3/\text{h}$, visina dizanja $H_{\text{max}} = 65 \text{ m}$) tlači u vodoopkrbnu mrežu. Postojeće potrebe za pitkom vodom ne prelaze $120\text{-}140 \text{ l/s}$ pa uređaj za pročišćavanje radi sa smanjenim kapacitetom.

Osnovicu mreže cjevovoda predstavlja magistralni cjevovod duljine cca $6,0 \text{ km}$. Cjevovod je izveden od lijevanih željeznih cijevi (presjeci $\phi 600 \text{ mm}$, $\phi 450 \text{ mm}$ i $\phi 400 \text{ mm}$). Sekundarni cjevovodi odvajaju se od magistralnog (granasti tip). Materijali od kojih su cjevovodi izvedeni su: čelik, lijevano željezo, azbestciment, PVC i PEHD, a presjeci su između $\phi 300 \text{ mm}$ i $\phi 50 \text{ mm}$.

Za potrebe povišenja tlaka, budući rezervoarski prostor (vodosprema) unutar sustava vodoopskrbe ne postoji, izgrađene su četiri precrpne stanice:

Mitnica ($Q_{\text{crp}} = 260 \text{ m}^3/\text{h}$, $H = \text{max } 32 \text{ m}$),
 Stari Vukovar ($Q_{\text{crp}} = 192 \text{ m}^3/\text{h}$, $H = \text{max } 66 \text{ m}$),
 Prvomajska ($Q_{\text{crp}} = 83 \text{ m}^3/\text{h}$, $H = \text{max } 29 \text{ m}$) i
 Sotin ($Q_{\text{crp}} = 144 \text{ m}^3/\text{h}$, $H = \text{max } 82 \text{ m}$).

1.1.1.9. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

U funkciji zaštite voda od onečišćavanja od posebnog je interesa odvodnja otpadnih voda i stanje izgrađenosti sustava javne odvodnje. Postojeći sustav javne odvodnje u gradu Vukovaru mješovitog je tipa. Zaključujući dosadašnjim ulaganjima na temelju usvojenih^{21,22} i potvrđenih^{23,24} koncepcija rješenja problema odvodnje, prosječna izgrađenost sustava je oko 50% (sustav izgrađen samo u naselju Vukovar).

²⁰ Plan i program obnove i razvoja grada Vukovara za period 1.1.2004.-31.12.2008., "Narodne novine" br. 198/03

²¹ Kanalizacija Vukovar, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1977.

²² Kanalizacija Borovo, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1981.

²³ Kanalizacija Vukovar – idejno rješenje, Hidroprojekt – ing, Zagreb, prosinac 2000.

²⁴ Kanalizacija Borovo – novelacija idejnog rješenja, Hidroprojekt – ing, Zagreb, travanj 1999.

Sustav je podijeljen na dva dijela što je posljedica nekoliko faktora od kojih su najvažniji: razvučenost izgrađenog područja uzduž vodotoka, konfiguracijske razlike, gravitacijski princip odvodnje, različita vremenska razdoblja gradnje i sl. Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda danas nema, a sve prikupljene otpadne i oborinske vode upušta se neposredno u rijeke Dunav i Vuku.

Jugoistočni dio sustava ima visoki postotak izgrađenosti. Sastavljen je iz dva podsustava koja razdvaja vodotok rijeke Vuke. Sjeverni podsustav obuhvaća postojeće pristanište na Dunav i uže središte na lijevoj obali rijeke Vuke. Južni podsustav obuhvaća prostor južno od Vuke, a zbog svoje veličine i topografskih karakteristika podijeljen je u četiri zone.

Sjeverozapadni dio sustava obuhvaća prostor Borova Naselja. Izgrađenost sustava je znatno manja nego u jugoistočnom dijelu. Mreža postojećih odvodnih cjevovoda postupno se obnavlja (obnovljen kolektor), a vrši se i dogradnja novih cjevovoda.

Naselja Lipovača i Sotin nemaju izgrađene javne sustave odvodnje. Sve otpadne vode prikuplja se putem individualnih sustava (septičke jame).

1.1.2. Vodnogospodarski sustav

Vodotoci na prostoru grada Vukovara pripadaju dvama slivnim i vodnim područjima. Područjem Grada prolazi vododjelnica (granica između dravskog i savskog sliva). Područje južno od vododjelnice pripada savskom slivu. Budući se u južnom dijelu područja Grada nalazi vododjelnica odnosno granica između slivova, dio vodotoka u dijelu naselja Sotin pripada slivnom području "Biđ – Bosut" odnosno slivnom i vodnom području rijeke Save.

Prema hidrološkim karakteristikama slivno područje "Vuka" dijeli se na dva dijela – zapadni, sliv rijeke Vuka u granicama Grada, i istočni, neposredni sliv rijeke Dunav.

Rijeka Dunav ubraja se u međudržavne vode²⁵, a prostorom Grada protječe na dužini od 19,8 km (1318+500 do km 1338+300). Izvire u Njemačkoj u južnom dijelu Schwartzwalda, a ulijeva se u Crno more kod mjesta Sulina u Rumunjskoj. Prema duljini toka druga je rijeka u Europi (dužina 2857 km, površina sliva 816.950 km²). Kroz Republiku Hrvatsku Dunav ima karakteristike nizinske rijeke s najvišim vodostajem u proljetnom razdoblju (od travnja do lipnja), a što je posljedica topljenja snijega u Alpama odnosno intenzivnih i dugotrajnih kiša u gornjem toku rijeke.

Rijeka Vuka, uz rijeku Dravu i potok Karašicu u Baranji, najznačajnija je pritoka Dunava, a ubraja se među ostale vodotoke Republike. Izvire u blizini naselja Paučje u Županiji osječko-baranjskoj (Općina Levanjska Varoš) na obroncima planine Krndija. Cijelim tokom kroz područje Grada rijeka Vuka je izrazito ravničarski vodotok s brojnim meandrima od kojih su neki presječeni prokopima. U Dunav se ulijeva u središtu Vukovara (km 1333+055).

U svrhu zaštite priobalja od štetnog djelovanja voda rijeka Dunava i Vuke (učvršćenje obala, obrana od poplava, plovidba i pravilno provođenje leda), uređenje vodotoka regulacijskim građevinama započelo je još krajem XIX stoljeća.

Rijeka Dunav ističe se opsegom izvedenih regulacijskih radova i uređenošću korita na potezu od Vukovara do državne granice s Republikom Mađarskom (od km 1433+060 do km 1333+055). Nizvodno od Iloka opseg ovih radova znatno je manji.

U razdoblju od 1974. do 1991.g. na području Grada izgrađene su na desnoj obali rijeke obaloutvrda gradskog tipa od km 1339+800 do km 1331+000 te nizvodno, na području Vučedola, obaloutvrda u dužini 175 m.

Tok rijeke Vuke na prostoru Grada u cijelosti je reguliran. Zahvatima izvršenim između ušća u rijeku Dunav i cestovne prometnice Đakovo – Osijek stvoreni su uvjeti za poboljšanje odvodnje suvišnih voda na svim pritokama vodotoka Vuke u lijevom i desnom zaobalju.

²⁵ Odluka o popisu državnih voda, "Narodne novine" br. 20/96

U skladu s činjenicom da je stupanj reguliranosti vodotoka zadovoljavajući, može se konstatirati da izgrađeni sustav za obranu od poplava štiti područje grada Vukovara od velikih voda i rijeke Dunav i rijeke Vuka.

Ovaj sustav čine:

- uz rijeku Dunav, od ušća rijeke Vuka, nasipi s obaloutvrdama:
  - uzvodno, dužine 400 m (od km 1333+405 do km 1333+005) i
  - nizvodno, dužine 580 m (od km 1333+005 do km 1332+425),
- uz rijeku Vuku:
  - usporni nasipi, na lijevoj obali dužine 620 m (od km 0+235 do km 0+855) i na desnoj dužine 420 m (od km 0+000 do km 0+420) i
  - uz staro korito rijeke nasipi Lužac dužine 400 m, Budžak dužine 300 m i Adica dužine 80 m (odvaja staro i novo korito).

U svrhu stalnog praćenja vodostaja i temperature vode rijeke Dunav, na njenoj desnoj obali u km 1333+450, izvedena je vodomjerna stanica Vukovar.

U kontaktnom prostoru uz vodotoke određene su površine koje predstavljaju vodno dobro odnosno skup zemljišnih čestica od značenja za Državu. Vodno dobro pod osobitom je zaštitom, a koristi se na način i u skladu s posebnim²⁶ uvjetima.

Na prostoru grada Vukovara uglavnom je definiran inundacijski pojas^{27 28 29 30} na vodotocima i drugim ležištima voda u svrhu njihovog tehničkog i gospodarskog održavanja, učinkovitog provođenja obrane od poplava kao i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda. Inundacijski pojas dijeli se na uređeni i neuređeni s obzirom na postojanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina ili na rezerviranje prostora za njihovu izgradnju odnosno na ograničavanje prostora za prirodne i/ili umjetne retencije.

Nizvodno od ušća rijeke Vuke u Dunav, u postupku je izrada prijedloga vanjske granice inundacijskog pojasa. Na potezu od cca 700 m predložena je granica uređenog pojasa koja prati rub vijenca obaloutvrde na udaljenosti 10 m. U nastavku, do lokacije Vučedol, predložena granica neuređenog inundacijskog pojasa u nožici je visoke lesne obale.

Usljed klimatskih promjena, sve važnije i gospodarski interesantnije postaje korištenje voda za navodnjavanje. U tom smislu područje grada Vukovara pripada dijelu postojećeg sustava za navodnjavanje zemljišnih površina naselja Grabovo, a pripada slivu rijeke Save.

U svrhu zaštite od štetnog djelovanja voda na dijelu područja Grada izgrađen je i sustav melioracijske odvodnje. Na taj način omogućeno je brže i jednostavnije otjecanje površinskih i podzemnih voda te obavljanje gospodarskih i drugih djelatnosti.

Najznačajniji recipijent na melioracijskom prostoru grada Vukovara je rijeka Vuka. Prema značenju razvrstana je u kategoriju melioracijskih vodotoka I reda.

Najveća pritoka lijevog zaobalja rijeke Vuke je Bobotski kanal koji je razvrstan u kategoriju melioracijskih kanala I reda. Kanal se ulijeva u rijeku Vuku u km 3+626. Trasiran je još u XIX stoljeću u svrhu odvodnje najnižih područja sliva. Od ukupne duljine toka (38 km) Bobotski kanal položen je područjem Grada od km 0+000 do km 8+000.

²⁶ Zakon o vodama, "Narodne novine" br. 107/95

²⁷ Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1336+084 do km 1333+055 od 8. svibnja 2000. g.

²⁸ Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1337+380 do km 1336+084 od 9. lipnja 2000. g.

²⁹ Odluka o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1338+295 do km 1337+380 od 2. listopada 2000. g.

³⁰ Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz lijevu i desnu obalu rijeke Vuke od km 0+000 do km 1+354 od 17. srpnja 2002. g.

Od pritoka Bobotskog kanala najznačajniji je kanal Sekvala koji je razvrstan u kategoriju melioracijskih kanala II reda. Detaljna kanalska mreža (melioracijski kanali III i IV reda: Kotlina, Brkić, Buva, Ojić, Smrad) postoji oko naselja Lipovača odnosno u prostoru između Bobotskog kanala i kanala Sekvala.

Crpnih stanica u funkciji melioracijske odvodnje nema.

Desno zaobalje Vuke dio je bujičnog područja Vukovarskog ravnjaka. Bujične poplave su povremene, a posljedica su oborina nadprosječnih visina i intenziteta.

Vukovarski ravnjak humoviti je teren s visinama 95-111 m n.m. Morfološke osobine bliže su nizinskom nego brdskom terenu, slabo izraženog reljefa s nekoliko dublje usječenih dolina – prapornih surduka kojima protječu vodotoci Dola, Crepov Dol, Bogdanovački Savak, Kervež i Henrikovac. Dva od njih teku prostorom Grada, Dola cijelim tokom, a Bogdanovački Savak gornjim dijelom toka. Vodotoci imaju stalnu protoku koja je posljedica veoma izdašnih izvora karakterističnih za područja pod naslagama prapora. Opsežniji radovi na ovim vodotocima, osim čišćenja korita neposredno prije ušća u Vuku, nisu provedeni.

UŠĆE VUKE U DUNAV

1.1.3. Zbrinjavanje otpada

Na području Grada Vukovara ne postoji niti jedna legalizirana deponija komunalnog niti tehnološkog otpada. Zbrinjavanje krutog otpada se vrši odvozom na deponiju tzv. "Petrovačka dola" na putu za Petrovce.

Građevinski otpad se uglavnom reciklirao na Sajmištu (ciglana). Na ovom prostoru se danas više ne reciklira. U ulici Mirogojska (bivši Metalac) se obrađuje metalni otpad. Lokacija nije primjerena.

Grad Vukovar je jedan od osnivača Ustanove za zbrinjavanje otpada na regionalnoj razini za Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. Za predloženu lokaciju na području Općine Antunovac izrađena je Studija utjecaja na okoliš, te projektna dokumentacija. Ova lokacija bila bi organizirana kao odlagalište komunalnog otpada, skladište i deponija opasnog otpada i postrojenje za energetske obradu prikupljenog otpada. U tijeku je odabir izvoditelja za gradnju.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVITKA I UREĐENJA

Temeljni ciljevi prostornog razvitka proizlaze iz analiza dosadašnjeg razvitka, iskustava primjene dosadašnjeg Prostornog plana (bivše) općine Vukovar u dijelu što se odnosi na današnji Grad Vukovar, iz primjene Generalnog Urbanističkog plana Vukovara, kao i obaveza što proizlaze iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije, Strategije i Programa prostornog razvoja Hrvatske, Programa obnove Vukovara te uočenih potreba i dosadašnjeg stupnja razvoja.

Obnovom stambenih objekata, komunalne infrastrukture, objekata javne namjene i ostvarivanja drugih za život neophodnih preduvjeta, omogućava se ubrzani povratak raseljenog stanovništva i njihov ostanak i gospodarski razvitak ratom stradalih područja.

2.1. Ciljevi prostornog razvitka županijskog značaja

Glavni prostorno razvojni ciljevi iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske su: osnaživanje prostorno-razvojne strukture, povećanje vrijednosti i kvalitete prostora i okoliša, te integracija u europske razvojne sustave. Razvojni činitelji su: turizam, industrija, poljoprivreda, promet, infrastruktura i vodno gospodarstvo. Program prostornog uređenja RH usmjeruje na policentričan model prostornog razvoja sa snažnijom afirmacijom srednjih i malih gradova, te poticanje razvoja "u dubinu prostora".

Cilj je uspostaviti ravnotežu izgrađenih i pretežito neizgrađenih prirodnih područja racionalnim korištenjem prostora za izgradnju, očuvanjem poljoprivrednog i šumskog zemljišta, zaštitom vrijednosti prostora, prirodnih i stvorenih resursa te biološke raznolikosti.

Od velike važnosti je uspostavljanje mreže infrastrukturnih sustava na području Republike Hrvatske s ciljem prometnog povezivanja cijelog njenog područja, osiguranje opskrbe vodom, te zaštita vode od zagađivanja, zadovoljenje energetske potreba i štednja energije.

Prioriteti su: obnova ratom zahvaćenih područja, pokretanje i unapređenje gospodarstva, zaustavljanje depopulacije osobito graničnih područja, bolje iskorištenje nedovoljno učinkovitih potencijala (luka, industrijskih zona i sl.), povezivanje infrastrukturnih sustava unutar Države i njihovo uključivanje u međunarodnu razmjenu dobara, sanacija kritičnih mjesta ugrožavanja prostora (bespravne izgradnje, poljoprivrede, šuma i sl.).

Prioritetna obnova naselja usmjerena je na ratom razrušene gradske cjeline uz prethodnu reviziju konzervatorskih podloga, te utvrđivanje stupnjevanih režima zaštite, uređivanja i korištenja prostora. Uređivanje i korištenje prostora treba planirati na način koji će osigurati očuvanje osobitosti područja – osobitosti načina građenja naselja, područja uz naselja s naglašenim značenjima i vrijednostima krajolika, područja svojstvenih vizualnih oblika s velikom raznolikošću prirodnih i kulturnih elemenata.

Očuvanje raznolikosti krajolika treba temeljiti na očuvanju šuma i prirodnih oblika vodotoka, a spriječiti građenje na izloženim lokacijama u krajoliku. Potrebno je štititi identitet gradova vrednovanjem morfoloških strukturnih elemenata naselja.

Planiranje i uređenje prostora za gradnju treba odrediti tako da se ne smanjuju kvalitetne poljoprivredne i šumske površine, te da se poveća zaštita vrijednosti prostora i štedljivo gospodarenje resursima.

U cilju sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš, treba uspostaviti sustav podataka o prostoru, kao podlogu za pravovremeno i objektivno izvješćivanje o stanju prostora, te za donošenje odluka o programima njegovog uređenja.

U skladu s Programom prostornog uređenja RH je i poticanje razvoja obiteljskih gospodarstava, kao i poticanje izgradnje obiteljskih turističkih jedinica, te razvoj održivog turizma u ruralnim krajevima.

Prostornim planom Županije su određeni ciljevi što se odnose na cijelu Županiju te oni što za nju proizlaze iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske.

- Odnose se osobito na transeuropske magistralne i regionalne prometne pravce istok-zapad, Dunav kao područje cjelovitog uređenja i korištenja voda uz državnu granicu, podunavski prometno-gospodarski sustav, prometno i gospodarsko uključivanje u glavne razvojne sustave.

Oснаživanje linije podunavskih gradova temelji se na: funkcioniranju luke Vukovar i brzom uključivanju kombiniranim prometom u glavne državne i europske tijekom razmjene roba, izgradnji višenamjenskog kanala Dunav-Sava, uređenju graničnih područja te razvoju prometno-gospodarskih funkcija grada. Za uravnotežen razvoj Hrvatske osobito je značajan u istočnom urbanom području razvoj Vukovara i podunavskog koridora.

- U prostoru uz državnu granicu treba poboljšati uvjete života stanovništva, razvoj pograničnog gospodarstva, zajedničke gospodarske programe, uređenje i funkcioniranje graničnih prijelaza te uspostavu zajedničkih gospodarskih kriterija korištenja graničnih resursa.
- Treba stvoriti uvjete za razvitak funkcija i za demografski rast u graničnim područjima. Razvoj naselja s posebnim obilježjima i razvojnim značajkama obuhvaća naselja u pograničnom području i naselja na obalama rijeka prema drugim državama kao i funkcije naselja u obrani i samozaštiti.³¹
- Ciljevi planiranja razvoja željezničkog prometa su: povezivanje postojećeg sustava u Europski sustav željezničkog prometa, uspostava bolje povezanosti prostora unutar Države, modernizacija postojećih pruga, terminala i kolodvora, racionalizacija poslovanja i obnova opreme i uređaja. Prioriteti su rekonstrukcija i remont kritičnih dionica pruga (Vukovarska luka) te njihova postupna modernizacija. Potrebno je istražiti uvjete izgradnje novog željezničkog terminala (Vukovar).
- Prioriteti u razvoju riječnog prometa su: reguliranje statusa granične rijeke Dunav, utvrđivanje uvjeta korištenja plovnih putova, uređenje riječnih objekata - čišćenje korita, obnova obala, otklanjanje oštećenja nastalih za vrijeme rata te izgradnja kanala Dunav - Sava i nove luke Vukovar. Luka Vukovar je naša najznačajnija riječna luka i jedina na plovnom putu VI klase. Izgradnjom kanala IV klase plovnog puta Dunav - Sava dužine 61,4 km povećati će se dužina plovnih putova na 1120 km.
- Strateški cilj je revitalizacija pograničnih i ratom zahvaćenih područja te poticanje demografske obnove. Poticajnim mjerama državne populacijske politike treba riješiti problem revitalizacije i demografske obnove pograničnih prostora Županije. Razvoj treba usmjeriti ka usporavanju i procesa iseljavanja osobito mlađeg stanovništva te stvaranju uvjeta za povratak iseljenog stanovništva.
- Program obnove gospodarstva usmjerava gospodarstvo na uspostavljanje nove strukture vlasništva i odnosa privređivanja, uvažavajući komparativne prednosti Vukovara. Obnova proizvodnih kapaciteta ne predviđa rekonstrukciju prijašnjeg stanja već svođenje kapaciteta na optimalnu razinu iskorištenja. Posebno značajan segment oživljavanja gospodarstva je poduzetništvo kojem treba pokloniti posebnu pozornost. Preduvjet razvoju gospodarstva je planiranje površina i lokacija za gospodarske funkcije na temelju poznatih programa, modernizacija prometnog sustava te obnova i izgradnja prateće infrastrukture.
- Mreža i funkcije naselja moraju biti u funkciji stvaranja policentričnog sustava.
- Planskim mjerama treba utjecati na prostornu organizaciju i građenje naselja – osobito zabranom građenja uz županijske i državne ceste i određivanjem građevinskog područja prema postojećim dubokim seoskim parcelama koje se tako nepovoljno održavaju na izgrađenost tla.
- Vodonosnike i izvorišta treba zaštititi od sustavnog zagađivanja. Zato je posebno važno zaštititi vodotok rijeke Vuke od zagađanja tako da se voda poboljša na II. kategoriju.
- Potrebno je izraditi plan navodnjavanja kvalitetnih poljoprivrednih površina vezano uz izgradnju kanala Dunav - Sava. Zaštitu od voda treba provoditi rekonstrukcijom i izgradnjom obaloutvrda, regulacijskih radova i nasipa uz sve vodotoke. Odvodnja suvišnih voda zaobalja riješiti će se izgradnjom kanala Sava - Dunav. Budući da izgradnja kanala Dunav - Sava potpuno mijenja sve činitelje vodnogospodarskog sustava na području Vukovara potrebno je odrediti uvjete korištenja i uređenja prostora u prijelaznoj fazi do izgradnje kanala.
- Treba provjeriti opravdanost veličine sadašnjih građevinskih područja te ih odrediti tako da se očuvaju kompleksi osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1). Građenje građevina izvan građevinskog područja mora biti tako da ne mogu nastajati nova naselja, ulice i grupe građevina, građevine uz obale vodotoka, uz prometnice, uz osobito vrijedno uređeno poljoprivredno (P1) i šumsko zemljište.

³¹ Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, 2-8, str.7.

Građenje izvan građevinskih područja mora biti uklopljeno u krajolik s ciljem očuvanja prirodnog prostora - njegove konfiguracije, šuma, te osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta.

- Građenje na zemljištu I - V bonitetne kategorije može se odobriti samo iznimno.
- Ključni pravac preobrazbe gradskih područja je urbana obnova. Grad Vukovar treba prerasti u važnije regionalno središte koja se treba razvojno osposobiti za samostalnu razvojnu polarizaciju svojih područja.
- Županija je zainteresirana za izgradnju TE-TO koja bi u velikoj mjeri doprinijela razvoju Županije i za koju treba istražiti moguće lokacije u široj zoni grada Vukovara.
- Vukovar kao važnije nacionalno središte i grad srednje veličine će i nadalje biti najznačajnije urbano žarište. On mora biti središte svih regionalnih događanja i aktivnosti.
- Zaštita i očuvanje prirodnih krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti s posebnim naglaskom na zaštitu voda Dunava i Vuke;
- Poticanje okrupnjavanja i opremanja zemljišta u gospodarskim zonama radi osiguranja ponuda za ulaganje domaćih i stranih ulagača;
- Zaštita okoliša koja će se zasnivati na načelima održivog razvoja;
- Poticanje naglašavanja prepoznatljivosti Grada u odnosu na druge dijelove Županije (povijesna jezgra, priobalje Dunava, luka, radne zone, itd.).

PANORAMA VUKOVARSKE OBALE

2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Vukovar je jedan od najvažnijih urbanih središta Istočne Slavonije i Podunavlja.

Naselja Sotin i Lipovača su pretežno stambeno-poljoprivrednih obilježja s izraženim prigradskim karakteristikama. Slično je i sa dijelom Grabova na području grada.

- U naseljima je nužno poticati one mjere koje će ubrzati njihov razvoj, a naročito poboljšanje društvene infrastrukture (obrazovanje, zdravstvo, kultura, opskrba) i poboljšanje komunalnog standarda. Stvaranje uvjeta za ugodan život usklađen s okolicom osigurat će ostanak postojećih stanovnika te povećanje njihova broja a naročito povratak izbjeglih i raseljenih. Treba stimulirati otvaranje radnih mjesta u svim oblicima djelatnosti koje ne ugrožavaju život ljudi u naseljima.
- Pri formiranju građevinskih područja treba, uvažavajući povijesnu prostornu matricu naselja, voditi računa o osiguranju prostora za razvoj stanovanja, ali i drugih sadržaja (radne zone, rekreacija i sport, javna namjena itd). Pri tom treba sačuvati od gradnje sve najkvalitetnije poljoprivredne površine i šume.
- Za infrastrukturne sustave županijskog značaja nužno je osigurati koridore za ceste postojeće, željezničke pruge i sve magistralne vodove komunalne infrastrukture.
- Za željeznički čvor su ispitane prostorne mogućnosti vodeći računa o razvoju Grada Vukovara i okolnih naselja, kao i o potrebama koje proizlaze iz značaja pruga. Pri tom su uzeti u obzir i rezultati istraživanja kanala Dunav – Sava.
- Za cestovne koridore pored postojećih treba osigurati prostor za novu brzu državnu cestu, ali i gradsku obilaznicu.

- Trasu brze državne ceste treba odrediti tako da ne prolazi izgrađenim dijelom grada već da obilazi sam grad Vukovar s južne strane.
- Luci Vukovar treba osigurati prostor za dalji razvoj na današnjoj lokaciji, a zonu kanala čuvati kao rezervat u prostoru.
- Razvoj telekomunikacija je određen "Srednjoročnim planom razvoja telekomunikacija za razdoblje od 1996. do 2000. godine" te dugoročnim planovima za početak 21. stoljeća.
- Magistralnim i ostalim vodoopskrbnim cjevovodima treba osigurati zaštićene koridore i trase za nove cjevovode. Cilj je spojiti Vukovar na sustav Istočne slavonije.
- Sustav odvodnje treba postupno proširivati gradnjom novih kolektora i priključenjem naselja Lipovača i Sotin na sustav javne kanalizacije.
- Postojećim zračnim dalekovodima 110 kV treba štiti zaštitne koridore.
- Za magistralne plinovode treba osigurati odgovarajuće zaštitne koridore u svim naseljima.
- Sustavu međunarodnih i korisničkih podzemnih telekomunikacijskih vodova i kanala treba osigurati odgovarajuće koridore.
- U dijelu kojim se nalaze na području Grada, naftovodu treba osigurati zaštitni prostor.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Na području Grada Vukovara najveće površine pokrivaju vrlo kvalitetna poljoprivredna tla. Njihovo očuvanje je jedan od značajnijih ciljeva plana.

Provodit će se tako da ih se i dalje u maksimalnoj mjeri sačuva kao obradiva tla isključivo osnovne namjene.

Šume:

- Upravljanjem i uređivanjem te trajnim gospodarenjem treba očuvati sve funkcije šuma;
- Infrastrukturne i prometne sustave će se planirati tako da ne ugrožavaju cjelovitost postojećih šuma, posebno imajući u vidu njihovu ukupnu malu površinu;
- U šumama treba omogućiti rekreaciju i edukaciju. U tu svrhu će se predvidjeti opremu prikladnu karakteru šume i krajobraza. To se posebno odnosi na šume uz obje obale Dunava i Vuke koje su najvrjedniji prirodni elementi krajobraza. Očuvanje vrijednosti uz istovremeno omogućavanje njihova korištenja stanovnicima Grada u slobodno vrijeme učinit će ih svojevrsnim parkovno-rekreacijskim objektima, a obale i nadalje koristiti kao kupališne gradske prostore.

Predlaže se zaštititi sve šume uz obje obale rijeke Dunava.

Parkovno i zaštitno zelenilo uz vodotoke trebaju osigurati skladno krajobrazno uređenje i postati mjesta koja će ljudi rado posjećivati.

Tlo:

- Očuvanje i vrednovanje kvalitetnih tala kao osnovnih prirodnih i gospodarskih resursa treba omogućiti poljodjelstvo kao trajnu namjenu.
- Ne treba povećavati građevinska područja na prostorima najkvalitetnijih tala.
- Sprečavat će se gradnju koja nije u funkciji racionalnog korištenja tala.
- Omogućit će se gradnju građevina u funkciji gospodarenja poljodjelskim površinama.
- Posebno će se težiti povećanju kvantitete i kvalitete obrade poljoprivrednih površina, vodeći istovremeno računa o zaštiti podzemlja (vodonosnik) od zagađenja. Razvojna orijentacija treba biti na proizvodnju zdrave hrane gdje god se to ocijeni mogućim.

Vode:

- Štitit će se podzemne i nadzemne vode od onečišćenja.

Posebno treba:

- Štititi vode Dunava i Vuke od zagađenja i gradnje uz njih. Iznimka je gradsko područje uz Dunav zajedno sa lukom te područja gdje su planirani sadržaji za odmor i rekreaciju uz obale Vuke i Dunava na za to određenim mjestima. No i ti objekti ne smiju zagađivati vodu i priobalje, a niti predstavljati barijere ili privatiziranje priobalja.

- Osigurati će se uređivanje i zaštitu vodotoka te njihovih obala zadržavanjem prirodnih tokova.
- Tehnička rješenja obrane od poplava i visokih voda vodotoka prilagodit će se prirodnim obilježjima.

S obzirom na to da se izgradnjom višenamjenskog kanala Dunav-Sava očekuje znatne izmjene vodnog režima, studijom utjecaja na okoliš za kanal treba odrediti koje su posljedice i kako ih rješavati.

Mineralne sirovine

Ležišta mineralnih sirovina (napose pijesak) treba čuvati, ispitivati i vrednovati njihov potencijal za racionalno korištenje.

DUNAVSKA ADA

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Inteventarizacijom prirodnih resursa i prosudbom mogućnosti njihova opterećenja te potreba i načina njihove zaštite doprinijet će se očuvanju ekološke stabilnosti.

- Konkurentni zahtjevi za korištenjem prostora i okoliša (naselja, poljoprivreda, šumarstvo, gospodarstvo, rekreacija, prometni, energetski i vodnogospodarski sustavi, te postupanje s otpadom) uskladit će se međusobno kao i s interesima zaštite prirode i krajobraza, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i kakvoće zraka, zaštite voda, tala, klime, biljnog i životinjskog svijeta i zaštite od buke.
- Zaštita prirodnih resursa; tla, voda, mineralnih sirovina, zraka, klime, biljnog i životinjskog svijeta je primarni cilj plana. Predviđene su mogućnosti njihovog korištenja a da to ne dovodi do njihove degradacije i nestanka, uz racionalno korištenje i zaštitu na način da se ne prelazi nosivi kapacitet resursne osnove. To je globalni cilj za postizanje ekološke stabilnosti.
Potrebno je davanje prednosti komplementarnim umjesto konkurentnim djelatnostima u korištenju prostora.
- Zaštitu najkvalitetnijih tla će se osigurati:
  - 1) Racionalnim popunjavanjem građevinskih područja, te osiguranjem primjerenih standarda kvalitete života u njima.
  - 2) Recikliranjem, uporabom i suvremenim metodama zbrinjavanja otpada čime će osigurati optimalno opterećenje deponija.
- Sačuvati će se sve najvrjednije poljoprivredne površine, te tako osigurati ekološke i krajobrazne vrijednosti prostora.
- Površine šuma se neće smanjivati, a potrebno im je osigurati postojanost ekosustava. U tu svrhu se mogu predvidjeti i površine za pošumljavanje i uređenje prostora a napose uz vodotoke.
- Kakvoću zraka će se održavati prostornim razmještajem kvalitetnih tehnologija i kontinuiranom kontrolom gospodarskih djelatnosti, orijentacijom transportnog prometa na željeznicu, štednjom i racionalizacijom energije te razvojem dopunskih alternativnih energija.
- Kvalitetu vode sačuvati će se zaštitom podzemnih voda, otvorenih vodotoka te razvojem komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija) tamo gdje ih još nema.

Radi zaštite najvrjednijih prostornih prirodnih cjelina, ciljevi plana su:

- Za dio Grada uz obale rijeke Dunav:
  - očuvanje najvrjednijih urbanih, prirodnih i kulturno-povijesnih karakteristika prostora, naročito istaknutih reljefnih točaka i vizura na desnoj obali rijeke i šumskog krajolika na Adi i na lijevoj obali;
  - očuvanje neizgrađenih prostora te strukture i odgovarajućeg mjerila izgrađenog ruralnog krajobraz;
  - osiguranje prirodnog toka rijeke Vuke i očuvanje krajobraza uz nju u što je moguće prirodnijem stanju, a naročito nakon gradnje kanala Dunav-Sava.
- Za poljoprivredu i južne dijelove Grada:
  - daljnje korištenje najkvalitetnijeg zemljišta za poljoprivredu uz očuvanje temeljnih krajobraznih obilježja,
  - racionalno vođenje prometnih i komunalnih infrastrukturnih sustava kako bi se sačuvalo što više vrijednog tla od izgradnje,
  - sprečavanje širenja građevinskih područja naselja na najkvalitetnija poljoprivredna tla,
- Radi zaštite najvrjednijih dijelova prirode provest će se postupci zaštite prostora uz Vučedol te posebnu pozornost treba obratiti na korištenje prostora obale Dunava na kojima su evidentirana klizišta zemljišta.
  - Za prostor Adice je zbog prirodnih vrijednosti započeo postupak proglašenja Park šume prema Zakonu o zaštiti prirode.

2.2. Ciljevi prostornog razvitka gradskog značaja

Ukupni razvoj će se temeljiti na očuvanju prirodnih razvojnih dobara, na sanaciji onih ugroženih i degradiranih, uz istovremeno omogućavanje daljnjeg prostornog razvitka Vukovara kao županijskog i gradskog središta, ali i naselja Lipovača i Sotin, dijelova Grabova (Jakobovac, Ovčara) te šireg područja Vučedola. Ciljevi su:

- Osnovni cilj daljnjeg razvoja gradskog područja je urbana obnova i uklanjanje posljedica ratnih razaranja. Grad Vukovar treba prerasti u važnije regionalno središte koje se treba razvojno osposobiti za samostalnu razvojnu polarizaciju svojeg područja.
- Racionalno definiranje građevinskih područja treba biti u funkciji budućeg razvoja bez pretjeranog širenja.
Građevinska područja trebaju uvažavati povijesnu matricu naselja, postojeću komunalnu i prometnu infrastrukturu te način života. Posebno će se odrediti uvjete i granice u kojima se formiraju zone gospodarskih djelatnosti veće od 1 ha.
Utvrđiti će se mogućnosti, vrste i uvjete prostornog uređivanja za sadržaje izvan građevinskih područja.
- U ruralnim područjima treba razvijati i seoski turizam te omogućiti lociranje i razvitak manjih poduzeća koja će koristiti prednosti tog smještaja.
- Građenje građevina izvan građevinskog područja mora biti takvo da ne mogu nastajati nova naselja, ulice i grupe građevina, građevine uz obale vodotoka, uz prometnice, uz osobito vrijedno uređeno poljoprivredno (P1) i šumsko zemljište. Građenje izvan građevinskih područja mora biti uklopljeno u krajolik s ciljem očuvanja prirodnog prostora - njegove konfiguracije, šuma, osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1). Za takvo građenje je potrebno osigurati uvjete zaštite okoliša, a posebno odvodnje i zaštite voda te zbrinjavanje otpada. Građenje na zemljištu označenom sa P₁ (najkvalitetnija tla) može se odobriti samo iznimno.
- Za daljnji razvoj će se građevinska područja predvidjeti tamo gdje imaju osiguran pristup s javnog puta. Građevni dijelovi čestica u pravilu će biti dubine do 80 m uz uvjet da je moguća i gradnja komunalne infrastrukture, a iznimno dubina može biti i veća, ako to zahtijeva pojedina situacija. Nove ulice će se planirati slijedeći tradicijski oblik naselja.

- Poboljšanjem društvene infrastrukture, posebno škola, dječjih vrtića, prostora za rekreaciju i okupljanje stanovništva, kvalitetne opskrbe te poboljšanjem komunalnog standarda doprinijet će se poboljšanju kvalitete života svih stanovnika.
- U prigradskim naseljima će se osigurati i mogućnosti za obavljanje gospodarskih djelatnosti koje ne ometaju stanovanje.
- Detaljniji ciljevi prostornog razvitka samog Vukovara će se odrediti GUP-om.
- Radi racionalnijeg korištenja zemljišta preispitat će se granice postojećeg GUP-a i odrediti nove.
- Planom će se osigurati koridori i prostori za sve lokalne sustave prometne i komunalne infrastrukture.
- Unutar cestovnih koridora treba osigurati uvjete za uređenje pješačkih i biciklističkih staza.

OVČARA – SPOMENIK BRANITELJIMA

2.2.1. Demografski razvitak

Polaznu osnovicu za planiranje predstavljaju rezultati popisa stanovništva iz 2001., ocjena kretanja i strukture stanovništva, tendencije kretanja i struktura obilježja stanovništva u ranijem razdoblju, nacionalni program demografskog razvitka s mjerama demografske obnove (1996.), vodeći računa o smjernicama Prostornog plana Županije.

Treba imati u vidu posljedice rata koje su najznačajnije upravo u Vukovaru, ali i u demografskoj strukturi čitave Hrvatske.

Dugoročne prognoze kretanja stanovništva treba uzeti kao aproksimativne tendencije, jer one ovise ne samo o ograničenjima u planiranju već i o mnoštvu društvenih i ekonomskih činitelja, kako za područje na koje se projiciraju tako i za njegovo šire okruženje.

Na području Grada Vukovara je rast broja stanovnika bio stalan u razdoblju od 1857-1991. godine. U razdoblju '91-'01 je bio zabilježen pad od oko 15000 stanovnika.

Dok Županija bilježi u razdoblju 1991 -2001. godine pad broja stanovnika za 12%, broj stanovnika u Gradu Vukovaru je manji za 32%.

Cilj je omogućiti povratak i u budućnosti povećanje broja stanovnika uz razvoj svakog naselja. Tome će doprinijeti poboljšanje komunalne i društvene infrastrukture, primjena suvremenih tehnologija i ukupnih znanja u poljoprivredi, poticanje drugih oblika rada u naseljima a sve s ciljem povećanja ukupne kvalitete života u svakoj obitelji.

Ne očekuje se da bi ijedno od postojećih naselja moglo odumrijeti.

Tome trebaju bitno pomoći i mjere predviđene Programom obnove i zakonskim odredbama koje se posebno odnose na Vukovar.

Prostornim planom Županije je bila kao strateški cilj istaknuta revitalizacija pograničnih i ratom zahvaćenih područja te poticanje demografske obnove s time da poticajnim mjerama državne populacijske politike treba riješiti problem revitalizacije i demografske obnove pograničnih prostora Županije. Istaknuto je da razvoj treba usmjeriti ka usporavanju i procesa iseljavanja osobito mlađeg stanovništva te stvaranju uvjeta za povratak iseljenog stanovništva. U srednjoročnom planskom razdoblju Prostornog plana Županije očekivalo postizanje broja stanovnika prije domovinskog rata.

Prema procjenama stručnih službi Grada, danas u Vukovaru živi oko 28.000 stanovnika.

GUP – Vukovar iz 1981., sa izmjenom 1983. je imao demografski program prema kojoj bi u Vukovaru živjelo oko 75.000 stanovnika do 2011. godine.

Izmjenom GUP-a iz 1996 godine ta prognoza je korigirana i ocijenjena je da bi optimalna veličina grada s obzirom na kapacitet prostora bila sa oko 60.000 stanovnika. Danas je gotovo nemoguće raditi realnu demografsku prognozu.

Orijentacijska prognoza ovog plana je 50-60.000 st.

Prognoza se zasniva na pretpostavci da će se i povratak i imigracijski tokovi usmjeriti ka Vukovaru. Za očekivati je povećanje broja radnih mjesta temeljem planiranog gospodarskog razvoja.

U skladu s Nacionalnim programom obnove i razvitka i Prostornim planom Županije treba poticati razvoj pograničnog i ratom razrušenog područja. Vukovar je u Prostornom planu Županije određen kao osnovni nositelj demografskog razvoja.

Radi poboljšanja kvalitete života invalidnih osoba jedan od ciljeva je omogućavanje dostupnosti invalidima do svih javnih i društvenih građevina te jednostavno kretanje gradom.

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Dugoročna orijentacija gospodarskog razvitka Grada Vukovara biti će na razvoju gospodarskih i slobodnih carinskih zona, daljnjem razvoju luke Vukovar i drugih gospodarskih djelatnosti, razvoju turizma, te unapređenju poljoprivredne i njoj sukladne proizvodnje.

S obzirom na postojeće prirodne potencijale i dobar geoprometni položaj, a posebno tradiciju Vukovara, odlučivanjem o korištenju pojedinih prostora utjecat će se na racionalniji, svrsishodniji i ujednačeniji prostorni razmještaj pojedinih djelatnosti, vodeći pri tom računa o karakteristikama i dostignutom razvitku pojedinih prostora.

U izboru osnovnih pravaca razvitka prednost treba dati onim djelatnostima kod kojih raspoloživi resursi, tržišni uvjeti i tehnički napredak omogućuju brži razvoj. Prostornim planom se određuju prostorni okviri, uvjeti i mogućnosti za smještaj djelatnosti koje racionalno koriste zemljište, koje nisu energetske zahtjevne i prometno su primjerene. Djelatnosti ne smiju biti u suprotnosti sa zaštitom okoliša, a jedan od kriterija odabira je da materijalno mogu poboljšati funkcioniranje pojedinih naselja ili Grada u cjelini. No svakako treba težiti razvoju tradicionalnih proizvodnih djelatnosti: tekstilne i prehrambene industrije.

Uspostavljanje ravnoteže u prostoru postiže se disperznim rasporedom gospodarskih sadržaja koji zahtijevaju manje lokacije kako bi bili primjereni prostornoj strukturi postojećeg prostora.

Prostornim planom predviđen je razvoj radnih djelatnosti u gospodarskim zonama. Praktički svi prostori te namjene zauzimaju zone u samom Vukovaru.

Obrtničke djelatnosti se može smjestiti unutar svih građevinskih područja naselja.

Za turizam je predviđen daljnji razvoj u samom gradu te na lokaciji Vučedola kao jednog od najznačajnijih europskih arheoloških lokaliteta, naseljenog 6.000 g. prije nove ere. No turističku zanimljivost bi mogli predstavljati svi prostori u priobalju Dunava i Vuke. Vukovar je povijesno turističko središte, a u budućnosti će se turistički značaj sve više pojačavati. To dokazuju i turistički putnički brodovi što sve češće dolaze u grad.

Pri određivanju specifičnih ciljeva dugoročnog razvitka poljoprivrede važno je racionalizacijom tehnologije i potrošnje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja rekonceptualizirati gospodarsko korištenje poljodjelskih površina u skladu sa smjernicama ekološke proizvodnje hrane, poticati agroturističku ponudu i čuvati izvorna obilježja krajobrazca.

Poduzetnički centar i Poduzetnički inkubator omogućuju poduzetnicima pomoć u pripremi rada, samom radu i drugim aktivnostima. Radi uvođenja novih tehnologija radit će Centar za tehnološki razvoj i inovacije.

Uz postojeće povlastice regulirane zakonskim i podzakonskim aktima, za poslovanje u gospodarskoj zoni i zonama malog gospodarstva odredit će se i dodatne povlastice kojima je cilj privući investitore, a koje će se realizirati u suradnji sa resornim ministarstvima, vladinim agencijama i fondovima, te jedinicama lokalne uprave i samouprave. Ovim povlasticama i poticajnim mjerama Grad Vukovar treba postati interesantnim odredištem i za investitore izvan Vukovara, jer je samo ulaskom novog kapitala, a time i ideja, stručnjaka i tehnologije, moguć njegov značajniji ekonomski prosperitet i otvaranje značajnijeg broja novih radnih mjesta.

Ulaganjem u infrastrukturu postojećih i budućih slobodnih zona na području Grada Vukovara se stavljaju u funkciju godinama nekoristene nekretnine tvrtki, ubrzava obnova objekata s poslovnom namjenom, ubrzava razvoj gospodarstva i povećava broj novouposlenih.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

a. Razvoj naselja

Unutar područja Grada Vukovara nalazi se 3 naselja i dio naselja Grabovo. Vukovar je povijesni grad visokog urbaniteta, a ostala naselja spadaju u prijelazna prigradsko-ruralna.

Zajednički ciljevi budućeg razvoja naselja su:

- stimulirati optimalno korištenje, prostornu organizaciju i oblikovanje planiranih građevinskih područja,
- za novu stambenu i drugu gradnju prvenstveno koristiti dijelove građevinskih područja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom,
- ulaganjima u poboljšanje životnog standarda (gradnjom kvalitetnog prometnog, vodoopskrbnog i energetskeg sustava) poticati kvalitetu života stanovništva,
- posvetiti pozornost usklađivanju stambene i proizvodne funkcije unutar naselja,
- održavati i graditi građevine središnjih društvenih funkcija,
- ciljevi razvoja samog grada Vukovara će se detaljnije definirati GUP-om.

b. Društvena infrastruktura

Društvene djelatnosti pripadaju skupini središnjih funkcija, a usmjerene su prema podizanju standarda i kvalitete života stanovništva. One podižu obrazovnu, kulturnu sportsku i znanstvenu razinu svih.

Za osnovne škole treba osigurati takav prostorni razmještaj zona javne i društvene namjene koji će u budućnosti omogućiti rad i jednoj smjeni.

Razvoj društvenih djelatnosti treba biti u skladu je s postavljenim ciljevima te županijskim određenjem policentričnog razvitka. Unutar planiranih građevinskih područja moguće je osigurati lokacije za plansku gradnju predškolskih ustanova, osnovnih škola, zdravstvenih ustanova te vjerskih građevina koje se mogu graditi u skladu s potrebama i mogućnostima. Društvene funkcije mogu se graditi i kao dio stambenih građevina (npr. područni odjel dječjeg vrtića, privatna ambulanta i sl.).

Vjerske zajednice su u skladu s ustavnim pravom slobodne javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, socijalne i dobrotvorne ustanove u naseljima.

Društvena infrastruktura samog Vukovara će se odrediti GUP-om.

c. Razvoj visokog školstva

Vukovar bi mogao biti središte visokoobrazovnih ustanova u Županiji i širem prostoru. Osnov za to je novoosnovano Veleučilište. Planom to treba omogućiti. Za to u GUP-u treba osigurati odgovarajuće prostore u okviru javne i društvene ili mješovite namjene.

d. Razvoj prometa

Razvoj prometnog sustava grada Vukovara zasnivati će se na osnovi dugoročnoj koncepciji razvoja prometa Županije i Države, kojom su određeni prioriteti realizacije i etapnost izgradnje i dogradnje pojedinih sustava prometne infrastrukture županijskog i državnog značaja.

Svakom od prometnih sustava potrebno je obratiti veliku pozornost na način da svi planski zahvati budu usklađeni i u funkciji obnove i povratka gospodarskih sadržaja i stanovništva.

Cestovni promet

Glavni ciljevi unutar cestovnog prometa usmjereni su izgradnji novih cestovnih koridora najviše razine usluge (autoceste, brze ceste) kao i poteza cesta čime će biti preusmjeren najveći dio tranzitnog i teškog teretnog automobilskeg prometa koji danas prolazi najužim gradskim prostorom. Posebno je intenzivan promet vozila koridorom državne ceste D 55. U skladu s registriranim intenzitetom prometa većim od 4000 vozila/dan (1996.g.: pojedinačni godišnji dnevni promet = 5918 vozila/dan), planirana je izgradnja

nove Podravske ceste novom trasom i u planskoj kategoriji državne ceste. Taj koridor uvršten je u II skupinu³² prioriteta u cestovnom prometu Države.

S drugim značajnim postojećim cestovnim koridorima (D 57 i Ž 4137) kao i s korigiranom trasom državne ceste D2 u zapadnom dijelu Grada, navedena brza državna cesta formirati će križanja u dvije razine.

Ostale razvrstane i nerazvrstane javne ceste na prostoru Grada planirano je razvijati na način da se osiguraju što primjereniji uvjeti za jednostavno i nesmetano odvijanje svih vidova prometa uz najveći mogući stupanj sigurnosti. To znači da na mjestima gdje su koridori ovih prometnica položeni izvan građevnog područja, kolne površine treba rekonstruirati korigiranjem nepovoljnih prometno-tehničkih elemenata (nepovoljni radijusi, umetanje prijelaznih radijusa, ispravljanje poprečnih i uzdužnih nagiba kolnika i dr.) Na dijelovima gdje su položeni kroz građevno područje, pored navedenih zahvata, potrebno je izvršiti njihovo opremanje u osnovnoj razini koridora (uređenje i izgradnja pješačkih hodnika, biciklističkih staza i razdjelnih pojasa zelenila, opremanje javnom rasvjetom, ugradba rubnjaka, sadnja zaštitnog zelenila i sl.). Sve uređaje u funkciji komunalnog infrastrukturnog opremanja (cjevovodi oborinske i otpadne vode, distributivna telekomunikacijska kanalizacija, prijenosni i distributivni kabeli te kabeli javne rasvjete, cjevovodi vodoopskrbe, plinoopskrbni cjevovodi, cjevovodi sustava opskrbe toplinskom energijom i sl.) planirano je polagati isključivo podzemno u prvom i drugom podzemnom sloju na način i u skladu s propisanim odnosima polaganja komunalne infrastrukture pri paralelnom vođenju odnosno na mjestima poprečnih prijelaza.

Željeznički promet

Izgradnja i obnova željezničke infrastrukture dijelom je u vezi s izgradnjom višenamjenskog kanala "Dunav – Sava".

S obzirom da se radi o jednom vrlo dugoročnom, izuzetno složenom i dugotrajnom građevnom zahvatu povezanom s osiguranjem velikih financijskih sredstava za njegovu realizaciju, razvoj željezničkog prometa treba usmjeriti prvenstveno obnovi devastirane infrastrukture. U tom smislu treba što prije pristupiti vraćanju u funkciju željezničke pruge II reda u dužini od 9333 m na trasi kroz grad, ne čekajući odluku o gradnji kanala.

Riječni promet

Unutar sustava riječnog prometa cjelokupan razvoj usmjeren je osiguravanju što povoljnijih uvjeta plovidbe i pristupa VII (dunavskom) koridoru mreže Europskih plovnih puteva. Pri tome je važna potpuna obnova uništenih lučkih pretovarnih i skladišnih kapaciteta s ciljem povećanja prometa prema predratnim količinama tereta.

Poboljšani su uvjeti rada luke Vukovar, izvršeni posljednjih godina, sanirane su operativne površine, obnovljen je industrijski kolosijek u dužini oko 3,0 km, osigurano je rezervno elektroenergetsko napajanje transformatorskog postrojenja, izgrađeni je terminal za rasute terete kao i vertikalna obala koja omogućuje pretovar i pri najnižim vodostajima, nabavljeno je više dizalica, diesel lokomotiva, brod, viličari i druge.

No važna je obnova gospodarstva koje je prije rata koristilo kapacitete luke.

Putnički promet koji se vraća kao turistički, trebao bi u budućnosti također koristiti Dunav i kao linijski.

Planom treba omogućiti razvoj luke na već utvrđenom lučkom području.

³² Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99

TRANSPORT DUNAVOM

Telekomunikacijski promet

Srednjoročni plan razvoja telekomunikacija posredno, ali i izravno utječe na ciljeve od gradskog značaja. Osnovni cilj je dogradnja mjesnih telefonskih mreža kako bi se svim stanovnicima pružale sve raspoložive telekomunikacijske usluge.

Razvoj telekomunikacijskog prometa odvijati će se u skladu s potrebama cjelokupnog sustava te mogućnostima i pogodnostima koje svaki od podsustava pruža. U tom smislu širenje građevnih područja pretpostavlja i osiguranje novih priključaka unutar nepokretne telefonske mreže te pružanje drugih vrsta telekomunikacijskih usluga (kabelska televizija i sl.). Unutar pokretne telekomunikacijske mreže razvoj podrazumijeva postupno napuštanje analogne, daljnje usavršavanje digitalne te uvođenje treće tehnološke generacije. Ovaj opći pokretni telekomunikacijski sustav omogućiti će pružanje brojnih novih vrsta usluga (govorna, multimedij u stvarnom vremenu, udaljeni i bežični pristup Internetu / Intranetu, pretraživanje web stranica, isporuka informacija, unicifirano rukovanje porukama, pokretna trgovina, ured i sl.).

Za polaganje novoplaniranih kabela treba koristiti koridore javnih cestovnih prometnica. Od površina u osnovnoj razini koridora treba izbjegavati površine kolnika, a mrežu obavezno polagati kao distributivnu kanalizaciju u prvom podzemnom sloju.

d. Razvoj komunalne infrastrukture

Vodoopskrba

Ciljevi razvoja određeni su registriranim karakteristikama i nedostacima unutar sustava vodoopskrbe. Nisu potrebna ulaganja u vodocrpilišne kapacitete budući postoje znatne rezerve vode. Stoga svi zahvati i ulaganja trebaju biti usmjereni u nekoliko smjerova. Najvažniji su:

- izgradnja uređaja za preradu vode koju se doprema iz vodocrpilišta "Cerić" čime će biti osiguran alternativni izvor opskrbe pitkom vodom,
- ubrzana izgradnja i rekonstrukcija mreže vodoopskrbnih cjevovoda kako bi što prije bili sanirani veliki gubici i loši dijelovi mreže (azbestcementne i čelične cijevi bez katodne zaštite, nedostatak hidranata, muljnih ispusta, zračnih ventila i sl.),
- izgradnja planiranih vodosprema i stvaranje uvjeta za gravitacijsku opskrbu te povezivanje pojedinih dijelova cjevovoda i stvaranje prstena u mreži čime će biti osigurana mogućnost opskrbe s dvije strane.

Odvodnja

Prioritetni cilj u zaštiti prostora zaštita je površinskih i podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja. Stoga je, a s obzirom na stanje i postotak izgrađenosti sustava javne odvodnje oborinskih i otpadnih voda, potrebno provesti ubranu sanaciju oštećenih i/ili nezadovoljavajućih dijelova uređaja i postrojenja. Pored zahvata na sanaciji treba što prije započeti izgradnju novih kapaciteta sustava odvodnje i stvaranju pretpostavki za izgradnju pročistača otpadnih voda, za koje je planom predviđeno 5 varijantnih lokacija.

Energetika

U sustavu za transportiranje nafte, na dijelu gdje su uređaji za prijenos položeni unutar granica Grada, predviđeni su zahvati na povećanju postojećih kapaciteta cjevovoda.

Plinoopskrbni sustav planirano je dograđivati u skladu sa strateškim određenjima³³ o korištenju prirodnog plina kao ekološki i ekonomski najoptimalnijeg energenta. Cjevovode u funkciji plinifikacije prostora planirano je polagati i prema kontaktnom prostoru čime će se stvoriti pretpostavke za prstenasto povezivanje sa okolnim plinoopskrbnim sustavima.

U elektroenergetskom sustavu osnovni cilj je postupno zaokruživanje i formiranje jedinstvenog sustava i ostvarenja sigurne i stabilne opskrbe električnom energijom. U tom smislu planirana je izgradnja više novih postrojenja različite transformacije napona, formiranje visokonaponskog prstena dalekovoda te povezivanje postojećih i planskih postrojenja srednjenaponskim kabelima.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

a) Krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti

Krajobrazna vrijednost kao jedna od temeljnih razvojnih gradskih okosnica štiti se očuvanjem različitosti uvjetovanih prirodnim obilježjima, tipovima naseljenosti, kulturno-povijesnim nasljeđem i gospodarskom orijentiranošću.

Na području Grada zaštićen je posebni rezervat šumske vegetacije – "Vukovarska dunavska ada" sa površinom od 115 ha (broj 275 od 6.4.1989.).

Planom se kao posebna vrijednost ističu sljedeći najvredniji prostori prirodnog krajobraza:

- prostori uz tok rijeke Dunav i Dunavac između Vukovara i Sotina s bogatim šumama i brojnim rukavcima, ali i raznovrsnim biljnim (topole i vrbe npr.) i životinjskim vrstama,
- prostor uz obale rijeke Vuke,
- prostori uz Vučedol,
- dijelovi lijeve obale s vrijednim šumama,
- otoci,
- cijela Dunavska Ada.

Motivi posebnog očuvanja ovih prostora su pretežno krajobraznog karaktera, ali i ukupnog biološko-ekološkog značaja.

Osim posebnih mjera zaštite treba nastojati zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju prirodnog pejzaža – poljoprivrednog okruženja oko naselja a posebno uz njih.

Poljoprivredni pejzaž južnog dijela Grada predstavlja najkvalitetnija tla, te ih treba štiti od neplanske izgradnje radi očuvanja vrijednosti poljoprivrednog zemljišta kao i specifičnosti krajobraza.

Procjenjuje se da je na području Grada Vukovara još oko 50 ha miniranih i sumnjivih površina.

Najvažnija krajobrazna vrijednost Vukovara je priobalje Dunava kao i sama rijeka. Stoga se duž cijelog toka rijeke kroz Grad na objema obalama posebno ističe važnost zaštite krajolika od devastacija. Planom se potiču sve one mjere koje će u skladu sa zatečenim vrijednostima omogućavati ljudima ugodan boravak na rijeci i mjesnim obalama te na Adi.

Aluvijalni nanosi Dunava od posebnog su značenja za tvorbu fluvijalnih tala ritova i ada kao šumskih staništa. Naročito su uz obale Dunava i na adama značajne ritske šume koje su u Europi potpuno nestale.

Planom se predlaže provesti postupak zaštite za sljedeće dijelove prirode:

Šuma Dubrava - tzv. "Mala Dubrava" kraj Vukovara je površine 237,41 hektara. Prostire se 4 km jugoistočno od Vukovara, a neposredno uz cestu prema Iloku na odvoju putu prema Vučedolu. Ovaj je objekt značajan za Vukovar kao rekreativno područje. Šumu izgrađuje hrast kitnjak, star oko 100 godina.

³³ Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpnja 1997.

Uz hrast su zastupljene i druge vrste drveća kao cer, crni orah, bagrem i dr., a ima i mlađih površina i branjevina.

Šuma "Adica" kod Vukovara prostire uz obale Vuke. Šumu pretežno izgrađuje hrast lužnjak i cer. Značajna je za stanovnike Vukovara kao područje za rekreaciju. Nužno je snimiti stvarno stanje zbog šteta nastalih u domovinskom ratu i odrediti mjere uređenja prije donošenja moguće odluke o zaštiti. Započeo je postupak proglašenja Parka prirode.

Drvodred platana na ulazu u Vukovar (planom predložena kategorija zaštite – *spomenik parkovne arhitekture*). Treba u cijelosti snimiti i obnoviti.

Lesni / praporni strmci uz Dunav (planom predložena kategorija zaštite – *spomenik prirode*). Trebalo bi zaštititi dobro očuvane dijelove.

Đergaj i Mala Ada ne predlažu se štititi planom kao posebne vrijednosti.

STRME OBALE RIJEKE

b) Kulturno povijesne cjeline

Degradacija kulturnih dobara u Vukovaru je oštećenjima u ratu bilo takvih razmjera da se može govoriti o krajnjoj ugroženosti mnogih spomeničkih cjelina i pojedinačnih spomenika kulture. Ugroženost ukupnog fonda kulturnih dobara posebno je izražena kod povijesnih urbanih cjelina.

Prioritetna zadaća je inventarizacija, ponovno vrednovanje i kategorizacija kulturnih dobara, a posebno graditeljskog naslijeđa na temelju uspostavljenih jedinstvenih osnova. Zato je izrađena nova konzervatorska podloga za Grad upravo za potrebe Prostornog plana uređenja Grada i Generalnog urbanističkog plana.

Zaštitu arheoloških lokaliteta i kulturnih dobara provest će se u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti, sanacijom, konzervacijom, i prezentacijom vidljivih ostataka građevina važnih za povijesni i kulturni identitet prostora. Odgovarajućom obradom, dokumentiranjem, prikupljanjem ostataka i deponiranjem u muzejske ustanove predmeta s onih lokaliteta, koje se s obzirom na njihov karakter ne može prezentirati, sačuvati će se njihova vrijednost.

Na preventivno zaštićenim i registriranim arheološkim lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju se izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela, koji može za pojedine lokacije propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških ispitivanja i istraživanja. Na tim lokalitetima izgradnja je uvjetovana rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodne izdane uvjete i odobrenje.

Ostalim evidentiranim arheološkim lokalitetima se zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice te su stoga locirani položajima. Površine na tim lokacijama mogu se koristiti na do sada uobičajen način, a eventualni posebni uvjeti korištenja propisati će se ukoliko bude potrebno.

Kao potencijalno vrijedne i pogodne za zaštitu su sljedeće povijesne cjeline i objekti:

1. *Povijesne cjeline*

- Gradska naselje, Borovo naselje - kolonije.
- Povijesni perivoj: Vukovar - zona perivoja Eltz, drvored u Novom Vukovaru, te vukovarski gradski parkovi na Trgu Žrtava fašizma, M. Gupca, kod Radničkog doma.

2. *Povijesne građevine i kompleksi*

- Civilne građevine: gradske pučke kuće u Vukovaru.
- Vojne građevine: lokacije i gradišta srednjovjekovnih utvrda Vukovar, Vučedol i Sotin.
- Privredne građevine: stara klaonica Vukovar, žitni magazin Novi Vukovar, industrijski kompleks pogona "Bata" (1931-38.).
- Sakralne građevine: pravoslavna parohijska crkva u Sotinu; katoličke župne, filijalne crkve i kapele u Vukovaru (Sv. Ivan Nepomuk, Gospa od Hrasta, grobna kapela, županijska kapela, itd.).
- Grobne građevine: Vukovar - židovsko groblje s ulaznim objektom, njemačko novo vukovarsko groblje s ulaznim objektom, pravoslavno groblje s ulaznim objektom, pravoslavno groblje s ulaznim stubištem, katoličko i "kugino" groblje s kapelama.

3. *Arheološke zone* - lokaliteti i nalazišta: Vukovar - 10 lokaliteta: srednjovjekovne nekropole u Županijskoj ulici, u ulici Kriva Bara, nalazišta u vinogradima Laudenbach, Rukavina, Ružička, Zimonić, itd.

4. Istraživanja s dostojnom memorijalnom prezentacijom i zaštitom potrebno je provesti i na mjestima masovnih grobnica iz Domovinskog rata (stadion, vukovarska Mitnica, Novo groblje, Ovčara, itd.).

Na području Grada Vukovara su zaštićene sljedeće cjeline i lokaliteti:

Kulturno-povijesne cjeline

Kulturno-povijesna cjelina grada Vukovara

Današnji prostor kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara obuhvaća područje od Priljeva na zapadu do lokaliteta Lijeve Bara na istoku.

Zbog brežuljkastog terena i rijeka Dunava i Vuke grad se formirao iz dva međusobno povezana izdužena dijela na obje strane rijeke Vuke. Najstarija povijesna urbana jezgra nalazi se u starom Vukovaru i uglavnom se podudara sa srednjovjekovnim i turskim naseljem. Stari Vukovar razvio se na brežuljkastom terenu i dolini gdje su se prirodno – spontano oblikovale ulice. Kasnije se dugi tok ove ulične arterije prebacio i preko Vuke u Novi Vukovar s razlikom što je u tom novom dijelu nastala nova kvalitetna široka ulica s alejom u duhu urbanizma s kraja 19. stoljeća.

Za ovaj stiješnjen prostor karakteristična je ulica dr. Franje Tuđmana u kojoj je koncentrirana najvrjednija arhitektonska kulturna baština grada. Tu su sačuvane građevine barokne arhitekture iz 18. st. s tipičnim trijemovima i poslovnim prostorima u prizemlju, dok su ostale zgrade građene u duhu historicizma i historijskih povijesnih stilova kao i secesije. Srednjovjekovnu tlocrtnu dispoziciju zadržao je mali trg u Ul. dr. Franje Tuđmana koji je u prošlosti imao funkciju sajmišnog trga.

Iako se Novi Vukovar razvijao istovremeno s baroknim Starim Vukovarom, većina ovdašnjih građevina nosi odlike ranog klasicizma. Umjesto stare feudalne kurije gradi se monumentalni ranoklasicistički dvorac Eltz (na prijelazu 19. u 20. st. adaptiran u neobaroknom stilu), elegantna zgrada Županije, palača Suda i dr.

Vukovarski kulturno parkovni identitet prepoznatljiv je i njegovi tragovi su utkani i u cjelinu urbane jezgre. Njega čine historijske parkovne cjeline u sklopu dvorca Eltz, pred starom Gimnazijom, pred Franjevačkim samostanom i dr. Tu su i historijski drvoredi među kojima je i rijedak primjer – četveroredni potez drvoreda u Županijskoj ulici.

Cjelina arheološko-turističkog parka Vučedol

Arheološki lokalitet Vučedol nalazi se 4 km nizvodno od Vukovara na području nekadašnjeg posjeda obitelji Streim. Sustavna arheološka istraživanja započela su 1938. godine i dala su vrijedne nalaze prapovijesnih kultura (najstariji slojevi datiraju iz doba ranog neolita). Ispod samog arheološkog lokaliteta koji je pozicioniran na području nekadašnjeg vinograda i kukuružišta obitelji Streim, izgrađena je 1918. vila istoimene obitelji. Građena je kao jednokatna ladanjska vinogradska kuća s decentnom

kasnosecesijskom fasadnom plastikom. U novije vrijeme na završetku spusta prirodne prodoline koja se između vinograda spušta do Dunava izgrađen je turističko-rekreacijski centar. Po projektu arhitekta M. Salaja 1964., podignut je restoran s velikim tršćanim saletlom.

U Domovinskom ratu čitav lokalitet s vilom Streim i turističko-ugostiteljskim sadržajima teško je oštećen. Budući se od 1984. godine kontinuirano istraživalo šire područje lokaliteta, neposredno pred početak ratnih djelovanja trebao je biti realiziran arheološki park, a u vili Streim arhitekt Ž. Kovačić projektirao je Muzej vučedolske kulture.

Imajući u vidu iznimni značaj arheološkog lokaliteta Vučedol realiziran je projekt revitalizacije šireg područja kompleksa kao arheološko-turističkog parka. Područje arheološko-turističkog parka osim površina samog lokaliteta, sadržavalo bi i turističko-rekreacionu zonu, te površine zaštićenog i kontaktnog kultiviranog krajolika.

U postupku je revizija **registrirane kulturno-povijesne cjeline (R - 731)**, a uz uvažavanje svih promjena urbanističko-arhitektonske strukture uzrokovanih ratnim štetama, u tijeku je registracija novih granica zaštite povijesne cjeline grada Vukovara.

Pojedinačno zaštićena registrirana kulturna dobra na području obuhvata Prostornog plana uređenja grada Vukovara su:

Kompleks vlastelinstva Eltz

Palača Srijemske županije

Zgrada jednokatnice Poić, sada Ćirić (srušena, predviđena za faksimilnu obnovu)

Zgrada jednokatnice zbirke Bauer i galerije umjetnina (nekada diližansna pošta)

Mauzolej Paunović

Župna crkva sv. Filipa i Jakoba i franjevački samostan

Saborni hram sv. oca Nikolaja

Pravoslavna kapela sv. Petke (Dobra voda)

Zgrada gradskog magistrata (jednokatnica gradskog poglavarstva)

Vila Knoll – mali dvor Eltz

Radnički dom (Grand hotel Paunović)

Grobna kapela obitelji Eltz

Rodna kuća nobelovca Lavoslava Ružičke

Crkva sv. Marije pomoćnice kršćana, Sotin

Sotin – Srednje polje, prapovijesni i antički arheološki lokalitet

Sotin – Cornacum i Gradina, antički arheološki lokalitet

Sotin – Zmajevac, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Lijeva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Gradac i Trojstvo na Vučedolu, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Desna Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Velika Skela, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Dobra voda, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Petri skela I, prapovijesni i antički arheološki lokalitet

Vukovar – Petri skela II, srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Vučedolski surduk, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Od Petri skele do Vučedola, prapovijesna arheološka zona

Vukovar – Vučedol, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Lijeva Bara – Slavija, prapovijesni arheološki lokalitet (u postupku registracije)

Vukovar – Vučedol, arheološki park, prapovijesni i srednjovjekovni lokalitet (u postupku registracije)

Zgrada radničkog doma u Vukovaru, kulturno dobro vezano uz radnički pokret

Spomenik palim borcima NOR-a i Crvene armije u Vukovaru, kulturno dobro – II. svjetski rat

Spomen groblje sa spomen obilježjem na mjestu stradanja 3000 antifašista u Dudiku, Vukovar, kulturno dobro – II. svjetski rat

Spomen kosturnica palih boraca Bugarske armije, na groblju, kulturno dobro – II. svjetski rat

Na području obuhvata prostornog plana grada Vukovara **preventivno su zaštićena** sljedeća kulturna dobra:

Sotin – Vukovarska 38, etnološko kulturno dobro

Sotin – Vukovarska 46, etnološko kulturno dobro

Sotin – F. Tuđmana 21, etnološko kulturno dobro

Vukovar – plato franjevačkog samostana i Gimnazije te Ulica Šamac, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet (u postupku prev. zaštite)

U gradu Vukovaru nalaze se sljedeća evidentirana kulturna dobra:

Sotin – Jarkovac, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Adica, srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Desna Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Kriva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Vukovar – Lijeva Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Budžak, prapovijesni arheološki lokalitet

Vukovar – Spomen ploča Josipu Krašu, Ulica Nova br. 34, kulturno dobro – II. svjetski rat

Urbanističko-arhitektonska cjelina proizvodnog kompleksa Bata

Na području nekadašnjeg Borova do rata je postojao jedan od najvećih industrijskih kompleksa u tadašnjoj Jugoslaviji. Kompleks Borova od njegova začetka planski je projektiran za potrebe industrije s usmjerenjem na gumarsku proizvodnju. Gradnja je počela 1931. godine i u idućem razdoblju izgrađeno je pored industrijskih građevina i plansko stambeno naselje za smještaj radnika, te zgrade i prostori javne namjene i društvenog standarda. Naselje je bilo koncipirano na ideji idealnoga vrtloga grada (avangardni češki funkcionalizam). S jasnim odvajanjem proizvodno-industrijske, stambene i rekreacijske zone plan je pretpostavio izvedbu 13 standardnih petoetažnih industrijskih blokova dim 80x19 m, te radničko naselje u kojem su do 1936. realizirana 122 tipska stambena objekta smještena u parkovnom pojasu.

Na osnovu Programa prostornog uređenja gospodarsko-infrastrukturne zone Borovo i Stručne podloge, zaštitile bi se površine i građevine koje su izvorno bile dio proizvodnog kompleksa Bata.

Zbog specifičnosti pristupa problemu zaštite industrijske arhitekture potrebno je izvršiti dodatna istraživanja čitavog kompleksa u obliku urbanističko – arhitektonske studije, na osnovu koje će se konačno definirati područje zaštite urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata.

Ambijenti

Unutar kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara nalazi se nekoliko zona izrazite i visoke povijesne vrijednosti, koja se očituje u većem broju pojedinačnih kulturnih dobara, specifičnih stilskih i tipoloških karakteristika.

Kao osobita povijesna vrijednost ističu se tri takve zone: kompleks vlastelinstva Eltz, barokna jezgra grada i plato franjevačkog samostana i zgrade gimnazije.

Posebnu vrijednost cijelom gradu uključujući i moguće područje zaštite urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata na sjeveru i cjelini arheološko-turističkog parka Vučedol na jugu, daje rijeka Dunav naglašene suprotnosti njenih obala – desna je izgrađena i tu se nalazi grad Vukovar, a lijeva je ozelenjena, šumovita i taj kontrast stvara osobitu vrijednost u estetskom, ambijentalnom i ekološkom smislu.

Vizure

Pored već ranije navedene lijeve, šumovite obale Dunava i same rijeke s koje se pruža posebno vrijedan pogled na cijeli longitudinalno smješten grad s kompleksom Borovo na kraju, vidljivom na blagom zavoju rijeke, te osobito dojmljivog pogleda na kompleks dvorca Eltz, treba izdvojiti nekoliko vizura zbog njihove visoke vrijednosti i mogućnosti devastacije novom izgradnjom.

To su vizure koje se iz pojedinih dijelova grada pružaju na plato franjevačkog samostana i vukovarske gimnazije (pogledi odozdo iz Radićeve ulice i sa susjednog platoa katoličkog groblja), te vizure iz Gajeve i Samostanske ulice prema baroknoj jezgri grada. Osobito vrijedan pogled čini vizura od zgrade Radničkog doma prema baroknoj jezgri, malom baroknom trgu i blagom usponu ulice u nastavku prema Bečarskom trgu.

Ciljevi i mjere zaštite vukovarske graditeljske baštine se mogu odrediti na sljedeći način:

Zaštita povijesnih naselja

Grad Vukovar s rijekom Dunav i obalnim pojasom prema arheološkom lokalitetu Vučedol i naselju Sotin čini jedinstvenu krajobraznu vrijednost koju treba sačuvati, a urbanistički razvoj podrediti zakonitostima postojećeg krajobraznog ustroja, odnosno izgradnju zadržati u linearnoj shemi grada. Postojeće, povijesno formirane cjeline (kompleks vlastelinstva Eltz, barokna jezgra grada i plato franjevačkog samostana i vukovarske gimnazije) treba zadržati unutar postojećih granica. U ovim zonama izrazite povijesne vrijednosti (A) propisuje se cjelovita zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Na području ovih cjelina moguće je prilagođavanje funkcija i sadržaja suvremenim potrebama uz minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija).

Na užem području kulturno-povijesne cjeline (zone visoke povijesne vrijednosti (B)) propisuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne prostorne/planske matrice i karakterističnih kompleksa, grupa građevina, pojedinih građevina i drugih za ukupnost određene povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega gabarita, povijesnih sadržaja i oblika. U ovoj zoni dopuštene su odgovarajuće intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama (konzervacija, rekonstrukcija, povezivanje povijesnih i novih struktura: interpolacija, rekompozicija, integracija).

Urbanizaciju u zonama izrazite i visoke povijesne vrijednosti treba usmjeriti prvenstveno na povećanje urbanih standarda svake mikrocjeline.

U kontaktnom području kulturno-povijesne cjeline (E) propisuje se zaštita povijesnih sadržaja zona izrazite i visoke povijesne vrijednosti i krajobraznog karaktera cjeline; obveznom kontrolom gabarita i očuvanjem vrijednih vizura. U ovoj zoni dopuštene su intervencije u prostoru uz pridržavanje osnovnih konzervatorskih načela zaštite (uređenje prostora, gradnja, rekonstrukcija). Ukoliko bi došlo do promjene parcelacije ili promjene postojećih gabarita građevine na ovom području, potrebno je podnijeti zahtjev kod nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27). Ostali zahvati u prostoru kontaktne zone podliježu mjerama zaštite prostornim planom.

Prostorno-plansko širenje grada i izgradnju novih dijelova treba usmjeriti duž longitudinalnog pravca razvoja grada i obale Dunava (Trpinjska cesta, Borovo, Priljevo na zapadnom dijelu i Mitnica na istočnom dijelu) ostavljajući povijesno vrijedne vizure na kulturno-povijesnu cjelinu, a gospodarske cjeline razvijati u zonama južno od grada. Jednako je tako važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja osim njegove građevinske strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja Lipovača, Borovo, Vukovar i Sotin treba planirati tako da se zadrži homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija, što u većini slučajeva znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta i spajanje više naselja u neprekinutom građevinskom području.

Mjere i uvjeti zaštite kulturno povijesnih i prostornih vrijednosti naselja, određene su prema zonama zaštite i klasifikaciji povijesnih građevina - kulturnih dobara, koje se zaštićuju na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Mjerama zaštite utvrđuju se režimi i oblici intervencija u pojedinim zonama i za pojedine građevine.

Povijesna naselja i njihovi dijelovi, povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajobrazi, povijesni memorijalni spomenici i arheološki lokaliteti moraju biti na stručno prihvatljiv način uključeni u buduću razvitak grada Vukovara. Očuvanje kulturno povijesnih obilježja prostora podrazumijeva:

- očuvanje povijesne slike prostora koju čine volumen naselja, njegovi obrisi i završna obrada pročelja građevina te vrijednosti krajobraza kojim je okruženo;
- očuvanje prirodnih značajki kontaktnih područja uz povijesne građevine i sklopove, kao što su obale potoka, rukavci vodotoka, šume, budući da pripadaju ukupnoj slici prirodnog i kulturnog naslijeđa;

- zaštitu i očuvanje prirodnog i kultiviranog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora;
- očuvanje povijesnih trasa putova (starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza često obilježenih raspelima i pokloncima);
- očuvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, naziva sela, uzvišenja, potoka i kanala od kojih neka imaju simbolička i povijesna značenja.

Mjere zaštite povijesnih građevina i sklopova naselja

Osnovne karakteristike prostora obuhvaćenog prostornim planom uređenja grada Vukovara s gledišta zaštite povijesnih građevina je u velikom stupnju, u ratu oštećenih građevina, od kojih je do danas određen broj obnovljen. Uz nekoliko vrijednih registriranih i preventivno zaštićenih pojedinačnih kulturnih dobara, osobito su vrijedni graditeljski sklopovi vlastelinstva dvorca Eltz i franjevačkog samostana s crkvom. Na području nekadašnjeg kombinata gume i obuće Borovo u većem dijelu sačuvane su izvorne industrijske građevine čija je faza istraživanja i valorizacija u tijeku. Do donošenja odluke o zaštiti urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata nužno je ne vršiti nikakve parcijalne zahvate u prostoru buduće zaštite, osim saniranja oštećenih Batinih industrijskih građevina.

Tipologiju povijesnih građevina i graditeljskih sklopova i arhitektonsko oblikovanje potrebno je usuglašavati s kvalitetnom tradicijom područja, a nagrdene dijelove grada i okolnih naselja trebati će postupno sanirati. Na povijesnim građevinama koje su nositelji identiteta grada potrebni su radovi konzervacije uz očuvanje izvornog izgleda i oblikovanja uz moguće prilagodbe u interijeru, kao i neophodni radovi građevinske sanacije, održavanja, sanacije, rekonstrukcije, prenamjene, restitucije (ili reinterpretacije) pročelja. Gospodarske građevine, ukoliko nisu više u izvornoj namjeni moguće je prilagoditi novim zahtjevima, bilo stanovanja ili neke djelatnosti koja se može odvijati u zadanim gabaritima građevine, uz očuvanje karakterističnih obilježja njihovih pročelja. Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN br. 69/99) regulirana je između ostalog i zaštita arheoloških nalazišta i nalaza te se stoga na ove lokalitete i na preostalo područje grada Vukovara primjenjuju propisane odredbe iz ovog Zakona.

Na području grada Vukovara nalazi se 13 registriranih, jedan arheološki lokalitet koji je u postupku preventivne zaštite, a 2 u postupku registracije te 6 evidentiranih arheoloških lokaliteta iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja.

Registriranim arheološkim lokalitetima, te lokalitetima koji su u postupku registracije i preventivne zaštite utvrđene su granice rasprostranjenosti. Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku, koji može propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja. Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenje.

Evidentiranim se arheološkim lokalitetima zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice pa su locirani položajem.

Radi njihove daljnje identifikacije potrebno je obaviti rekognosciranje terena, detaljno kartiranje i dokumentiranje, temeljem kojih će se odrediti njihov konačni status i mjere zaštite sukladno citiranom Zakonu.

Također, ukoliko bi se na evidentiranim arheološkoim lokalitetima i na preostalom području grada, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Osijeku, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja, te zaštite nalazišta i nalaza.

Mjere zaštite memorijalnih područja

Ambijentalne cjeline groblja koja su ujedno i neposredni okoliš crkava s očuvanim starim nadgrobni spomenicima i drvenim križevima treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobni ploča i drvenih križeva. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje

ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Ne dozvoljava se zamjena starih spomenika novim poliranim crnim mramornim pločama.

Posebno treba istražiti i vrednovati memorijalne prostore stradanja za vrijeme Domovinskog rata te ih označiti i zaštititi u detaljnijim dokumentima uređenja prostora. Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN br. 69/99) regulirana je zaštita područja, mjesta, spomenika i obilježja u svezi s povijesnim događanjima i osobama (kulturna dobra – Antifašizma i Domovinskog rata), te se stoga na kulturna dobra iz navedenog područja primjenjuju propisane odredbe ovog Zakona. Sva registrirana kulturna dobra značaja su koja prelaze lokalne okvire i u skladu sa Zakonom kulturnih dobara Republike Hrvatske za bilo kakove radnje na njima ili u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je ishoditi dozvolu nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prije građevinskih intervencija nužno je provesti sustavna arheološka istraživanja na mjestima budućeg iskopa.

Popis spomenika Domovinskog rata u Vukovaru

1. Spomenik Blagi Zadru
Lokacija: Trpinjska cesta ispred Mjesnog odbora
Autor: A. Brkić
2. Spomen obilježje 24-ici poginulih članova NK Radnički
Lokacija: križanje Trpinjske cesta i ceste za Borovo naselje
Autor: Nenad Lešina
Datum postavljanja: 02. 05. 2002.
Donator: Vojno učilište Petar Krešimir IV
3. Spomen obilježje na Novom groblju – Kocka – u spomen na 938 ekshumiranih žrtava Domovinskog rata
Lokacija: Novo groblje – groblje hrvatskih branitelja
Autor: Tomislav Ostoja
Datum postavljanja: 05. 08. 2002.
Donator ili investitor: Ministarstvo hrvatskih branitelja
4. Spomen ploča u trajno sjećanje na poginule, zarobljene i nasilno odvedene hrvatske branitelje i civile
Lokacija: ispred porušene zgrade Borovo Komerca
Autor: nepoznat
Datum postavljanja: 19. 11. 2003.
Donator: Hrvatske majke
5. Spomen ploča
Lokacija: Velepromet na Sajmištu
6. Spomen obilježje u obliku crnog kamenog stupa u sjećanje na 261 ranjenog branitelja, civila i bolničkog osoblja odvedenog osoblja
Lokacija: dvorište bolnice
Datum postavljanja: 18. 11. 1999.
Donator: hrvatski narod
7. Križ
Lokacija: dvorište bolnice
8. Spomenik "Golubica" na mjestu masovne grobnice na Ovčari
Datum postavljanja: 20.12.1998.
9. Bijeli križ u spomen tragično 59 ubijenih mještana Lušca
Lokacija: Lužac (zapadni izlaz prema Adici)
Datum: samo se spominje 02. 11. 1991. (vjerojatno datum pogibije)
10. Drveni križ na Novom groblju
11. Križ od bračkog kamena na Novom groblju
12. Kameni križ na ušću Vuke u Dunav

Ova obilježja postavljena su u čast palih branioca i stanovnika ovog područja u Domovinskom ratu.

U tijeku je prijedlog za registraciju sljedećih kulturnih dobara:

1. Mjesto masovne grobnice na Ovčari sa spomen obilježjem "Golubica"
2. Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata sa spomenikom "Kocka" na Novom groblju Dubrava.

Ova dva obilježja prelaze lokalne okvire i u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara Republike Hrvatske za bilo kakove radnje na njima ili neposrednoj blizini potrebno je ishoditi dozvolu nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ostala obilježja su lokalnog značaja i predlažemo lokalnoj upravi da ih u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, zaštititi.

Mjere zaštite etnoloških građevina

Zbog visokog stupnja oštećenosti u ratu stradalih zgrada tradicijskog graditeljstva na području kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara nije ostalo sačuvano gotovo ništa. Do rata preventivno zaštićena ruralna cjelina na području ulica Šamac i sv. Bone potpuno je uništena. U naselju Sotin u kojem nije bilo većeg razaranja sačuvan je određeni broj građevina tradicijskog graditeljstva, no zbog poslijeratne obnove, kao i izmjena i naknadnih građevinskih intervencija, potrebno je provesti dodatno evidentiranje i dokumentiranje tradicijskih kulturnih dobara. Zaštitu navedenih kulturnih dobara potrebno je vršiti putem čuvanja pojedinačnih objekata značajnije spomeničke vrijednosti i putem suvremene interpretacije osnovnih karakteristika tradicijskog graditeljstva uz suradnju urbanističkih i projektantskih ustanova te institucija za zaštitu kulturnih dobara.

Mjere zaštite prirodnog i kulturnog krajobraza

Na području grada Vukovara s gledišta zaštite prirodnog krajobraza osobito je vrijedno područje visoke desne obale uz rijeku Dunav. Blagi uspon terena počinje od samog baroknog središta grada, te od kompleksa franjevačkog samostana, ispresijecano povremenim usjecima i prilazima Dunavu, u nastavku kontinuirano kao visinski plato prema lokalitetu Vučedol i naselju Sotin i dalje prema Iloku. U južnom dijelu područja obuhvaćenog prostornim planom vrijedan je prirodni krajobraz vodotoka rijeke Vuke koja svojim vijugavim tokom prolazi kroz močvarna područja i livade.

Kulturni krajobraz prevladava u istočnom području prostornog plana, prema naselju Sotin, a odlikuju ga agrarna područja sa posađenim kulturama vinograda i voćnjaka.

U područjima prirodnog i kultiviranog krajobraza nije dozvoljena nova gradnja, ako se time umanjuju temeljne vrijednosti i kako bi se narušili uvjeti očuvanja vrijednih vizura na povijesne građevine i naselja. Tipologiju naselja i arhitektonsko oblikovanje treba usuglašavati s kvalitetnom tradicijom područja, a nagrđene dijelove naselja treba postupno sanirati.

Postupci zaštite trebaju biti provedeni po odredbama Zakona. Za svaki objekt bi trebalo organizirati praćenje stanja i stručnu i materijalnu pomoć pri očuvanju.

Na postojanju povijesnih objekata Grad bazira svoj daljnji razvoj s posebnim naglaskom na turističkom značaju.

Pri planiranju intervencija u blizini navedenih građevina posebno treba voditi računa o uklapanju novih sadržaja u kontekst okoliša kulturno povijesnih građevina i cjelina.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na prostoru Grada Vukovara

Ciljevi prostornog uređenja naselja polaze od važnosti svakog naselja unutar Grada za razvoj samog naselja, ali i ukupne cjeline.

Planom se nastoji optimalizirati građevinska područja naselja. Za sam Vukovar će se to odrediti Generalnim urbanističkim planom. Ovim planom se određuje granicu GUP-a i građevinskog područja svakog naselja pa i Vukovara.

Planira se maksimalno korištenje postojećih izgrađenih dijelova građevinskih područja.

Nova izgradnja se planira na mjestima gdje to imovinski i prostorni odnosi optimalno podnose.

Za novu stambenu i drugu gradnju prioritetno treba koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom. S obzirom na pretežno gradski, a tek manjim dijelom prigradski i ruralni način života, građevinska područja planirana rubno uz poljoprivredna zemljišta pridonose boljem funkcioniranju i lakšem obrađivanju poljoprivrednih područja, a istovremeno se uz prometnice grade radni sadržaji.

U planiranju razvoja naselja polazišta su dosadašnja iskustva razvoja, položaj u prostoru, specifičnosti pojedinih prostornih cjelina, opremljenosti središnjim funkcijama i sadržajima, demografska dinamika i planske pretpostavke. One se zasnivaju na težnji da se svakom prostou osigura daljnji razvoj. Racionalizacija uporabe područja naselja pri čemu se posebna pozornost posvećuje usklađivanju stambene i proizvodne, ali i drugih funkcija je jedan od najvažnijih ciljeva.

Ciljevi prostornog uređenja naselja su:

- zaštita identiteta i posebnosti tipologije naselja i lokalne graditeljske tradicije za svako naselje ponaosob, a za Vukovar za njegove karakteristične prostorne cjeline,
- zaštita obnova i uređenje povijesno-arhitektonskih vrijednosti,
- vrednovanje postojećeg graditeljskog fonda,
- zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti,
- planski usmjereno širenje naselja,
- prvenstveno usmjeravanje gradnje u područja bolje opskrbljena infrastrukturom,
- vrednovanje morfoloških i strukturnih elemenata naselja, posebno njihovih tipološko-arhitektonskih značajki,
- primjena mjera za racionalno planiranje građevinskih područja,
- praćenje dinamike gospodarskog rasta gradnjom stambenih građevina i građevina društvenog standarda te komunalnom opremljenošću,
- planiranje razvoja prometnog sustava tako da zadovolji potrebe dnevne migracije, tj. omogućavanje dobre povezanosti svih naselja a njihove dijelove međusobno.

VRIJEDAN AMBIJENT BOROVA NASELJA IZ PRVE POLOVINE 20 st.

VUKOVAR – križanje Radićeve i Andrićeve

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Prostor je jedan od najvažnijih neobnovljivih resursa te ga treba maksimalno čuvati. Zbog toga će se budući razvoj planirati u okvirima opterećenja koja prostor može prihvatiti te trajno poboljšavati zatečeno stanje.

Najvrjedniji prirodni elementi poput rijeka Dunava i Vuke, šuma i vrijednog poljoprivrednog zemljišta, izgrađenih naselja i magistralne infrastrukture te njezinog značenja u odnosu na susjedne prostore, predstavljaju ishodište daljnjeg razvoja.

Prometnice i magistralna infrastruktura su generatori razvoja i kategorija korištenja zemljišta koja koridorima zauzima i dijeli prostor a posebno vrijedne poljodjelske, a ponekad i šumske površine te ekološke cjeline. Planom treba definirati trase uz racionalne širine koridora.

Kod gradnje treba voditi računa o takvom korištenju i zaštiti prostora koje će obzirom na njegove prirodne osobitosti (položaj, tlo, vegetaciju i sl.), te s obzirom na tipologiju postojećih naselja dati najbolja rješenja.

U okviru instrumentarija kojima raspolaže prostorni plan, racionalno korištenje i zaštita prostora postići će se na sljedeći način:

- Na temelju iskustava o dosadašnjoj upotrebi i namjeni prostora odredit će se zone koje su konfliktnih ili međusobno ugrožavajućih namjena.
Primjer može biti trasa višenamjenskog kanala luke.
- Prostori za razvoj naselja će se određivati tako da omoguće daljnji razvoj i izbor u biranju lokacije na kojoj se želi živjeti. Pri tom će se isključiti od gradnje prostore što su izdvojeni od postojećih dijelova naselja, one uz vodotoke, na rubovima šume i na najkvalitetnijem poljoprivrednom tlu.

Za grad Vukovar se granica GUP-a i granica građevinskih područja ne podudaraju.

- Granica GUP-a je šira kako bi se u istom dokumentu prikazalo relevantne prometne i druge prostore koji su van granica građevnog područja samog grada.
- Kod određivanja trasa prometnih i infrastrukturnih koridora planom se vodi računa o tome da su oni i ograničavajući i razvojni elementi koji se ne mogu rješavati zasebno, već samo u kontekstu usklađenih prostornih odnosa sa svim gradskim prostorima i funkcijama.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Građevinsko područje jedan je od osnovnih elemenata planskog instrumentarija za odgovarajuće uređivanje prostora svakog naselja.

Određivanje njegovih granica treba spriječiti stihijsku gradnju građevina i drugih sadržaja u prostoru i usmjeravati ih u prostorne okvire specifične za svako naselje.

Sprečavanje gradnje obiteljskih kuća i kuća za odmor po šumskom i poljoprivrednom zemljištu, osobito onom najvrjednijem, ili zemljištu pod zaštitom, prioritetni je zadatak prostornog planiranja.

U Gradu Vukovaru specifičnost predstavljaju građevine za odmor južno od Adice – Dobra Voda. Planom je ocijenjena kao posebnost pretvoriti u građevinsko područje poput ostalih naselja, ali treba omogućiti uređenje i gradnju novih tako da se uklope u prostor.

U planu se građevinsko područje crta tako da se sastoji od izgrađenog i neizgrađenog dijela. Pod neizgrađenim se podrazumijeva onaj što se planom namjenjuje novoj gradnji, a danas je neizgrađen.

Kriteriji za određivanje granica građevinskog područja naselja su:

- veličina već izgrađenog prostora,
- ostvarivanje optimalne gustoće izgradnje u naselju,
- proširenja građevinskog područja na temelju razvojnih potreba i demografskih procesa, a u skladu s dosadašnjim načinom života stanovnika,

- građevna područja formiraju se uz postojeće ulice i puteve, rubno u odnosu na kvalitetna poljoprivredna zemljišta,
- građevna područja ne šire se uz državne i županijske ceste, na šume i šumska zemljišta, te duž koridora državne i županijske infrastrukture,
- treba omogućiti izbor u svakom naselju,
- građevinska područja se neće širiti na vodozaštitno područje.

Dosadašnjim Prostornim planom (bivše) općine Vukovar građevinska područja bila su racionalno planirana i ovim planom ih se bitno ne mijenja. Iznimka je građevno područje GUP-a koji se mijenja.

Određivanju novih građevinskih područja i njihovo usklađivanje sa stvarnim potrebama, rezultira smanjenjem dijela građevnih područja iz dosadašnjeg plana na dijelovima gdje nije realno očekivati gradnju, a povećanje tamo gdje postoje kuće. Time će se omogućit optimalan razvoj naselja i ostalih potrebnih funkcija.

- U sklopu neizgrađenog dijela građevinskog područja mora se osigurati prostore od javnog interesa (javne i društvene namjene) te opremanje infrastrukturom.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

2.3.3.1. Unapređenje uređenja naselja³⁴

Polazeći od ciljeva urbanog razvoja određenih županijskim planom kao što su: poticanje razvoja gradskih naselja, obnova povijesnih središta, povećanje udjela radnih, uslužnih i drugih funkcija, ocijenjeno je da se uređivanje prostora treba odvijati postupno, polazeći od obnove srušenog i vrijednosti zatečenog stanja prostora, a na temelju njegove valorizacije.

Temeljni ciljevi razvoja naselja su:

- osiguranje boljih uvjeta života omogućavanjem skladnijeg prostornog, gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja i raznolikijim uvjetima života,
- planiranje prostornog razvoja prvenstveno na planski određenim postojećim i danas neizgrađenim građevinskim područjima sa opremanjem pratećim sadržajima i prostorima,
- racionalizacija korištenja prostora pri čemu se mora posvetiti posebna pažnja usklađivanju gospodarske stambene, poljoprivredne i proizvodne funkcije,
- uređivanje prostora, infrastrukture i komunikacijskih sustava uz uvažavanje postojeće mreže i strukture naselja, razvojnih koridora i razmještaja resursa.

Planom se definiraju:

- * veličina, struktura i oblik razvoja naselja,
- * uravnotežen razvoj središnjih funkcija,
- * ravnomjerniji razvoj u prostoru,
- * lokalna razvojna središta,
- * granice građevinskih područja,
- * načini i uvjeti gradnje i uređenja prostora.

Planiranje sistema naselja temelji se na prostornoj organizaciji i razradi značenja i karakteristika svakog naselja. Ne planiraju se nova naselja, već se osiguravaju uvjeti za daljnji razvoj postojećih.

Za formiranje skladne slike naselja Sotin i Lipovača predviđene mjere razvoja, uređivanja i zaštite temelje se na:

- očuvanju karakteristične slike krajobraza,
- tipologiji čestica karakterističnih za prigradske i seoske prostore,
- karakterističnoj organizaciji čestica,
- gradnju niskih stambenih i gospodarskih građevina,
- načinu gradnje s okućnicama i vrtovima,

³⁴ Za grad Vukovar se to određuje GUP-om

- elementima tradicijske arhitekture,
- očuvanju vrijednih kulturno-povijesnih i prirodnih građevina i prostora,
- vrijednim neizgrađenim javnim prostorima,
- uređivanju naselja s povećavanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda,
- gradnji proizvodnih i infrastrukturnih građevina,
- poticanju razvitka obiteljskih gospodarskih programa u naselju u kojemu ljudi žive.

Stanovanje kao osnovna funkcija naselja i najveći potrošač i korisnik prostora je značajni element prostornog planiranja. Cjelina sustava stanovanja je i stan, usluge, opskrba, obrazovanje, socijalne i zdravstvene djelatnosti, rekreacijski prostor.

Uređivanje prostora naselja temelji se na optimalnim gustoćama, osiguravanju prostora javnih sadržaja i opremanju zemljišta komunalnom infrastrukturom.

Značajan čimbenik je i mogućnost izbora lokacije unutar svakog naselja.

2.3.3.2. Unapređenje prometne infrastrukture

Cestovni promet će ostati kao dominantni oblik prometa u RH koji ima ulogu povezivanja cjelokupnog hrvatskog prostora kao i ulogu povezivanja i uključivanja u širi europski prostor.

Prioriteti razvoja cestovne mreže na području Vukovara su:

- poboljšanje kvalitete i sigurnosti postojećih cesta;
- izgradnja brzih cesta Osijek – Vukovar – Ilok i Vukovar – Vinkovci – Županija;
- izgradnja obilaznica oko naselja na državnim i županijskim cestama.

Cilj razvoja cestovnih prometnica je isključivanje tranzitnog prometa iz užeg područja Vukovara uz poboljšanje veza među naseljima, ali i veza jugoistok-sjeverozapad.

Cilj unapređenja željezničkog prometa je korištenje željezničkih postrojenja i uključivanje u prigradski promet željeznice.

Unapređenju ukupne prometne infrastrukture potrebno je obratiti znatnu pozornost. Posebno se to odnosi na pojedine segmente cestovnog prometnog sustava gdje su registrirani nedostaci u pogledu nezadovoljavajuće propusne moći, neasfaltiranih poteza, nepostojanja uređenih biciklističkih staza i pješačkih hodnika, slabo riješene površinske odvodnje i sl. (cestovna infrastruktura) odnosno lošeg stanja pružnih i staničnih postrojenja, malih brzina i osovinskih opterećenja, slabo osiguranih pružnih prijelaza i sl. (željeznička infrastruktura). To se posebno odnosi na korištenje željeznice do gradskog središta i slobodne zone.

U naseljima, vezano uz sadržaje koji to zahtijevaju, treba urediti javna parkirališta s brojem parkirališnih mjesta dobivenih primjenom važećih normativa.

Izgradnjom novih prometnih poteza, kojima se dograđuje ukupna prometna mreža, omogućuje se bitno povoljnije povezivanje grada Vukovara s okolnim naseljima ali i povezivanje naselja međusobno.

U cilju unapređenja stanja unutar područja Grada Vukovara kao i osiguranja primjerenijih prometnih veza naselja međusobno, ali i s okolnim prostorima moguća su poboljšanja. Potrebno je izvršiti rekonstrukciju dijela državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta kako bi na njima bili stvoreni uvjeti za sigurno i nesmetano odvijanje prometa, posebno u smislu osiguranja uvjeta za odvijanje javnog prijevoza putnika (autobusna ugibališta, oprema stajališta i sl.). U centralnom gradskom području te na prostorima gdje se ukaže potreba predvidjeti javna parkirališta ili garažne objekte u svrhu rješavanja već sada izraženih problema parkiranja.

U naseljima treba izgraditi i urediti pješačke hodnike, poboljšati stanje u pogledu pokrivenosti javnom rasvjetom i njenog intenziteta, riješiti odvodnju i spriječiti otjecanje na kontaktne površine i sl.

Cestovni promet

Unapređenje stanja unutar sustava cestovnog prometa planirano je postići izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih cestovnih koridora.

Novi koridori, posebno na dvije državne ceste (D2 i D55), preusmjeriti će znatan dio dalekog tranzitnog prometa koji je danas vođen najužim prostorom središta Vukovara. Na taj način će oslobađanjem centralnog dijela biti omogućeno jednostavnije i brže funkcioniranje cjelokupnog prometa kao i dostupnost do različitih unutargradskih sadržaja.

U istom cilju, a u funkciji rasterećenja osnovne gradske cestovne mreže, predviđeno je izvršiti još neke cestovne proboje kao i rekonstrukcije pojedinih poteza, uređenje pješačkih hodnika, biciklističkih staza te povećati površine za parkiranje motornih vozila.

Željeznički promet

Planirana je rekonstrukcija i vraćanje u funkciju željezničke pruge II reda na cijelom potezu kroz Grad, uz čuvanje koridora i južno od slobodne zone. Potpuna obnova svih pružnih postrojenja i uređaja omogućiti će i dodatno stimulirati povratak gospodarskih subjekata, ali i korištenje pruge u putničkom, a napose prigradskom prostoru.

Na magistralnoj pomoćnoj željezničkoj pruzi od Vukovara do graničnog prijelaza u Erdutu potrebno je dovršiti opremanje upravljačko-dojavnim pružnim uređajima te na taj način povećati sigurnost odvijanja prometa.

Riječni promet

Razvoj riječnog prometa uvjetuje: reguliranje statusa granične rijeke Dunav i utvrđivanje uvjeta korištenja plovnih putova, uređenje riječnih objekata, čišćenje korita, obnova obala, kanala i ušća te otklanjanje oštećenja nastalih za vrijeme rata. Dunav je međunarodni plovni put i jedini siguran glede organiziranja kontinuiranog transporta. Hrvatska će se u sustav europskog riječnog prometa uključiti izgradnjom višenamjenskog kanala Dunav – Sava koji ima važnu ulogu u prostorno-prometno-gospodarskom povezivanju sa zemljama Srednje Europe. Višenamjenskim kanalom od Vukovara do Šamca, te regulacijom toka Save, skratit će se plovni put prema Sisku za 417 km. Luka Vukovar na Dunavu je najveća riječna luka u Republici Hrvatskoj. Izgradnjom kanala omogućio bi se prijevoz roba kombiniranim sustavom transporta i smanjenje transportnih troškova u ukupnoj cijeni koštanja gotovih proizvoda.

Cilj je obnova gospodarskih kapaciteta koji su zapošljavali kapacitete lučke infrastrukture i povrat tereta koji su činili glavninu prometa (rasuti tereti). Unapređenje će se provoditi povećanjem zastupljenosti tereta koje je relativno jednostavno prevoziti i riječnim i željezničkim i cestovnim vidovima prijevoza, a moguće ih je na neko vrijeme i uskladištiti. U tom cilju potrebno je izgraditi nove zatvorene skladišne površine za generalne terete te kontejnerski i Ro-Ro terminal budući da se učešće ovako prevožene robe neprestano povećava. Nastavit će se dogradnja terminala za prekrcaj umjetnih gnojiva i rasutih tereta.

Osim povećanja količina različitih tereta i broja prijevoznih usluga u riječnom prometu, velike i za sada malo korištene mogućnosti leže u putničkom prijevozu. U tom smislu početni korak je bilo uključivanje grada Vukovara u mrežu destinacija za putničke brodove koji u organizaciji različitih stranih turističkih agencija plove Dunavom.

U budućnosti će izgradnja višenamjenskog kanala Dunav - Sava stvoriti bitno drugačije odnose u prostoru i dovesti do uspostavljanja novih prometnih veza. Riječni promet i plovidba unutrašnjim plovnim putevima mogli bi doživjeti višestruki porast prijevoza svih vrsta i količina tereta te putnika i usluga.

No tada se postavlja pitanje statusa Luke Vukovar. Vodeći računa o tome da je gradnja višenamjenskog kanala dugoročan projekt, planom se osiguravaju maksimalno mogući uvjeti razvoja današnje luke na obali Dunava. Pri tom se čuva od nove gradnje zona kanala kao svojevrsni prostorni rezervat.

Zračni promet

Unapređenje stanja u sustavu zračnog prometa predviđeno je u dijelu koji se odnosi na opremanje postojećeg uzletišta u Borovu naselju opremom koja će omogućiti sigurnije odvijanje postupaka navođenja te slijetanja i uzlijetanja raznih vrsta malih zrakoplova te helikoptera.

2.3.3.3. Unapređenje komunalne infrastrukture

Telekomunikacije

Područje Grada Vukovara opremljeno je telekomunikacijskom infrastrukturom na zadovoljavajući način. Širenjem grada predviđeno je i održavanje ovakvog stanja i praćenje stalno rastućih standarda. U svrhu zadržavanja dostignutog nivoa razvijenosti telekomunikacijske infrastrukture odnosno u smislu postizanja još povoljnijih uvjeta za mogućnost pristupa unutar sustava telekomunikacija na prostoru grada planirana je izgradnja još četiri udaljena pretplatnička stupnja u segmentu nepokretne mreže. U segmentu pokretnih mreža planirana je izgradnja novih baznih stanica s pripadajućim antenskim stupovima i sustavima.

Elektroenergetika

Unapređenje elektroenergetskog sustava odvijat će se kroz dva segmenta razvoja opskrbe elektroenergijom. Prvi se odnosi na rekonstrukciju u postojećem TS 110 kV sustava.

Drugi dio se odnosi na potrebu gradnje novih distributivnih trafostanica 10(20) kV radi osiguranja napajanja postojećih i novih konzuma elektroenergije. Planom se određuje distribucijska elektroenergetska mreža niskonaponske razine od 10 kV ili više.

Vodoopskrba

Osnovni cilj je osiguranje opskrbe vodom za sadašnje i planirane potrebe stanovništva i gospodarstva štedeći vodne resurse i čuvajući njihovu kvalitetu, te usporedo s razvojem vodoopskrbe osigurati zaštitu voda i mora izvedbom sustava odvodnje i pročišćavanja.

S obzirom na dobru izgrađenost i pokrivenost područja mrežom cjevovoda za opskrbu pitkom vodom sustav vodoopskrbe potrebno je unaprijediti spajanje na budući sustav Istočne Slavonije radi osiguranja opskrbe iz dva sustava.

Odvodnja

Osnovni cilj je osigurati zaštitu vode gradnjom sustava odvodnje istovremeno s razvojem vodoopskrbe.

Cjelokupni sustav odvodnje Grada Vukovar, obzirom na dobru izgrađenost mreže odvodnje treba usmjeriti na područja gdje sustav nije realiziran (naselja Lipovača i Sotin). Istovremeno treba dovršiti planirani sustav odvodnje za cijelo područje grade realizacijom planiranih kolektora. Treba odrediti lokaciju uređaja za pročišćavanje.

Plinoopskrba

Kako se radi o ekološki najprihvatljivijem energentu sustav za opskrbu prirodnim plinom treba i dalje razvijati dopunjavanjem cjevovoda kojim se omogućuje priključenje svih domaćinstava kao i stvaranjem uvjeta za sigurnu i stabilnu opskrbu svih korisnika.

Centralni toplinski sustav

Proširivat će se unutar samog Vukovara, graditi će se nova toplana koju bi se moglo koristiti kao izvor za postojeću mrežu i širiti je dalje.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA GRADA VUKOVARA

3.1. Prikaz prostornog razvitka na području Grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Prostornim planom Županije istaknuta je potreba razvoja Vukovara kao važnog većeg regionalnog gradskog županijskog središta kao nositelja lokalnog razvoja, obnova i revitalizacija gospodarstva i poljodjelstva uz očuvanje i zaštitu prostora, zatim gradnja državnih cesta, cjelovito definiranje sustava odvodnje otpadnih voda, te suvremeno rješenje zbrinjavanja otpada. U planu se ukazuje na potrebu boljeg iskorištenja vrijedne prirodne i kulturne baštine uz očuvanje prirodnog i kultiviranog krajobraza.

Vukovar je središte za 26 općina i 2 srednja i 4 manja grada što čine Vukovarsko-srijemsku županiju. Sa svojih 3 naselja i površinom od 98,80 km², u odnosu na ukupno 88 naselja i 2444,48 km² područja Županije, Vukovar čini 4,04 % površine Županije. U broju stanovnika Županije (204.768 stanovnika 2001. g.) sudjeluje sa 15,39 % (315,21 stanovnik).

Grad Vukovar je prema popisu iz 2001. godine po broju stanovnika 18 Grad po veličini u Državi.

U odnosu na prostornu strukturu Županije, Grad Vukovar je značajan ne samo kao županijsko već i šire regionalno ali i povijesno središte. Jedan je od važnijih centara u mreži podunavskih gradova srednje veličine u ovom dijelu Europe.

Njegov razvoj će se odvijati i u budućnosti tako da će se interakcije Grada, prometnih tokova, gospodarstva i poljoprivrede, širenja i samostalnog razvoja pojedinih naselja, stalno preplitati. U pojedinim elementima će razvojni procesi Vukovara utjecati i na prostor u susjednoj državi Srbiji i Crnoj Gori.

Neka od državnih i županijskih gospodarskih opredjeljenja imaju veliki utjecaj na daljnji prostorni razvoj Grada Vukovara. U nastavku je navedeno nekoliko strateški značajnih elemenata koji se planom određuju.

To su:

- O konačnom rješenju višenamjenskog kanala Dunav – Sava ovisiti će elementi razvoja dijela Grada;
- O rješenju željezničkog čvora Vukovar ovisi razvoj prostora južno od današnje pruge te prostora u samom središtu grad;
- O obnovi željezničkog čvora Vukovar ovisi razvoj okolnog prostora južnog dijela grad;
- Predviđeno je širenje groblja na zapad;
- O statusu zračnog uzletišta i helidroma ovisi razvoj okolnog prostora. Planom se predviđa njegovo zadržavanje za male zrakoplove, za sportske svrhe, za poljoprivrednu avijaciju i helikopter;
- O višenamjenskom kanalu ovisi prostorni razvoj središnjeg dijela Grada, status prostora današnje luke, način obnove željezničke pruge, način gradnje novih ulica preko planirane zone kanala i infrastrukturne veze itd. Planom se čuva rezervat za njegov koridor. Za sam Vukovar bi bilo povoljnije da je luka i dalje na Dunavu, a da je početak kanala van izgrađenog gradskog područja;
- Planirana gradnja nove Brze Podravske ceste južno od gradskih izgrađenih prostora omogućiti će rasterećenje gradske ulične mreže i bolju povezanost sa drugim dijelovima Županije i cijele Hrvatske;
- Formiranje velike zone vrijednog krajolika uz Vučedol uz korištenje u turističko-rekreativne svrhe, doprinijeti će očuvanju postojećih vrijednosti i turističkih posjećenosti Grad;
- Razvoj gospodarskih zona, a napose transformacija nekadašnjeg kompleksa Kombinata Borovo i područja uz luku, doprinijet će razvoju Grada, a time i povratku stanovnika;
- Dovršetak obnove i razvoj središta doprinijeti će većoj turističkoj posjećenosti;
- Očuvanje poljoprivrednog krajolika i intenzivna proizvodnja omogućiti će sklad kultiviranog, proizvodnog i visokourbaniziranog krajolika specifičnog za Vukovar;
- Linearni skladan razvoj samog Vukovara duž obala Dunava sa korištenjem njegovih obiju obala i Ade za turističko rekreativnu namjenu učiniti će cijelo područje Grada mjesto ugodnim za život;
- Vukovar raspolaže najkvalitetnijim poljoprivrednim zemljištem, šumama i livadama uz Dunav i Vuku;
- Vrijedan krajobraz sa šumama, livadama i poljoprivredom, te strmim obalama uz Dunav daje posebnost razvoju Grada. Položaj Vukovara uz Dunav je najvažniji element razvoja. Posebnost daju ambijenti povijesne jezgre samog grada;

Svi ti elementi predodređuju gospodarsku strukturu.

Ocijenjeno je da bi se daljnji prostorni razvoj Grada trebao zasnivati na sljedećim gospodarskim elementima:

- Administrativne, obrazovne, znanstvene i kulturne funkcije će i u budućnosti imati vrlo veliki utjecaj na razvoj;
- Kao i u svim gradovima za očekivati je sve veći razvoj kvartarnih djelatnosti u budućnosti;
- Trgovina zajedno sa ugostiteljskim, turističkim i raznovrsnim uslužnim djelatnostima će se prostorno sve više razvijati. Pri tome bi trebalo izbjeći greške drugih gradova u kojima su veliki trgovački centri s periferijskim načinom gradnje zauzimali prevrijedne lokacije uz povijesne dijelove;
- Prerada, malo poduzetništvo najrazličitijih oblika, obrti i tzv. male proizvodnje će u gospodarstvu Grada u budućnosti tražiti sve više prostora;
- Industrijska proizvodnja koja je gospodarski razvila Vukovar početkom 20. stoljeća zahtijevat će novu i drugačiju upotrebu postojećih prostora u budućnosti. Tvrtke poput Borova, Vupika, Vuteksa, Luke itd. će sigurno u budućnosti trebati specifične prostorne mogućnosti razvoja, a pojavit će se nove;
- Kao posljedica lociranja slobodne zone u gradu povećati će se zahtjevi za prostorom pratećih djelatnosti;
- Daljnji razvoj intenzivnije poljoprivredne djelatnosti jedan je od gradskih razvojnih elemenata;
- Razvoj rekreacijskih, lovnih i ribolovnih djelatnosti u prostorima šuma i livada, ali i na samom Dunavu te na južnim dijelovima Grada, doprinosit će raznovrsnosti u gospodarskom razvoju;
- Turizam je za Vukovar iznimno važan. Sam povijesni grad ali i Vučedol te manifestacije što se mogu organizirati tijekom cijele godine privlačiti će sve više posjetilaca. Za to treba osigurati i odgovarajuće kapacitete.
- Posebnu pažnju treba posvetiti Ovčari kao središnjem mjestu odavanja poštovanja i sjećanju na poginule branitelje Grada.

U odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije najznačajniji elementi prostornog razvoja Grada Vukovaru su:

- Očuvanje i obnova povijesne jezgre grada i njegovo ukupno razvojno značenje za Županiju;
- Daljnja stimulacija prostornog razvoja tvrtki koje su nositelji razvoja;
- Razvoj visokoškolskih i drugih obrazovnih institucija u funkciji poticanja ukupnog razvoja;
- Osiguranje koridora za novu državnu brzu cestu (Podravska magistrala) i definiranje statusa željezničke pruge u južnom dijelu Grada;
- Očuvanje i unapređenje najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje u rubnom južnom dijelovima Grada;
- Očuvanje i turističko-rekreativno korištenje šumskih i livadnih prostora u cijelom prostoru;
- Razvoj zračnog uzletišta;
- Vukovar je izvan glavnih europskih željezničkih koridora. Razvoj željeznice je u zastoju. Nužno je omogućiti odvijanje putničkog, prigradskog i daljinskog prometa, ali i teretnog, posebno u funkciji luke;
- Sustav zbrinjavanja otpada nije ustrojen na načelima suvremenih organizacijskih i tehnoloških dostignuća. Postojeći deponij treba sanirati i poticati gradnju centralnoga van područja Grada.

Uvažavajući projekcije i planske postavke prema kojima bi u Županiji trebalo težiti jačanju racionalne funkcije gradova Vukovara i Vinkovaca, planom se određuje mogućnost formiranja gradskih urbanih zona objedinjavanjem svih prostora za razvoj samoga grada Vukovara unutar granica GUP-a.

Grad Vukovar središnje je naselje i sjedište Županije i spada u grupu većih gradova Hrvatske kao važnije nacionalno središte. Iako nema zemljopisno gledano centralni položaj u prostoru Županije, dobra prometna povezanost i vrlo dobra polifunkcionalnost a napose položaj uz Dunav, koji je najvažniji europski plovni put, osiguravaju mu daljnju ulogu i značaj središnjeg nositelja gospodarskog, društvenog i kulturnog razvitka šireg područja.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Prostorna organizacija je takva da je posebna pažnja posvećena prilagođavanju daljnjeg razvoja obilježjima prirodne osnove i elementima dosadašnjih razvoja.

Novi Prostorni plan Grada i Generalni urbanistički plan Vukovara se izrađuju i donose u okolnostima koje određuju:

- Strategija i Program prostornog uređenja Hrvatske koji određuju vrijednosni sustav u području prostornog uređenja prostora Republike Hrvatske navode kao temeljno nacionalno dobro, a održivi razvitak kao trajno opredjeljenje;
- Nepostojanje nacionalne gospodarske strategije i nacionalne strategije zaštite okoliša značajno utječu na prostorno uređenje:
- Prostorni plan Županije je osnovne razvojne elemente Vukovara definirao na način dobar za Grad, no koridor višenamjenskog kanala predstavlja znatno ograničenje u razvoju danas..
- Neuređenost sustava koji bi osiguravao usklađenost vlasničkih prava, javnih gradskih interesa i gradskih ulaganja u uređenje i povećanu vrijednost gradskog prostora otežava proces obnove;
- Komplikiranost procedure, koju uvjetuje postojeća zakonska i podzakonska regulativa usporava proces od donošenja odluka do realizacije.

U okviru teza kojima se definira usklađeniji i ravnomjerniji razvoj, zasnovan na principima održivog razvoja, na način da se vodi računa o povijesnoj i prirodnoj baštini i okolišu kao ograničenim i iscrpivim potencijalima, nastoji se odrediti razvoj cijelog Vukovara.

Pritom Grad ne treba dominirati, već poticati razvoj okolnog prostora, omogućujući stanovnicima šireg područja zadovoljenja niza potrebe u gradskom prostoru.

Europska iskustva ukazuju na potrebu koordinacije razvojnih programa gradova i prostora oko njih.

Takvo promišljanje u sadašnjim prostorno-razvojnim odnosima može biti snažan razvojni i integracijski čimbenik Hrvatske i samog Vukovara.

Temeljne prostorne značajke razvoja Vukovara povezane s njegovim položajem, prirodnim i povijesnim nasljeđem su:

- kulturna tradicija i posebno povijesni značaj;
- znanje i znanstveni potencijali;
- gospodarske tradicije – proizvodne djelatnosti, luka, trgovina, obrt;
- upravljačke tradicije za trajne i povremene djelatnosti, te iskustva Vukovara kao upravljačkog centra;
- kvalitetna gradska infrastruktura;
- kvalitetan prostor za razvoj grada uz obale rijeke, bez znatnog prostornog širenja;
- kvalitetna gradska okolica s lijepim, krajobrazom uz Dunav kao najvećom prirodnom vrijednošću, te šumama i poljoprivrednim površinama.

Grad treba osiguravati neophodan komunalni i drugi infrastrukturni standard te osiguravati usklađen razvoj u prostoru, opremiti, obogaćivati i štiti ga. On je jedan od najvrednijih gradskih resursa. Treba stvarati poticajne uvjete za postupno uređivanje i razvoj gospodarskih i drugih djelatnosti.

Položaj Vukovara uz Dunav je prednost u razvoju, jer se ne razvija samo kao središte Županije već kao regionalno žarište širih prostora, na najvećem europskom plovnom putu.

Strategija gospodarskog razvoja i instrumenti njegova poticanja i usmjeravanja moraju se temeljiti na punom uvažavanju različitih kriterija: profitnih, sektorskih, ekoloških i prostornih.

Treba omogućavati prostorno uređenje cijelog gradskog prostora i poticati razvoj djelatnosti:

- koje racionalno koriste prostor,
- koje nisu energetske zahtjevne i prometno su primjerene;
- koje nisu u suprotnosti s okolišem i njegovim održivim razvojem;
- koje su usmjerene na poduzetničko korištenje inovacija;
- koje su izvozno orijentirane, visokoprofitabilne te privlače kapital i modernu tehnologiju;
- koje su zasnovane na novim tehnologijama i sektoru usluga;
- koje osiguravaju zapošljavanje;
- koje imaju obilježja vukovarske posebnosti;
- koje materijalno osiguravaju funkcioniranje Grada.

Poticajnim mjerama i instrumentima Grad će i nadalje otvarati prostor za privatnu inicijativu i privatno poduzetništvo, uz stimuliranje poduzetništva i uspostavu učinkovitih mehanizama i institucija financijsko-gospodarske i prostorno-planerske regulative.

U vrijednim poljoprivrednim prostorima poticat će se razvoj poljoprivrede i farmi, sa socijalnim (zapošljavanje) i gospodarskim (profit, trgovina) koristima, zaštitom okoliša i očuvanjem krajobraza.

U razvojnoj politici u domeni Grada posebno mjesto zauzima usmjeravanje prostornog uređenja, s takvom zemljišnom politikom kojoj će temeljno uporište biti u planovima.

Mogućnosti gospodarskog razvoja Grada može se temeljiti na ocjeni aktualne situacije, te ograničenjima i mogućnostima u pogledu budućeg razvoja.

Položaj gospodarstva određuju:

- osjetljivost strukture plasmata;
- prenamjena i dogradnja postojećih proizvodnih trgovačkih i skladišnih prostora;
- visoka izdvajanja za javni sektor koja smanjuju financijsku snagu gospodarstva;
- visok stupanj nelikvidnosti što stvara poremećaje u poslovanju;
- proces pretvorbe i privatizacije što utiče na veličinu gospodarstva u budućnosti;
- sve veća gradnja niza malih gospodarskih tvrtki;
- razvoj slobodne zone;
- razvoj luke.

Osnovne pretpostavke za razvoj gospodarstva su:

- modernizacija upravljačkih struktura;
- jačanje investicijske i izvozne aktivnosti gospodarstva, te tržišta za plasman proizvoda i usluga;
- financiranje dijela investicija sredstvima iz inozemstva;
- gradnja stabilnog tržišnog sustava i nastavak sudjelovanja Grada u državnim i evropskim tokovima roba, usluga i kapitala;
- poboljšavanje uvjeta privređivanja gospodarstva poticajnim mjerama Grada i smanjivanjem poreza i doprinosa.

U budućnosti se očekuju promjene proizvodnih programa u industrijama klasičnih tehnologija i novi proizvodni kapaciteti će biti visokih tehnologija. Brzina prodiranja tehničko-tehnološkog napretka i njegovo korištenje u funkciji podizanja opće razine učinkovitosti su odrednice povećanja konkurentske sposobnosti gospodarstva.

Za očekivati je da će posljedica promjene u gospodarskoj strukturi biti smanjivanje udjela primarnog i sekundarnog sektora. U kvartarnom sektoru za očekivati je značajne strukturne pomake.

Proces preusmjeravanja od radno-intenzivnih djelatnosti prema informacijama i znanjem intenzivnim djelatnostima će u usmjeravanju procesa razvoja dati još veću ulogu gradu.

Organizacija prostora ovisi o broju stanovnika za koje se plan radi. S obzirom na to da su nekadašnje i današnje prognoze o mogućem broju stanovnika na području grada odvijaju se bitno drugačijim uvjetima.

Projekcija broja stanovnika dana je na temelju ocjene da Gradu treba vratiti nekadašnji broj i planirati povećanje tako da bi u njemu moglo živjeti do 50-60.000 stanovnika.

Prema popisu iz 2001. g. u Gradu je živjelo 31.670 stanovnika, a najviše ih je bilo 1991. – 48.834. Prema procjeni iz Plana i programa obnove i razvoja Grada Vukovara godine 2003. u samom gradu je živjelo 28.000 stanovnika od kojih je 11.107 povratnika.

Elementi prostornog razvoja

U odnosu na prostornu strukturu Županije najznačajniji elementi prostornog razvoja Grada su:

- Osiguranje koridora za novu državnu brzu (Podravska magistrala) cestu i postojeće željezničke koridore;
- Očuvanje i unapređenje najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje u južnom dijelu područja Grad;
- Očuvanje i turističko-rekreativno korištenje (prostor uz Dunav na obje obale, a naročito Ada, Vučedol) te drugih šumskih i livadnih prostora u prostoru uz Dunav i Vuku;
- Čuvanje koridora za višenamjenski kanal Dunav-Sava;
- Očuvanje i povijesne jezgre grada i njegovo visoko turističko i gospodarsko pozicioniranje u ukupnoj ponudi Hrvatske;
- Razvoj luke i obnove gospodarstva u kompleksu nekadašnjeg Kombinata Borovo.

U zapadnim i južnim dijelovima Grada planom je određena namjena za poljoprivredna tla isključive namjene dijelom uz hidromelioraciju. U istočnom dijelu Grada se planom određuju za turistički razvoj najznačajniji prostori s očuvanim prirodnim krajobrazom i rekreacijskom namjenom u priobalju Dunava. Priobalja Vuke i najistaknutiji šumski i livadni prostori čuvaju se od gradnje.

Organizacijom prostora određene su sljedeće osnovne kategorije korištenja:

- Građevinska područja naselja
  - izgrađeni dio građevinskih područja
  - neizgrađeni dio građevinskih područja
- Površine za razvoj izvan građevinskih područja naselja
  - gospodarska namjena
  - sportsko-rekreacijska namjena
  - prostori za turizam, odmor i rekreaciju u priobalju Dunavu.
- Poljoprivredne površine
- Šumske površine
- Vodene površine
- Ostale površine
  - posebna namjena
  - površine infrastrukturnih sustava
  - groblja
- Prometne površine
  - ceste
  - željeznice
  - luka
  - rezervat trase višenamjenskog kanala
  - zračno uzletište
- Infrastrukturni koridori

Razvoj je određen položajem i tipom naselja, mrežom i koncentracijom funkcija, gospodarstvom, načinom prometne povezanosti, prirodnom osnovom te razvojnim pogodnostima i ograničenjima.

U Planu su primijenjene sljedeće smjernice za planiranje i uređivanje prostora:

- **Racionalno korištenje i namjena prostora**
  - Određivanjem prostora za građenje ne smanjuju se šumske i kvalitetne poljoprivredne površine i štite se vode.
  - Kad je nužna promjena vrijednih površina postojećeg poljoprivrednog korištenja, zahvati se ograničavaju i podređuju uvjetima osnovne namjene i režima korištenja.
  - U vrijednim i zaštićenim dijelovima prirode, na najkvalitetnijem poljoprivrednom zemljištu, u koridorima prometnica i komunalne infrastrukture to uz obale rijeka nisu planirane one djelatnosti koje bi mogle ugroziti osnovnu namjenu ili fenomen.
- **Ograničavanje korištenja prostora**
  - Prostor izvan građevinskih područja namijenjen je poljoprivredi, šumarstvu, vodnom gospodarstvu, turizmu, sportu i rekreaciji s težnjom očuvanja što većih površina prirodnih režima i resursa, i očuvanju biološke raznolikosti, a napose očuvanju prirodnih i krajobraznih vrijednosti.
- **Formiranje građevinskih područja (P1)**
  - Građevinska su područja formirana kao cjeline naselja pri čemu se ne proširuju uz državne ceste, na osobito vrijedna poljoprivredna zemljišta, na zaštićena područja i koridore državne i županijske infrastrukture.

Formirana su vodeći računa o postojećoj izgrađenosti, dosadašnjim planiranim, građevinskim područjima, ukupnom značaju Grada te o razvojnim procesima u pojedinim naseljima.

S obzirom na ukupni gospodarski potencijal Vukovara znatan dio je predviđen upravo za tu namjenu. To je gotovo čitav prostor od luke do uzletišta. Grad potiče razvoj slobodne zone no treba osigurati prostore za dalji razvoj proizvodnih, skladišnih i trgovačkih sadržaja unutar grada. To ilustrira očekivana transformacija kompleksa nekadašnjeg Borova, te dolazak novih proizvodno-servisnih djelatnosti u Vukovaru.

Sukladno tome planom je osigurano i povećanje građevnih područja naselja, pretežno u samom gradu.

ODNOS POVRŠINA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA PPUG VUKOVARA

	Izgrađeni dio ha	Neizgrađeni dio ha	Ukupno ha
Građevinska područja naselja bez GUP-a	145,18	64,35	209,53
GUP	1106,00	759,81	1865,81
Ukupno	1251,18	824,16	2075,34

U odnosu na površinu dosadašnjim planom određenih građevnih područja naselja izvršena je preraspodjela i djelomično smanjenje. Ovim planom je ukupna površina građevnih područja svih naselja određena sa 2075,34 ha, od čega je 1251,18 ha ili 60% izgrađeno, a 824,16 ha (40%) danas neizgrađeni dio.

Vidljivo je da se najveći dio površina odnosi na sam Vukovar. Ukupna površina neizgrađenog dijela je znatno manja od izgrađenog.

- **Koridori infrastrukture i infrastrukturne građevine**
  - Infrastrukturu se planira unutar koridora, a gdje je to moguće korištenjem jednog koridora za više sustava infrastrukture.
  - Pri tom se koriste postojeći koridori tako da izbjegavaju krčenje šuma, uništenje poljoprivrednog zemljišta, te da ne dijele cjeline prirodnih prostora ili naselja.
- **Razvoj gospodarstva i drugih djelatnosti u prostoru**
  - Određena su prioritetna područja za razvoj gospodarskih djelatnosti koja čine razvojna obilježja Grada. Tu se prioritetno lociraju one funkcije koje su vezane uz posebnost lokacije. Time se osigurava svrhovito i racionalno gospodarenje dobrima. Tako su u planu označene i postojeće farme izvan građevinskog područja naselja.
  - S gledišta zaštite strateških postavki korištenja prostora u slučaju više mogućih namjena i interesa prioritet treba dati poljoprivrednom i šumskom zemljištu, području vodnih sustava, infrastrukturnim koridorima.

Tablica 9: ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA PRIKAZANIH NA KARTAMA u mj. 1:25000

Red. br.	GRAD VUKOVAR	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada	stan / ha	ha / stan
1.0.	Planirani broj stanovnika:	50.000-60.000			5-6	0,20-0,17
1.1.	Građevinska područja sveukupno	GP	2016,69	19,96		
	izgrađeni dio GP	ukupno	1150,65	11,39		
	neizgrađeni dio (novoplanirano)	ukupno	866,04	8,57		
1.2.	Izgradnja van građevinskog područja ukupno		67,67	0,67		
	- Infrastrukturne građevine	IS	0,37	0,00		
	- posebna namjena	N	1,87	0,02		
	- Farme, klaonica, silosi za žito	F K S	61,07	0,60		
	- Spomen područje "Ovčara"		0,84	0,01		
	- Groblja		0,85	0,01		
	- Građevine uz uzletište		0,94	0,01		
	- Lovačko društvo		1,73	0,02		
	- Turističko-rekreativna namjena ukupno	T R	112,94	1,12		
	- izgrađeni dio		4,63	0,05		
	- neizgrađeni dio		108,31	1,07		
1.3.	Poljoprivredne površine sveukupno		5710,07	56,52		
	- osobito vrijedna obradiva tla	P1	5158,71	51,06		
	- ostala obradiva tla	P3	551,36	5,46		
1.4.	Šumske površine sveukupno		1179,11	11,67		
	- šuma sportsko rekreacijske namjene	R	145,12	1,44		
	- šuma gospodarske namjene	Š1	491,98	4,87		
	- šuma zaštitne namjene	Š2	520,17	5,15		
	- Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	21,84	0,22		
1.5.	Vodene površine ukupno	V	692,28	6,85		
1.6.	Ostale površine sveukupno		324,74	3,21		
	- posebna namjena	N	12,81	0,13		
	- pročistač otpadnih voda	IS	0,38	0,00		
	- sanacija deponije		4,90	0,05		
	- druge površine (prometnice, obala...)		306,65	3,04		
	UKUPNO GRAD		10 003,5³⁵	100,00		
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE					
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		79,74	0,79		
	- zaštićeni krajobraz, evidentirano u Upravi za zaštitu prirode u Ministarstvu kulture		10,5	0,10		
	- zaštićeni krajobraz, evidentirano u PPŽ-u Vukovarsko-Srijemske		69,24	0,69		
2.2.	Zaštićena graditeljska baština ukupno		195,47	1,93		
	- arheološko područje		49,3	0,49		
	- povijesna graditeljska cjelina – kulturno povijesna cjelina		146,17	1,45		
	UKUPNO ZAŠTIĆENE CJELINE		275,21	2,72		

³⁵ Površina se odnosi na onu mjeru unutar granica Grada dobivenih od Državne geodetske uprave.

3.2.1. Građevinska područja naselja

Prostornim planom uređenja Grada Vukovara utvrđene su granice građevinskih područja svih naselja što su u sustavu Grada. Njima se razgraničava površine izgrađenih dijelova i površina za razvoj od površina namijenjenih poljoprivredi, šumarstvu te drugim namjenama.

Osnovni kriteriji za formiranje građevinskih područja naselja su sljedeći:

- postojeća izgrađenost;
- mogući broj stanovnika;
- potrebni prostori za prateće sadržaje druge namjene (gospodarstvo, javne zelene površine, sport i rekreacija i dr.);
- mogućnost komunalnog opremanja i prometnog povezivanja;
- formiranje građevinskih područja u skladu s osnovnim elementima ograničenja (kvalitetna poljoprivredna tla, postojeće šume, vrijedni prirodni i kultivirani krajobrazi, zaštićeni objekti prirode i značajniji infrastrukturni koridori).

Građevinska su područja određena za gradnju i razvoj stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih građevina, građevina javne i društvene namjene (vjerske, kulturne, odgojne, obrazovne, zdravstvene, socijalne i slične namjene) građevina posebne namjene; građevina za sport i rekreaciju, komunalnih, prometnih, infrastrukturnih građevina i sustava, groblja, te za parkove u naselju.

Za sam Vukovar to će se detaljnije odrediti GUP-om.

U odnosu na dosadašnji Prostorni plan (bivše) općine Vukovar, površina građevinskog područja naselja je smanjena. Pri određivanju veličine građevinskih područja vođeno je računa o činjenici da je Grad Vukovar središte Županije, ali i regionalno središte od značaja za znatno širi prostor.

Pri gradnji treba težiti tome da se građevinska područja postupno šire, uz osiguranje minimuma komunalne opremljenosti. To pokazuje na potrebu racionalnog određenja širine građevne čestice, ali i onih za javno prometne površine, opremljenost vodom, električnom energijom i na prikladan način riješenu odvodnju.

Novoj gradnji zgrada se ne može pristupiti prije uređenja odgovarajućeg dijela ulice.

Lokacijska dozvola može se izdavati nakon što je određena građevna čestica ulice ili se to razgraničenje provodi u istom postupku.

U nastavku je dan sažeti prikaz osnovnih obilježja i planskih opredjeljenja razvoja naselja u sastavu Grada Vukovara.

1. VUKOVAR

Vukovar je jedan od najstarijih gradova u istočnoj Hrvatskoj. Jedan je od najljepših hrvatskih baroknih gradova.

Očuvani su i tragovi srednjovjekovnog razvoja.

U 18. st. su sagrađene zgrade sa tipičnim trijemovima, barokno-klasicistički objekti poput dvorca Eltz, zgrade Županije, historicističke poput palače Suda i druge što daje gradu posebnost.

Danas je Vukovar sjedište Županije, a spada u srednje velike gradove na području Republike Hrvatske.

Kao centar Vukovar je sjedište brojnih tvrtki i službi državnog, županijskog i gradskog značaja.

Od ukupne planirane površine građevinskog područja naselja danas je izgrađeno oko 1037,95 ha, a neizgrađena površina je 841,48 ha.

Prostor sjeverno od željezničke pruge je kontinuirano gusto izgrađen (Borovo Naselje). Kompleks nekadašnje tvornice Borova je s izraženim vrijednim urbanim obilježjima. U prostoru su dominantni proizvodni i sportski kompleks Borova.

Najsjeverniji dio unutar granica naselja je uzletište.

Na prostoru između Dunava i državne ceste D1 te Adice, područje grada je najmanje izgrađeno.

Istočni i središnji dio grada su gusto izgrađeni. Pri tom se ističe povijesna jezgra kao najvredniji urbani prostor.

Južni dio samog grada je gusto izgrađen zrakasto se šireći prema jugu.

Broj stanovnika samog Vukovara je do devedesetih godina rastao. Tako se u razdoblju 1991. (44.639 st.) do 2001. (30.126 st.) bilježi pad broja stanovnika za oko 14.513. To je polovina današnjeg broja.

Iz povijesnog pregleda je vidljivo da je polovinom 19. stoljeća u gradu živjelo sedam tisuća stanovnika. Njihov broj je rastao sve do Domovinskog rata.

U odnosu na broj kućanstava (11.411) u gradu je nedostajalo 1349 stanovnika jer ih je popisom bilo zabilježeno 10062. To je za gotovo pet tisuća stanara manje no što ih je bilo 1991. g. Broj nenastanjenih stanova je velik (1598 godine 2001.), a 170 ih je bilo napušteno. Prosječna površina nastanjenih stanova iznosi 70,1 m², a i sveukupno je slične vrijednosti (69,9 m²). Po stanovniku to iznosi 19,3 m²; znatno je manje od prosjeka za Sotin i Lipovaču.

Elementi razvoja samog Vukovara se detaljno razrađuju u GUP-u.

Ovdje se posebno naglašava samo sljedeće:

- Granice GUP-a i građevinskog područja samog Vukovara su određene u sklopu ovog plana. One nisu identične statističkim granicama naselja niti međusobno. Logika granice grada (prostor u obuhvatu GUP-a) je logika razgraničenja urbanog od okolnog prigradskog, ruralnog ili prirodnog prostora. Stoga su predložene granice GUP-a u skladu sa fizičkim obilježjima prostora. Na sjeveru je to granica Grada uz iznimku uzletišta koje je van GUP-a, na jugu rubni dijelovi izgrađenih prostora, na istoku zona nova groblja Dubrava i gusto izgrađenog prostora, a na zapadu izgrađeni prostori uz Trpinjsku cestu.
- Razvojni prostori Vukovara su prvenstveno unutar samog grada. To su lokacije na rubnim dijelovima, prostori u već započetim zonama razvoja grada. Na rubovima su to prostori uz obalu rijeke (šetalište), južni dio grada, te nastavak razvoja u okviru započetih radnih zona i dovršetak Borova Naselja. Za sport i rekreaciju je predviđeno uređenje dosadašnjih prostora te cjelovito uređenje Vučedolskog parka s rekreacijskom zonom. Poseban prostor rekreacije za Vukovar predstavlja cijelo područje uz obje obale Dunava te Ade. Ono će se sve više koristiti raznovrsnim oblicima uređenja. Pritom treba voditi računa o područjima postojeće izgradnje, kao i prostoru luke - Dunava.
- Kompleks stadiona će i nadalje biti okosnica sporta u gradu.
- Zbog potrebe osiguranja prostora za ukop za idućih 30 godina, planom se predlaže proširenje gradskog groblja na zapad.
- U pojedinim rubnim dijelovima grada su predloženi zeleni koridori koji bi trebali omogućiti povezivanje njegovih središnjih, gušće izgrađenih dijelova sa okolicom. Oni su i ekološki važni "prodori" prirodnog krajobraza u urbani prostor.
- Prostor uz Vuku i zona višenamjenskog kanala planira se kao zona zaštitnog zelenila kako se nebi gradnjom prejudiciralo razvoj ovog područja prije realizacije kanala.

2. LIPOVAČA

Njeno građevinsko područje je vrlo malo. Nalazi se u okruženju najkvalitetnijih poljoprivrednih tala. ne planira se širenje naselja, osim popunjavana u rubnim dijelovima i uz pristupnu cestu.

Po broju stanovnika, Lipovača je bilježila stalan rast od 1857. g. (40 stanovnika) do 1981. g. kada je imala 847 stanovnika. Od tada se bilježi znatan pad broja stanovnika. Godine 1991. ih je bilo 580, a 2001. godine samo 426. Danas je u Lipovači polovina broja stanovnika u odnosu na osamdesete godine dvadesetog stoljeća. Planska pretpostavka je da bi u budućnosti moglo u naselju živjeti oko 600 ljudi. Iako je u poljoprivrednom okruženju, vrlo je malo poljoprivrednika. Ukupno ih je 21, od čega je tek 12 aktivnih.

Danas prosječno kućanstvo ima 3,1 člana. Broj stanova (165) je veći od broja kućanstava (134). Od 1981. se broj stanova smanjio za 74. Prosječna površina stana je 74,6 m² što daje standard od gotovo 29 m² po stanovniku.

No kada se u odnos stave samo nastanjeni stanovi (118) i broj stanovnika, standard pada i iznosi 21,2 m²/stanovniku.

U Lipovači je vrlo mali broj dnevnih migranata (12), a tjednih je svega tri.

Planom se nastoji organizirati prostor naselja tako da se prvenstveno koristi postojeće prostore bitno ne šireći građevinsko područje. Ukupna planirana površina građevinskog područja naselja iznosi 31,69 ha. Od toga je najveći dio izgrađen 28,14 ha ili (89%), a površina neizgrađenog dijela je 3,55 ha.

3. SOTIN

Naselje se linearno razvilo duž državne ceste D2 za Ilok. Najveći broj stanovnika Sotin je imao tridesetih godina dvadesetog stoljeća (1527). Danas u njemu živi 969 stanovnika, manje nego u vrijeme prvog popisa iz 1857. godine kada ih je bilo 1052. Od pedesetih do devedesetih godina 20. st. broj stanovnika je stagnirao (oko 1300).

Broj stanova u naselju (392) je veći no broj kućanstava (335) 2063. Prosječna veličina domaćinstva je 2,9, a prosječna površina stana je 82,4 m². Kod stalno nastanjenih je još veća (89.8 m²). Površina stana po stanovniku je 26,6 m² za stalno nastanjene stanove.

Podaci ukazuju na dobar standard stanovanja i znatan fond privremeno nenastanjenih stanova (103 stana s površinom od 7518 m²). Ukupna planirana površina građevinskog područja naselja iznosi 96,13 ha. Od toga je najveći dio izgrađen (75,12 ha), a površina neizgrađenog dijela je 21,01 ha.

4. DIO NASELJA GRABOVO (OVČARA, JAKOBOVAC)

Dio Grabova što se nalazi na području Grada Vukovara obuhvaća spomen područje Ovčara, farme Ovčara i Jakobovac i mali dio građevinskog područja naselja. U njemu je 2001. godine živjelo 149 stanovnika, od kojih 26 živi od poljoprivrede. U ovom dijelu naselja (Jakobovac) je 38 stanova. Prosječna površina stana je 52,4 m² i najmanja je na cijelom području Grada.

Površina planiranog građevinskog područja naselja je 7,25 ha. Ona je jednaka postojećoj.

Odredene su granice građevinskih područja za razvoj izvan građevinskih područja naselja za postojeće dijelove naselja, farme i spomen obilježje Ovčara.

5 DIO NASELJA BOROVO

Unutar granica Grada je i mali dio građevinskog područja naselja Borovo. Za nj su određene granice građevinskog područja naselja. Površina mu je 2,19 ha.

Tablica 10: PREGLED PLANIRANIH POVRŠINA ZA GRADNJU PO NASELJIMA I NAMJENAMA UNUTAR GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA PRIKAZANIH NA KARTAMA 1:5000

R. br.	Građevinsko područje / naselje	NAMJENE										GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA – UKUPNO			
		pretežno stambeno		groblje	javno društveno		sportsko-rekreacijsko		javno zelenilo		promet		izgrađeni dio	neizgrađeno	ukupno
		izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio			
1	Borovo - dio	1,37							0,48		0,34		2,19		2,19
2	Lipovača	23,00	3,55		0,50						4,64		28,14	3,55	31,69
3	Jakobovac - Ovčara	6,38									0,87		7,25		7,25
4	Sotin	51,45	20,56	2,35	1,18		2,15		0,27		17,72	0,45	75,12	21,01	96,13
Ukupno naselja izvan GUP-a												112,70	24,56	137,26	
5	Vukovar												1037,95	841,48	1879,43
Sveukupno		82,20	24,11	2,35	1,68		2,15		0,75		23,57	0,45	1150,65	866,04	2016,69

1) U površinu građevinskog područja grada Vukovara nisu uključene vodene površine

3.2.2. Građevinska područja za razvoj izvan naselja

1. VUČEDOL

Iako Vučedol statistički predstavlja dio grada Vukovara, za širu zonu Vučedola su određene posebne granice građevinskog područja za razvoj izvan naselja. Danas je stambena gradnja u ovom prostoru pretežno bespravna i kombinacija je kuća za odmor i obiteljskih stambenih kuća.

Planom se želi formirati cjelovitu turističku rekreacijsku zonu. U nju se može, nakon detaljnije valorizacije, uklopiti i one postojeće zgrade koje mogu biti u toj funkciji. Pri tom je osnovni preduvjet provesti geološka ispitivanja i odrediti mjere koje treba poduzeti radi očuvanja stabilnosti tla u blizini obala Dunava.

Objedinjavanjem arheološke zone se planira obnoviti i proširiti rekreacijske sadržaje te formirati kvalitetnu turističku zonu koja će na najbolji način prezentirati višetisućljetne tragove života u vukovarskom prostoru.

2. EKONOMIJA DUBRAVA

Izdvojeno je područje za razvoj prostora van građevinskog područja naselja. Planirana je kao gospodarska zona – farme na površini od 13,91 ha.

3. BOROVO NASELJE – UZLETIŠTE

Za postojeće uzletište je osiguran prostor za razvoj. Ukupna površina mu je 56,23 ha. Na njemu se može uređivati i graditi prostor u funkciji letenja (ispusta, radionice, klupski prostori itd.)

4. DOBRA VODA – LOVAČKI DOM

Na lokaciji površine 1,73 ha je prostor u funkciji lovnog turizma. Posebno je označen infrastrukturni (trafostanica) prostor površine 0,73 ha

5. GROBLJE LIPOVAČA

Postojećem groblju je osiguran prostor za razvojna površini od 0,85 ha.

6. JAKOBOVAC - OVČARA

Na ovom putu je spomen područje Ovčara na površini od 0,74 ha.

Na lokaciji postojećih farmi površine 48,26 ha planira se prostor za njihov detaljni razvoj i nastavak rada klaonice.

7. SOTIN

Farne na površini od 4,01 ha se planom zadržava i za budući razvoj.

8. ĐERGAJ

Pored kompleksa postojećih silosa u prostoru između magistralne željezničke pruge i državne ceste na površini oko 22,54 ha se planom određuje za gospodarsku namjenu.

Tablica 11: PREGLED PLANIRANIH POVRŠINA ZA GRADNJU PO NAMJENAMA IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA PRIKAZANIH NA KARTAMA 1:5000

R. br.	Građevine i građevinski sklopovi izvan naselja	N A M J E N E													UKUPNO		
		javna i društvena namjena	turizam i rekreacija		groblja	gospodarska namjena, farme, klaonice		spomen područja	uzletište		infrastrukturni objekti	promet		posebna namjena	izgrađeni dio	neizgrađeno	ukupno
		izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeni dio	izgrađeni dio	izgrađeni dio	neizgrađeno	ukupno
1	Borovo naselje - uzletište								0,94	55,29					0,94	55,29	56,23
2	Dobra Voda		1,73								0,37				2,10		2,10
3	Ekonomija Dubrava	0,34				6,84					4,90			1,83	13,91		13,91
4	Groblje Lipovača				0,85										0,85		0,85
5	Jakobovac - Ovčara					48,26		0,84							49,10		49,10
6	Sotin					4,01									4,01		4,01
7	Vučedol		1,65	105,56		1,12						1,75	3,98		4,52	109,54	114,06
8	Đergaj					3,45	19,09								3,45	19,09	22,54
Sveukupno		0,34	3,38	105,56	0,85	63,68	19,09	0,84	0,94	55,29	5,27	1,75	3,98	1,83	78,88	183,92	262,80

Za gradnju i uređenje pojedinih sadržaja formirane su površine za gradnju izvan građevinskih područja naselja. To se odnosi na postojeće farme u južnom dijelu grada zone gospodarske namjene, zone turizma, sporta i rekreacije, u Vučedolu i društvenu namjenu, zračnu luku i posebnu namjenu.

Sveukupno je planirana površina tih zona od 262,70 ha od čega na turizam otpada, 108,94 ha, na zone gospodarstva, farme i slično 82,77 ha na groblje 0,58 ha, javna namjena 0,34 ha, spomen područje 0,84 ha, uzletišta 56,23 ha, infrastrukturne objekte 5,27 ha, posebna namjena 1,83 ha i promet 5,73 ha. Oko 10,5 ha su grupacije ili pojedinačne stambene zgrade kao izdvojeni dijelovi građevinskih područja naselja.

3.3. Prikaz gospodarskih djelatnosti

Prostornim se planom razvoj gospodarstva zasniva na određivanju odgovarajućih prostora i preporuci prioritarnih djelatnosti koje ovise o značajkama i tipu prostora. Prostor je okvir za razvoj svih gradskih funkcija.

U planiranju prostornog razvoja se polazi od pretpostavke obnove, ali i promjene strukture vukovarskog gospodarstva i njegovog približavanja strukturi razvijenih tržišnih gospodarstava. Težište razvitka pomicat će se od radnointenzivnih prema djelatnostima bogatim informacijama i znanjem. Za očekivati je umjereni rast industrije, graditeljstva, obrtništva, osobnih usluga i trgovine, a brže stope rasta u financijskim i drugim poslovnim uslugama, prometu i vezama, turizmu i ugostiteljstvu, te vanjskoj trgovini. To može rezultirati porastom udjela tercijarnog i kvartarnog sektora, uz istodobno smanjivanje udjela primarnog i sekundarnog sektora u ukupnom bruto proizvodu.

To za prostorni razvoj može značiti manje monofunkcionalnih radnih zona. Pri tom posebno treba računati na razvoj luke Vukovar kao jedine hrvatske velike luke na europskim tokovima riječnog prometa.

Novim investicijama omogućuje se promjena ili diverzifikacija proizvodnih programa u industrijama klasičnih tehnologija i gradnja novih proizvodnih kapaciteta visokih tehnologija. Usmjeravanje svježeg kapitala nužno je u izvorno propulzivne programe zbog povećavanja konkurentne sposobnosti drugih gradova.

Planom se u prostorima koji imaju gospodarsko poslovni karakter namjena ne mijenja.

U gospodarskim zonama se većom fleksibilnošću omogućava smještaj različitih djelatnosti.

Proizvodnja, trgovina, usluge i sl. što se uklapaju u stambene i druge dijelove naselja, se planom stimulira čime se nastoji poboljšati sadržaj i funkcije u naseljima.

Po veličini i funkciji gospodarskih sadržaja razlikuju se:

- Prostori namijenjeni većoj koncentraciji industrijske proizvodnje, građevinarstva, prometnih i komunalnih objekata, velikim poslovnim sadržajima (pretežno trgovina, uredi i sl.), formiranju tehnološkog parka. U njemu će brojni mali poduzetnici srodnih djelatnosti biti tehnološki povezani s velikim sistemima razvojne tehnologije i znanstveno-istraživačkim institucijama. Ti se sadržaji planom primarno predviđaju u većim gospodarskim zonama, koje su smještene u postojećoj radnoj zoni nekadašnjeg Kombinata Borovo, njenom proširenju prema centru uz cestu i luku te uz željezničku prugu. One će biti detaljno prikazane u GUP-u.
- Predviđene su pojedinačne lokacije na kojima s planiraju ili već posluju veći proizvodni objekti. To su farme smještene u rubnim dijelovima Grada u poljoprivrednom okruženju.
- Prostori namijenjeni manjim sadržajima ili grupacije raznolikih poslovnih djelatnosti i usluga u funkciji proizvodnih djelatnosti u zonama naselja imaju omogućen smještaj sadržaja uz stambene zgrade ili se planira njihovo grupiranje u manjim ili većim zonama gospodarske namjene u naselju.
- Prostori u objektima druge namjene – lokali u prizemlju stambenih građevina, etaže ili posebni objekti na čestici (pretežno trgovina, zanatstvo, uredski prostori raznih namjena) mogu biti u svim dijelovima naselja.

Jedan od sve značajnijih gospodarskih čimbenika će u budućnosti biti turizam.

Za nj na području Grada postoje raznovrsne mogućnosti. U samom Vukovaru to će biti kombinacija kulturnog, povijesnog, onog vezanog uz pojedina događanja, ali i poslovnog te u budućnosti i kongresnog značaja. Krajobraz uz Dunav i Vuku će biti u funkciji izletničko-rekreativnog turizma. Prostori uz rijeke šume, riječni rukavci i livade su vrijedne izletničko turističke destinacije.

Najznačajniji razvoj turizma se očekuje u zoni uz Vučedol. Za tu namjenu je predviđeno posebno turističko, a posebno rekreacijska zona.

GOSPODARSKA ZONA NA OBALI RIJEKE

POGLED NA NEKADAŠNJI KOMBINAT BOROVO

3.4. Prikaz društvenih djelatnosti

Društvene djelatnosti će se i nadalje razvijati pretežno u samom Vukovar.

– OSNOVNO ŠKOLSTVO

GUP-om će se odrediti mogućnost gradnje škola na novim lokacijama, posebno za osiguranje prostornih mogućnosti rada u jednoj smjeni u budućnosti.

– SREDNJE ŠKOLSTVO

Planira se razvoj postojećih srednjih škola na današnjim lokacijama.

– VISOKO ŠKOLSTVO I ZNANOST

Nastavit će se s razvojem nedavno osnovanog Veleučilišta u Vukovaru..

– DJEČJE USTANOVE

Dječje ustanove će se i dalje graditi. Zone namijenjene javnoj i društvenoj namjeni omogućuju gradnju na lokacijama za koje se to ocijeni potrebnim.

– VJERSKE GRAĐEVINE

Crkve i kapelice se mogu graditi u sklopu stambenih i mješovitih zona u svim naseljima.

– DRUGI SADRŽAJI

U svim naseljima se pored postojećih omogućuje gradnja novih prostora za mjesne odbore, vatrogasna društva, udruge, kulturno umjetnička društva i druge društvene sadržaje.

– SPORT I REKREACIJA

Sport i rekreacija će se razvijati u samom gradu, ali i u svim naseljima i u dijelovima krajobraza izvan naselja. Zone u Vukovaru su obrađene u GUP-u. U naseljima su predviđeni prostori postojećih ili novih igrališta. Prostor za razvoj postojećih te za druge sportove je moguć i izvan građevinskih područja naselja. Posebna zona odmora i rekreacije je predviđena na lijevoj obali Dunava, na Maloj Adi, na desnoj obali, u Adici i uz Vučedol.

One su namijenjene i sadržajima što omogućuje boravak uz vodu. Vučedol je u prijeratnom razdoblju bio gradsko izletišta, kupalište i rekreativni centar, a tijekom rata je pretrpio velika oštećenja. Posebnost ovog centra je njegova lokacija izvan grada i smještaj u neposrednoj blizini rijeke Dunav. Vučedol se planira kao turističko-sportsko-rekreativni kompleks u okviru kojeg su planirani bazeni, gradska plaža i bungalovi sa odgovarajućom ugostiteljskom ponudom. Nekadašnji sportski tereni koji su devastirani i gotovo u cijelosti uništeni će se obnoviti i izgraditi novi: odbojkaška igrališta s asfaltnom podlogom i na pijesku, dječje igralište i košarkaško igralište, rukometno-malonogometno igralište s asfaltnom podlogom, dva teniska igrališta sa završnim slojem terraset i veliko travnato nogometno igralište.

Gradsko izletišta Adica je tijekom rata potpuno devastirano i uništeno, te ga se planira obnoviti i oplemeniti novim sadržajima: pješačke i biciklističke staze, sportski tereni, ribičke kućice, bungalovi, objekti za prateću ugostiteljsku ponudu.

Za rekreativne svrhe se mogu koristiti i šume napose one uz Dunav, zone javnog i zaštitnog zelenila te vode Dunava, Dunavca i Vuke.

Obnovljena Sportska dvorana a obnoviti će se i Plivalište u Borovu naselju te Gradski stadion "Vukovar 91". Dograditi će se Stadion HNK "Radnički".

Gradit će se pojedinačna igrališta u naseljima i sportska igrališta u sklopu Rekreacijskog centra "Lijeva Bara".

- ZDRAVSTVO

Postojeća bolnica će se po potrebi širiti, a mreža zdravstvenih sadržaja proširivati sukladno potrebama povećanja broja stanovnika.

- SOCIJALNE USTANOVE

Za Centar za socijalnu skrb se planira sagraditi novu zgradu (pored zgrade Županije). Dom za umirovljenike će se razvijati u novoj zgradi u samom gradu, na nekadašnjoj lokaciji na Mitnici.

Osim đачkih domova planiran je i Studentski dom u zgradi nekadašnjeg Đačkog doma za potrebe tadašnjeg Kombinata Borovo, a planira se i novi u centru grada.

3.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina određeni planom zasnivaju se na tipologiji graditeljskog naslijeđa. Za sam Vukovar će se uvjeti odrediti Generalnim urbanističkim planom.

Uvjeti što su dani u nastavku teksta, odnose se na prostore izvan granica GUP-a.

Omogućava se gradnja građevina unutar građevinskog područja uz prilagodbu postojećim katastarskim česticama.

Izgrađenost građevnih čestica ne može biti veća od 40%. Iznimka su izgradnja nizova (50 %). Visina građevina mora biti usklađena s okolnim građevinama. Mogu se predvidjeti prostori za rad u građevini ili u posebnim građevinama na građevnoj čestici.

Omogućava se gradnja slobodnostojećih, poluugrađenih građevina i građevinama u nizu u skladu s lokalnim uvjetima. Najveća visina građevina je podrum, dvije etaže i potkrovlje (Po+P+1+Pk).

Postojeća služnost puteva i pristupa preko čestica se planom zadržava ili uređuje lokacijskom dozvolom. Prilikom izgradnje može se ukazati potreba javnog puta ili pristupa građevini ili proširenju postojećeg puta koji nije ucrtan u građevna područja, što se planom omogućava.

Unutar osnovne namjene određene planom može se zateći i druga namjena što će se uzeti u obzir kod izdavanja lokacijskih dozvola.

Prijedlog namjene površina, korištenje i namjena prostora određen je prema raspoloživim podacima i saznanjima. Eventualna detaljnija razgraničenja unutar područja vršit će se lokacijskim dozvolama, uvažavajući pri tom vlasničke odnose.

Prilikom određivanja lokalnih uvjeta u postupku izdavanja lokacijskih dozvola treba analizirati i uvažiti sva ograničenja kao i druge elemente dobivene analizom pojedine lokacije.

Unutar pojedinih zona mogu se zadržati postojeće čestice ili formirati nove u skladu sa smjericama plana.

Garažno parkirališne potrebe za svaku namjenu (građevinu) treba riješiti prvenstveno na vlastitoj građevnoj čestici, a ako to nije moguće na parkiralištu, u neposrednoj blizini.

Mjere zaštite od požara i eksploziva, te zaštitu od ratnih opasnosti rješavat će se prilikom izdavanja lokacijske dozvole, a u skladu s propisima. U planu određeni prometni koridori služe i kao vatrogasni pristupi, a pri izdavanju lokacijskih dozvola će se odrediti drugi pristupi i vatrogasni prilazi.

U postojećim naseljima i izgrađenim dijelovima naselja će se obnavljati ili graditi stambene i gospodarske građevine na pojedinačnim, dosad neizgrađenim česticama unutar već izgrađenog dijela naselja ili neposredno nastavno na dosadašnje naselje.

Izgradnja se treba odvijati u skladu s postojećom tipologijom čestica. One imaju stambenu i gospodarsku izgradnju s radnim prostorom po potrebi te s vrtovima na okućnici.

Gabariti građevina i tipologija izgradnje trebaju poštovati osobitost naselja.

Očuvanju cjelovite fizionomije pojedinog naselja doprinijet će se obnovom ili gradnjom novih zajedničkih javnih prostora i sadržaja.

Novi prateći sadržaji trebaju biti kapacitetom prilagođeni potrebama, a oblikovanjem fizionomiji naselja (u pogledu visine, građevinskog materijala, tipa izgradnje).

3.5.1. Zone gospodarskih djelatnosti

3.5.1.1. Gospodarske djelatnosti - proizvodne

Zone gospodarskih djelatnosti planirane su za izgradnju poslovnih (gospodarskih-proizvodnih) građevina manjeg kapaciteta, bez stanovanja na istoj čestici (radni pogoni, skladišta, zanatstvo, servisi i sl.). Definirane su kao zona koja će se prema potrebi parcelirati za više korisnika i izgrađivati po sljedećim odredbama:

- Svi će se priključiti na infrastrukturu ili osigurati vlastite sisteme posebno za sigurno otklanjanje otpadnih voda zbog zaštite tla i vodotoka;
- Pri izgradnji proizvodnih pogona vodit će se posebno računa o preventivnoj ekološkoj zaštiti, pa se neće locirati pogoni koji štetno utječu na okoliš onečišćenjem zraka, a posebno agresivnim otpadnim vodama (kao što su na pr. klaonice i slično).
- Radne zone gospodarske namjene – proizvodne izvan Vukovara su Đergaj i gospodarsko proširenje zone farmi.

3.5.1.2. Gospodarske djelatnosti - farme

Postojeće veće farme su locirane izvan građevinskih područja naselja i one planom označene imaju površinu od 59,28 ha. Te farme izvan naselja će se i dalje razvijati.

Nove farme se mogu graditi u svim poljoprivrednim područjima. To je južni i zapadni dio područja Grada.

Za stočarsku i peradarsku proizvodnju se i na poljoprivrednom zemljištu mogu graditi farme ako su kapaciteta većeg od 30 uvjetnih grla i ako su udaljena od građevinskih područja minimalno 50 m za 30 do 50 grla, 100 m za 51-100 uvjetnih grla, 200 m za 101-200 grla 300 m za 201 – 400 grlo i 400 m za 800 više uvjetnih grla.

Farme moraju biti jedinstvena arhitektonsko-oblikovna cjelina sa stambenim dijelom uz uvjet da stambena površina ne prelazi 20% ukupno izgrađene površine proizvodnih objekata. U koliko je programom predviđen seoski turizam tada je moguće stambenu površinu povećati samo za onaj dio koji služi smještaju gostiju.

Uz farme se mogu graditi i klaonice i pogoni za preradu mesa.

Farme se ne mogu planirati na:

- zaštićenim područjima prirode i kulturnih dobara,
- području vodozaštitnih zona i
- na područjima vrijednih prirodnih predjela.

3.5.2. Poljoprivredne površine

- Poljoprivredne površine na tlu viših boniteta (oznaka P1) – osobito vrijedno obradivo tlo se planom predlaže zaštititi od prenamjene u druge svrhe. Gdje je to moguće treba stimulirati proizvodnju zdrave hrane.
- Poljoprivredna će se proizvodnja razvijati uređenjem poljoprivrednih površina, pri čemu će se voditi računa o očuvanju prirodnog okoliša, npr. pojedinačnih i grupnih stabala. To će se provoditi zbog očuvanja biocenoze kao podloge proizvodnje zdrave hrane i zbog krajobraznih vrijednosti;
- Na poljoprivrednim površinama će se moći izgrađivati nove farme uz primjenu zaštitnih mjera u odnosu na naselja (udaljenost ili korištenje zelenila kao barijera). Za tu proizvodnju će se moći graditi odgovarajuće građevine.
- Na poljoprivrednom zemljištu izvan građevinskih područja nije dozvoljena gradnja stambenih zgrada. Na posjedima primjerene veličine je moguća gradnja gospodarskih zgrada i onih u funkciji seoskog turizma.

Izgradnja građevina izvan građevinskih područja u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje ovisi o površini poljoprivrednog zemljišta predviđenoj za korištenje, vrstama proizvodnje, broju i veličini građevina s pojašnjenjem njihove namjene, uvjetima prilaza, uvjetima potreba infrastrukture i mjerama zaštite okoliša.

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti izvan naselja mogu se locirati samo na površinama koje se obrađuju i za koje postoji dokaz o gospodarskoj opravdanosti te da se ne može formirati zasebno građevinska čestica za te objekte, niti smanjivati posjed.

3.5.3. Prirodne cjeline i šume

U prirodnim cjelinama provodit će se režim zaštite prirode koji omogućuje korištenje pod određenim uvjetima:

- Šumarstvo će se razvijati na temelju šumsko gospodarstvene osnove, koja će ispitivanjem stanja odrediti mjere zaštite i uređenja te mogućnost gradnje cesta i akumulacija. Prenamjena šuma (sječa) neće se provoditi, osim pažljivo, zbog potrebe provođenja cesta. U zonama šuma posebne namjene će se gospodarenje šumama podrediti vrijednostima krajobraza.
- Vodotoke i izvore treba zaštititi. To podrazumijeva da će se kod svake nove izgradnje (stanovanje, rad, turizam, rekreacija) voditi računa da se otpadnim vodama ne ugroze vode, te da će se kod regulacija očuvati njihov prirodni tok i oblik a kod izgradnje na vodotocima (ribnjaci, mlinovi, mostovi) intervencija treba biti provedena nenametljivo i gdje je to moguće u prirodnim materijalima (kamen, drvo, opeka).

- Razvoj turizma u pejzažu moguć je izgradnjom ribarskih kuća, lovačkih domova, te izletničkih skloništa i izvan građevinskih područja, a u skladu sa čl. 42. Zakona o prostornom uređenju. Kvalitetnim oblikovanjem građevine i njenog okoliša, osiguranjem optimalne odvodnje i deponiranja otpada, uređenjem pješačkih staza, odmorišta i vidikovaca na način koji je prilagođen prirodnom okolišu treba te sadržaje skladno uklopiti u krajobraz.
- Izgradnja i rekonstrukcija prometnica treba biti provedena tako da građevinskim zahvatima ne devastira prirodni okoliš ili preprekama onemogućiti kretanje divljači.
- Vodotoci, parkovi i zaštitno zelenilo se trebaju očuvati u što je moguće prirodnijem obliku.
- Šume koje se nalaze uz obale Dunava i na otocima će se koristiti kao parkovno-rekreacijsko područje.

3.6. Razvoj infrastrukturnih sustava

Sustavima prometne infrastrukture i komunalnog opremanja prostora je u planu određena mogućnost daljnjeg razvoja. Cilj je dostizanje što primjerenijih uvjeta i standarda za život i zdravlje ljudi te zaštita okoliša. Izgradnju novih i rekonstrukciju devastiranih objekata, postrojenja i uređaja treba nastaviti. U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg življenja infrastrukturnim sustavima i njihovom razvoju na području Grada treba i nadalje obratiti znatnu pozornost.

3.6.1. Prometni sustav

Planom se određuju osnovni elementi i smjernice daljnjeg razvoja prometnog sustava Grada, uz osiguranje povezanosti svih gradskih područja za sve sudionike u prometu i za sve vrste prometa. Kod toga treba postići sigurnost, udobnost, ekonomičnost, povezanost te što manji negativan utjecaj na okoliš.

3.6.1.1. Cestovni promet

U cilju rješavanja brojnih problema registriranih u cestovnom prometu, planirana je dogradnja i dopunjavanje cestovne mreže infrastrukturnog sustava. Kao jedan od prioritetnih ciljeva izgradnja je novih cestovnih koridora najviše razine usluge (brze ceste) kao i poteza cesta na koje će biti preusmjeren najveći dio tranzitnog i teretnog prometa iz centralnog dijela Vukovara.

Danas najvažnija cestovna prometnica na prostoru grada Vukovara je državna cesta D55 s intenzitetom prometa od gotovo 6000 vozila/dan (1996. g.: prosječni godišnji dnevni promet je bio 5918 vozila/dan). Prema prosječnom scenariju prognoziranog prosječnog godišnjeg dnevnog prometa u 2010. g. preko ovog koridora prometovat će³⁶ 11.718 vozila/dan, od čega na dionici Vukovar - Županja 11.313 vozila/dan.

Prognozirani intenzitet, uz zadržavanje postojeće cestovne infrastrukture, upućuje na bitno otežano odvijanje prometa ne samo na postojećoj državnoj cesti nego znatno šire na svim kontaktnim cestovnim prometnicama. Zato je predviđena izgradnja novog cestovnog koridora. To je brza državna cesta od Nuštra preko Vukovara do Iloka. Na potezu do Vukovara predviđena je izgradnja dva odvojena dvotračna jednosmjerna kolnika, a u nastavku prema Iloku jedinstveni kolnik za dvosmjerni promet. Koridor se na krajnjem istočnom dijelu prostora Grada Vukovara, kod Sotina, priključuje u koridor županijske ceste Ž 4173.

Planira se izgraditi i novu dvosmjernu cestu koja će od državne ceste D2 do novoplaniranog koridora od Nuštra do Vukovara biti preusmjeren sav daljinski i teški teretni promet iz centralnog dijela naselja Vukovar.

Svi planirani prometni čvorovi na brzoj državnoj cesti moraju biti izvedeni u dvije razine.

Osim izgradnje novih, potrebno je sve postojeće cestovne prometnice kod kojih su utvrđeni određeni nedostaci (nezadovoljavajući poprečni presjeci, nagibi, polumjeri krivina, loša horizontalna i vertikalna signalizacija, slaba ili nikakva površinska odvodnja i sl.), dovesti na razinu primjerenu suvremenim zahtjevima cestovnog prometa. Ove nedostatke moguće je otkloniti u postupcima redovitog godišnjeg održavanja ili pri rekonstrukciji.

³⁶ Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99

Potrebno je izvršiti rekonstrukciju dijela državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta kako bi na njima bili stvoreni uvjeti za sigurno i nesmetano odvijanje, posebno u smislu osiguranja uvjeta za odvijanje javnog prijevoza putnika. U naseljima treba izgraditi i urediti pješačke hodnike, biciklističke staze, tamo gdje nedostaju poboljšati stanje u pogledu pokrivenosti javnom rasvjetom i prometnom signalizacijom, poboljšati stanje u pogledu površinske odvodnje prometnih površina uz sprečavanje oštećenja na kontaktne površine.

Sve cestovne prometnice, bilo da su u kategoriji razvrstanih odnosno nerazvrstanih javnih cesta, potrebno je prema utvrđenim mjerilima³⁷ valorizirati u skladu s njihovim značenjem u prostoru odnosno prometnoj mreži.

Autobusni promet

Dosadašnji razvoj autobusnog prometa kao javnog prijevoza kako međugradskog tako i prigradskog upućuje na preispitivanje potrebe premještanja lokacije današnjeg autobusnog kolodvora ne samo zbog prometnih elemenata razvoja na sadašnjoj lokaciji već i zbog iznalaženja povoljnijeg položaja u odnosu na centralno gradskog područje i njegovo ukupno uređenje. To će se detaljnije obraditi GUP-om.

Za razvoj gradskog i prigradskog javnog prijevoza autobusima tek treba poboljšati prostorne uvjete (trake, ugibaldišta, nadstrešnice, itd.)

3.6.1.2. Željeznički promet

Koridor magistralne pomoćne pruge od Vinkovaca do graničnog prijelaza u Erdutu ima osiguranu trasu. Njezine prometno-tehničke elemente nije moguće bitnije mijenjati. Predviđeno je obnoviti i modernizirati sve upravljačko-dojavne telekomunikacijske uređaje te osigurati pružne prijelaze.

Dugoročno, rješenje željezničkog prometa, na potezu od Borova naselja do Starog Vukovara, (pruga II reda) ovisi o izgradnji višenamjenskog kanala Dunav - Sava. Potreba osiguranja obaveznih prometno-tehničkih elemenata pri izgradnji kanala (kota dna, visina vode, slobodni profil za plovidbu i sl.), ima za posljedicu da su postojeći elementi željezničke pruge, posebno visinski, ograničenje u prostoru pored postojećih kolodvora, planom su predviđena i stajališta u pojedinim dijelovima Grada.

S obzirom na nepoznatu dinamiku izgradnje kanala i obavezu podizanja razine plovnosti rijeke Save s III odnosno IV na Vb kategoriju plovnog puta, predviđanja su da početak gradnje nije realno očekivati uskoro. Stoga je planirano uspostavljanje željezničkog prometa unutar postojećeg koridora i nivelete. U tom smislu potrebno je, u cijelosti obnoviti sve željezničke objekte, postrojenja i uređaje.

Planom je čuvan postojeći koridor pruge prema jugu, do granice Grada. On može služiti za prigradski prijevoz putnika ili biti rezervni koridor za druge oblike prometa (cesta, biciklistička staza npr.).

3.6.1.3. Biciklistički promet

Biciklističke staze i trake mogu se uređivati i graditi u koridorima postojećih ili novih cesta i ulica kao zasebna površina. Kada se biciklistička staza izvodi u postojećim ulicama kao dio kolnika ili pješačkog hodnika obilježava se prometnom signalizacijom u minimalnoj širini od 1,0 m za jedan smjer vožnje.

Biciklističke staze mogu se graditi i uređivati i na drugim površinama izvan koridora ulica.

U planu je posebno označena biciklističko-pješačka veza Vukovar - Vučedol uz obale Dunava.

3.6.1.4. Riječni promet

Izgradnja višenamjenskog kanala Dunav - Sava će u budućnosti predstavljati dio kombiniranog vodno-željezničkog prometnog koridora od Podunavlja do Jadranskog mora. Ukupna duljina koridora je oko 560 km od čega je vodeni put (kanal i plovni dio rijeke Save) duljine oko 400 km, a željeznički oko 160 km.

³⁷ Odluka o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta, "Narodne novine" br. 19/97

U prometnom smislu kanal je najkraća moguća plovna veza koja će skratiti plovidbu u smjeru Zapadne i Istočne Europe za 417 km odnosno za 85 km. Duljina kanala je 61,5 km, a započinje u Vukovaru u km 1334+700 rijeke Dunav gdje je kota dna rijeke 72,75 m n.m. Kroz prostor Grada Vukovara trasa kanala položena je uz stari vodotok Vuke. Prosječna dubina planiranog iskopa je oko 10 m.

U skladu s utvrđenim standardima³⁸ plovidbe predviđena je Vb kategorija plovnog puta (trapezasti poprečni presjek: širina dna 34 m, širina vodnog lica 58 m i dubina 4 m). Standardni plovni gabarit je 42 m x 2,5 m, a slobodni gabarit ispod mostova 58 m x 9,1 m.

Do gradnje kanala plovni put Dunavom će i nadalje koristiti luka Vukovar. Za to su planom osigurani neophodno prostorni uvjeti.

S obzirom na prostornu ograničenost Luke na Dunavu, što se posebno odnosi na nedostatak skladišnog i manipulativnog prostora, te slabu opremljenost pretovarnim uređajima, potrebna su značajna ulaganja u razvoj Luke. Budući da se Gospodarska zona i Slobodna zona Vukovar naslanjaju na aktivnosti Luke, potrebno je što prije osposobiti Luku za pretovar veće količine robe, kako ne bi uskoro postala usko grlo razvitka Vukovarskog gospodarstva.

Luka u Vukovaru kao međunarodna luka i luka od interesa za Republiku Hrvatsku mora udovoljiti međunarodnim kriterijima kako bi zadržala taj status. To znači eliminiranje postojećih prostornih ograničenja razvoja luke, eliminiranje nedostataka kapaciteta i tehnološka obnova u skladu sa transportnom potražnjom, tržišnim uvjetima i održivim razvojem.

Provedba Razvojnog plana luke na Dunavu predviđa izgradnju terminala za rasute terete, terminala za žitarice i terminala za kontejnerski/RO-RO promet, s pripadajućom infrastrukturom i opremom prema Master planu.

3.6.1.5. Zračni promet

Na prostoru Grada Vukovara planski nije predviđeno širenje postojećih površina u funkciji zračnog prometa. Postojeće uzletište za manje zrakoplove i helikoptere zadržava se unutar današnjih granica.

Tu djeluje Aero-klub od 1933. godine sa 47-godišnjom tradicijom letenja, pilotiranja, padobranstva i modeliranja. Postojeću infrastrukturu, hangar, sletno uzletnu pistu i pripadajuće građevinske objekte potrebno je sanirati i osuvremeniti. Aero klub posjeduje avion Cesna 121, a obnovom postojeće infrastrukture i objekata, a u suradnji s Turističkom zajednicom, afirmirali bi se panoramski letovi, modelarski radovi, uvježbavanje sportsko-rekreacijskog padobranstva, okupljanje mladih. Uz školovanje kadrova (automehaničara i dr.) bilo bi omogućeno komercijalno povezivanje Vukovara s ostalim gradovima Hrvatske.

3.6.1.6. Poštanski promet

U sustavu poštanskog prometa nije predviđeno otvaranje novih poštanskih ureda ili jedinica poštanske mreže.

3.6.1.7. Telekomunikacijski promet

Nepokretna mreža

Plan razvoja telekomunikacijske mreže na području Grada Vukovara obuhvaća nastavak već započetog razvoja koji obuhvaća sljedeće:

- dogradnja kapaciteta komutacija (AXE, UPS-a i UPM-a) u skladu s porastom potreba
- dogradnja već izgrađenih mjesnih mreža u naseljima Grada u skladu s povećanjem broja korisnika i suvremenom tehnologijom.

³⁸ Zakon o potvrđivanju Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN), "Narodne novine" br. 16/98

Mjesne centrale zamijenjene su suvremenim udaljenim pretplatničkim stupnjevima (UPS) i udaljenim pretplatničkim multiplekserima (UPM), čiji će se broj priključaka postupno povećati u skladu s potrebama.

Mjesne mreže u svim naseljima Grada Vukovara imaju zadovoljavajući kapacitet i u potpunosti udovoljavaju potrebama, te se daljnja izgradnja ne ograničava.

U budućnosti razvoj telekomunikacija na području Grada Vukovara treba biti usklađen sa zahtjevima tržišta. Uz osnovne planira se razvoj niza dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te pružanje IQ usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovnim telefonskim uslugama.

Intenzivan je i razvoj ISDN-a s osnovnim i primarnim pristupom te ASDL pristupa koji korisnicima omogućuje još veću brzinu primanja i slanja informacija.

Pokretna mreža

Unutar pokretnog podsustava predviđeno je postavljanje novih baznih radijskih stanica digitalne mreže (GSM). Uz ovu, te drugu postojeću analognu mrežu (NMT) očekuje se skoro uvođenje i treće (opći pokretni telekomunikacijski sustav UMTS).

Postavljanje baznih radijskih stanica ove mreže na prostoru Grada moguće je i naknadno. Pozicije stanica za koje je potrebno osigurati tek minimalne prostorne uvjete, biti će određene u skladu s potrebama koncesionara, a sastavni su dio Plana.

U narednom planskom razdoblju razvoj telekomunikacija na području grada Vukovara biti će usklađen sa zahtjevima tržišta. Tako je u planu uz osnovne usluge dodavanje novih te pružanje IQ usluge inteligentne mreže kao nadogradnje osnovnim telefonskim uslugama. Intenzivan je i razvoj ISDN-a s osnovnim i primarnim pristupom te ADSL pristupa koji korisnicima omogućuje još veću brzinu razmjene informacija.

U radio i televizijskom sustavu veza nije predviđeno postavljanje televizijskih pretvarača.

3.6.2. Energetski sustav

3.6.2.1. Proizvodnja i cijevi transport nafte i plina

U funkciji cijevnog transporta nafte planirana³⁹ je izgradnja još jednog naftovoda. Ovaj magistralni naftovod za međunarodni transport predviđen je u zajedničkom koridoru s postojećim cjevovodom.

U sustavu opskrbe prirodnim plinom nije planirana izgradnja postrojenja za regulaciju radnog tlaka. Od transportnih cjevovoda planiran je nastavak izgradnje magistralnog visokotlačnog plinovoda Slavonski Brod – Negoslavci – Vukovar (50 bara) od postojeće plinske mjerno redukcijske stanice prema sjeverozapadu odnosno susjednoj Županiji osječko-baranjskoj.

Osim navedenog visokotlačnog plinovoda predviđeno je polaganje i jednog (s tlakom od 6 bara) u funkciji opskrbe. Ovaj plinovod planiran je od MRS Vukovar do postojeće toplinske stanice u Borovu Naselju.

Srednjetlačna mreža Grada Vukovara je završena.

Mrežu srednjetlačnih cjevovoda u funkciji opskrbe stanovništva i gospodarstva planirana se izgrađivati i nadalje.

3.6.2.2. Centralni toplinski sustav

Postojeći sustav s mrežom parovoda i vrelovoda na području samog Vukovara će se širiti. Radi racionalnije opskrbe planira se graditi novu toplanu zapadno od današnjeg autobusnog kolodvora. Toplana ima lokaciju na Olajnici. Snaga će joj biti 20 MW kao energent će se koristiti plin, a za rezervni pogon ekstra lako lož ulje. Moguće ju je graditi etapno. Ako postoje mogućnosti može se predvidjeti i upotreba obnovljivih goriva (biomasa, biodizel...).

³⁹ Odluka o donošenju Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije, "Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije" br. 7/02

3.6.2.3. Elektroenergetika

U funkciji sigurne i stabilne opskrbe električnom energijom na prostoru Grada planirana je izgradnja postrojenja za transformaciju i uređaja za prijenos. Cilj ovih zahvata je kompletiranje elektroenergetskog sustava ovog dijela Županije za što su stvorene bitne pretpostavke uključivanjem u rad postrojenja TS Ernestinovo.

Od postrojenja visokog napona planirana je gradnja postrojenja naponske razine 110/35(20) kV. To je TS 110/35(20) kV Vukovar 2. Postrojenja je predviđeno uključiti u sustav elektroprijenosa visokog napona preko dva dalekovoda naponske razine 110 kV. Jedan dalekovod osigurati će priključak s postojećom TS 110/35(20) kV Vukovar 1, a drugi s postojećom TS 110/35(20) kV Nijemci izvan granica obuhvata. Osim navedenih dalekovoda planiran je još i dalekovod iste naponske razine prema sjeveru (Dalj).

Izgradnja postrojenja i polaganje kabela odnosno dalekovoda srednjeg napona predviđena je u skladu sa širenjem gradnje naselja, građevnih područja, izgradnjom gospodarskih sadržaja, boljeg energetskog povezivanja postrojenja međusobno (TS 35/10 kV Vukovar 1 i TS 35/10 kV Vukovar 2) i sl.

Polaganje vodova u najvećoj mjeri treba vršiti kabelski posebno na potezima kroz građevna područja. Za polaganje treba koristiti pojase prvog podzemnog sloja odnosno u osnovnoj razini površine pješačkih hodnika, biciklističkih staza i razdjelnog zelenila unutar cestovnih koridora.

Svi zahvati na izgradnji i razvitku elektroenergetske mreže dugoročno su usmjereni uvođenju izravne transformacije 110 kV na 10(20) kV odnosno postupnom odumiranju naponske razine 35 kV i 30 kV, a što je u skladu s europskim elektroenergetskim sustavom.

3.6.3. Vodnogospodarski sustav

3.6.3.1. Vodoopskrba

Kratkoročnim planovima razvoja predviđeno je dovršenje postrojenja za preradu vode čime će biti osiguran alternativni izvor opskrbe pitkom vodom i ujedno mogućnost značajnijeg crpljenja na vodocrpilištu "Cerić".

Za osiguranje stabilne i stalne opskrbe pitkom vodom potrebno je izgraditi rezervoarski prostor zadovoljavajuće zapremnine ($V = \text{cca } 3000 \text{ m}^3$). Rezervoari su pozicionirani na optimalnim točkama sustava tako da će osigurati dovoljne količine pitke vode u normalnim kao i izvanrednim okolnostima (protupožarne količine, prestanak rada crpnih stanica ukoliko nestane električne energije i sl.).

Saniranje dijelova mreže postojećih cjevovoda poboljšalo je vodoopskrbu. Nastavit će se rekonstrukcija i zamjena postojećih, izgradnja novih cjevovoda. U sklopu godišnjih remonta i redovitog održavanja treba povećati i broj hidranata, muljnih ispusta, ventila za odzračivanje i sl.

Dugoročno, u skladu s mogućnostima i ogromnim rezervama pitke vode koje postoje na otvorenom vodozahvatu na Dunavu i podzemnom vodocrpilištu "Cerić"⁴⁰ predviđena je izgradnja znatno većeg sustava vodoopskrbe. Danas njegov osnovni dio završava u Borovu Selu, Lipovači, Bršadinu, Bogdanovcima, Starom Vukovaru i Vučedolu odnosno Sotinu. U nj će se uključiti etapnim priključivanjem veliki broj naselja u susjednim općinama. Tako će preko tzv. sjevernog prstena biti uključena naselja: Trpinja i Bobota (I etapa), Pačetin (II etapa) te Vera, Čelije i Ludvinci (III etapa), a preko tzv. južnog prstena: Petrovci i Negoslavci (I etapa), Mikluševci, Čakovci, Tompojevci, Bokšić i Berak (II etapa) te Opatovac, Lovas i Svinjarevci (III etapa).

Ovakav sustav vodoopskrbe moguće je povezati s drugim postojećim vodoopskrbnim sustavima u kontaktnom prostoru (Osijek, Vinkovci i Dalj).

⁴⁰ Razvoj vodoopskrbnog sustava Grada Vukovara, Idejno rješenje III faza, koncepcija razvoja Inženjerski projektni zavod d.d. Zagreb, veljača 2001.

3.6.3.2. Odvodnja

U narednom razdoblju potrebno je obratiti znatno veću pozornost zaštiti površinskih i podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja. S obzirom da su stvorene sve planske^{41,42,43,44} pretpostavke, potrebno je kroz etapnu realizaciju nastaviti dogradnju⁴⁵ postojećih (Vukovar, Borovo Naselje, Lipovača) te graditi nove zasebne sustave (naselje Sotin).

Cijeli sustav javne odvodnje na prostoru grada Vukovara planiran je do sada kao tri odvojene cjeline:

- sustav odvodnje Borovo Naselje,
- sustav odvodnje Vukovar i
- sustav odvodnje Sotin.

A. Sustav odvodnje Borovo Naselje planiran je funkcionalno kao cjelovit sustav na koji će naknadno biti priključeni podsustavi odvodnje Borova Sela, Bršadina i Lipovače. Konceptijom rješenja odvodnje respektiralo se postojeću mrežu (glavni kolektori i sekundarni odvodni cjevovodi) te predviđenu lokaciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Podsustav Borova Naselja razdijeljen je u pet zona od kojih jedna (prostor južno od magistralne pomoćne željezničke pruge MP14 i državne ceste D2) gravitira Bobotskom kanalu odnosno Vuki, a ostale Dunavu.

Rješenjem je predviđeno da se otpadne vode prikupe u crpnim stanicama i tlačnim cjevovodima transportiraju na uređaj za pročišćavanje. Višak oborinskih voda biti će preko kišnih preljeva i obalnih ispusta upušten u Dunav odnosno Bobotski kanal.

B. Sustav odvodnje Vukovar sastavljen je iz tri podsustava. Prvi je podsustav Lužac koji će zbog planirane izgradnje višenamjenskog kanala Dunav – Sava biti priključen na sustav Vukovar iako je situativno bliži Borovu Naselju.

Drugi je podsustav Vukovar – sjever koji je planirano dograditi samo u manjoj mjeri.

Treći podsustav Vukovar – jug je, uslijed veličine i smjerova pružanja postojećih i planiranih cjevovoda, podijeljen u četiri zone.

Sva prikupljena otpadna voda iz navedenih podsustava biti će transportirana do uređaja za pročišćavanje kod Petri skele.

C. Sustav odvodnje Sotin planiran je kao zasebna cjelina budući ga je zbog udaljenosti neracionalno priključiti na sustav Vukovar.

Realizacija sustava javne odvodnje na prostoru Grada odvijati će se u više etapa. U prvoj potrebno je izvršiti sanaciju i izgraditi dijelove glavnih kolektora sustava Borovo Naselje, realizirati podsustav Lužac (cjevovodi, kišni preljevi, retencijski bazeni, crpna stanica, tlačni cjevovod, transportni kolektor), izgraditi i rekonstruirati cjevovode i objekte (kišni preljevi, retencijski bazeni, crpne stanice) podsustava Vukovar – sjever te dograditi nedostajuće cjevovode i objekte u zonama A i B podsustava Vukovar – jug.

U drugoj etapi bila je predviđena dogradnja sustava Borovo Naselje i priključenje mreže odvodnih cjevovoda naselja Lipovača, izgradnja sustava naselja Sotin, rekonstrukcija postojećih cjevovoda podsustava Vukovar – jug u zonama A, B i C, izgradnja kolektora te izgradnja i rekonstrukcija ostalih cjevovoda u zoni D sa crpnom stanicom i kišnim preljevom Petri skela.

Završna faza ili više njih uključuju kompletiranje sustava izgradnjom glavnog kolektora i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sustava Vukovar zahtijeva i određene zahvate u funkciji zaštite od visokih voda Dunava. Predviđeno je produljenje postojeće obaloutvrde s kotom krune na 84,40 m n.m., a plato samog uređaja na 85,00 m n.m. što bi trebalo biti dovoljno i za najkritičnije vodostaje.

⁴¹ Kanalizacija Vukovar, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1977.

⁴² Kanalizacija Vukovar – idejno rješenje, Hidroprojekt – ing, Zagreb, prosinac 2000

⁴³ Kanalizacija Borovo, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1981.

⁴⁴ Kanalizacija Borovo – novelacija idejnog rješenja, Hidroprojekt – ing, Zagreb, travanj 1999.

⁴⁵ Plan vodnogospodarskog razvitka grada Vukovara, Hidroprojekt – ing, Zagreb, lipanj 2004.

Planirani kapacitet uređaja je $Q = 60000$ ES (u prvoj fazi $Q = 30000$ ES), a razina pročišćavanja otpadnih voda treba biti za II kategoriju vodotoka. To znači da u skladu s propisanim uvjetima^{46, 47} uređaj obavezno mora sadržavati I, II i III stupanj pročišćavanja otpadnih voda (biološki uređaj).

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda sustava Borovo Naselje planiran je u prostoru između državne ceste D55 sa sjeverne strane i kanala Dunav – Sava s južne. Kapacitet uređaja je $Q = 24000$ ES (u prvoj fazi $Q = 12000$ ES) i mora sadržavati I, II i III stupanj pročišćavanja (biološki uređaj).

Za naselje Sotin bio je planiran posebni uređaj za pročišćavanje. Kapacitet uređaja je do $Q = 2500$ ES.

S obzirom na moguće nepovoljne i štetne utjecaje triju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, u blizini naselja ovim Planom određena je još jedna potencijalna lokacija. Dunav uz naselje Sotin neposredno uz granicu prema Vučedolu.

Nedostaci lokacije su veća dužina kolektora a zbog potrebe svladavanja 20-tak metara visinske razlike (tlačni cjevovodi) i više precrpnih stanica.

Bitna prednost lokacije je položaj izvan izgrađenog područja naselja kao i to da bi to bio jedan centralni uređaj koji bi prihvaćao sve otpadne vode s prostora cijelog grada Vukovara.

Pretpostavljeni kapacitet uređaja bio bi $Q =$ cca 90000 ES. Ispust efluenta moguć je ili u jedan od rukavaca uzvodno od Sutinske ade ili nizvodno neposredno u Dunav.

Sve pročišćene otpadne vode kao i višak oborinskih voda odvojen preko kišnih preljeva, biti će preko obalnih ispusta (ispust na obali ili na manjoj udaljenosti od obale i na dubini do 20 m od površine) upuštene u rijeku Dunav kao recipijent.

"Ovim planom određuje se još jedna lokacija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, južno od ceste D-2 u šumi, zapadno od groblja. Prednost lokacije je također položaj izvan građevinskog područja kao i to što bi bio centralni uređaj za otpadne vode Borova Naselja i Vukovara. Ispust otpadnih voda bio bi u rijeku Dunav. Za naselje Sotin planiran je posebni uređaj za pročišćavanje s ispustom u rijeku Dunav.

U prijedlogu plana je ucrtano svih pet lokacija kao alternativne mogućnosti. Odabir rješenja će se izvršiti naknadno. Nakon konačnog odabira, ostale će se brisati iz plana.

3.6.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Većina vodotoka na prostoru grada Vukovara pripada slivnom području "Vuka" odnosno slivnom⁴⁸ i vodnom⁴⁹ području rijeka Drave i Dunava. Vododjelnica dravskog i savskog sliva prolazi područjem Grada. Ostali vodotoci u dijelu naselja Sotin pripadaju slivnom području "Biđ – Bosut" odnosno slivnom i vodnom području rijeke Save.

U skladu s visokim stupnjem reguliranosti vodotoka, izgrađeni sustav obrane od poplava vrlo dobro štiti prostor grada Vukovara od velikih voda rijeke Dunav i rijeke Vuke. Stoga nije planirana izgradnja novih regulacijskih građevina nego samo redovito održavanje i rekonstrukcija postojećih nasipa Lužac i Budžak.

Budući izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sustava Vukovar (podsustavi Lužac, Vukovar – sjever i Vukovar – jug) iziskuje određene pripreme radnje, planirana je samo dogradnja postojeće obaloutvrde kod Petri skele s kotom krune postavljenom na 84,40 m n.m.

Ostali vodotoci Vukovarskog ravnjaka odnosno desnog zaobalja rijeke Vuke, a imaju stalni protok zahvaljujući brojnim veoma izdašnim izvorima karakterističnim za područja s naslagama prapora, nemaju regulirana korita. Dosadašnji zahvati uglavnom su bili usmjereni čišćenju korita neposredno prije utoka u rijeku Vuku budući je registriran blaži oblik površinske erozije i pronos sitnih čestica.

⁴⁶ Uredba o klasifikaciji voda, "Narodne novine" br. 77/98

⁴⁷ Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama, "Narodne novine" br. 40/99, 6/01 i 14/01

⁴⁸ Odluka o utvrđivanju slivnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98 i 5/99

⁴⁹ Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98 i 5/99

U funkciji uspostavljanja cjelovitog sustava zaštite od brdskih voda odnosno bujičnih tokova, na Vukovarskom ravnjaku planirana je izgradnja akumulacija i uređenje bujičnih tokova. Od ukupno pet akumulacija dvije (Dola i Bogdanovci) su na prostoru grada Vukovara. Planiranim uređenjem nizvodnih tokova biti će, osim smanjene erozije u vodotocima, postignuta i bolja zaštita postojećih stambenih i gospodarskih građevina, smanjen stupanj opasnosti od plavljenja i bolje mogućnosti navodnjavanja u poljoprivrednoj proizvodnji, omogućen uzgoj riba, razvitak sporta, rekreacije, turizma i sl.

"Planira se izgradnja obaloutvrde uz rijeku Dunav do Vučedola te kod naselja Sotin, radi zaštite izrazito ruševne niske obale".

Vodotoci lijevog zaobalja rijeke Vuke uređeni su kanali, a dio su postojećeg sustava melioracijske odvodnje. Budući izgradnja novih kanala nije predviđena, planirani su samo zahvati na održavanju melioracijskog sustava.

Krajobrazno uređenje pojasa rijeke Dunava i Vuke određeno je na njihovom cijelom toku kroz područje Grada.

Pri tom treba primijeniti takva rješenja koja će imati krajobrazne i ekološke prednosti u odnosu na samo tehničku zaštitu od poplava.

Na većem dijelu prostora stari tok Dunava i Vuke je u prirodnom stanju. Obaloutvrde su uz Dunav izvedene kroz gradski prostor. Planira se nastaviti ih nizvodno – do Vučedola.

Na Vuki je zaštitnim nasipima Grad siguran od poplava na dijelu od Adice do ušća u Dunav.

U sjeverozapadnom dijelu na obje obale starog korita treba sačuvati prirodni izgled spleta kanala i rukavaca i koristiti ih u turističko-rekreacijske svrhe. U dijelu se prostor uz obale može koristiti za zone za odmor i rekreaciju. Pri tom treba poštovati odredbe Zakona o vodama u odnosu na područja u inundacijskom pojasu i onemogućiti privatizaciju priobalja. Nakon gradnje višenamjenskih kanala stanje će se bitno izmijeniti i u prostoru između Krive Bare i Adice će tokovi Vuke i uređenje okolnog prostora biti drugačiji. Zato se planom širi prostor čuva kao zaštitno zelenilo kako bi se omogućilo najbolja rješenja u času odluke o gradnji kanala.

Na ostalim vodotocima, a obzirom na uglavnom sređeno stanje, na njihovom uređenju nije potrebno vršiti značajnije radove osim redovitog održavanja. I u tom slučaju treba izbjegavati kruta tehnička rješenja, te uspostavljati što skladniji odnos voda, obala i obalnog krajobraza.

Nije dopušteno njihovo zagađenje, a može ih se koristiti za navodnjavanje u razdoblju kada za to ima dovoljno vode. Trajno treba očuvati zadovoljavajuću količinu i kakvoću vode, radi opstanka pripadajućih vrsta. U tu svrhu se planira proširiti koridor priobalne vegetacije koja će omogućiti održavanje kakvoće vode, raznolikost vrsta i ekološku stabilnost krajobraza.

Plovni put Dunavom treba održavati i omogućiti njegovo kvalitetno i sigurno korištenje. Zato je planirano i povećanje područja Luke Vukovar i uređenje putničke luke nizvodno od teretne.

Za rekreativno i turističko korištenje rijeke treba omogućiti vožnju malim plovilima na drugu obalu, na Adu i na kupališne i rekreativne destinacije duž aleje obale.

Dunav koriste i veslači te se planira uređenje pristupa i uz zimske luke i uz kajak-kanu klub "Vukovar 91" na lokaciji Petri skela.

3.7. Postupanje s otpadom

Grad Vukovar kao i Županija nemaju trajno riješeno zbrinjavanje otpada. Sanacija komunalnih deponija i rješavanje dugoročnog odlaganja otpada je cilj Plana.

Grad je odgovoran za gospodarenje komunalnim otpadom

Na području Grada Vukovara egzistira više deponija građevinskog otpada, koje potječu od uklanjanja ruševina devastiranih objekata tijekom obnove. Gradski deponij građevinskog otpada (bivša Ciglane) potrebno je preseliti na područje iza sadašnje, a između očišćenog prostora i ceste treba prokopati kanal. Rješavanjem dugoročnog odlaganja otpada (Petrovačka dola i dr.) bi se uklonile i sanirale ilegalne deponije otpada.

Lokacija za predobradu i skladištenje opasnog otpada i ona za njegovo sabiralište još nije određena. Do konačnog odabira tih lokacija, treba u kompleksu gdje opasni otpad nastaje osigurati odgovarajući prostor i transport do mjesta na kojem je moguće njegovo propisno deponiranje.

Grad Vukovar je jedan od osnivača Javne ustanove za zbrinjavanje komunalnog otpada istočne Slavonije čija je intencija izgradnja nove regionalne deponije komunalnog otpada. Postojeći deponij se može koristiti kao potencijalnu za reciklažno dvorište ili za deponij II. kategorije inertnog otpada uz potrebne predradnje.

Prema odredbama Zakona o otpadu⁵⁰ Grad Vukovar će izraditi Plan gospodarenja otpadom.

3.8. Groblja

Zbog Vukovarske potrebe osiguranja prostora za ukop za idućih 30 godina, planom se predlaže proširenje Novog groblja na zapad.

Postojeća groblja u Vukovaru, Sotinu i sjeverno od Lipovače se planom zadržavaju.

3.9. Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za građevine gospodarskih djelatnosti, potrebno je u skladu s posebnim propisima osigurati mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš (zaštita od buke, zagađenja zraka, vibracija, elektroenergetskog zračenja, pročišćavanje otpadnih voda, tehnološki otpad i sl.)

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za ostale građevine potrebno je osigurati mjere zaštite od požara, te osigurati izgradnju skloništa osnovne zaštite.

Kod izdavanja lokacijskih dozvola potrebno je pridržavati se važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje urbanističko-arhitektonskih barijera.

3.9.1. Zaštita voda

Zaštita voda od onečišćavanja i zagađivanja od primarnog je značenja za život i zdravlje ljudi i ukupnu zaštitu okoliša. Mjere koje pri tom treba poduzimati podrazumijevaju sprečavanje i zabranu bilo kakvih zahvata i ponašanja koja utječu na onečišćenje voda i stanje okoliša. Prve su mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima odnosno u okviru zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće. Druge su mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja odnosno izgradnju sustava odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda. Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola treba propisati sljedeće mjere zaštite:

- Treba izgraditi vodonepropusne sustave mješovite odvodnje oborinskih i otpadnih voda.
- Preko slivnika s taložnicama odvodit će se u javnu kanalizaciju oborinske vode sa svih prometnih površina.
- Kod uređenja a napose kod proširenja vukovarskog groblja posebnu pažnju treba obratiti drenaži i odvodnji u sustav javne odvodnje kako bi bilo izbjegnuto ugrožavanje naseljenih dijelova.

Radi zaštite vodotoka potrebno je uvesti kontrolu svih ulaznih tokova i inventarizirati zagađivače, posebno one kod kojih postoji mogućnost unošenja ili odlaganja opasnih tvari. Na Dunavu je to posebno važno zbog vodozahvata.

S obzirom na međunarodni značaj rijeke obavezno je provoditi ispitivanje kakvoće njene vode⁵¹.

Sve postupke i radnje u svrhu zaštite vodotoka i voda kako bi bila dostignuta i održana potrebna razina kvalitete vodotoka, obavezno je provoditi u skladu s važećom regulativom⁵².

U svrhu zaštite vodonosnog područja postojećih i novih zona sanitarne zaštite crpilišta "Cerić" i smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgrađivih kemijskih i radioaktivnih tvari, na

⁵⁰ Narodne novine 151/03

⁵¹ Državni plan za zaštitu voda, "Narodne novine" br. 8/99

⁵² Zakon o vodama, "Narodne novine" br. 107/95

prostoru Grada izričito je zabranjeno⁵³ bilo kakovo ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda, građenje kemijskih industrijskih postrojenja i/ili građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

Radi zaštite voda rijeke Dunava i krajolika uz rijeku i na Adi nije predviđena znatna eksploatacija pijeska iz rijeke, a u tom prostoru korito Dunava i uz obale Ade će sačuvati prirodni izgled spleta kanala i rukavaca.

Na određenim lokacijama nakon analize stanja korita rijeke te potrebe čišćenja korita od suvišnog nanosa u svrhu tehničkog održavanja rijeke Dunav i održavanja plovnog puta, moguća je ograničena eksploatacija.

Koristit će ga se i u rekreacijske i u turističke svrhe, ali i za ribolov.

Radi zaštite ribljih vrsta i očuvanje biotopa važno je očuvati vodotoke u prirodnom stanju.

3.9.2. Zaštita od buke

Radi zaštite od buke te stvaranja zvučnih barijera potrebna je, između planirane Podravske magistrale – državne brze ceste kao i između željezničkih koridora i stambenih dijelova pojedinih naselja, sadnja visokog zelenila. Moguće je primijeniti i druge mjere zaštite od buke (zidovi i sl.).

3.9.3. Zaštita od požara

Pridržavajući se odredbi propisa, planom se omogućuju vatrogasni prilazi do svih građevinskih područja. Lokacijskim dozvolama treba osigurati ostale prilaze i vatrogasne pristupe te površine za rad vatrogasne tehnike u skladu s Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe⁵⁴.

Planom su osigurani koridori cjevovoda za količine vode potrebne za gašenje požara u skladu sa odgovarajućim odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantnsku mrežu za gašenje požara⁵⁵.

3.9.4. Zaštita tla

I u građevinskim područjima se do realizacije gradnje treba čuvati i obrađivati poljoprivredno zemljište. Ne može se planirati pošumljavanje ili gradnja na najvrjednijim poljoprivrednim tlima, označenim sa P1 u karti.

Radi proizvodnje zdrave hrane treba poticati obradu njiva, sa što manje umjetnih zaštitnih sredstava.

3.9.5. Zaštita zraka

Radi zaštite zraka treba kontrolirati rad proizvodnih pogona i vrstu goriva te stimulirati korištenje plina kao energenta i u radnim zonama i u naseljima. Posebno treba poticati korištenje obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitost.

Zbog praćenja stanja kakvoće zraka treba organizirati stalna mjerenja, a napose koncentracije peluda.

U skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka Grad će donijeti Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

3.9.6. Zaštita životinja

S obzirom na to da zapadni i istočni dio Grada čine vrijedne šume s livadama te prostori uz vode, treba voditi računa o pravilnom gospodarenju lovištima i ribolovom, a sve radi zaštite raznolikosti životinjskih vrsta.

Zaštitu životinja treba provoditi u skladu s odredbama članka 184. Zakona o zaštiti prirode⁵⁶.

⁵³ Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, "Narodne novine" br. 55/02

⁵⁴ Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94)

⁵⁵ Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantnsku mrežu za gašenje požara, (Sl. list 30/91., preuzet Zakonom o normizaciji NN 55/96.)

⁵⁶ Zakon o zaštiti prirode (NN 162/03)

3.9.7. Zaštita prirodne baštine

Sve do sada zaštićene, ali i prostore koje se Planom predlaže zaštititi, kao i one što su prepoznati kao vrijedni prirodni i kultivirani krajobraz, treba očuvati u izvornom obliku, a sve intervencije treba podrediti osnovnom fenomenu.

Na području Grada Vukovara u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti je zabilježen samo jedan lokalitet. To je posebni rezervat šumske vegetacije – Vukovarske dunavske ade⁵⁷. Zaštitu je proglasila Skupština Vukovar 1989. godine.

Posebno vrijedni dijelovi krajolika koje se planom štiti su:

- Priobalje Dunava i cjeline ada sa šumama i sprudovima treba sačuvati od devastacije.
- Priobalje Vuke sa rukavcima i autohtonom vegetacijom, treba sačuvati i unapređivati korištenje.
- Surduke i akumulacije Grabova i Vuke treba sačuvati od građevinskih intervencija.

Prirodni krajolik treba imati i nadalje prirodnu raznolikost, zaštititi će se biotički potencijal, naročito onaj koji je karakterističan za područje. Niti jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti prirodne režime krajolika, a tamo gdje je oštećen treba izvršiti sanaciju. Konfliktna i ranjiva područja su dijelovi obale rijeka Dunav i Vuka zbog širenja građevinskih područja naselja sekundarnog razvoja.

Na zaštićenim dijelovima prirode, sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode, dopuštene su samo one radnje koje ih ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih su proglašeni zaštićenima. Za sve zahvate treba ishoditi dopuštenje od nadležne službe.

U Vukovaru postoji niz vrijednih vrtova, perivoja drvoreda i pojedinačnih stabala za koje se predlaže provesti postupke zaštite. To su:

- drvored platana na zapadnom ulazu u Vukovar,
- širi prostor oko Vučedola, od Vukovara do Sotina a između obala Dunava i državne ceste predlaže se zaštititi,
- prostor uz Vuku se također predlaže zaštititi kao vrijedan krajobraz,
- Perivoj uz dvorac Eltz, Gimnaziju, Franjevački samostan,
- četveroredni potez drvoreda u Županijskoj ulici.

Za sve zaštićene prirodne vrijednosti treba donijeti Pravilnik o unutarnjem redu, kojim se pobliže uređuju pitanja i propisuju mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenih područja.

Sve navedene prirodne vrijednosti treba evidentirati te procijeniti mogućnost i potrebu za zaštitom temelja Zakona o zaštiti prirode.

3.9.8. Zaštita kulturne baštine

Svu do sada zaštićenu kulturnu baštinu, kao i onu koju se Planom predlaže zaštititi, te prepoznate vrijedne kulturne krajolike treba čuvati u izvornom obliku, a sve intervencije treba podrediti izvornim vrijednostima.

Na zaštićenoj kulturnoj baštini sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN br. 69/99, 151/03 i 157/03) dopuštene su samo one radnje koje ju ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih je proglašena zaštićenom. Za sve zahvate na kulturnoj baštini potrebno je ishoditi odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Na području grada Vukovara postoje područja koja treba zaštititi i granice njihove zaštite unijeti u prostorne planove nižeg reda, koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Takav postupak predlaže se za sva evidentirana kulturna dobra.

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili njen povijesni vrijedni dio.

⁵⁷ Sl. vjesnik općine Vukovar 3/89

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s pripadajućim okolišem, pristupom zgradi, vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem i sl.

Gospodarske građevine, ukoliko nisu više u izvornoj namjeni moguće je prilagoditi novim zahtjevima, bilo stanovanja ili neke djelatnosti koja se može odvijati u zadanim gabaritima građevine, uz očuvanje karakterističnih obilježja njihovih pročelja.

U naselju Sotin ima očuvane tradicijske arhitekture koju treba dodatno istražiti i utvrditi opravdanost zaštite dijelova naselja kao kulturnog dobra. Sukladno njihovim kulturno povijesnim obilježjima, stupnju očuvanosti pripadajućih povijesnih struktura - prostornih i graditeljskih, ali i kvaliteti neposrednog pejzažnog okruženja ona mogu biti vrednovana kao kulturna dobra lokalnog značaja.

Grad Vukovar s rijekom Dunav i obalnim pojasom prema arheološkom lokalitetu Vučedol i naselju Sotin čini jedinstvenu krajobraznu vrijednost koju treba sačuvati, a urbanistički razvoj podrediti zakonitostima postojećih krajobraznih obilježja izvršenih u linearnoj shemi grada.

Prostorno-plansko širenje grada i izgradnju novih dijelova treba usmjeriti duž longitudinalnog pravca razvoja grada i obale Dunava (Trpinjska cesta, Borovo, Priljevo na zapadnom dijelu i Mitnica na istočnom dijelu) ostavljajući povijesno vrijedne vizure na kulturno-povijesnu cjelinu, a gospodarske cjeline razvijati u zonama južno od grada. Jednako je tako važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja osim njegove građevinske strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja Lipovača, Vukovar i Sotin treba planirati tako da se zadrži homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija, što u većini slučajeva znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta i spajanje više naselja u neprekinutom građevinskom području.

Povijesna naselja i njihovi dijelovi, povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajobrazi, povijesni memorijalni spomenici i arheološki lokaliteti moraju biti na stručno prihvatljiv način uključeni u budući razvitak Grada Vukovara. Očuvanje kulturno povijesnih obilježja prostora podrazumijeva:

- očuvanje povijesne slike prostora koju čine volumen naselja, njegovi obrisi i završna obrada pročelja građevina te vrijednosti krajobraza kojim je okruženo;
- očuvanje prirodnih značajki kontaktnih područja uz povijesne građevine i sklopove, kao što su obale potoka, rukavci vodotoka, šume, budući da pripadaju ukupnoj slici prirodnog i kulturnog naslijeđa;
- zaštitu i očuvanje prirodnog i kultiviranog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora;
- očuvanje povijesnih trasa putova (starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza često obilježenih rasplima i pokloncima);
- očuvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, naziva sela, uzvišenja, potoka i kanala od kojih neka imaju simbolička i povijesna značenja.

3.9.8.1. Identifikacija i inventarizacija kulturnih dobara

Odnosi se na kulturna dobra izvan granica GUP-a, dok će se inventarizacija za uže gradsko područje provesti u GUP-u i UPU šireg centra Vukovara.

U sklopu izrade ovoga Plana provedena je detaljna revizija postojećih podataka u dokumentaciji Službe zaštite, dopuna podacima iz fondova drugih ustanova u kulturi (Gradski muzej Vukovar i dr.), dopuna podacima iz literature, zatim rekognosciranje terena i nova inventarizacija svih kulturnih dobara na području Grada Vukovara (izvan granica GUP-a). Prije izrade Plana, u evidenciji Službe zaštite (Konzervatorski odjel u Osijeku) bila su inventarizirana 34 kulturna dobra, tijekom izrade Plana inventarizirano je još 61 novih, pa ih je na području Grada, u granicama obuhvata ovoga Plana, sada ukupno 95.

Baštinski elementi po naseljima nisu ravnomjerno raspoređeni, budući da veća i starija naselja imaju više sačuvanih kulturnih dobara: Vukovar (izvan granica GUP-a 31), Sotin (51), Lipovača (9), Grabovo - dio (4).

U ukupnom broju *prostornih (zonskih)* kulturnih dobara [arheol. lokaliteti, groblja, memorijalna područja, povijesni perivoji] je 60, a *pojedinačnih građevina* je 35.

Inventarizacija kulturnih dobara prema **spomeničkim vrstama i tipovima**

	Naselja	Spomeničke vrste														Σ
		Arheološka nalazišta		Civilne građevine				Sakralne građevine			Memorijalne građevine i područja			Kult. kraj.	Pokr. d.	
		Arheološki lokaliteti	Potencijalni arh. lokaliteti	Javne zgrade	Stambene zgrade	Stambene zgrade etnolobilj.	Dvorci, kurije, vile	Crkve i veće kapele	Kapele - poklonci, kalvarije	Raspela	Spomen. obilj.	Grobja	Memorijalna područja	Povijesni parkovi	Inventar i zbirke	
V	Vukovar	12	16	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	31
S	Sotin	24	-	3	1	3	1	2	3	6	1	2	-	1	4	51
L	Lipovača	-	3	-	1	-	-	1	-	3	-	1	-	-	-	9
G	Grabovo-dio	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	4
Σ		36	19	3	2	3	4	4	3	9	3	3	1	1	4	95

 3.9.8.2. **Pravni status i režim zaštite**

Zatečeno stanje pravne zaštite nije zadovoljavajuće, pa je na području Grada danas neki oblik formalne zaštite uživa samo 15 kulturnih dobara i to: *zaštićena kulturna dobra* (Z) [novi upisi na Listu zaštićenih kulturnih dobara RH] 2, *registrirana kulturna dobra* (R) 8, *preventivno zaštićena* (P) 4, u *postupku zaštite* 1. Ostala inventarizirana kulturna dobra bez formalne su pravne zaštite: *evidentirana* (E) [u popisu Službe zaštite] 18, *rekognoscirana* (Rek) [u popisima Službe zaštite] 1, a *planom je evidentirano* (E-pl) još 61 kulturnih dobara koja se štite mjerama Plana (ukupno 20), ili se predlažu za zaštitu Ministarstvu kulture (7), odnosno na lokalnoj razini Grada (3), a utvrđuju se putem ovoga PPUG.

 Inventarizacija kulturnih dobara prema pravnom **spomeničkom statusu**

	Naselja	Spomenički status							Σ
		Z-zaštićeno (nova rješenja MK)	R-registrirano (stara rješenja KO)	P-preventiv.	U postupku zaštite	E-evident. Služb. zaštite	Rek- rekognoscirano Služb. zaštite	E-pl- evident. PPUG	
V	Vukovar	1	3	-	1	3	-	23	31
S	Sotin	1	5	4	-	15	1	25	51
L	Lipovača	-	-	-	-	-	-	9	9
G	Grabovo	-	-	-	-	-	-	4	4
Σ		2	8	4	1	18	1	61	95

 Inventarizacija kulturnih dobara prema **planskim mjerama zaštite**

	Naselja	Administrativne mjere zaštite								Σ
		Trajno zaštićeno	Preregistracija	U postupku zaštite	Istraživanje/ dokumentir.	Revizija	PZ-D (prijedlog zaštite na razini države)	PZ-L (prijedlog zaštite na lokalnoj razini)	ZP (zaštita mjerama Plana)	
V	Vukovar	1	3	-	24	-	3	-	-	31
S	Sotin	1	4	4	21	4	1	3	13	51
L	Lipovača	-	-	-	3	-	-	-	6	9
G	Grabovo	-	-	-	-	-	3	-	1	4
Σ		2	7	4	48	4	7	3	20	95

 3.9.8.3. **Valorizacija i kategorizacija kulturnih dobara**

Na području Grada Vukovara (izvan granica GUP-a) zbirnim vrednovanjem kulturnih dobara utvrđen je dominantni udjel ambijentalno vrijednih elemenata baštine lokalnog značenja nižih kategorija, dok su visoke spomeničke kategorije zastupljene s manjim brojem inventariziranih elemenata.

Službena kategorizacija na razini Službe zaštite do sada nije bila provedena niti su propisani obvezujući kriteriji i nomenklatura kategorija, no za potrebe ovoga Plana vrednovana su sva kulturna dobra, unutar uobičajenih 6 vrijednosnih kategorija koje prema ranijoj metodologiji koristi Služba zaštite.

Spomenika viših vrijednosnih skupina *međunarodne vrijednosti* (0) je 2, *nacionalne* 1(A) je 3 i *regionalne* 2(B) je 3, *mikroregionalne/županijske važnosti* 3(C) su 2 kulturna dobra, *lokalne/općinske* 4(B) vrijednosti je 7 kulturnih dobara, a *mjesnog značenja* 5(E) koji su od važnosti samo na razini pojedinačnog seoskog naselja je čak 27. *Nekategoriziranih* je 51 elemenata baštine, uglavnom potencijalnih ili nedovoljno istraženih arheoloških lokaliteta koje još nije moguće vrednovati.

Inventarizacija kulturnih dobara prema vrijednosnim kategorijama i značenju

Naselja		Prijedlog kategorija [značenje]							Σ
		0(0)-međun. značenje	1(A)-nacion. značenje	2(B)-regional. značenje (Slav)	3(C)-mikror. značenje (žup)	4(D)-lokalno značenje (opć)	5(E)-mjesno značenje (nas)	N-nekategoriz	
V	Vukovar	2	1	-	-	3	-	25	31
S	Sotin	-	1	3	2	2	20	23	51
L	Lipovača	-	-	-	-	-	6	3	9
G	Grabovo - dio	-	1	-	-	2	1	-	4
Σ		2	3	3	2	7	27	51	95

3.9.8.4. Prijedlog za utvrđivanje i provođenje razina zaštite

S obzirom na iznesene podatke o vrednovanju kulturnih dobara cjelokupni baštinski fond Grada (izvan granica GUP-a) selektivno je izdiferenciran prema razinama zaštite/nadležnosti, koje je u skladu sa *Zakonom o zaštiti kulturnih dobara* moguće uspostaviti. Tako je:

- na *državnoj razini* (D-MK) [Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku] nužno štiti 40 kulturna dobra različitih trenutačnih pravnih statusa, ali viših spomeničkih vrijednosti;
- na *lokalnoj razini Grada* (L-GV) [putem mjera PPUG i posebnih odluka gradskog vijeća] zaštita se utvrđuje za sva ostala kulturna dobra niže vrijednosti (ukupno 55).

Inventarizacija kulturnih dobara prema nadležnosti zaštite

Naselja		Prijedlog nadležnosti zaštite		Σ
		D-MK- državna	L-GV lokalna	
V	Vukovar	10	21	31
S	Sotin	27	24	51
L	Lipovača	-	9	9
G	Grabovo - dio	3	1	4
Σ		40	55	95

3.9.8.5. Detaljna inventarizacija kulturnih dobara prema naseljima

Legenda inventarizacijskih tablica

- Identifikacijski broj:

Svako kulturno dobro u granicama ovoga Plana označeno je jedinstvenim identifikacijskim brojem koji se na isti način koristi u: popisnim tablicama, kartama i tekstualnim dijelom Plana.

Kulturna dobra razvrstana su i popisana po naseljima (za svako naselje numeracije su od 01-n), s odgovarajućim slovnim oznakama naselja:

V - Vukovar

S - Sotin

L - Lipovača

G - Grabovo - dio (Ovčara)

- **Kulturno dobro/vrsta, tip**

U tablicama, unutar svakog naselja, kulturna su dobra grupirana po spomeničkim vrstama ili tipovima, a istim je redosljedom sastavljena i legenda prateće karte [ ]:

Arheološka nalazišta

- . Arheološki lokaliteti i područja
- . Potencijalni arheološki lokaliteti (indikativni toponimi i sl.)

Civilne građevine

- . Stambene zgrade (stilskih i etnoloških obilježja)
- . Javne zgrade
- . Dvorci, kurije i vile

Sakralne građevine

- . Crkve i veće kapele
- . Kapele-poklonci, kalvarije
- . Raspela

Memorijalne građevine i područja

- . Spomen-obilježja, spomen-ploče
- . Groblja (povijesna)
- . Memorijalna područja

Kulturni krajolik

- . Parkovi (povijesni)

Pokretna kulturna dobra

- . Inventar i zbirke

- **Adresa / lokalitet**

Ovisno o dostupnosti podataka, kulturna su dobra locirana: adresom (ulicom i kućnim brojem), katastarskom česticom, toponimom, opisanim položajem.

- **Spomenički status**

- Z Zaštićena kulturna dobra - upisana u Listu zaštićenih kulturnih dobara RH [prema novim/revidiranim rješenjima, Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine]
- R Registrirana kulturna dobra [prema ranijim rješenjima Regionalnog zavoda ..., Konzervatorski odjel Osijek]
- P Preventivno zaštićena kulturna dobra [zaštita ograničenog vremenskog trajanja]
- E Evidentirana kulturna dobra [Konzervatorski odjel Osijek]
- Rek Rekognoscirana kulturna dobra [inicijalna evidencija, Konzervatorski odjel Osijek]
- E-pl Novoevidentirana kulturna dobra [u postupku izrade ovog Plana]

* Kod kulturnih dobara koja su mijenjala pravni status, u zagradi je naveden i raniji status s odgovarajućim brojem, kako bi se mogla uspostaviti veza sa podacima iz starijih prostornih planova, te s ranije izrađenom konzervatorskom dokumentacijom.

- **Nadležnost zaštite**

Ovisno o spomeničkom statusu i vrijednosti kulturnog dobra, utvrđuje se obveza provođenja mjera zaštite, obnove i održavanja i to:

- D-MK: Državna razina - Ministarstvo kulture putem Konzervatorskog odjela Osijek
- L-GV: Lokalna razina - Grad Vukovar

- **Mjere zaštite**

- prereg. preregistracija, revizija postojećih rješenja, s trajnim upisom na **Z** Listu zaštićenih kulturnih dobara RH, pri Ministarstvu kulture - Upravi za zaštitu kulturne baštine
- u post. zašt. u postupku zaštite, pri Ministarstvu kulture - Upravi za zaštitu kulturne baštine
- istraž. provođenje istraživanja i dokumentiranja radi određivanja konačnog statusa kulturnog dobra
- reviz. revizija statusa (uništena ili otuđena kulturna dobra, gubitak spomeničkih svojstava i druge okolnosti koje mogu biti od utjecaja na pravni status spomenika)

- PZ-D prijedlog za zaštitu na državnoj razini (Rješenje donosi Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine)
 PZ-L prijedlog za zaštitu na lokalnoj razini (Rješenje donosi Gradsko vijeće)
 ZP zaštita Planom (PPUG Vukovara), preporuke i planske mjere

- Prijedlog kategorizacije

Službena kategorizacija kulturnih dobara na razini Službe zaštite u RH nije provedena, niti su definirani zajednički (obvezujući) kriteriji i stupnjevi vrednovanja. Stoga su za potrebe ovoga Plana, na temelju dosadašnjih stručnih iskustava i ranije primjenjivane konzervatorske metodologije sastavljeni prijedlozi kategorizacija, koji mogu poslužiti kao orijentacijske okvirne odrednice u postupku valorizacije kulturnih dobara Grada Vukovara.

Tumač kategorija:

- 0(0) međunarodni značaj
 A(I) nacionalni značaj
 B(II) regionalni značaj
 C(III) mikroregionalni značaj (razina županije)
 D(IV) lokalni značaj (razina općine, grada)
 E(V) mjesni značaj (razina pojedinačnog naselja)
 N nekategorizirano (nedovoljno istraženo)

- Izvor

- MK-U Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, Središnji registar, Zagreb
 MK-KOO Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Osijek
 GMV Gradski muzej Vukovar [inventarna Arheološke zbirke]
 Karte Katastarske karte K.O. Vukovar Stari i Vukovar Novi, K.O. Sotin, K.O. Borovo (1863.), m 1:2880; katastarske karte K.O. Vukovar m 1:1000, 1:2000 (1948./55.); ODK m 1:5000; Vojne topografske karte u m 1:50000, sek., Vukovar (1930./1957.)
 Pavičić Pavičić, S. (1940.), Vukovarska župa, Zagreb
 teren podaci terenskih rekognosciranja provedenih za potrebe Plana.

V – VUKOVAR [izvan granica GUP-a]

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Raz. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
V-01	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	Vučedol - "Gradac" i "Trojstvo" [prap./ant.] Vučedol - "Gradac" [prap./srv.] Vučedol - "Trojstvo" [ant./srv.]	[E-183] R-386 [E-554] [E-555]	D-MK	prereg.	0/A	MK-KOO
V-02	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	Vučedol - "Barišičev vinograd" (k.č. 6863, 6870), prema Vukovaru	[Rek-373] E-4511	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-03	Arheološki lokalitet [prap.nekrop.]	Vučedol - "Vujičev vinograd"	[Rek-374] E-4512	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-04	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	Vučedol	[E-924] R-575	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
V-05	Arheološki lokalitet	lok. "Vučedolski surduk"	[P-UP-Io-03-25/3-82] R-676	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
V-06	Arheološki lokalitet [prap./srv.]	Vučedol - novi restaurant	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-07	Arheološki lokalitet [ant.]	Vučedol - "Reissovo salaš" (k.č. 5221, 5223)	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-08	Arheološki lokalitet [prap.]	Vučedol - "Vukasov vinograd" (stare k.č. 4416, 4418), lijevo od ceste za Sotin	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-09	Arheološki lokalitet [prap.]	Vučedol - "Kušičev vinograd" (rudina "Trojstvo"), 1 km nizvodno od Vučedola	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-10	Arheološki park [prap./srv.]	Vučedol – šira zona lokaliteta	u post. zaštite	D-MK	PZ-D	0	MK-KOO
V-11	Arheološki lokalitet [prap.]	Petri-skela, potez od Vučedola do Vukovara	r-563	D-MK	prereg.	N	MK-KOO
V-12	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. PIK - ekonomija Dubrava (I. od Petrovačkog puta)	[Rek-1894] E-4546	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-13	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Liget", Sl. od Trpinjske ceste (lok.	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić /

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VUKOVARA

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Raz. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
		srednj. sela Liget)					karte
V-14	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	JZ. od Trpinjske ceste (lok. srednj. sela Bešenevo)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-15	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	S. od Borova Naselja (lok. srednj. sela Nozdra)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-16	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Đergaj", J. od Vinkovačke ceste (lok. srednj. sela Đerge)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-17	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Lužca, na obali Vuke (lok. srednj. sela Pulja)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-18	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	JZ. od Dobre vode (lok. srednj. sela Hotišinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-19	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Erovac", JI. od Dobre vode (lok. srednj. sela Herijevac)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-20	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Dukinci", J. od Bogdanovačkog puta, na vrhu "Crepovog dola" (lok. srednj. sela Dukinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-21	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Bogdanovačkog puta na "Supoderici" (lok. srednj. sela Milkovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-22	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Bogdanovačkog puta na "Supoderici" (lok. srednj. sela Obradovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-23	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	lok. "Crkveno Dambovo", SZ. od Petrovačkog puta, kod gradske dep. otpada, (lok. srednj. sela Dumbovo)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-24	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	SZ. od ekonomije Dubrava (lok. srednj. sela Račinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-25	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Sajmišta, uz Negoslavački put (lok. srednj. sela Kosinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-26	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	Jl. od Sajmišta uz Negoslavački put (lok. srednj. sela Sana)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-27	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	2,5 km JI. od Sajmišta, uz Negoslavački put, (lok. srednj. sela Ibran)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-28	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Bokovci", 2 km J. od Dudika, između Negoslavačkog i Grabovskog puta (lok. srednj. sela Bokovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-29	Ladanijska vila Streim	Vučedol	Z-1134	D-MK	trajna zaštita	4(E)	MK-U
V-30	Ladanijska kurija - paviljon Paunović	lok. "Trešnja" (JI. od Petrovačkog puta; J. od ekonomije Dubrava)	E-pl	D-MK	PZ-D	4(E)	teren
V-31	Pravosl. kapela Sv. Prokopija obitelji Paunović	lok. "Trešnja" (JI. od Petrovačkog puta; J. od ekonomije Dubrava)	E-pl	D-MK	PZ-D	4(E)	teren

* **Napomena:** Popis kulturnih dobara koja se nalaze unutar granica GUP-a nije sadržan u ovoj tablici, te će biti elaboriran u GUP-u, nastavljajući se na identifikacijske brojeve s oznakom V-32 i dalje.

S – SOTIN

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
S-01	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	lok. "Srednje polje"	[E-188, 561, 562], R-238	D-MK	prereg.	3(C)	MK-KOO
S-02	Arheološki lokalitet [ant.]	lok. "Cornacum" i "Gradina"	[E-178] R-240	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
S-03	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Zmajevac" (I. od sela)	[Rek-177] [E-553] R-509	D-MK	prereg.	2(B)	MK-KOO
S-04	Arheološki lokalitet [prap.nekrop.]	u mjestu (nelocirano)	[Rek-352] E-4497	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-05	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Božičev vinograd"	[Rek-353] E-4498	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-06	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Gradac"	[Rek-354] E-4499	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-07	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Jarkovac" (uz cestu od Vukovara)	[Rek-355] E-4500	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-08	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	lok. "Kamenac" (na obali Dunava)	[Rek-356] E-4501	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-09	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Kružna peć"	[Rek-357] E-4502	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-10	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Pod selom"	[Rek-358] E-4503	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-11	Arheološki lokalitet [ant.nas.]	"Pod selom" (nelocirano)	[Rek-359] E-4504	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-12	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	"Pod selom" (nelocirano)	[Rek-360] E-4505	D-MK	istraž.	N	MK-KOO

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VUKOVARA

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
S-13	Arheološki lokalitet [ant.nekrop.]	Matice hrvatske 16-18 (ulica za Grabovo)	[Rek-361] E-4506	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-14	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Vručak" (na Dunavu?)	[Rek-1888] E-4510	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-15	Arheološki lokalitet [ant.nas.]	lok. "Vručak" (na Dunavu?)	[Rek-1887] E-4509	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-16	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	lok. "Vručak" (na Dunavu?)	[Rek-1886] E-4508	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-17	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Ilkičev vinograd"(nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-18	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Jurišin vinograd"(nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-19	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Trstenik" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-20	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. usjek naftovoda (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-21	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "zadružna njiva" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-22	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	lok. "Skendra" (SZ. od sela)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-23	Arheološki lokalitet [prap./ant.]	V. Nazora 18	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-24	Arheološki lokalitet [ant.]	F. Tuđmana 12	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-25	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	Vukovarska 38	P-371/5/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-26	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	Vukovarska 46	P-371/6/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-27	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	F. Tuđmana 21	P-371/4/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-28	Stambena zgrada [seces.]	Vukovarska 36	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-29	Župni dvor [klas.]	Kardinala Stepinca	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
S-30	Druš. dom (kuća Königsberg) [hist.]	F. Tuđmana 2	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-31	Stara škola [hist.]	Kardinala Stepinca	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-32	Pošta [seces.]	F. Tuđmana 20	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-33	Žup. crkva Sv. Marije Pomoćnice	Kardinala Stepinca	[E-100], [R-111] Z-1165	D-MK	trajna zaštita	2(B)	MK-U
S-34	Pravosl. cr. Sv. Nikolaja	F. Tuđmana 44/46	P-371/62/94	D-MK	prod. prev.	4(D)	MK-KOO
S-35	Kalvarija	Kardinala Stepinca (uz žup. cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-36	Kapela-poklonac Sv. Marije Pomoćnice	na izvoru l. od sela (obala Dunava)	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-37	Kapela-poklonac BDM	Matice hrvatske 17	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-38	Raspelo [zidano/metalno]	S. Radića 84	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-39	Raspelo [kamen]	Rkt. groblje, Mirogojska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-40	Raspelo [kamen] (spom. Domov. ratu)	Trg sotinskih žrtava (park,sred. sela)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-41	Raspelo [kamen]	Kardinala Stepinca (ispred žup.cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-42	Raspelo [drveno]	F. Tuđmana 44/46 (ispred pravosl. cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-43	Raspelo [drveno]	Pravosl. groblje, Dunavska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-44	Spom.-ploča palim borcima NOB-a	F. Tuđmana 2 (na Društvenom domu)	Rek-1035	D-MK	revizija (ukl.)	5(E)	MK-KOO
S-45	Groblje rkt.	Mirogojska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-46	Groblje pravosl.	Dunavska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-47	Park [u središtu sela]	Trg sotinskih žrtava	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-48	Inventar žup. cr. Marije Pomoćnice	Kardinala Stepinca	[E-90] R-40	D-MK	revizija (uništ.)	2(B)	MK-KOO
S-49	Inventar pravosl. cr. Sv. Nikolaja	F. Tuđmana 44/46	[E-105] R-71	D-MK	revizija (otuđ.)	3(C)	MK-KOO
S-50	Arheološki nalazi [447 predmeta]	Arheološki muzej Zagreb	[Rek-35] E-35	D-MK	prereg.	N	MK-KOO
S-51	Numizmatički nalazi [1937 kom. novca]	lokacija nepoznata	[Rek-36] E-36	D-MK	revizija (nep.)	N	MK-KOO

L - LIPOVAČA

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
L-01	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	S. od sela (lok.srednj.sela Palagar)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-02	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	JZ. od sela (lok.srednj.sela Pačetin)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-03	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	Jl. od sela (lok.srednj. sela Tržac)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-04	Stambena zgrada [seces.]	Sv. Ane 5	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-05	Crkva Sv. Ane	Sv. Ane 30	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-06	Raspelo Sv. Prokopija [kamen]	ugao Sv. Ane / Grobljanska	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-07	Raspelo - rkt. [kamen]	groblje	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-08	Raspelo - pravosl. [kamen]	groblje	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-09	Groblje	S. od sela, uz Bobotski kanal	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren

G – GRABOVO - DIO (OVČARA)

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
G-01	Kurija vlastelinstva Eltz	u središtu sela	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
G-02	Spom.-obilježje Dom. rata	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
G-03	Spom.-ploča Dom. rata	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
G-04	Memorijalno područje - masovna grobnica Ovčara	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	D-MK	PZ-D	1(A)	teren

3.10. Zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata

Sukladno Pravilniku o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata⁵⁸ Planom su određene zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata.

Pod zaštitnom i sigurnosnom zonom vojnih objekata podrazumijevaju se područja s posebnim režimom korištenja, radi zaštite interesa obrane na određenom području i funkcionalnog održavanja vojnog objekta, povećanja njegove sigurnosti kao i opće sigurnosti ljudi i imovine. Zone su označene na grafičkom prikazu 3.3.

3.10.1. Zone zabrane gradnje

U njima je zabranjena bilo kakva gradnja osim objekata za potrebe obrane.

3.10.2. Zone ograničene gradnje

Za vojarnu "Vukovar"

ZONA OGRANIČENE GRADNJE

Definicija zaštitne zone:

1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetske objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektroenergetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
3. Uz vojarnu osigurani nesmetani prolaz min. 10,00 metara koji će se regulirati provedbenim planovima ili urbanističkim projektima.
4. Postojeća stambena naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da njihova namjena nije protivna toč. 1. i 2. definicije ove zaštitne zone.
5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom nižeg reda drugačije određeno.

Za OUP "Trešnja"

ZONA OGRANIČENE GRADNJE (krug polumjera r = 3000 m od osi vojnog objekta)

Definicija zaštitne zone:

1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks i time predstavljaju fizičku prepreku koja bi ometala rad vojnih uređaja.
2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetske objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.

⁵⁸ Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN 175/2003.)

3. Postojeća naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da se širenje usmjerava izvan ove zone.
4. Pojedinačna, individualna gradnja manjih objekata moguća je ovisno od konkretnih uvjeta (konfiguracije terena, karaktera objekta, njihove lokacije, moguće posljedice na rad vojnih uređaja, sigurnost i zaštitu tajnosti).
5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom nižeg reda drugačije određeno.

3.10.3. Zona kontrolirane gradnje

Definicija zaštitne zone krug polumjera $r = 5000$ m od osi vojnog objekta.

Dozvoljena je izgradnja svih objekata osim izgradnje krupnih industrijskih objekata i drugih objekata koji svojim tehničkim, tehnološkim i drugim karakteristikama mogu ometati rad vojnih uređaja i predstavljaju "unosan cilj" napada neprijatelja. Za takvu vrstu građenja potrebna je suglasnost MORH.

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

0. ZNAČENJE POJMOVA KORIŠTENIH U ODREDBAMA

- 0.1. **Grad Vukovar** - označava teritorijalno-upravnu jedinicu kao posebnu jedinicu lokalne samouprave;
- 0.2. **Naziv grad Vukovar** označava naselje Vukovar sa statusom grada;
- 0.3. **Građevinska područja naselja** – odnosi se na građevinska područja svih naselja u sastavu Grada, čini ga prostor namijenjen stalnom i povremenom stanovanju i pratećim funkcijama kao što su: prosvjeta, zdravstvo, kultura, sport, uprava, radne zone, trgovina, servisi i dr, a sastoji se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja;
- 0.4. **Generalni urbanistički plan** (GUP grada Vukovara) je prostorni plan koji se u skladu sa zakonom donosi za građevinsko područje naselja Vukovara, čije su granice određene u ovom prostornom planu uređenja Grada.
- 0.5. **Urbanistički plan uređenja** (UPU) je prostorni plan koji će se, u skladu sa zakonom, donijeti za pojedine prostorne cjeline određene ovim planom. Unutar granica GUP-a obaveza izrade UPU-a odrediti će se tim planom.
- 0.6. **Prostorni plan područja posebnih obilježja** (PPPPO) je prostorni plan što će se donijeti za prostor višenamjenskog kanala Dunav – Sava.
- 0.7. **Izgrađene strukture izvan naselja su:**
  - a) građevinska područja izdvojena od građevinskog područja naselja koja se razgraničuju na:
    - **gospodarsku namjenu**
    - **turistička namjena**
    - **sportsko-rekreacijsku namjenu**
    - **izdvojeni postojeći i planirani dijelovi građevinskih područja naselja**
  - b) prostori izvan građevinskog područja naselja na kojima se planira izgradnja u skladu sa zakonom, posebnim propisima i ovim Odredbama.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA

1.0. Korištenje i namjena prostora

- 1.0.1. Razgraničenje prostora za građevinska područja naselja, površina za razvoj izvan naselja, šuma, poljoprivrednih površina, vodotoka i voda te prometnih površina prikazano je u kartografskom prikazu 1. - Korištenje i namjena prostora – prostor za razvoj i uređenje te promet u mjerilu 1:25000.
- 1.0.2. Na kartografskim prikazima broj 4. građevinska područja naselja u mjerilu 1:5000 su detaljno razgraničene namjene za koje se planom to posebno želi ili može istaći.
- 1.0.3. Za sam grad Vukovar i namjene će se odrediti GUP-om u skladu s prikazima ovog plana u mjerilu 1:25000.

1.1. Razvoj i uređenje naselja

- 1.1.1. Razgraničenje građevinskih područja naselja od ostalog prostora je određeno u pravilu granicama postojećih čestica ili na osnovi drugih elemenata od značaja za pojedinu namjenu (dubina čestice, oblik i sl.) kao i postojećim ograničavajućim elementima u prostoru (infrastrukturni koridori – dalekovodi i sl.).
Građevinsko područje naselja je prostor namijenjen razvoju, gradnji i uređenju svih sadržaja značajnih za život u pojedinom naselju.

- 1.1.2. Kartografskim prikazom korištenja i namjene prostora mjerila 1:25000 posebno su označeni izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja naselja.
- 1.1.3. Razgraničenje zona svih namjena u postupku izdavanja lokacijskih dozvola i pri izradi planova užih područja vrši se na osnovi namjene površina i granica građevinskih područja naselja uz uvažavanje stvarnog stanja na terenu i vlasničkih odnosa. To se odnosi i na prometne koridore, uz uvažavanje propisanih njihovih minimalnih širina.
- 1.1.4. Za gospodarsku namjenu su određeni postojeći i novi prostori u kojima će se odvijati proizvodna, servisna, skladišna i trgovačka djelatnost u funkciji osnovne namjene pojedine zone. Granice ovih zona određene su u pravilu granicama čestica ili koridorima prometne i komunalne infrastrukture na prikazima građevinskih područja.
- 1.1.5. Za stambenu namjenu su određene zone unutar naselja, a u njima se mogu graditi i sadržaji drugih namjena.
- 1.1.6. Za sportsko rekreacijsku namjenu su određeni postojeći i novi prostori u kojima se mogu uređivati i graditi sportska i dječja igrališta i zgrade sa svlačionicama, upravom i ugostiteljskim i smještajnim objektima te parkirališta. U sklopu zona mogu se graditi površine za one sadržaje što upotpunjuju osnovnu namjenu.
- 1.1.7. Kod izdavanja odobrenja za gradnju može se odrediti granice građevne čestice tako da u što većoj mjeri odgovaraju postojećem stanju izgrađenih prostora i tehnološkim potrebama.

1.2. Razvoj i uređenje prostora izvan naselja

- 1.2.1. Prostori namijenjeni razvoju i uređenju izvan naselja su oni prostori koji po svojoj namjeni, lokaciji ili veličini nisu dio građevinskog područja naselja, a njihove namjene zahtijevaju određivanje područja za razvoj (građevne čestice) i posebne odredbe za gradnju i uređenje.
- 1.2.2. Posebno su određene sportsko rekreacijske namjene na postojećim i novim lokacijama. Pri određivanju granica građevnih čestica treba voditi računa o postojećem stanju i mogućnostima proširenja. To će se odrediti idejnim rješenjem i odobrenjem za gradnju.
- 1.2.3. U sklopu sportsko-rekreacijskih zona može se graditi, sportska i dječja igrališta i zgrade sa svlačionicama, upravom te ugostiteljskim i smještajnim objektima i parkirališta. U sklopu zona mogu se graditi površine za one sadržaje što upotpunjuju osnovnu namjenu.
- 1.2.4. Lokacije svih postojećih farmi koje se planom zadržavaju su ucrtane u plan. One se mogu proširivati. Nove se mogu graditi prema posebnim uvjetima na poljoprivrednom zemljištu, označenom na kartografskom prikazu 1.1.
- 1.2.5. Postojeće izdvojene dijelove građevinskih područja naselja ne planira se širiti. Iznimka je zona između Vukovara i Vučedola koja će se zaokružiti.
- 1.2.6. Posebno je određena zona Đergaj za gospodarsku namjenu.

1.3. Poljoprivredna tla isključivo osnovne namjene

- 1.3.1. Najviši boniteti tla su u planu određeni kao poljoprivredna tla isključive namjene. To je južni dio prostora Grada. Izdvojena su osobito vrijedna obradiva tla (P1) i ostala obradiva tla (P3).
- 1.3.2. Treba održati integritet neizgrađenog prostora s ciljem zaštite kompaktnosti poljoprivrednih površina.
- 1.3.3. Kod promjene namjene ili mogućnosti obavljanja djelatnosti treba utvrditi učinke (gubitak određene kategorije tla, voda, promjene ili ograničenja u provedbi važećeg režima korištenja – osobito zaštite ili promjene koje će time nestati) te utvrditi mjere za unapređenje odnosno sanaciju.
- 1.3.4. Za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja, zemljišta i unutar građevinskog područja potrebno se, uz prostorno-plansku dokumentaciju, kod izdavanja lokacijskih dozvola pridržavati i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Zakona o poljoprivredi.

1.4. Šume

- 1.4.1. Posebno su izdvojene sve postojeće šume. Njih se ne smije krčiti. Iznimka je zona proširenja Novog groblja.
- 1.4.2. Kao šume posebne namjene su označene šume pod posebnom zaštitom.
- 1.4.3. U prostorima gdje to nije jednoznačno moguće razdvojiti, zajedničkom oznakom su označeni prostori s ostalim poljoprivrednim tлом, šumama i šumskim zemljištem. Detaljno razgraničenje ovih prostora će se odrediti pri izdavanju odobrenja za gradnju ili drugih akata za odobrenje zahvata na ovim područjima.
- 1.4.4. Kroz šume se mogu polagati vodovi infrastrukture, a samo iznimno i prometnice.
- 1.4.5. Planom se omogućuje pošumljavanje neplodnog ili slabo plodnog tla i kao zaštitno zelenilo uz značajnije prometne koridore, te uz vode.

1.5. Vodene površine, vodotoci, akumulacije

- 1.5.1. Određene su vodene površine Dunava s rukavcima Vuke i rukavcima i pritocima.
- 1.5.2. Kod izdavanja odobrenja za gradnju za radove na vodi i uz vodene površine treba voditi računa o njihovom postojećem toku i biološko-ekološkim obilježjima koja treba u maksimalnoj mjeri sačuvati i u budućnosti ili ih revitalizirati tamo gdje su degradirana.
- 1.5.3. Granice javnog vodnog dobra su ucrtane temeljem odluke Državne uprave za vode te Županijske skupštine.
- 1.5.4. Za rijeku Dunav je određen inundacijski prostor trasom obaloutvrde, a za Vuku nasipom. Planira se nastavak određivanja inundacijskog pojasa uz rijeku Dunav, rijeku Vuku, Bobotski kanal i ostala ležišta voda.
- 1.5.5. Za planirani višenamjenski kanal je planom određen rezervat.
- 1.5.6. Akumulacija Grabovo je planom određena u postojećim granicama. Uz akumulaciju Grabovo određen je inundacijski pojas.
- 1.5.7. Planirana je izgradnja akumulacije Dola i akumulacije Bogdanovci koja je djelomično na području Grada Vukovar.
- 1.5.8. Planira se nastavak izgradnje obaloutvrde uz rijeku Dunav nizvodno do Vučedola i kod naselja Sotin.

1.6. Vodocrpilišta

- 1.6.1. Za dobivanje dovoljne količine kvalitetne pitke vode za područje Grada Vukovara potrebno je dovršiti započete istražne radove za cijelo područje, te sprečavati zagađivanje terena na području zaštitnih zona. U planu su označene lokacije površinskog vodozahvata na Dunavu i podzemnog crpilišta Cerić.

1.7. Groblja

- 1.7.1. Određeni su prostori za razvoj svih postojećih vukovarskih groblja, a za Novo gradsko groblje Dubrava predviđen je prostor za širenje i gradnju neophodnih sadržaja, vodeći računa o uklapanju u prostor šume.

1.8. Cestovni promet

- 1.8.1. Kartografskim prikazom korištenja i namjene prostora su određeni i prostori za cestovni promet.
- 1.8.2. Planom su određene dvije varijantne trase nove Podravske magistrale u kategoriji brze državne ceste.
- 1.8.3. Točna trasa i širina koridora planirane državne brze ceste (Podravska magistrala) će se odrediti lokacijskom dozvolom, a za svaku varijantu osiguran je koridor širine 50 m unutar kojega će se odrediti točna trasa.
- 1.8.4. Nakon odabira trase, druge varijante će se izbrisati iz plana.
- 1.8.5. Planirana je nova državna cesta što u zapadnom dijelu Grada povezuje cestu D2 sa D55 i planiranu Podravsku magistralu.

- 1.8.6. Širina koridora državnih županijskih i lokalnih cesta je određena odredbama Zakona o cestama.
 1.8.7. Za autobusni kolodvor lokacija će se odrediti GUP-om
 1.8.8. Planom su određena križanja i prijelazi državnih cesta u dvije razine.

1.9. Željeznički promet

- 1.9.1. Zadržavaju se svi postojeći koridori željezničkih pruga uz osiguranje osnovnih tehničkih zahtjeva za povećanje nivoa usluge i sigurnosti odvijanja prometa.
 1.9.2. Koridori željezničkih pruga planirani su:
  - magistralnu pomoćnu željezničku prugu MP 14 Vinkovci-Borovo-Erdut,
  - pruga II. reda Vukovar – Stari Vukovar.
- 1.9.3. U planu je postojeći koridor pruge II reda sačuvan u cijeloj dužini kroz područje Grada prema jugu.
 1.9.4. Na pojedinim mjestima križanja željezničke pruge s cestovnim prometnicama izvest će se denivelirane prijelaze za sve sudionike u prometu. Oni su označeni na grafičkom prikazu 1.1. i 1.2.
 1.9.5. Na dijelu prostora južno od luke osigurati će se prostor za robno transportno središte vezano na optimalno korištenje svih prometnih robno sustava, a važno za daljnji prostorni razvoj Grada.
 1.9.6. U planu se postojeći putnički željeznički kolodvor u Borovu Naselju zadržava, kao stajalište a obnoviti će stajalište Priljevo-Vukovar uz luku. Prema PPŽ-u je planiran i novi kolodvor u Vukovaru. Za organiziranje gradskog i prigradskog željezničkog prometa, planirana su željeznička stajališta.

1.10. Zračni promet

- 1.10.1. Planirano je koristiti postojeće uzletište i nadalje za sportske avione, poljoprivrednu avijaciju i kao helidrom.

1.11. Posebna namjena

- 1.11.1. Za potrebe obrane, određene su zone posebne namjene. U njima se može graditi u skladu sa propisima o obrani.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

- 2.1.1. Na području Grada su od važnosti za Državu i Županiju sljedeće ceste:
  - planirana brza državna cesta: Županja - Vinkovci - Vukovar, sa spojem na D2.
  - ostale državne ceste D2, D55, D519, D57
  - županijske ceste: Ž4138, Ž 4137, Ž 4150, Ž 4151, Ž 4152 i Ž 4173
- 2.1.2. Željezničke građevine:
  - magistralna pomoćna željeznička pruga MP14, Vinkovci - Borovo - Erdut
  - željeznička pruga II reda 210 Vukovar - Stari Vukovar
- 2.1.3. Građevine riječnog prometa
  - plovni put Dunavom
  - planirani višenamjenski kanal Dunav - Sava
  - postojeća luka Vukovar
  - postojeći granični prijelaz Vukovar
- 2.1.4. Građevine zračnog prometa
  - uzletište "Borovo" u Vukovaru
- 2.1.5. Elektroenergetske građevine
  - planirana termoelektrana Vukovar
  - DV 110 kV TS Ernestinovo - TS Vukovar 2
  - DV 110 kV TE Dalj - TS Vukovar

- DV 110 kV TS Vukovar 2 - TS Nijemci
  - DV 2 x 110 kV TS Vukovar - Nijemci
  - DV 110 kV Nijemci - Šid (nije u funkciji)
  - TS 110/35/10 kV Vukovar 2
- 2.1.6. Građevine za transport nafte i plina
- postojeći magistralni naftovod JANAF s planiranim novim cjevovodom u istom koridoru (Constanza - Omišalj),
  - planiran magistralan plinovod Vinkovci - Vukovar - Osijek.
- 2.1.7. Vodne građevine
- Građevine od važnosti za Državu
- Vodoopskrbni sustav – crpilište Vukovar - Cerić
  - planirani magistralni cjevovod "Vinkovci - Vukovar",
  - sve postojeće i planirane građevine za obranu od poplava na unutarnjim vodotocima, retencije i akumulacije za obranu od poplava,
  - planiran sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda grada Vukovara.
- 2.1.8. Telekomunikacijska mreža
- postojeći komunikacijski čvorovi u Vukovaru, mjesne centrale (UPS) te postojeći i planirani magistralni i mjesni telekomunikacijski vodovi i stupovi GSM. Unutar postojećih lokacija potrebno je smještati uređaje i opremu za buduća proširenja kao i za potrebe drugih TV postaja.
- 2.1.9. Građevine posebne namjene za potrebe obrane
- vojni kompleks "Vukovar" u Vukovaru; vojni kompleks "Trešnja" u Vukovaru, vojni kompleks "Đergaj" kod Vukovara.
- 2.1.10. Druge građevine
- proizvodni, trgovački, kulturni i sportski sadržaji
- 2.1.11. Lokacijske dozvole za građevine od važnosti za državu izdavati će se prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku⁵⁹.

2.2. Građevinska područja naselja

- 2.2.0. Odredbe ovog poglavlja vrijede i za GUP do njegova donošenja.

2.2.1. Osnovni pojmovi

- 2.2.1.1. Podrum je najniža etaža što je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren. Ako građevina ima dva podruma tada drugi podrum mora biti u cjelini ukopan u teren. Na ravnom terenu kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne može biti viša od 1,2 m od kote konačnog zaravnatog terena.
Na kosom terenu kota gornjeg ruba stropne konstrukcije te etaža ne može biti viša od 40 cm od kote konačno zaravnatog terena na višem dijelu a kota konačnog zaravnatog terena ne može biti niža od 20 cm od kote gornjeg ruba temelja na najnižem dijelu.
Podrum koji ispunjava ove uvjete ne ubraja se u maksimalni zadani broj etaža građevine.
- 2.2.1.2. Potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine.
Najveći volumen potkrovlja određen je najvećom visinom nadozida 100 cm, mjerenom u ravnini pročelja građevine i nagibom krova od max. 45 stupnjeva, mjereno u visini nadozida.
U potkrovlju se može planirati samo jedna etaža.
- 2.2.1.3. Tlocrtna izgrađenost čestice, bruto razvijena površina, visina građevine i koeficijent iskoristivosti čestice u smislu ove odluke su određeni na sljedeći način:

⁵⁹ Narodne novine 6/00, 68/03

- Tlocrtna izgrađenost – zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže.
- Bruto-razvijena površina građevine je ukupna površina zatvorenih prostora svih etaža građevine.
- Koeficijent iskoristivosti čestice je odnos između ukupne (bruto) izgrađene površine svih građevina i površine građevne čestice.

2.2.1.4. Ograda građevne čestice niske gradnje može na uličnu stranu imati visinu do 1,5 m, a ona prema susjedima do 2,0 m. Iznimka su ograde za druge namjene čija se visina određuje odobrenjem za gradnju.

2.2.1.5. Građevna čestica je zemljište nužno za redovitu upotrebu građevine i formirane radi provođenja određenog zahvata u prostoru. Građevinska čestica mora imati površinu i oblik koji omogućuje njeno racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog plana ili drugim dokumentima sukladno Zakonu o prostornom uređenju.

2.2.2. Namjene

2.2.2.1. Prilikom formiranja građevinskih područja naselja planom se razlikuju izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja.

Prvenstveno bi trebalo graditi u onim područjima koja se nastavljaju na postojeću izgradnju te postojeću komunalnu i prometnu infrastrukturu.

2.2.2.2. Granice građevinskog područja utvrđene su, na grafičkim prikazima 4.1 do 4.9. u mjerilu 1:5000, u pravilu granicama katastarskih čestica.

2.2.2.3. Na građevinskom području ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom neposredno ili potencijalno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, ili ugrožavale vrijednost čovjekova okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

2.2.2.4. Unutar granice građevinskog područja, zemljište se može parcelirati samo u svrhu osnivanja građevnih čestica.

2.2.2.5. U okviru građevinskih područja naselja mogu se graditi stambene, pomoćne, poslovne građevine, gospodarske građevine, proizvodni pogoni, prateći sadržaji i škole, vrtići, upravne građevine, vjerske građevine, trgovine, turistički, ugostiteljski, komunalni objekti i uređaji, građevine učeničkog i studentskog doma, visokoškolskih ustanova, građevine kulture te ostale građevine koje služe funkcioniranju naselja, bolnice, ambulante, pošte i sportske građevine, prometne i infrastrukturne građevine, javne i zaštitne zelene površine, sportska i rekreacijska igrališta te groblja.

2.2.2.6. Lokacije za nestambene sadržaje su unutar granica građevinskih područja naselja ovim planom diferencirane samo tamo gdje se zna buduća namjena. One se mogu graditi i u drugim dijelovima građevinskog područja naselja. Time se omogućava izbor lokacije u trenutku donošenja odluke o gradnji, kada će se takvi sadržaji graditi u nekom od naselja.

2.2.2.7. Iznimka su one radne zone, zone društvene, sportsko-rekreacijske i parkovne namjene za koje su, radi očuvanja prostora baš za njih, posebno određene granice u sklopu građevinskih područja naselja.

2.2.2.8. Uz stambenu ili poslovno-stambenu građevinu mogu se graditi pomoćne građevine, gospodarske i manje poslovne građevine koje sa stambenom građevinom čine jednu funkcionalnu cjelinu. Za poslovne građevine unutar građevinskih područja naselja primjenjuju se odredbe za nisku stambenu izgradnju utvrđene ovim planom.

2.2.2.9. Mogu se graditi javne i poslovne građevine na zasebnim česticama, a izvan za to namijenjenih zona.

2.2.2.10. Stambenom građevinom smatra se obiteljska kuća višeobiteljska, višestambena građevina i građevina povremenog stanovanja.

2.2.2.11. U naseljima se planira prostorni razvoj uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, obrtništva, rukotvornih vještina i turizma.

2.2.3. Pomoćne građevine

- 2.2.3.1. Pomoćnom građevinom smatra se građevina manjih dimenzija koja se gradi uz ili u sklopu stambene građevine ili manje poslovne građevine na istoj građevnoj čestici, a koristi se kao garaža, spremište, drvarnica ili slično.

2.2.4. Gospodarske građevine

- 2.2.4.1. Gospodarskim građevinama bez izvora zagađenja smatraju se: skladišta, kolnice, sjenici, ljetne kuhinje, spremišta poljoprivrednih proizvoda i sl., a one s izvorima zagađenja su: staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci i sl.
- 2.2.4.2. Manje gospodarske građevine s izvorom zagađenja iz prethodne točke, mogu se graditi na gospodarskom dvorištu u okviru građevne čestice stambene građevine, udaljene od susjednih stambenih građevina i regulacijske linije minimalno 12 m, s tim da sveukupna izgrađenost građevne čestice ne prelazi dozvoljeni postotak izgrađenosti.
- 2.2.4.3. Vrsta stoke i njihov broj trebaju biti primjereni naselju.
- 2.2.4.4. Na području GUP-a grada Vukovara ne mogu se graditi nove gospodarske građevine s izvorima zagađenja.
- 2.2.4.5. Udaljenost gnojišta i gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađeni od drveta mora iznositi od granice susjedne građevne čestice najmanje 5,0 m, a od stambenih i poslovnih građevina min. 15,0 m.
Udaljenost od susjedne granice građevne čestice može biti i manja ukoliko se gnojište izradi kao nepropusno, a zidovi gospodarskih građevina izrade od vatrootpornog materijala.
- 2.2.4.6. Udaljenost gnojišta i gospodarskih građevina od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) ne može biti manja od 20,0 m.
- 2.2.4.7. Pčelinjak do 10 pčelinjih zajednica kojem je izletna strana okrenuta prema tuđem zemljištu ili javnom putu mora biti udaljen od međe tuđeg zemljišta odnosno ruba puta najmanje 10 metara.
Kod pčelinjaka koji ima 11-20 pčelinjih zajednica ova udaljenost treba biti najmanje 20 metara.
Ako u pčelinjaku ima više od 20 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do ruba javnog puta mora biti najmanje 50 metara, a do međe tuđeg zemljišta najmanje 20 metara.
Nije dozvoljeno pčelinjak smještati u blizini željezničke pruge, zračnog pristaništa, tvornica za preradu voća, vinarija, staja i gnojnica.
- 2.2.4.8. Zidovi staje moraju se graditi od negorivog materijala, dok se svinjci i peradarnici, kao i staje za ovce, koze i kuniće mogu podizati od drvene građe. Pod u staji i svinjcu mora biti nepropustan za tekućinu i mora imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu.
- 2.2.4.9. Dno i stijene gnojišta do visine 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala. Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu.
Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje. U pogledu udaljenosti od ostalih građevina i naprava vrijede za jame i silose za osoku jednaki propisi kao za gnojišta.
- 2.2.4.10. Gospodarske građevine s izvorima zagađenja izvan područja GUP-a, ne mogu se graditi u dijelovima građevinskog područja na kojem će to biti regulirano posebnom odlukom Grada.

2.2.5. Manje poslovne građevine

- 2.2.5.1. Manjim poslovnim građevinama smatraju se građevine uredskih, trgovačkih, ugostiteljskih, uslužnih, obrtničkih i proizvodnih djelatnosti manjih kapaciteta:
- Za tihe i čiste djelatnosti, bez opasnosti od požara i eksplozije; krojačke, frizerske, postolarske i fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, kaffei, buffeti i sl.
  - Za bučne djelatnosti: automehaničarske radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, pilane, ugostiteljski objekti s glazbom i sl.

- 2.2.5.2. Manje poslovne građevine mogu se graditi i na zasebnim građevnim česticama ne manjim od 500 m² i ne većim od 3000 m². Uz njih se mogu graditi i pomoćne građevine. Na izdvojenim česticama ne mogu se graditi proizvodne građevine te ostale sa bučnim i djelatnostima što zagađuju okoliš, osim u zoni radno stambene namjene.
- 2.2.5.3. U naseljima se u stambenoj zoni može graditi poslovne građevine maksimalne površine 1000 m² BRP.
- 2.2.5.4. Građevine za bučne djelatnosti trebaju zadovoljiti propise o maksimalno dopuštenoj razini buke.
- 2.2.5.5. Manje poslovne građevine u zonama stambene izgradnje grade se prema uvjetima iz poglavlja 2.2.6.
- 2.2.5.6. Na javnim površinama mogu se postavljati kiosci i pokretne naprave i reklamni panoi prema posebnoj Odluci.
- 2.2.5.7. Uvjeti smještaja manjih poslovnih građevina u stambenim zonama unutar obuhvata GUP-a će se odrediti njegovim provedbenim odredbama.

2.2.6. Veličina i izgrađenost građevnih čestica niske stambene izgradnje te uvjeti oblikovanja i uvjeti smještaja

- 2.2.6.1. Niska stambena izgradnja može biti obiteljska stambena kuća (površine do 400 m² sa najviše 3 stana) te višeobiteljska stambena građevina sa do najviše 6 stanova.
- 2.2.6.2. Niska stambena izgradnja je ona do visine podrum, prizemlje, kat i potkrovlje. Minimalna veličina građevne čestice određuje se za nisku stambenu izgradnju:
- Za izgradnju građevina na slobodnostojeći način minimalne širine 16,0 m i minimalne dubine 22,0 m; udaljenost površine unutar koje se razvija tlocrt građevine ne može biti manja od 1,0 m od susjedne međe, ako se ne izvode otvori na zidu, odnosno 3,0 m ako se izvode otvori,
  - Iznimno se može na udaljenosti od min. 1,0 m izvesti zid od staklene opeke ili fiksna ostakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine 60 x 60 cm.
  - Za izgradnju poluugrađenih građevina minimalna širina građevne čestice je 12,0 m, a minimalna dubina 22,0 m, sa udaljenošću do susjedne čestice min. 3,0 m.
  - Građevine koje se izgrađuju na poluugrađen način jednom svojom stranom se prislanjaju na granicu susjedne bočne građevne čestice.
  - Za izgradnju građevina u nizu (ugrađeni) minimalna širina građevne čestice je 7,0 m, a minimalna dubina 25,0 m.
  - Građevine koje se izgrađuju u nizu moraju se s dvjema bočnim stranama prislanjati na granicu susjednih građevnih čestica, uz susjedne građevine s kojima formiraju niz.
- 2.2.6.3. Maksimalna veličina građevnih čestica može biti 2000 m² za građevine koje su samo stambene namjene. Iznimno ona može biti i veća ako se pri tom racionalno koristi imanje kao jedinstvena gospodarska cjelina.
- 2.2.6.4. Kod pojedinačnih interpolacija rekonstrukcije ili gradnje zamjenskih građevina unutar izgrađenih dijelova naselja, postojeća veličina građevne čestice koja je manja od propisane može se zadržati.
- 2.2.6.5. Maksimalna dubina građevne čestice nije određena, a formirati će se ovisno o potrebama.
- 2.2.6.6. Maksimalna ukupna tlocrtna izgrađenost građevne čestice sa svim građevinama iznosi najviše 40% za slobodnostojeće i dvojne, a maksimalno 50% za nizove. Izuzetno ako se radi o rekonstrukciji gusto izgrađenih dijelova naselja izgrađenost može biti veća, ali ne veća od zatečene.
- 2.2.6.7. Visina za gospodarske i pomoćne građevine može biti najviše podrum, prizemlje i potkrovlje bez nadozida.
- 2.2.6.8. Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovišta, te upotrijebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s okolnim građevinama i krajobrazom.
- 2.2.6.9. Krovišta se u pravilu predviđaju izvesti kosa, a nagib je definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokriva. Mogući su i drugi oblici krova, koji se skladno mogu uklopiti u okoliš.

- 2.2.6.10. U starim dijelovima naselja s vrijednom ruralnom arhitekturom preporučuje se korištenje građevinskih elemenata karakterističnih za tu arhitekturu.
- 2.2.6.11. Teren oko zgrade, potporni zidovi, terase i sl., treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.
- 2.2.6.12. U novim dijelovima naselja minimalna udaljenost građevinske linije od regulacijskog pravca ulica mora biti 5,0 m. Pri interpolacijama može biti i manja, prilagođeno postojećoj izgradnji.
- 2.2.6.13. Najveća dubina zone unutar koje se može graditi niska stambena građevina iznosi 40 m.
- 2.2.6.14. Pri izradi GUP-a, UPU-a ili DPU-a udaljenosti iz točke 2.2.6.12. se mogu odrediti i drugačije.
- 2.2.6.15. Na građevnoj čestici treba odrediti i urediti prostore za smještaj posuda za otpad.
- 2.2.6.16. Potrebe za parkiranjem treba zadovoljiti na vlastitoj građevnoj čestici.

2.2.7. Višestambene građevine

- 2.2.7.1. Višestambene građevine su one sa više od 6 stanova.
- 2.2.7.2. Visina im može biti do podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje (u naseljima izvan granica GUP-a), a u GUP-u do 8 katova odnosno prema odredbama GUP-a. Maksimalna izgrađenost čestice je 30%. Minimalna površina građevne čestice je 1000 m².
- 2.2.7.3. Krovšta mogu biti kosa, ravna ili zaobljena uz uvjet da se skladno uklope u okoliš.
- 2.2.7.4. Udaljenost zgrada od susjednih čestica je minimalno pola visine zgrade ali ne manje od 6,0 m. Iznimno kod gradnje interpolacija može biti i manja ali ne manja od 3 m.
- 2.2.7.5. Kod gradnje se treba pridržavati propisa o sprečavanju arhitektonskih barijera.
- 2.2.7.6. Građevine se mogu graditi i međusobno spojene (poluugrađene i kao niz).
- 2.2.7.7. Minimalno 20% čestice treba biti ozelenjeno.
- 2.2.7.8. Sve potrebe za parkiranjem treba riješiti na istoj građevnoj čestici uređenjem parkirališta ili gradnju garaža. Iznimno se može formirati zasebna čestica za garažu ili parkiralište za više vozila.
- 2.2.7.9. Na građevnoj čestici treba odrediti i urediti prostore za smještaj posuda za otpad.
- 2.2.7.10. Građevne čestice višestambenih građevina mogu biti ograđene.
- 2.2.7.11. U višestambenim građevinama mogu se graditi i poslovni prostori (osim proizvodnih i bučnih) iz točke 2.2.5.1. i poglavlja 2.2.8.
- 2.2.7.12. Za gradnju unutar granica GUP-a će se njegovim odredbama propisati način gradnje višestambenih građevina.

2.2.8. Građevine javne, društvene i poslovne namjene

- 2.2.8.1. Građevine javne i društvene namjene su turističke, odgojno-obrazovne, upravne, uredske, kulturne, socijalne, zdravstvene, vjerske i sl.
- 2.2.8.2. Građevine za javne i društvene djelatnosti mogu se graditi na posebnoj građevnoj čestici ili na čestici sa stambenom građevinom, u sklopu stambene građevine ili u posebnoj građevini uz maksimalnu tlocrtnu izgrađenost 40%, te uz poštivanje standarda i normativa za pojedine namjene.
- 2.2.8.3. Visina građevina može biti podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje u naseljima izvan granica GUP-a, a unutar granica GUP-a, podrum, prizemlje i 4 kata, odnosno prema odredbama GUP-a.
- 2.2.8.4. Na javnim i društvenim građevinama krov se može izvesti ravan, kos, zaobljen itd., ovisno od načina osvijetljenja i tehnološkog procesa u građevini.
- 2.2.8.5. Veličina građevne čestice će se odrediti u skladu s potrebom pojedine građevine. Udaljenost od međe za slobodnostojeće građevine je pola visine zgrade, za prizemne ne manje od 4,0 m.
- 2.2.8.6. Kod gradnje javnih i društvenih građevina se treba pridržavati propisa o sprečavanju arhitektonskih barijera, kako bi se invalidnim osobama omogućio pristup.

- 2.2.8.7. Minimalno 20% građevne čestice javne i društvene namjene mora biti ozelenjeno.
- 2.2.8.8. Na građevnoj čestici treba odrediti i urediti prostore za smještaj posuda za otpad.
- 2.2.8.9. Potrebe za parkiranjem treba riješiti na građevnoj čestici uređenjem parkirališta ili gradnjom garaža, a tek iznimno na posebnom parkiralištu u blizini.

2.2.9. Sportsko-rekreacijska namjena

- 2.2.9.1. U ovim zonama mogu se graditi sadržaji iz točke 1.1.6. prema odredbama poglavlja 4.2. ovih Odredbi.

2.2.10. Društvena i sportsko-rekreacijska namjena

- 2.2.10.1. U ovim zonama mogu se graditi građevine javne i društvene namjene prema odredbi poglavlja 4.1., a sportsko-rekreacijske iz točke 1.1.6. prema odredbama poglavlja 4.2. ovih Odredbi.

2.2.11. Javno-prometne površine

- 2.2.11.1. Javna prometna površina unutar granica građevinskog područja na koju postoji izravni prilaz s građevne čestice ili je uvjet za osnivanje građevne čestice treba se graditi i uređivati kao trg, ulica ili javno parkiralište tako da omogućava vođenje ostale infrastrukture te mora biti vezana na sustav javnih cesta.
- 2.2.11.2. Ulicom se smatra cesta ili put unutar granica građevinskog područja uz koji se formiraju građevne čestice za stambene građevine i na koji građevine imaju izravni pristup.
Ulica mora imati širinu kolnika najmanje 5,50 m za slučaj dviju voznih traka, odnosno 4,5 m za jednosmjerni promet. Ove odredbe se obavezno primjenjuju na novu gradnju.
Kod postojećih ulica kod kojih je kolnik uži, gdje god je to moguće treba ga pri rekonstrukciji proširiti.
- 2.2.11.3. Minimalna udaljenost regulacijske linije od ruba kolnika treba osigurati mogućnost izgradnje odvodnog jarka, usjeka, nogostupa i biciklističkih staza. Iznimno može biti i manja kod postojećih putova.
- 2.2.11.4. Iznimno se uz kolnik ulice može osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu njenu stranu. Ne može se dozvoliti izgradnja građevine i ograda, te podizanje nasada koji bi sprečavali proširenje suviše uskih ulica, uklanjanje oštrog zavoja, odnosno koji bi zatvarali vidno polje i time ometali promet.
- 2.2.11.5. Kolno pješačkom površinom se smatra komunikacija koja služi za pristup građevnim česticama kuća, a nema odvojen kolnik od pločnika. One mogu imati minimalnu širinu od 5,5 m.
Ulična ograda se podiže iza regulacijske linije.
- 2.2.11.6. Uz prometne koridore se mogu graditi samo prateći prometni sadržaji kao što su benzinske postaje, autobusna stajališta, parkirališta, motele itd.
- 2.2.11.7. Izravni prilaz s građevne čestice na javnu prometnu površinu ne može biti uži od 3,0 m.
- 2.2.11.8. Uredene biciklističke staze, izdvojene od kolne površine trebaju imati minimalnu širinu od 0,8 m za jedan smjer vožnje te minimalnu širinu od 1,6 m za dva smjera vožnje. Biciklističke staze koje se vode uz rub kolne površine trebaju imati minimalnu širinu od 1,2 m.
- 2.2.11.9. Minimalna širina uređenog pješačkog hodnika treba biti minimalno 1,2 m.
- 2.2.11.10. Uređena javna parkirališta treba organizirati tako da su minimalne dimenzije parkirališnih mjesta 2,3×5,0 m, dok kolni prolaz mora biti minimalne širine 5,5 m. Uz to mora se osigurati i odgovarajući broj parkirališnih mjesta za vozila invalidnih osoba min. dimenzije 3,0×5,0 m, prema posebnom propisu.
- 2.2.11.11. U koridoru ulica unutar i izvan naselja mogu se postavljati reklamni panoi velikih dimenzija.
- 2.2.11.12. U naseljima se mogu graditi javna parkirališta na posebnim česticama.

- 2.2.11.13. Planom su određeni minimalni normativi za zadovoljenje potreba za parkiranjem, u skladu s namjenom građevine odnosno planiranog sadržaja. Potreban broj parkirališno-garažnih mjesta (PGM) je određen prema sljedećim normativima:
- obiteljska stambena izgradnja 1 PGM/1 stan;
  - višestambeni objekti 1,2 PGM/1 stan;
  - poslovni sadržaji: 15 PGM/1000 m² btto;
  - trgovački sadržaji: 25 PGM/1000 m² btto;
  - industrija i skladište: 1 PGM na 5 zaposlenih ili 8 PGM/1000 m² btto;
  - obrt i servisi: 1 PGM na 3 zaposlena ili 10 PGM/1000 m² btto;
  - sportski tereni i dvorane:
    - 1 PGM na 20 sjedala,
    - 1 PGM za autobus na svakih 500 sjedala;
  - ugostiteljstvo: 30 PGM/1000 m² btto, a za hotele i motele prema kategorizaciji;
  - škole i dječje ustanove: 1 PGM po učionici odnosno grupi djece;
  - zdravstveni sadržaji: jedno parkirališno mjesto za:
    - bolnice, na četiri kreveta ili tri zaposlena u smjeni;
    - za ambulante, poliklinike, domove zdravlja, socijalne ustanove i sl., na tri zaposlena u smjeni.
- 2.2.11.14. Radi poboljšanja kvalitete života invalidnih osoba u koridorima ulica i na ulazima u sve javne i društvene građevine mora se osigurati jednostavnije kretanje invalida, primjenom odredbi Pravilnika o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera.

2.2.12. Planovi užih područja

- 2.2.12.1. Planovima užih područja mogu se odrediti i drugačiji uvjeti od onih navedenih u poglavljima 2.2.5. do 2.2.11.

2.3. Građevine povremenog stanovanja

- 2.3.1. Građevinom povremenog stanovanja smatra se građevina namijenjena stanovanju u kojoj se boravi povremeno s ciljem odmora, rekreacije i obavljanja turističke djelatnosti.
- 2.3.2. Građevine povremenog stanovanja mogu se graditi u građevinskim područjima naselja i u turističkoj zoni Vučedol.
- 2.3.3. Na građevnoj čestici građevina povremenog stanovanja mogu se graditi i pomoćni sadržaji (garaža, drvarnice, ljetna kuhinja).
- 2.3.4. Minimalna površina građevne čestice iznosi 200 m² a minimalna širina je 10 m. Mogu se graditi samo slobodnostojeće građevine.
- 2.3.5. Visina građevina povremenog stanovanja ne može biti veća od podrum, prizemlje i potkrovlje.
- 2.3.6. Maksimalna površina građevne čestice jednaka je onoj iz točke 2.2.6.3.
- 2.3.7. Planovima užih područja mogu se utvrditi i drugačiji uvjeti od navedenih u točkama 2.3.1. do 2.3.6.

2.4. Izgrađene strukture van naselja

Smjernice za građenje izvan građevinskih područja

2.4.1. Objekti infrastrukture

- 2.4.1.1. Izvan građevinskih područja naselja mogu se graditi prometnice, cestovne građevine, energetske i građevine komunalne infrastrukture, telekomunikacijska mreža i odašiljači te građevine za regulaciju vodotoka i vodozaštitu u skladu s poglavljem 6. ovih odredbi.

2.4.2. Rekreativski objekti

- 2.4.2.1. Kada se rekreativski objekti grade izvan građevinskog područja tada to trebaju pretežno biti neizgrađeni prostori.
To mogu biti: šetne i biciklističke staze s odmorištima, trim staze, kampovi, igrališta na otvorenom, prostori za uzgoj konja i konjičke sportove, golf, kupalište uz Dunav, privezi za plovila na rijeci, lovačke, ribarske kuće, veslački i kajak-kanu klubovi, manji ribnjaci, itd.
Površina zgrada može biti do maksimalno 500 m² bto, ako su u funkciji rekreacije na otvorenom. Oblikovno se trebaju uklopiti u okolni prostor. Namjena im može biti za garderobe, sanitarne, klupske i ugostiteljske prostore te za smještaj korisnika.
Visina zgrada može biti najviše do podrum, prizemlje i kat.
- 2.4.2.2. Uz obale Dunava i Vuke te na Adi može se predvidjeti uređenje rekreativskog centra s raznim igralištima, tenis igralištima, prostorima za rekreativske šetnje, jahanje i vožnju bicikla, golf te za lovni turizam sukladno uvjetima i ograničenjima propisanim Zakonom o vodama, Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o šumama i drugim propisima pod čijom je nadležnošću upravljanje navedenim područjima.
- 2.4.2.3. Odobrenja za gradnju za rekreativske objekte mogu se izdati samo na osnovi cjelovitog idejnog rješenja kompleksa koji se namjerava urediti. Pri tom treba voditi računa o očuvanju i uklapanju u vrijednosti krajobraza u kojem se pojedini objekt kani uređivati ili graditi.
- 2.4.2.4. Na rijeci se mogu postavljati pontoni i splavi što služe za turističko-ugostiteljske, veslačke ili izletničko-rekreativske potrebe.
- 2.4.2.5. Sve građevine iz točke 2.4.2.4. trebaju se izraditi kao montažno-demontažne ili pokretne.
- 2.4.2.6. U prostoru uz Vučedol planiran je sportsko-rekreativski kompleks za sadržaje koji će biti i u funkciji turizma.

2.4.3. Objekti za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

- 2.4.3.1. Planom nisu predviđeni prostori za iskorištavanje mineralnih sirovina.
- 2.4.3.2. Nova eksploatacijska polja moguće je odrediti temeljem podataka o istraženim potencijalima, gospodarskim učincima i učincima na prostor i okoliš i to izvan građevinskih područja naselja, izvan prostora postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora te u skladu sa obvezama utvrđenim temeljem provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš.
- 2.4.3.3. Moguće je formirati eksploatacijsko polje za vađenje pijeska iz obnovljivih ležišta korita rijeke Dunav u svrhu tehničkog održavanja rijeke Dunav – čišćenje korita od nanosa prema uvjetima Hrvatskih voda. Pijesak je moguće koristiti u gospodarske svrhe.

2.4.4. Stambeni i gospodarski objekti za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti te za intenzivnu poljoprivrednu djelatnost

- 2.4.4.1. Izvan građevinskih područja se mogu graditi stambeni i gospodarski objekti ako su u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.
- 2.4.4.2. Pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje moraju biti na posjedu primjerene veličine, a za stočarsku i peradarsku proizvodnju iznad minimalnog broja grla.
- 2.4.4.3. Primjerena veličina posjeda na kojem se planira izgradnja građevina izvan naselja u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, ovisno o vrsti i intenzitetu poljoprivredne djelatnosti. Farme se mogu graditi izvan građevinskih područja naselja, kad zbog velikog broja stoke imaju nepovoljan utjecaj na život u naselju.

- 2.4.4.4. Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može planirati izgradnja farme za uzgoj stoke i peradi izvan naselja iznosi 35 uvjetnih grla. Do 35 uvjetnih grla se može uzgajati u Sotinu i Lipovači a u Vukovaru ne mogu se graditi farme. Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1.
- 2.4.4.5. Na farmi je moguća izgradnja stambenih građevina koje se mogu graditi isključivo kao jedinstvena arhitektonsko-oblikovna cjelina s gospodarskim dijelom uz uvjet da im površina ne prelazi 20% ukupno izgrađene površine proizvodnih objekata. U koliko je programom predviđen seoski turizam tada je moguće stambenu površinu povećati samo za onaj dio koji služi smještaju gostiju. Uvjeti se određuju stručnom podlogom za cijeli obuhvat i posjed. Lokacijska dozvola mora se izdati za cijeli obuhvat.
- 2.4.4.6. Farme se ne mogu planirati na:
- zaštićenim područjima prirode i kulturnih dobara,
  - području vodozaštitnih zona i
  - na područjima vrijednih prirodnih predjela i krajolika određena ovim planom,
- Iznimno se na područjima vrijednog krajolika i zaštićenog krajolika mogu planirati ribnjaci s pratećim građevinama u funkciji proizvodnje na način da se uređenjem i korištenjem prostora ne narušavaju prirodne značajke prostora, da se takav zahvat planira ne narušavajući cjelina krajolika te uskladi s uvjetima vodnog gospodarstva.
- 2.4.4.7. Farme za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju osim onih već označenih u planu, mogu se planirati na odgovarajućoj udaljenosti od ruba građevinskog područja naselja kako bi se spriječili negativni utjecaji.

Minimalne udaljenosti mogu biti:

koeficijent	Vrsta stoke	max. KAPACITET ZGRADE (broj grla prema udaljenosti stočarskog gospodarstva od naselja)				
		50 m	100 m	200 m	300 m	400 m
	UDALJENOST OD NASELJA					
	UVJETNA GRILA (više od 35)	50	100	200	400	800 i više
1,00	krave, steone junice	50	100	200	400	800 i više
1,50	bikovi	33	67	133	267	533
0,70	junad 1-2 god.	71	143-	286	571	1142
0,50	junad 6-12 mj.	100	200	400	800	1600
0,25	telad	200	400	800	1600	-
0,30	krmača + prasad	167	303	606	1212	-
0,25	tovne svinje do 6 mj.	200	400	800	1600	-
1,20	teški konji	42	83	166	333	667
1,00	srednje teški konji	50	100	200	400	800
0,70	laki konji	63	125	250	500	1000
0,7	ždrebad	67	133	267	533	1067
0,1	ovce i ovnovi					

- 2.4.4.8. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje može se planirati na temelju podataka o površini poljoprivrednog zemljišta predviđenoj za korištenje, vrstama proizvodnje, broju i veličini građevina s pojašnjenjem njihove namjene, uvjetima prilaza, uvjetima potreba infrastrukture, mjerama zaštite okoliša.
- 2.4.4.9. Građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti izvan naselja mogu se locirati samo na površinama koje se obrađuju i za koje postoji dokaz o gospodarskoj opravdanosti te da se ne može formirati građevinska parcela za te objekte niti smanjivati posjed.
- 2.4.4.10. Stambene građevine te građevine i sadržaji seoskog turizma u funkciji su poljoprivredne proizvodnje, pa se ne mogu graditi na česticama na kojima nisu ranije izgrađene (ili se istovremeno ne grade) građevine i sadržaji gospodarske namjene.
- 2.4.4.11. Pri formiranju čestica za namjene što će se uređivati izvan naselja treba voditi računa o tome da se spriječi daljnje usitnjavanje posjeda, kako bi se stimuliralo poljoprivrednu proizvodnju. U prostornoj koncepciji organizacije gospodarstva i oblikovanju građevina, te upotrijebljenih materijala, treba slijediti principe uklopivosti u ambijent ruralnog krajobraza.

- 2.4.4.12. Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje uz mogućnost izgradnje podruma i kata.
Oblikovanje građevina mora biti u skladu s lokalnim tradicijskim graditeljstvom. Pri tom krov mora biti u pravilu dvostrešan, nagiba 30 - 45°, a drveno krovšte pokriveno crijepom ili šindrom postavlja se na stropnu konstrukciju bez nadozida.
Udaljenost građevine od ostalih međa ne može biti manja od 3,0 m, a iznimno, ako su bez otvora 1,0 m.
- 2.4.4.13. Za gradnju ribnjaka i pratećih građevina treba koristiti tla prikladnih katastarskih kultura. Površina će im se odrediti idejnim rješenjem i odobrenjem za gradnju u ovisnosti od obilježja vodotoka i reljefa.
- 2.4.4.14. U vinogradima i voćnjacima površine najmanje 1500 m² mogu se graditi vinogradarske kućice. Tlocrtna površina im može biti najviše 25 m², a visina podrum i prizemlje.
- 2.4.4.15. Pri gradnji treba valorizirati zaštićena područja, poljoprivredne površine i vinograde u smislu turizma te poljoprivredni krajolik (turističke destinacije, ekološka proizvodnja hrane).

2.4.5. Građevine za potrebe obrane

- 2.4.5.1. Građevine za potrebe obrane gradit će se prema odredbama odgovarajućih propisa.

2.4.6. Zdravstveno lječilišni stacionarni objekti

- 2.4.6.1. Izvan građevinskih područja mogu se graditi zdravstveni lječilišni stacionarni objekti koji po svojoj funkciji ne mogu biti unutar građevinskog područja. Minimalna površina građevne čestice iznosi im 5000 m². Maksimalna tlocrtna izgrađenost čestice je 20%. Maksimalna visina im može biti podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje.

2.5. Površine za razvoj i uređenje izvan naselja

- 2.5.1. Ove Odredbe se odnose na površine za koje su u kartama mjerila 1:5000 određene granice građevinskih područja, a nalaze se izvan granica građevinskih područja naselja.
- 2.5.2. Postojeće farme mogu se širiti i izvan označene zone uz zadovoljavanje odredbi točke 2.4.4.7
Tlocrtna izgrađenost proširenog dijela treba biti u skladu sa postojećom, prema posebnim propisima.
- 2.5.3. U zonama sporta i rekreacije može se uređivati i graditi prema odredbama poglavlja 4.2. ovih Odredbi.
- 2.5.4. Uz farme se mogu graditi klaonice sa pratećim sadržajima (konfencioniranje mesa, kladnjače, prema posebnim uvjetima).
- 2.5.5. U Đergaju je planirana gospodarska zona za proizvodne, skladišne i trgovačke djelatnosti.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

- 3.1. Gospodarske djelatnosti su luka, proizvodne, skladišne, trgovačke i poslovne djelatnosti.
- 3.2. Za Luku Vukovar su određene granice lučkog područja na dvije lokacije sa dva sidrišta.
- 3.3. Planom su predviđene zone za smještaj gospodarskih djelatnosti u sklopu građevinskih područja naselja te na izdvojenim područjima za razvoj gospodarstva obostrano uz planiranu prometnicu u Đergaju. To je označeno na grafičkim prikazima u mjerilu 1:5000. U njima je moguće graditi industrijske, skladišne, upravne i trgovačke prostore, a ne smiju se graditi građevine za stanovanje.
- 3.4. Osnovni uvjet za izgradnju takovih sadržaja je njihova ekološka prihvatljivost u smislu sprečavanja zagađenja okoliša zbog neposredne blizine naselja i poljoprivrednih površina za intenzivnu proizvodnju hrane te radi očuvanja krajobraza.

- 3.5. Smještaj gospodarskih djelatnosti manjih kapaciteta na građevnim česticama površine do 5000 m², moguć je unutar drugih dijelova građevinskih područja naselja.
U stambenim zonama mogu biti u sklopu stambene građevine, ili u zasebnoj građevini na istoj čestici. Na zasebnim građevnim česticama u stambenoj zoni mogu se graditi sve osim onih za proizvodne i bučne, te one djelatnosti s izvorima zagađenja.
Ove građevine mogu se graditi prema odrednicama za visinu, izgrađenost i veličinu čestice koje se primjenjuju za nisku stambenu izgradnju, određenu poglavljem 2.2.6., a za manje poslovne građevine, određene odredbama poglavlja 2.2.5.
- 3.6. Minimalna udaljenost od susjednih međa mora biti pola visine građevine, a za prizemne građevine ne manja od 4 m.
- 3.7. Minimalna udaljenost građevinske linije od regulacijskog pravca ulica mora biti 5 m. DPU-om i UPU-om se ta udaljenost može odrediti i drugačije.
- 3.8. U zoni gospodarskih djelatnosti mogu se izgrađivati samo građevine čiste industrijske i druge proizvodnje, te skladišta, servisi i prodajni prostori koji svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju život u naselju.
- 3.9. Izgrađenost građevne čestice u zoni gospodarskih djelatnosti ne može biti veća od 40% s tim da se od preostalog dijela, minimalno 20% građevne čestice mora urediti kao zelena površina proizvodnog kompleksa.
- 3.10. Uobičajena visina građevina je do podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.
Visina građevine zbog tehnološkog procesa ili drugih razloga može biti i veća, ako se njena opravdanost dokaže arhitektonsko-urbanističkim rješenjem uz posebno vrednovanje u odnosu na karakteristične vizure naselja u kojima će se graditi.
- 3.11. Parkiranje treba riješiti na građevnoj čestici.
- 3.12. Na čestici treba predvidjeti i urediti prostor za smještaj posuda za otpad.
- 3.13. Visina ograde je u pravilu do 2,0 m, a može biti i veća ako to zahtijevaju tehnološke i sigurnosne potrebe.
- 3.14. Odredbe ove točke se ne odnose na gospodarske objekte u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti te za intenzivnu poljoprivrednu djelatnost. Na njih se odnose odredbe poglavlja 2.4.4.
- 3.15. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti na području obuhvata GUP-a odrediti će se tim planom.
- 3.16. Na izdvojenim građevinskim područjima (izvan građevinskih područja naselja) mogu se smještavati samo one gospodarske djelatnosti koje se zbog uvjeta prostorne organizacije i tehnologije proizvodnje ne mogu smjestiti unutar građevinskih područja naselja, odnosno one gospodarske djelatnosti koje nepovoljno utječu na uvjete života u naselju. Obveza je da za smještaj takvih djelatnosti korisnik osigura svu potrebnu prometnu, energetska i komunalnu infrastrukturu.
Na poljoprivrednim površinama izvan naselja mogu se locirati proizvodni poljoprivredno-gospodarski pogoni, farme te poljoprivredno-tehnička dvorišta za poljoprivrednu mehanizaciju.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

4.1. Uvjeti smještaja i gradnje zgrada

- 4.1.1. Planom su posebno izdvojene samo neke površine za društvene djelatnosti i na njih se odnose ove odredbe. Moguća je gradnja građevina ugostiteljske, turističke, kulturne i vjerske namjene, socijalne i zdravstvene zaštite, dvorana za sport, zatvorenih bazena, dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola, domova za smještaj učenika i studenata, te slično.
- 4.1.2. Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar granica građevinskih područja na posebnoj građevnoj čestici ili na čestici sa stambenom građevinom, u sklopu stambene građevine ili u posebnoj građevini uz uvjet da je max. tlocrtna izgrađenost 40%, uz poštivanje standarda i normativa za pojedine namjene.

- 4.1.3. Parkiralište za automobile i bicikle uredit će se prvenstveno na istoj građevnoj čestici, a ako to nije moguće, u neposrednoj blizini.
- 4.1.4. U postojećim građevinama društvenih djelatnosti u pravilu se može zadržati postojeća namjena.
- 4.1.5. Prenamjena jedne u drugu društvenu namjenu je moguća, a moguće je i stambenu namjenu prenamijeniti u društvenu.
- 4.1.6. Od granica susjednih građevnih čestica ove građevine moraju biti udaljene minimalno pola svoje visine.
- 4.1.7. Kada se građevine društvenih djelatnosti grade u zonama stambene namjene primjenjuju se odredbe 2.2.6. i 2.2.8. ovih Odredbi.
- 4.1.8. Uvjeti smještaja i gradnje ovih građevina na području obuhvata GUP-a odrediti će se tim planom.

4.2. Uvjeti uređenja i gradnje sportsko-rekreacijskih građevina

- 4.2.1. Površine unutar kojih se uređuju otvorena i natkrivena igrališta i drugi prostori za sport označene su na kartografskim prikazima sa oznakom (R) – sportsko rekreacijska namjena. Na tim se površinama moraju urediti pristupni putevi, pješačke staze, nadstrešnice, slobodne zelene površine.
- 4.2.2. Graditi se mogu i građevine u funkciji sporta na otvorenom, tj. kao prateći sadržaji: svlačionice, sanitarni čvor, manji ugostiteljski i smještajni prostor i sl.
- 4.2.3. Kod uređenja velikih centara na otvorenom građevine mogu zauzimati najviše do 10% površine zemljišta. Visina im može biti do dvije nadzemne etaže s mogućom izgradnjom podruma.
- 4.2.4. Zatvoreni sportski tereni mogu se graditi kao dvorane i zatvoreni bazeni u zonama sporta i rekreacije (R), kao dvorane za škole, ili u zoni javne i društvene te turističke namjene.
- 4.2.5. Površina građevnih čestica će se odrediti u skladu sa potrebama i vrstom sportsko-rekreacijske aktivnosti.
- 4.2.6. Maksimalna tlocrtna izgrađenost građevne čestice za centre sa zatvorenim sportskim sadržajima može biti:
  - a) za aktivnosti koje zahtijevaju pretežno neizgrađene površine: do 20%
  - b) za dvorane, zatvorene bazene, stadione i slično: do 60%, uz osiguranje parkirališta na posebnoj čestici u neposrednoj blizini.
- 4.2.7. Minimalno 30% čestice mora biti uređeno kao krajobrazno uređen ozelenjen prostor.
- 4.2.8. Parkiranje se može rješavati na istoj čestici ili na zasebnoj građevnoj čestici u neposrednoj blizini.
- 4.2.9. Uvjeti uređenja i gradnje sportsko-rekreacijskih građevina unutar obuhvata GUP-a odrediti će se tim planom.

5. UVJETI GRADNJE NA PODRUČJU VUČEDOLA

- 5.1. Za turističko rekreacijsku zonu Vučedol određena je planom posebna zona. U njoj se može graditi vodeći računa o arheološkim nalazima i značaju kompleksa.
- 5.2. Uvjeti i način gradnje te namjena građevina koje se može graditi na području Vučedola odrediti će se planom užeg područja.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

6.1. Prometni sustav

Sustav ukupne prometne infrastrukture prikazan je na grafičkom prikazu br. 1.2.

6.1.1. Cestovni promet

- 6.1.1.1. Na području Grada sve površine u osnovnoj razini koridora cestovnih prometnica potrebno je dimenzionirati na način i u širinama koje će omogućiti sigurno odvijanje prometa svih vrsta i u svim razdobljima i uvjetima.
Širine kolnika trebaju biti u skladu s odredbama propisa. Preporuča se da ne budu uži od 5,5 m za dvosmjerni, a 4,5 m za jednosmjerni promet.
Iznimno, tamo gdje to zbog lokalnih prilika nije moguće ostvariti, širina kolnika može biti i uža.
Ukoliko lokalne prilike ne omogućavaju izvedbu kolnika i pješačkih hodnika u minimalnim širinama, preporučljivo je urediti jedinstvene pješačko-kolne površine ukupne minimalne širine 5,5 m.
- 6.1.1.2. Pristupni putevi do građevnih čestica moraju biti široki min. 3,0 m i dužine najviše 50,0 m.
- 6.1.1.3. Sva cestovna križanja izvedena u razini potrebno je urediti na način da se obavezno osiguraju zone preglednosti u svim privozima.
- 6.1.1.4. Unutar naselja odnosno građevnih područja treba pješačke hodnike situativno voditi u prometnim koridorima uzduž oba ruba i u širini min. 1,20 m.
- 6.1.1.5. Širina biciklističke staze za jedan smjer vožnje koja se izvodi izdvojeno treba biti min. 0,8 m, a ukoliko se izvodi uz kolnik treba imati zaštitni pojas od kolnika u širini min 0,35 m.
- 6.1.1.6. Na mjestima ugibališta javnog prijevoza za nesmetano i sigurno zadržavanje putnika treba izgraditi perone minimalne širine 2,0 m.
- 6.1.1.7. Kod građevnih čestica uz križanja, ulaz treba u pravilu odrediti sa manje prometno opterećene ceste.
- 6.1.1.8. U skladu s odredbama Zakona o javnim cestama, pri izdavanju odobrenja za gradnju potrebno je zatražiti posebne uvjete Hrvatskih cesta ili Županijske uprave za ceste, kada se radi o gradnji koja je u pojasu širine 25 m za državne, 15 m za županijske te 10 m za lokalne ceste. Širina pojasa je prostor izvan vanjskog ruba građevne čestice ceste.
- 6.1.1.9. Uz koridore javnih cesta van građevinskog područja i u građevinskom području naselja, mogu se graditi građevine za pružanje usluga sudionicima u prometu kao što su:
- benzinske postaje, sa trgovačkim, ugostiteljskim smještajnim i servisnim sadržajima
  - praonice vozila, servisi,
- Minimalno 30% čestice treba biti ozelenjeno.
Navedene građevine uz sve javne ceste moraju imati osiguran prostor za promet u mirovanju u okviru vlastite građevne čestice.
- 6.1.1.10. U koridoru javnih cesta i uz njega izvan naselja mogu se postavljati reklamni panoi na međusobnom razmaku ne manjem od 80 m.
- 6.1.1.11. Kod izvedbe komunalne infrastrukture preporuča se pri određivanju položaja pojedinih instalacija pridržavati sljedećih pravila:
- Kanalizaciju izvoditi ispod kolnika, vodovod i plin u pravilu ispod kolnika ili sa drugim instalacijama ispod pločnika ili unutar zelenog pojasa uz cestu.
  - Ako sve instalacije nije moguće smjestiti unutar građevne čestice ceste, moguće ih je iznimno izvoditi i kroz dvorišta susjednih građevnih čestica.
  - U slučajevima kada se ne radi projekt razmještaja instalacija preporuča se kanalizaciju voditi ispod kolnika, koridore vodovoda i struje locirati s jedne, a koridore plinovoda i telekomunikacija s druge strane kolnika.
  - Međusobne horizontalne i visinske udaljenosti te dubinu ukapanja odrediti će se prema posebnim uvjetima komunalnih tvrtki.
- 6.1.1.12. Broj i lokacija deniveliranih križanja prometnica unutar obuhvata GUP-a odrediti će se tim planom.
- 6.1.1.13. Planom se omogućuje gradnja prijelaza preko državnih cesta izvan građevinskog područja naselja, a za potrebe pristupa poljoprivrednim česticama kojima se gradnjom tih cesta današnji pristupi prekidaju.

6.1.1.14. Biciklističke staze mogu se uređivati u koridoru cesta ili na zasebnim trasama tamo gdje se to ocijeni mogućim, kao što je to trasa uz obalu Dunava od luke u Vukovaru do Vučedola, te od Borova naselja do centra grada.

6.1.2. Željeznički promet

6.1.2.1. Kod rekonstrukcije željezničkih pruga osigurati koridore za magistralnu pomoćnu dvokolosiječnu prugu u širini od 12 m od osi svakog kolosijeka, a za jednokolosiječne pruge II reda u širini od 12 m od osi obostrano.

6.1.2.2. Cestovni i pješački prijelazi željezničke pruge određeni su prema zakonskim odredbama tako da razmak između dva cestovna prijelaza ne smije biti manji od:

- 1500 (1000 m za postojeće) na magistralnoj pomoćnoj pruzi
- 1000 (700 m za postojeće) na pruzi II reda

Razmak između dva pješačka prijelaza ne smije biti manji od:

- 350 m na magistralnoj pomoćnoj pruzi
- 200 m na pruzi II reda.

6.1.2.3. Planom se predviđa teretni kolodvor u zoni luke. Dimenzije i točan položaj će se odrediti GUP-om.

6.1.3. Zračni promet

6.1.3.1. Planom se sadašnjem zračnom uzletištu ne predviđa povećanje kategorije. Moguća je izgradnja pratećih sadržaja koji su vezani na redovno održavanje i servisiranje letjelica, obavljanje poštanskih te robnih usluga, te druge prateće sadržaje.

6.2. Telekomunikacijska mreža

Infrastrukturni sustav pošta i telekomunikacija prikazan je na grafičkom prikazu br. 1.3.

6.2.1. Razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže planira se proširenjem komutacija, te daljnjim razvojem (dogradnjom) mjesnih mreža, sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka grada.

6.2.2. Vodove sustava telekomunikacija treba polagati kabelski ili kao distributivnu kanalizaciju u prvom podzemnom sloju koridora javnih prometnih površina.

6.2.3. Pri polaganju kabela treba ako je to moguće izbjegavati površine kolnika te koristiti pješačke hodnike, razdjelne pojase zelenila i sl. Minimalna širina telekomunikacijskih pojasa je 1,0 m. Mjesna telekomunikacijska mreža u građevinskim područjima u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa. Po potrebi telekomunikacijske vodove graditi s obje strane ulice.

6.2.4. Pri paralelnom vođenju te na mjestima križanja s drugim vrstama vodova komunalne infrastrukture obavezno je poštivati minimalne razmake u situativnom i visinskom smislu odnosno vrijednosti određene propisima.

6.2.5. Telekomunikacijska postrojenja treba locirati u blizini prometnih koridora kako bi na njih bio osiguran jednostavan i neposredan priključak.

6.2.6. Posebnim uvjetima građenja nadležne tvrtke biti će određeni svi detalji polaganja pojasa telekomunikacijskih uređaja za prijenos kao i uvjeti priključenja.

6.2.7. Križanje trase s drugim podzemnim vodovima previdjeti 0,5 m ispod vodova telekomunikacija, a paralelno vođenje na minimalnom odstojanju od 1 m.

6.2.8. Stupovi odašiljača mogu se graditi izvan zaštićenih i izvan prostora guste stambene izgradnje. Na području samog Vukovara će se njihov smještaj odrediti GUP-om.

6.2.9. Na cijelom području Grada predviđena je gradnja mreže kableske TV, te radio i TV sustava.

- 6.2.10. Prilikom polaganja kabela telekomunikacija ili distributivne kanalizacije treba se pridržavati Pravilnika o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture.
- 6.2.11. Koridori telekomunikacijske mreže mogu se koristiti i za kabelsku TV mrežu.
- 6.2.12. Radi zaštite krajobraznih vrijednosti treba gdje god je to moguće koristiti zajedničke antenske stupove za komunikacijske sustave različitih korisnika.

6.3. Sustav plinoopskrbe

Infrastrukturni sustav opskrbe plinom prikazan je na grafičkom prikazu br. 2.1.1.

- 6.3.1. Za plinsku mrežu se osiguravaju pojasi minimalne širine 1,0 m prvenstveno u koridorima javno-prometnih površina.
Situativno moraju biti položeni u skladu s uvjetima za provođenje mjera zaštite od požara i uz poštivanje, ovisno o tlaku, obaveznih udaljenosti od fiksnih građevina i drugih vrsta komunalne infrastrukture odnosno udaljenosti pri križanjima.
- 6.3.2. Minimalni svijetli razmak između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture je jedan metar.
Vertikalni razmak s ostalim komunalnim instalacijama kod križanja određen je s min. 0,5 metara, uz obvezu zaštite polucije na plinovodu.
- 6.3.3. Dubina rova za polaganje plinske cijevi mora biti tolika da se izvede adekvatna pješčana posteljica te da nadsloj iznad cijevi bude minimalno 0,8 metara. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi.
Prijelazi plinovoda ispod prometnica, vodotoka ili željezničkih pruga izvode se obavezno u zaštitnim cijevima.

6.4. Elektroenergetski sustav

Infrastrukturni sustav i mreže energetskeg sustava prikazani su na grafičkom prikazu br. 2.1.2.

6.4.1. Prijenosna 110 kV mreža

- 6.4.1.1. Napajanje električnom energijom postojećih i budućih potrošača planira se iz:
- rekonstruirane TS 110/35/10 kV
  - ostale TS 35/10 kV dalje ostaju u svojoj funkciji kao rezerva za napajanje grada, a u funkciji.
- 6.4.1.2. Građevine dalekovoda ne formiraju svoju građevnu česticu, a prostor ispod dalekovoda može se koristiti i u druge namjene u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova.

6.4.2. Razdjelna 10(20) kV mreža

- 6.4.2.1. Distribucija električne energije do postojećih i planiranih sadržaja vršiti će se na 10 kV naponskom nivou, a za nove potrošače s velikim snagama predviđa se 20 kV naponski nivo. Za njih su predviđena napajanja iz TS 110/35/20/10 kV. Napajanje do novih potrošača vršit će se postojećim i novim 10(20) kV kabelima, a sve u skladu sa zahtijevanom snagom. Lokacije budućih trafostanica 10(20)/0,4 kV i trase 10(20) kV kabela osigurat će se prilikom izdavanja lokacijskih dozvola.
- 6.4.2.2. Odredbe ovog plana odnose se na distribucijsku elektroenergetsku mrežu naponske razine od 10 kV ili više.

6.4.3. Niskonaponska mreža

- 6.4.3.1. Niskonaponska mreža u naseljima će se graditi podzemnim kabelima, a iznimno kao zračna, sa samonosivim kabelskim snopovima na betonskim stupovima ili krovnim stalcima.

- 6.4.3.2. U užem gradskom središtu ili na mjestima gdje se takva mreža ne može ili ne smije izvoditi, iz razloga zaštite spomenika kulture ili povijesne jezgre, treba predvidjeti zamjenu nadzemne niskonaponske mreže podzemnom. Slična rješenja treba primijeniti i kada se radi o građevinama koje imaju potrebe za više energije odnosno većom angažiranom snagom ili se za njih traži veća sigurnost opskrbe električnom energijom. Podzemnu niskonaponsku mrežu izvoditi sustavom ulaz-izlaz ili pomoću glavnih napojnih kabelskih vodova do samostojećih razvodnih ormara od kojih se putem priključaka napajaju pojedini potrošači.

6.4.4. Javna rasvjeta

- 6.4.4.1. Razvode javne rasvjete treba izdvojiti iz energetske građevine u vlasništvu HEP-a, a mjerenje utroška električne energije i upravljanje sklopovima rasvjete predvidjeti u samostojećim mjernorasklopnim ormarima u blizini pripadajućih TS 10(20)/0,4 kV. Napajanje javne rasvjete obavlja se s jednog osiguračkog odvoda na niskonaponskom razvodu. Razvod javne rasvjete treba biti opremljen s do 6 trofaznih niskonaponskih odvoda napajanih preko dva ili više sklopnika, čime je omogućena regulacija rasvjete u dva ili više stupnjeva.
- 6.4.4.2. Javna rasvjeta će se izvoditi kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima ili dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže, na javno-prometnim površinama.
- 6.4.4.3. Kod gradnje niskonaponske mreže na betonskim stupovima moguće je korištenje istog kabelskog snopa i stupova niskonaponske mreže za napajanje javne rasvjete i postavljanje svjetiljki javne rasvjete.

6.5. Sustav odvodnje

Infrastrukturni sustav odvodnje otpadnih voda prikazan je u grafičkom prikazu br. 2.2.2.

- 6.5.1. Mrežu sabirnih cjevovoda i kolektora sustava odvodnje, radi osiguranja sanitarno-higijenskih uvjeta stanovništva te zaštitu podzemnih slojeva od zagađenja, treba graditi prvenstveno u koridorima javnih prometnih površina. Pri tom treba omogućiti gravitacijsku odvodnju s padovima kojima će biti zapriječeni veliki uspori u mreži.
- 6.5.2. Sustav odvodnje grada Vukovara riješen je trima kanalizacijskim sustavima mješovite kanalizacije i uređaja za pročišćavanje. Tako se sve otpadne vode (sanitarne, industrijske i oborinske) prihvaćaju mrežom kanala i transportiraju se prema glavnom odvodnom kanalu s njime prema uređaju za pročišćavanje.
- 6.5.3. Planom su predviđene trase kanala i kolektora te korištenje oba do sada planirana uređaja za pročišćavanje. Planom se alternativno omogućuje izgradnja sustava koji će imati samo jedan uređaj za pročišćavanje za otpadne vode Borova naselja i Vukovara. Predviđene su dvije lokacije istočno od Vučedola te južno od ceste D2, u šumi zapadno od groblja. Za naselja Sotin planira se zaseban uređaj za pročišćavanje. Točna lokacija će se odrediti na osnovu studije utjecaja na okoliš. Otpadne vode iz industrijskih kompleksa moraju se prethodno pročistiti, odnosno dokazati da svojom agresivnošću ne utječu na zagađenje čovjekova okoliša.

6.6. Sustav vodoopskrbe

Infrastrukturni sustav vodoopskrbe prikazan je na grafičkom prikazu br. 2.2.1.

- 6.6.1. Za poboljšanje vodoopskrbnog sustava grada treba:
- 6.6.2. Formiranu mrežu vodoopskrbe grada dovršiti u dijelovima gdje nije izvedena a planski razvoj pojedinih gradskih područja pratiti sa novom vodoopskrbnom mrežom koju treba izvoditi u koridorima planiranih gradskih ulica i prometnica.

6.7. Građevine za opskrbu toplinskom energijom

- 6.7.1. Dijelovi Grada Vukovara će se opskrbljivati toplinskom energijom iz nove toplane na Olajnici. Ona će biti kapaciteta 20 MW kao energent će se koristiti plin, a za rezervni pogon će se koristiti ekstra lako lož ulje.
- 6.7.2. Kod proizvodnje toplinske energije kao energent za nove toplane, pored prirodnog plina treba ako postoji mogućnost predvidjeti i obnovljivo gorivo (biomasa).
- 6.7.3. Distributivne toplovođe treba odvojiti od internih sustava za grijanje objekata, koristeći toplinske izmjenjivačke podstanice.
- 6.7.4. Projektirana grijanja potrošača toplinske energije obavezno treba predvidjeti mjere potrošnje topline za svakog tarifnog ili povlaštenog kupca ponaosob.

7. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA

7.1. Krajobrazne i prirodne vrijednosti

- 7.1.1. Krajobrazne i prirodne vrijednosti unutar Grada Vukovara su priobalja Dunava i Vuke s pritocima, zatim otok Dunavska Ada, šumska područja te poljoprivredno zemljište, a označene su na grafičkom prikazima:
- 3.1.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – područja posebnih uvjeta korištenja i
- 3.1.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – područja posebnih ograničenja u korištenju.
- 7.1.2. Posebnost ograničenja u korištenju ogleda se u težnji da sa svakom novom intervencijom u prostoru očuva osnovne vrijednosti i ekološku uravnoteženost krajobraza. To se posebno odnosi na regulacije vodotoka, gradnju cesta i puteva, te uređenje staza. Svi ovi elementi trebaju se izvoditi tako da ne degradiraju postojeće vrijednosti krajobraza, jer on je u ovom prostoru temeljna vrijednost.
- 7.1.3. Poljoprivredni krajobraz Grada štiti se od neplanske izgradnje formiranjem građevinskih područja izbjegavajući znatno širenje na najkvalitetnije poljoprivredne površine.
- 7.1.4. Šume se ne može krčiti radi izgradnje, već ih treba očuvati zajedno s livadama uz njihove rubove. Krajobraz uz vodotoke treba očuvati u prirodnom obliku (sprudovi, živice, grmlje, pojedinačna stabla, šumarci), a uz njih je moguće predvidjeti šetne, biciklističke i staze za jahanje.
- 7.1.5. Na području Grada Vukovara prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićen je i upisan u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti samo Posebni rezervat šumske vegetacije - Vukovarske dunavske ade. Zaštićen je 1989. godine.
- 7.1.6. Planom se kao posebne prirodne vrijednosti predlaže zaštititi:
- priobalje Dunava na lijevoj obali,
  - obalu uz Vučedol,
  - cijelu Adu,
  - Šume uz Vuku - Adica
  - prostor starog korita uz Vuku kao značajni krajobraz.
- U tim prostorima ne mogu se graditi nove farme.
- 7.1.7. Za svaku intervenciju i zahvat na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti potrebno je sukladno Zakonu o zaštiti prirode tražiti dopuštenje od nadležnih službi uključivo i službu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Županije.
- 7.1.8. Na ostalim vodotocima, a obzirom na uglavnom sređeno stanje, na njihovom uređenju nije potrebno vršiti značajnije radove osim redovitog tehničkog i gospodarskog održavanja. I u tom slučaju treba izbjegavati kruta tehnička rješenja, te uspostavljati što skladniji odnos voda, obala i obalnog krajobraza. Njeno uklanjanje je moguće samo radi neophodnih radova održavanja vodotoka.

Nije dopušteno njihovo zagađenje, a može ih se koristiti za navodnjavanje. Treba očuvati zadovoljavajuću kakvoću vode, radi opstanka pripadajućih vrsta. U tu svrhu se planira štititi koridor priobalne vegetacije koja će omogućiti održavanje kakvoće vode, raznolikost vrsta i ekološku stabilnost krajobraza.

- 7.1.9. U područjima prirodnog i kultiviranog krajobraza nije dozvoljena nova gradnja, ako se time umanjuju temeljne vrijednosti i kako bi se narušili uvjeti očuvanja vrijednih vizura na povijesne građevine i naselja. Tipologiju naselja i arhitektonsko oblikovanje treba usuglašavati s kvalitetnom tradicijom područja, a nagrđene dijelove naselja treba postupno sanirati.
- 7.1.10. Za gradnju u prostoru u širini od 50 m od ruba šume treba, u postupku ishoda lokacijske dozvole, zatražiti posebne uvjete Hrvatskih šuma.

7.2. Kulturno-povijesne cjeline i vrijednosti

7.2.1. Na području Grada postoje sljedeća kulturna dobra prema **spomeničkim vrstama i tipovima**

	Naselja	Spomeničke vrste														Σ
		Arheološka nalazišta		Civilne građevine				Sakralne građevine			Memorijalne građevine i područja			Kult. kraj.	Pokr. k.d.	
		Arheološki lokaliteti	Potencijalni arh. lokaliteti	Javne zgrade	Stambene zgrade	Stambene zgr. etnol. obilj.	Dvorci, kurije, vile	Crkve i veće kapele	Kapele - poklopci, kalvarije	Raspela	Spomen. obilj.	Groblja	Memorijalna područja	Povijesni parkovi	Inventar i zbirke	
V	Vukovar	20	16	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	39
S	Sotin	24	-	3	1	3	1	2	3	6	1	2	-	1	4	51
L	Lipovača	-	3	-	1	-	-	1	-	3	-	1	-	-	-	9
G	Grabovo-dio	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	4
Σ		44	19	3	2	3	4	4	3	9	3	3	1	1	4	103

7.2.2. Prema pravnom **spomeničkom statusu kulturna dobra su razvrstana:**

	Naselja	Spomenički status						Σ
		Z-zaštićeno (nova rješenja MK)	R-registrirano (stara rješenja KOO)	P-preventiv. zaštićeno	E-evident. Služb. zaštite	Rek- rekonstruirano Služb. zaštite	E-pl- evident. PPUG	
V	Vukovar	1	4	-	3	-	31	39
S	Sotin	1	5	4	15	1	25	51
L	Lipovača	-	-	-	-	-	9	9
G	Grabovo	-	-	-	-	-	4	4
Σ		2	9	4	18	1	69	103

7.2.3. **Planskim mjerama zaštite se određuje:**

	Naselja	Mjere zaštite								Σ
		Trajna zaštita	Preregistracija	Produžetak preventivne zaštite	Istraživanje/ dokumentir.	Revizija	PZ-D (prijedlog zaštite na razini države)	PZ-L (prijedlog zaštite na lokalnoj razini)	ZP (zaštita mjerama Plana)	
V	Vukovar	1	4	-	3	-	6	-	25	39
S	Sotin	1	4	4	13	4	1	3	21	51
L	Lipovača	-	-	-	-	-	-	-	9	9
G	Grabovo	-	-	-	-	-	3	-	1	4
Σ		2	8	4	16	4	10	3	56	103

7.2.4. Spomenika viših vrijednosnih skupina međunarodne vrijednosti (0) je 2, nacionalne 1(A) je 4 i regionalne 2(B) je 3, mikroregionalne/županijske važnosti 3(C) su 2 kulturna dobra, lokalne/općinske 4(B) vrijednosti je 7 kulturnih dobara, a mjesnog značenja 5(E) koji su od važnosti samo na razini pojedinačnog seoskog naselja je čak 27. Nekategoriziranih je 58 elemenata baštine, uglavnom potencijalnih ili nedovoljno istraženih arheoloških lokaliteta koje još nije moguće vrednovati.

Inventarizacija kulturnih dobara prema vrijednosnim **kategorijama i značenju**

Naselja		Prijedlog kategorija [značenje]							Σ
		0(0)-međun. značenje	1(A)-nacion. značenje	2(B)-regional. značenje(Slav)	3(C)-mikror. značenje(žup)	4(D)-lokalno značenje(opć)	5(E)-mjesno značenje(nas)	N-nekategoriz	
V	Vukovar	2	2	-	-	3	-	32	39
S	Sotin	-	1	3	2	2	20	23	51
L	Lipovača	-	-	-	-	-	6	3	9
G	Grabovo - dio	-	1	-	-	2	1	-	4
Σ		2	4	3	2	7	27	58	103

7.2.5. Na državnoj razini [Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku] nužno je štititi 44 kulturna dobra različitih trenutačnih pravnih statusa, ali viših spomeničkih vrijednosti.

Na lokalnoj razini Grada (L-GV) zaštita se utvrđuje za sva ostala kulturna dobra niže vrijednosti (ukupno 59).

Inventarizacija kulturnih dobara prema **nadležnosti zaštite**

Naselja		Prijedlog nadležnosti zaštite		Σ
		D-MK - državna	L-GV - lokalna	
V	Vukovar	14	25	39
S	Sotin	27	24	51
L	Lipovača	-	9	9
G	Grabovo - dio	3	1	4
Σ		44	59	103

7.2.6. Kao sastavni dio Odredbi za provođenje primjenjuju se i popis te mjere zaštite kulturnih dobara iz poglavlja 2.2.4. Plana te Detaljna inventarizacija kulturnih dobara iz Priloga Plana s odgovarajućim planskim obvezama.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

- 8.1. Grad Vukovar je suosnivač "Javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada na području istočne Slavonije" koja bi trebala na jednom mjestu organizirati zbrinjavanje otpada. Lokacija još nije određena.
- 8.2. Postojeći deponij na području Grada planira se sanirati i zatravniti.
- 8.3. Lokaciju postojećeg deponija će se koristiti kao reciklažno dvorište ili za deponij II. kategorije inertnog otpada uz potrebne predradnje.
- 8.4. Mjere postupanja s otpadom su:
  - izbjegavati nastajanje i smanjivati količine proizvedenog otpada,
  - organizirati sortiranje otpada u svrhu smanjivanja količina i volumena otpada,
  - organizirati sakupljanje, odvajanje i odlaganje svih iskoristivih otpadnih tvari (papir, staklo, metal, plastika i dr.),
  - organizirati odvojeno sakupljanje opasnog otpada,
  - unutar domaćinstava odvajati biootpad i kompostirati ga,
  - proizvedeni industrijski neopasni i opasni otpad pravne osobe dužne su sakupljati i predati ovlaštenim sakupljačima uz prateću dokumentaciju i izvješća redovno dostavljati nadležnim državnim službama,
  - upravno tijelo Grada dužno je voditi očevidnik sakupljenog i odloženog komunalnog otpada te krajem kalendarske godine izvješća dostavljati nadležnom uredu unutar kojeg se vodi Katastar emisija u okoliš,
  - divlja odlagališta sanirati i zatvoriti.
- 8.5. Za prikupljanje sekundarnih sirovina odredit će se odgovarajuće lokacije za postavu kontejnera i reciklažno dvorište.

- 8.6. Prilikom nove gradnje treba na građevnoj čestici odrediti i urediti prostor za smještaj posuda za otpad.
- 8.7. Po odabiru lokacije za odlaganje opasnog otpada, na nivou Države, a izvan područja Grada, postojeća sabirna mjesta koristit će se za prikupljanje, obrađivanje i skladištenje, ali ne i za odlaganje.

9. MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

9.1. Opće mjere

- 9.1.1. Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za građevine gospodarskih djelatnosti, potrebno je u skladu s posebnim propisima osigurati mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš (zaštita od buke, zagađenja zraka, vibracija, elektroenergetskog zračenja, pročišćavanje otpadnih voda, tehnološki otpad i sl.)

9.2. Zaštita voda

- 9.2.1. Radi zaštite podzemnih voda potrebno je prilikom izdavanja odobrenja za gradnju propisati i mjere zaštite:
- izgraditi sustave za odvodnju otpadnih voda od vodonepropusnih elemenata,
  - oborinske vode s prometnih površina i parkirališta odvoditi putem slivnika s taložnicama u javnu kanalizaciju,
  - naročitu pažnju posvetiti kod uređenja groblja da se drenažu i odvodnju izvede u kanalizaciju, tj. da se ne ugrožavaju okolna naseljena područja,
  - naročitu pažnju posvetiti kod uređenja lokacije za kratkotrajno skladištenje komunalnog i neopasnog industrijskog, te inertnog otpada kao i mogućeg uređenja odlagališta otpada.
- 9.2.2. Radi zaštite vodotoka i akumulacija a potrebno je kontrolirati sve ispuste i inventarizirati zagađivače.
Vodne površine treba očuvati od zagađenja. Na njima se mogu uređivati ribogojilišta uz maksimalno prilagođavanje prirodnim osobitostima.

9.3. Zaštita od buke

- 9.3.1. Radi zaštite od buke te stvaranja zvučnih barijera potrebna je između željezničke pruge i stambenih dijelova naselja sadnja visokog zelenila. Isto se odnosi na trasu planirane brze državne ceste. Mogu se primijeniti i druge mjere zaštite kao što su zidovi i slično, vodeći računa o tome da ne degradiraju krajobraz.
- 9.3.2. Zaštitu od buke od zračnog uzletišta treba provesti prema ocjeni studije utjecaja na okoliš.
- 9.3.3. Prema rezultatima karte buke predvidjeti će se barijere koje će sprječavati širenje nedozvoljene razine buke u okolni prostor.

9.4. Zaštita tla

- 9.4.1. U građevinskim područjima se do realizacije gradnje treba čuvati i obrađivati poljoprivredno zemljište.
Ne može se planirati gradnja na osobito vrijednom obradivom poljoprivrednom tlu (P1) isključivo osnovne namjene.
Radi proizvodnje zdrave hrane treba poticati obradu njiva, vrtova i voćnjaka i vinograda sa što manje umjetnih zaštitnih sredstava.
- 9.4.2. Osobito vrijedna tla (P1) i ostala poljoprivredna tla (P3) koja nisu obrađena potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni, odnosno, u svrhu zaštite vodnih ekosustava i u svrhu rezervacije prirodnih retencija za prihvatanje poplavnih voda zadržati, kao vlažne livade koje prihvaćanjem poplavnih voda smanjuju opasnost od poplavljanja onih nizvodnih područja gdje ove nanose štete.

9.5. Zaštita zraka

- 9.5.1. Radi zaštite zraka treba kontrolirati rad industrijskih pogona i vrstu goriva te stimulirati korištenje plina kao energenta i u radnim zonama i u naseljima.
- 9.5.2. U području zaštite zraka treba poticati korištenje obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitost, a predviđa se permanentno praćenje kakvoće zraka sa pripadajućim mjerenjem koncentracije peluda.
- 9.5.3. U skladu s odrednicama Zakona o zaštiti zraka (NN 48/95) Grad Vukovar dužan je uspostaviti mrežu za praćenje kakvoće zraka na svom području, odrediti lokacije postaja na područnoj mreži i donijeti program mjerenja kakvoće zraka. Podaci o kakvoći zraka objavljuju se godišnje u glasilu jedinice lokalne samouprave.
Ložišta na kruta i tekuća goriva koristiti racionalno i upotrebljavati gorivo s dozvoljenim postotkom sumpora (manje od 0,55 g/MJ).

9.6. Zaštita životinja

- 9.6.1. S obzirom na to da je Grad s vrijednim šumskim površinama, treba voditi računa o pravilnom gospodarenju lovištima, a sve radi zaštite raznolikosti životinjskih vrsta.
- 9.6.2. Zaštitu ribljih vrsta će se provoditi kontroliranim ribolovom i sprečavanjem zagađenja vode Dunava i Vuke te drugih vodotoka. Za očuvanje biotopa važno je očuvanje vodotoka u prirodnom stanju, sa svim pripadajućim vrstama i životnim zajednicama.

9.7. Mjere posebne zaštite

- 9.7.1. Do donošenja novih propisa o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti potrebno je u suradnji s nadležnim državnim tijelom primjenjivati Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora ("Narodne novine" br. 29/83., 36/85., i 42/86. u dijelu koji nije u suprotnosti s važećim odredbama Zakona o unutarnjim poslovima).
- 9.7.2. Posebni uvjeti i mjere zaštite obuhvaćaju:
- mjere građenja kojima se ograničava gustoća izgradnje, namjena i visina zgrada te njihova međuudaljenost u naseljima,
  - osigurati prohodnost prometnica u slučaju rušenja zgrada,
  - načela provedbe evakuacije stanovništva i materijalnih dobara s diferenciranim pristupom u slučaju nastanka prirodnih nepogoda i u slučaju nastanka ratnih opasnosti,
  - mjere zaštite u cilju osiguranja odgovarajućih građevina i prostora za sklanjanje stanovništva i materijalnih dobara te drugih oblika i potreba u zbrinjavanju stanovništva u slučaju nastanka opasnosti,
  - mjere ograničavanja širenja i ublažavanja posljedica djelovanja opasnosti,
  - mjere spašavanja, sanacije i ponovne uspostave funkcije zgrada, građevina i infrastrukturnih sustava, a posebno osiguranje mogućnosti organizacije prometa u jednoj razini zone dvovisinskih križanja,
  - mjere organizacije i provedbe zaštite za vrijeme trajanja opasnosti.
- 9.7.3. Do donošenja Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, primjenjuju se odredbe PPŽ-a.
Skloništa za sklanjanje stanovništva osnovne zaštite su otpornosti 100-300 kPa, a dopunske zaštite otpornosti 50 kPa. Pri izgradnji skloništa treba uvažavati uvjete racionalnosti građenja, dostupnost skloništa, broj ljudi koji se sklanja, vrste i namjene građevina u kojima se skloništa grade, ugroženost građevine u slučaju nastanka ratnih opasnosti, hidro-geološke uvjete i druge uvjete koji utječu na sigurnost, kvalitetu građenja i održavanje skloništa. Skloništa osnovne i dopunske namjene obvezno se planiraju kao dvonamjenska.

Gradnja podzemnih javnih i komunalnih zgrada obavezno treba dio prostora prilagoditi za potrebe sklanjanja ljudi izuzev ako je sklanjanje osigurano u postojećim ili novim građevinama. Skloništa u područjima obvezne izgradnje ne treba graditi ako:

- sklanjanje stanovništva već je osigurano,
- hidro-geološki uvjeti nisu povoljni – visina podzemnih voda ugrožava sklonište,
- područje je u zoni plavljenja voda,
- lokacija skloništa narušava područje ili građevinu zaštićene prirode ili kulturnih dobara. Područje obvezne izgradnje skloništa i njihov razmještaj utvrđuju se uz suglasnost nadležnog tijela uprave.

9.7.4. Posebito ugrožena područja su područja veće gustoće naseljenosti – gradovi i veća naselja u kojima se nalaze prometna čvorišta i mostovi na državnoj prometnoj mreži, mostovi graničnih prijelaza, državna i prometna, energetska i druga infrastruktura i gospodarske građevine od interesa za Državu i Županiju. Ugrožena područja su područja veće gustoće naseljenosti – naselja u kojima (ili u blizini kojih) se nalaze prometna čvorišta i mostovi, značajna prometna energetska i druga infrastruktura i veće gospodarske građevine od interesa za Županiju. Ostala ugrožena područja obuhvaćaju prostore niže gustoće naseljenosti u kojima se izvan područja naselja nalaze pojedinačne građevine i prostori od interesa za Državu i Županiju.

9.7.5. Broj sklonišnih mjesta u skloništima treba odrediti prema vrsti:

- za porodična skloništa za najmanje 3 osobe,
- za kućna skloništa i skloništa za stambeni blok prema veličini zgrade odnosno skupine zgrada, računajući da se na 50 m² razvijene građevinske (bruto) površine zgrade osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika,
- za skloništa pravnih osoba za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu s više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
- za javna skloništa prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (250 m).

9.7.6. Zaštita od tehnoloških (industrijskih) nesreća temeljem Konvencije o prekograničnim učincima industrijskih nesreća provodi se pri lokaciji opasnih namjena na temelju:

- ocjene rizika i fizičkih značajki prostora,
- ocjene rizika zbog negativnih utjecaja na okoliš uključivo prekogranične učinke,
- ocjenu namjena koje su potencijalni izvor opasnosti,
- određivanje smještaja za nove opasne namjene i namjene postojećih opasnih djelatnosti na primjerenoj udaljenosti za primjenu mjera zaštite od gušće naseljenih područja (sigurnosnih područja oko gradova i naselja),
- obavješćivanja i uključivanja javnosti.

9.7.7. Izrada plana intervencija u zaštiti okoliša obuhvaća određivanje:

- svojstva, količine i smještaja opasnih tvari,
- moguće uzroke nastanka nesreće,
- moguće oblike i sadržaje širenja opasnog zagađenja u prostoru,
- moguće posljedice za ljude i okoliš,
- vrijeme od nastanka nesreće do najveće opasnosti,
- mjere za ograničavanje širenja štetnih utjecaja,
- prostorni razmještaj, broj i gustoću stanovnika na izložbenom području,
- mogućnosti evakuacije.

9.8. Zaštita od požara

9.8.1. Radi sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, njihova međusobna udaljenost mora biti najmanje 4 metra.

Udaljenost može biti i manja ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr., da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.

- 9.8.2. Prislonjene građevine mogu biti odvojene požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta.
- 9.8.3. U slučaju da građevina ima kosu krovnu konstrukciju, vatrootpornosti 90 minuta, požarni zid nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 metara ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine 1 metar ispod pokrova krovišta koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.
- 9.8.4. Pridržavajući se odredbi propisa, planom se omogućuju vatrogasni prilazi do svih građevinskih područja.
- 9.8.5. Lokacijskom dozvolom treba osigurati ostale prilaze i vatrogasne pristupe te površine za rad vatrogasne tehnike u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe (N.N. 35/94).
- 9.8.6. Planom su osigurani koridori cjevovoda za količine vode potrebne za gašenje požara u skladu sa odredbom Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara. (Sl. list 30/91, preuzet Zakonom o normizaciji NN 55/96.).

9.9. Zaštita zračnih koridora

- 9.9.1. Za gradnju u blizini zračnog uzletišta treba poštivati uvjete zaštite utvrđene od Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. Obveza izrade prostornih planova

- 10.1.1. Predviđena je izrada Generalnog urbanističkog plana za urbani prostor grada Vukovara. Granice su mu određene na grafičkim prikazima 4.5.A i 4.5.B.
- 10.1.2. Za urbanističku cjelinu povijesne jezgre grada Vukovara, za arheološku zonu Vučedola i za gospodarsku zonu Đergaj izraditi će se urbanistički planovi uređenja.
- 10.1.3. Granica svih detaljnijih planova u obuhvatu GUP-a odrediti će se tim planom.
- 10.1.4. Do donošenja novih planova, iz prethodnih točaka, na područjima gdje ne postoje važeći planovi, primjenjivat će se odredbe ovog Plana.
- 10.1.5. U području Petri Skele u zoni uz Dunav do Vučedola, treba prije nove gradnje obavezno treba ispitati stabilnost i sanirati teren te osigurati izvedbu infrastrukture. Takva ispitivanja su nužna duž cijelog priobalja ako se u blizini rijeke planira gradnja.
- 10.1.6. Za područje višenamjenskog kanala Dunav – Sava, izraditi će se Prostorni plan područja posebnih obilježja.
- 10.1.7. U turističko rekreacijskoj zoni Vučedol namjena, uvjeti korištenja i zaštita vrijednosti prostora te uvjeti građenja kao i drugi elementi od važnosti za uređenje tog područja odredit će se Urbanističkim planom uređenja
Do donošenja Urbanističkog plana uređenja za Turističko-rekreacijsku zonu Vučedol u toj zoni (građevinskom području) ne mogu se izdavati lokacijske i druge dozvole za gradnju i zahvate u prostoru, ne može se mijenjati postojeća namjena prostora niti vršiti parcelacija zemljišta u svrhu formiranja građevinskih čestica.
Iznimno od prethodne odredbe na tom području, a prije donošenja UPU-a, dozvoljavaju se obnova i rekonstrukcija postojećih legalno izgrađenih objekata u središnjoj zoni postojećih turističkih i rekreacijskih sadržaja uz Dunav (restoran s pratećim sadržajima i Vila Streim u funkciji prezentacije arheološke zone), radovi na arheološkim istraživanjima te izdavanje lokacijskih dozvola unutar granica arheološkog parka i to samo za građevine u funkciji prezentacije arheoloških istraživanja.
- 10.1.8. Do donošenja urbanističkog plana uređenja gospodarske zone Đergaj lokacijske dozvole se mogu izdavati samo za one građevne čestice za koje je osiguran pristup sa postojećih prometnica.

10.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

- 10.2.1. Posebne mjere za poticanje razvoja sadržane su u Planu obnove Vukovara.
- 10.2.2. Pri odlučivanju o gradnji treba poticati gradnju tamo gdje će se popunjavati ili postupno širiti postojeći dijelovi građevinskih područja.
- 10.2.3. Minirana područja treba što hitnije razminirati.
- 10.2.4. Pogranično područje koje obuhvaća i Grad Vukovar je i rubno područje Županije u kojem treba poticati gospodarski razvoj te unapređivati društveni standard i infrastrukturno opremiti s ciljem revitalizacije naselja, gospodarstva i poljodjelstva te provedbom poticajnih ekonomskih mjera razvoja;
- 10.2.5. Za područje Grada Vukovara treba izraditi program revitalizacije s unapređenjem regionalnih funkcija, te posebno programe aktiviranja neiskorištenih gospodarskih potencijala uključivši i radno-industrijske zone s ugaslom proizvodnjom.

10.3. Posebne mjere uz zone posebne namjene i vojne komplekse

- 10.3.1. Zone zabrane i ograničenja izgradnje su prikazane na kartografskom prikazu br. 3.1.2.
- 10.3.2. Postupanje u sigurnosnoj zoni vojnih lokacija – ZONA POSEBNE NAMJENE - ZONA ZABRANJENE IZGRADNJE:
Potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim objekata za potrebe obrane.
- 10.3.3. Postupanje u sigurnosnoj zoni vojnih lokacija – ZONA OGRANIČENE GRADNJE za vojarnu u Vukovaru:
  - 1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
  - 2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetske objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektroenergetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
  - 3. Uz vojarnu osigurani nesmetani prolaz min. 10,00 metara koji će se regulirati provedbenim planovima ili urbanističkim projektima.
  - 4. Postojeća stambena naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da njihova namjena nije protivna toč. 1. i 2. definicije ove zaštitne zone.
  - 5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom nižeg reda drugačije određeno
- 10.3.4. Postupanje u zoni OGRANIČENE GRADNJE za OUP "Trešnja".
  - 1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks i time predstavljaju fizičku prepreku koja bi ometala rad vojnih uređaja.
  - 2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetske objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
  - 3. Postojeća naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da se širenje usmjerava izvan ove zone.
  - 4. Pojedinačna, individualna gradnja manjih objekata moguća je ovisno od konkretnih uvjeta (konfiguracije terena, karaktera objekta, njihove lokacije, moguće posljedice na rad vojnih uređaja, sigurnost i zaštitu tajnosti).
Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom nižeg reda drugačije određeno.

5. Dozvoljena je izgradnja svih objekata osim izgradnje krupnih industrijskih objekata i drugih objekata koji svojim tehničkim, tehnološkim i drugim karakteristikama mogu ometati rad vojnih uređaja i predstavljaju "unosan cilj" napada neprijatelja. Za takvu vrstu građenja potrebna je suglasnost MORH.

10.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

- 10.4.1. Građevine čija je namjena protivna planom određenoj namjeni te građevine koje nisu u skladu s namjenom Plana, mogu se iznimno rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.
- 10.4.2. Neophodni obim rekonstrukcija za poboljšanje uvjeta života građana smatra se:
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonice) uz postojeće stambene građevine, koje iste u svom sastavu ili na postojećoj čestici nemaju izgrađene i to u najvećoj površini od 6,0 m²,
  - preinake u smislu otvaranja vanjskih otvora na postojećim građevinama,
  - konstruktivne sanacije na način zadržavanja osnovnog gabarita građevine,
  - preinake unutarnjeg prostora bez povećanja volumena građevine
  - promjena instalacije, promjena funkcije prostora u okviru postojeće namjene građevine.
  - popravak postojećeg krovšta,
  - izmjena ravnih krovova u kose bez podizanja nadozida,
  - adaptacija tavanškog prostora unutar postojećeg gabarita građevine u stambeni prostor,
  - rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
  - ograde i potporni zidovi radi saniranja terena,
  - priključenje na postojeću komunalnu infrastrukturu (elektro, vodovod, kanalizaciju i plinsku mrežu).
- 10.4.3. Neophodni oblik rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta rada smatra se:
- izmjena uređenja i instalacija vezanih za promjenu tehnoloških rješenja, s tim da se građevine ne mogu dograđivati izvan postojećeg gabarita,
  - promjena namjene poslovnih prostora, ali pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje čovjekova okoliša i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima, ali samo unutar postojećeg gabarita,
  - pretvorba stambenog prostora u poslovne prostorije, ali unutar postojećeg gabarita, prema valjanim propisima,
  - uređenje ili izgradnja sanitarnog čvora na dijelu poslovnog prostora unutar postojećeg gabarita građevine, ukoliko je ista neophodna za poboljšanje uvjeta rada ili uvjetovana promjenom namjene poslovnog prostora.
- 10.4.4. Postojeće gospodarske građevine za držanje stoke u prostoru obuhvata GUP-a ne mogu se proširivati.

11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- 11.1. Nakon stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o donošenju Prostornog plana Općine Vukovar za dio područja unutar granica Grada Vukovara.
- 11.2. Do donošenja novog Generalnog urbanističkog plana grada Vukovara primjenjivat će se važeći Generalni urbanistički plan u dijelu u kojem nije u suprotnosti s ovim planom.
- 11.3. Grad Vukovar će inicirati postizanje dogovora sa susjednim jedinicama lokalne samouprave proisteklih iz bivše Općine Vukovar o zajedničkoj izradi programa održivog razvitka u smislu članka 2. ove Odluke.
- 11.4. Kod prijenosa granica iz kartografskih prikaza Prostornog plana u mjerilu 1:25.000 na podloge u drugim mjerilima dopuštena je prilagodba granica odgovarajućem mjerilu do najviše 5%, osim granica građevinskih područja naselja koje se ne mogu mijenjati.
- 11.5. Detaljno određivanje položaja prometnica, komunalne i energetske infrastrukture unutar koridora određenih Prostornim planom odredit će se detaljnijim planovima uređenja ili lokacijskim dozvolama.

PRILOG:

DETALJNA INVENTARIZACIJA KULTURNIH DOBARA PREMA NASELJIMA

Legenda inventarizacijskih tablica

- **Identifikacijski broj:**

Svako kulturno dobro u granicama ovoga Plana označeno je jedinstvenim identifikacijskim brojem koji se na isti način koristi u: popisnim tablicama, kartama i tekstualnim dijelom Plana.

Kulturna dobra razvrstana su i popisana po naseljima (za svako naselje numeracije su od 01-n), s odgovarajućim slovnim oznakama naselja:

V - Vukovar

S - Sotin

L - Lipovača

G - Grabovo - dio (Ovčara)

- **Kulturno dobro/vrsta, tip**

U tablicama, unutar svakog naselja, kulturna su dobra grupirana po spomeničkim vrstama ili tipovima, a istim je redoslijedom sastavljena i legenda prateće karte:

Arheološka nalazišta

. Arheološki lokaliteti i područja

. Potencijalni arheološki lokaliteti (indikativni toponimi i sl.)

Civilne građevine

. Stambene zgrade (stilskih i etnoloških obilježja)

. Javne zgrade

. Dvorci, kurije i vile

Sakralne građevine

. Crkve i veće kapele

. Kapele-poklonci, kalvarije

. Raspela

Memorijalne građevine i područja

. Spomen-obilježja, spomen-ploče

. Groblja (povijesna)

. Memorijalna područja

Kulturni krajolik

. Parkovi (povijesni)

Pokretna kulturna dobra

. Inventar i zbirke

- **Adresa / lokalitet**

Ovisno o dostupnosti podataka, kulturna su dobra locirana: adresom (ulicom i kućnim brojem), katastarskom česticom, toponimom, opisanim položajem

- **Spomenički status**

Z Zaštićena kulturna dobra - upisana u Listu zaštićenih kulturnih dobara RH

[prema novim/revidiranim rješenjima, Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine]

R Registrirana kulturna dobra [prema ranijim rješenjima Konzervatorskog odjela Osijek]

P Preventivno zaštićena kulturna dobra [zaštita ograničenog vremenskog trajanja]

E Evidentirana kulturna dobra [Konzervatorski odjel Osijek]

Rek Rekognoscirana kulturna dobra [inicijalna evidencija, Konzervatorski odjel Osijek]

E-pl Novoevidentirana kulturna dobra [u postupku izrade ovog Plana]

* Kod kulturnih dobara koja su mijenjala pravni status, u zagradi je naveden i raniji status s odgovarajućim brojem, kako bi se mogla uspostaviti veza sa podacima iz starijih prostornih planova, te s ranije izrađenom konzervatorskom dokumentacijom.

- **Nadležnost zaštite**

Ovisno o spomeničkom statusu i vrijednosti kulturnog dobra, utvrđuje se obveza provođenja mjera zaštite, obnove i održavanja i to:

D-MK: Državna razina - Ministarstvo kulture putem Konzervatorskog odjela Osijek
L-GV: Lokalna razina - Grad Vukovar

- **Mjere zaštite**

prereg. preregistracija, revizija postojećih rješenja, s trajnim upisom na **Z** Listu zaštićenih kulturnih dobara RH, pri Ministarstvu kulture - Upravi za zaštitu kulturne baštine
u post. zašt. u postupku zaštite, pri Ministarstvu kulture - Upravi za zaštitu kulturne baštine
istraž. provođenje istraživanja i dokumentiranja radi određivanja konačnog statusa kulturnog dobra
reviz. revizija statusa (uništena ili otuđena kulturna dobra, gubitak spomeničkih svojstava i druge okolnosti koje mogu biti od utjecaja na pravni status spomenika)
PZ-D prijedlog za zaštitu na državnoj razini (Rješenje donosi Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine)
PZ-L prijedlog za zaštitu na lokalnoj razini (Rješenje donosi Gradsko vijeće)
ZP zaštita Planom (PPUG-Vukovara), preporuke i planske mjere

- **Prijedlog kategorizacije**

Službena kategorizacija kulturnih dobara na razini Službe zaštite u RH nije provedena, niti su definirani zajednički (obvezujući) kriteriji i stupnjevi vrednovanja. Stoga su za potrebe ovoga Plana, na temelju dosadašnjih stručnih iskustava i ranije primjenjivane konzervatorske metodologije sastavljeni prijedlozi kategorizacija, koji mogu poslužiti kao orijentacijske okvirne odrednice u postupku valorizacije kulturnih dobara Grada Vukovara.

Tumač kategorija:

0(0) međunarodni značaj
A(I) nacionalni značaj
B(II) regionalni značaj
C(III) mikroregionalni značaj (razina županije)
D(IV) lokalni značaj (razina općine, grada)
E(V) mjesni značaj (razina pojedinačnog naselja)
N nekategorizirano (nedovoljno istraženo)

- **Izvor**

MK-U Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, Središnji registar, Zagreb
MK-KOO Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Osijek
GMV Gradski muzej Vukovar [inventarna Arheološke zbirke]
Karte Katastarske karte K.O. Vukovar Stari i Vukovar Novi, K.O. Sotin, K.O. Borovo (1863.), m 1:2880; katastarske karte K.O. Vukovar m 1:1000, 1:2000 (1948./55.); ODK m 1:5000; Vojne topografske karte u m 1:50000, sek. Vukovar (1930./1957.)
Pavičić Pavičić, S. (1940.), Vukovarska župa, Zagreb
teren podaci terenskih rekognosciranja provedenih za potrebe Plana.

V – VUKOVAR [izvan granica GUP-a]

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Raz. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
V-01	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	Vučedol - "Gradac" i "Trojstvo" [prap./ant.] Vučedol - "Gradac" [prap./srv.] Vučedol - "Trojstvo" [ant./srv.]	[E-183] R-386 [E-554] [E-555]	D-MK	prereg.	0/A	MK-KOO
V-02	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	Vučedol - "Barišičev vinograd" (k.č. 6863, 6870), prema Vukovaru	[Rek-373] E-4511	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-03	Arheološki lokalitet [prap.nekrop.]	Vučedol – "Vujičev vinograd"	[Rek-374] E-4512	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-04	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	Vučedol	[E-924] R-575	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
V-05	Arheološki lokalitet	lok. "Vučedolski surduk"	[P-UP-lo-03-25/3-82] R-676	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
V-06	Arheološki lokalitet [prap./srv.]	Vučedol - novi restaurant	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-07	Arheološki lokalitet [ant.]	Vučedol - "Reissov salaš" (k.č. 5221, 5223)	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-08	Arheološki lokalitet [prap.]	Vučedol - "Vukasov vinograd" (stare k.č. 4416, 4418), lijevo od ceste za Sotin	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-09	Arheološki lokalitet [prap.]	Vučedol - "Kušičev vinograd" (rudina "Trojstvo"), 1 km nizvodno od Vučedola	E-pl	L-GV	ZP	N	GMV
V-10	Arheološki park [prap./srv.]	Vučedol – šira zona lokaliteta	u post. zaštite	D-MK	PZ-D	0	MK-KOO
V-11	Arheološki lokalitet [prap.]	Petri-skela, potez od Vučedola do Vukovara	r-563	D-MK	prereg.	N	MK-KOO
V-12	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. PIK - ekonomija Dubrava (I. od Petrovačkog puta)	[Rek-1894] E-4546	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-13	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Liget", Sl. od Trpinjske ceste (lok. srednj. sela Liget)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-14	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	JZ. od Trpinjske ceste (lok. srednj. sela Bešenevo)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-15	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	S. od Borova Naselja (lok. srednj. sela Nozdra)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-16	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Đergaj", J. od Vinkovačke ceste (lok. srednj. sela Đerge)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-17	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Lužca, na obali Vuke (lok. srednj. sela Pulja)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-18	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	JZ. od Dobre vode (lok. srednj. sela Hotišinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-19	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Erovac", JI. od Dobre vode (lok. srednj. sela Herijevec)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-20	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Dukinci", J. od Bogdanovačkog puta, na vrhu "Crepovog dola" (lok. srednj. sela Dukinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-21	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Bogdanovačkog puta na "Supoderici" (lok. srednj. sela Milkovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-22	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Bogdanovačkog puta na "Supoderici" (lok. srednj. sela Obradovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-23	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	lok. "Crkveno Dambovo", SZ. od Petrovačkog puta, kod gradske dep. otpada, (lok. srednj. sela Dumbovo)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-24	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	SZ. od ekonomije Dubrava (lok. srednj. sela Račinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-25	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	J. od Sajmišta, uz Negoslavački put (lok. srednj. sela Kosinci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-26	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	Jl. od Sajmišta uz Negoslavački put (lok. srednj. sela Sana)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-27	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	2,5 km Jl. od Sajmišta, uz Negosla-vački put, (lok. srednj. sela Ibran)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-28	Potenc. arh. lokalitet [srv.nas.]	top. "Bokovci", 2 km J. od Dudika, između Negoslavačkog i Grabovskog puta (lok. srednj. sela Bokovci)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
V-29	Ladajnska vila Streim	Vučedol	Z-1134	D-MK	trajna zaštita	4(E)	MK-U
V-30	Ladajnska kurija - paviljon Paunović	lok. "Trešnja" (Jl. od Petrovačkog puta; J. od ekonomije Dubrava)	E-pl	D-MK	PZ-D	4(E)	teren
V-31	Pravosl. kapela Sv. Prokopija obitelji Paunović	lok. "Trešnja" (Jl. od Petrovačkog puta; J. od ekonomije Dubrava)	E-pl	D-MK	PZ-D	4(E)	teren

* **Napomena:** popis kulturnih dobara koja se nalaze unutar granica GUP-a nije sadržan u ovoj tablici, te će biti elaboriran u GUP-u, nastavljajući se na identifikacijske brojeve s oznakom V-32 i dalje.

S – SOTIN

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
S-01	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	lok. "Srednje polje"	[E-188, 561, 562], R-238	D-MK	prereg.	3(C)	MK-KOO
S-02	Arheološki lokalitet [ant.]	lok. "Cornacum" i "Gradina"	[E-178] R-240	D-MK	prereg.	1(A)	MK-KOO
S-03	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Zmajevac" (I. od sela)	[Rek-177] [E-553] R-509	D-MK	prereg.	2(B)	MK-KOO
S-04	Arheološki lokalitet [prap.nekrop.]	u mjestu (nelocirano)	[Rek-352] E-4497	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-05	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Božičev vinograd"	[Rek-353] E-4498	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-06	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Gradac"	[Rek-354] E-4499	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-07	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Jarkovac" (uz cestu od Vukovara)	[Rek-355] E-4500	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-08	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	lok. "Kamenac" (na obali Dunava)	[Rek-356] E-4501	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-09	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Kružna peć"	[Rek-357] E-4502	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-10	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Pod selom"	[Rek-358] E-4503	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-11	Arheološki lokalitet [ant.nas.]	"Pod selom" (nelocirano)	[Rek-359] E-4504	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-12	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	"Pod selom" (nelocirano)	[Rek-360] E-4505	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-13	Arheološki lokalitet [ant.nekrop.]	Matice hrvatske 16-18 (ulica za Grabovo)	[Rek-361] E-4506	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-14	Arheološki lokalitet [prap.nas.]	lok. "Vrućak" (na Dunavu?)	[Rek-1888] E-4510	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-15	Arheološki lokalitet [ant.nas.]	lok. "Vrućak" (na Dunavu?)	[Rek-1887] E-4509	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-16	Arheološki lokalitet [srv.nas.]	lok. "Vrućak" (na Dunavu?)	[Rek-1886] E-4508	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
S-17	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Ilkičev vinograd" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-18	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Jurišin vinograd" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-19	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "Trstenik" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-20	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. usjek naftovoda (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-21	Arheološki lokalitet [prap.]	lok. "zadružna njiva" (nelocirano)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-22	Arheološki lokalitet [prap./ant./srv.]	lok. "Skendra" (SZ. od sela)	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-23	Arheološki lokalitet [prap./ant.]	V. Nazora 18	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-24	Arheološki lokalitet [ant.]	F. Tuđmana 12	E-pl	L-GV	istraž.	N	GMV
S-25	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	Vukovarska 38	P-371/5/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-26	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	Vukovarska 46	P-371/6/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-27	Stambena zgrada [etnol. obilježja]	F. Tuđmana 21	P-371/4/01/98	D-MK	u post. zašt.	5(E)	MK-KOO
S-28	Stambena zgrada [seces.]	Vukovarska 36	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-29	Župni dvor [klas.]	Kardinala Stepinca	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
S-30	Druš. dom (kuća Königsberg) [hist.]	F. Tuđmana 2	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-31	Stara škola [hist.]	Kardinala Stepinca	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-32	Pošta [seces.]	F. Tuđmana 20	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-33	Žup. crkva Sv. Marije Pomoćnice	Kardinala Stepinca	[E-100], [R-111] Z-1165	D-MK	trajna zaštita	2(B)	MK-U
S-34	Pravosl. cr. Sv. Nikolaja	F. Tuđmana 44/46	P-371/62/94	D-MK	prod. prev.	4(D)	MK-KOO
S-35	Kalvarija	Kardinala Stepinca (uz žup. cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-36	Kapela-poklonac Sv. Marije Pomoćnice	na izvoru I. od sela (obala Dunava)	E-pl	L-GV	PZ-L	5(E)	teren
S-37	Kapela-poklonac BDM	Matice hrvatske 17	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-38	Raspelo [zidano/metalno]	S. Radića 84	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-39	Raspelo [kameno]	Rkt. groblje, Mirogojska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-40	Raspelo [kameno] (spom. Domov. ratu)	Trg sotinskih žrtava (park, sred. sela)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-41	Raspelo [kameno]	Kardinala Stepinca (ispred žup. cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-42	Raspelo [drveno]	F. Tuđmana 44/46 (ispred pravosl. cr.)	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-43	Raspelo [drveno]	Pravosl. groblje, Dunavska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-44	Spom.-ploča palim borcima NOB-a	F. Tuđmana 2 (na Društvenom domu)	Rek-1035	D-MK	revizija (ukl.)	5(E)	MK-KOO
S-45	Groblje rkt.	Mirogojska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-46	Groblje pravosl.	Dunavska ul.	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
S-47	Park [u središtu sela]	Trg sotinskih žrtava	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
S-48	Inventar žup. cr. Marije Pomoćnice	Kardinala Stepinca	[E-90] R-40	D-MK	revizija (uništ.)	2(B)	MK-KOO
S-49	Inventar pravosl. cr. Sv. Nikolaja	F. Tuđmana 44/46	[E-105] R-71	D-MK	revizija (otuđ.)	3(C)	MK-KOO
S-50	Arheološki nalazi [447 predmeta]	Arheološki muzej Zagreb	[Rek-35] E-35	D-MK	prereg.	N	MK-KOO
S-51	Numizmatički nalazi [1937 kom. novca]	lokacija nepoznata	[Rek-36] E-36	D-MK	revizija (nep.)	N	MK-KOO

L – LIPOVAČA

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
L-01	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	S. od sela (lok.srednj.sela Palagar)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-02	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	JZ. od sela (lok.srednj.sela Pačetin)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-03	Potenc.arh.lokalitet [srv.nas.]	Jl. od sela (lok.srednj. sela Tržac)	E-pl	L-GV	istraž.	N	Pavičić / karte
L-04	Stambena zgrada [seces.]	Sv. Ane 5	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-05	Crkva Sv. Ane	Sv. Ane 30	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-06	Raspelo Sv. Prokopija [kamen]	ugao Sv. Ane / Grobljanska	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-07	Raspelo - rkt. [kamen]	groblje	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-08	Raspelo - pravosl. [kamen]	groblje	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
L-09	Groblje	S. od sela, uz Bobotski kanal	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren

G – GRABOVO-DIO (OVČARA)

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spom. status	Nadl. zaštite	Adm. mjere zaštite	Prijed. kateg.	Izvor
G-01	Kurija vlastelinstva Eltz	u središtu sela	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
G-02	Spom.-obilježje Dom. rata	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	D-MK	PZ-D	4(D)	teren
G-03	Spom.-ploča Dom. rata	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	L-GV	ZP	5(E)	teren
G-04	Memorijalno područje - masovna grobnica Ovčara	vrh bare Varginac, 1 km l. od sela	E-pl	D-MK	PZ-D	1(A)	teren

POPIS KORIŠTENE DOKUMENTACIJE

1.	Državni plan za zaštitu voda, "Narodne novine" br. 8/99
2.	Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, (NN br. 79/99, 111/00, 98/01)
3.	Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja, "Narodne novine" br. 20/96
4.	Odluka o utvrđivanju slivnih područja, "Narodne novine" br. 20/96
5.	Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga I. i II. reda, "Narodne novine" 64/93 i 92/95
6.	Popisi stanovništva 1981. g., 1991. g. i 2001. g., Državni zavod za statistiku
7.	Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi, moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa, ("Narodne novine" 110/01)
8.	Pravilnik o sadržajima, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, NN 106/98.
9.	Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture, NN br. 88/01
10.	Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, "Narodne novine" br. 55/02
11.	Pravilnik o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede, NN 75/94, 69/97, 78/99
12.	Program prostornog uređenja, NN 50/99
13.	Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1997. g.
14.	Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, NN 139/99
15.	Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99
16.	Uredba o klasifikaciji voda, (NN 77/98)
17.	Uredba o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98)
18.	Zakon o javnim cestama, (NN 100/96 i 76/98)
19.	Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, NNRH 10/97.
20.	Zakon o prostornom uređenju, NN 30/94, 68/98, 35/99, 61/2000, 32/02 i 100/04
21.	Zakon o vodama, "Narodne novine" br. 107/95
22.	Zakon o lovu, (NN 10/94, 22/94, 29/99, 14/01, 4/02)
23.	Zakon o zaštiti prirode, (NN 162/03)
24.	Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata, (NN 175/2003.)
25.	Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99
26.	Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, "Narodne novine" br. 79/99, 111/00, 98/01 i 143/02
27.	Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga I. i II. reda, "Narodne novine" br. 64/93, 92/95 i 49/03
28.	Zakon o potvrđivanju Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN), "Narodne novine" br. 16/98
29.	Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpnja 1997.
30.	Plan i program obnove i razvoja grada Vukovara za period 1.1.2004.-31.12.2008., "Narodne novine" br. 198/03
31.	Kanalizacija Vukovar, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1977.
32.	Kanalizacija Borovo, Idejno rješenje, Hidroprojekt, Zagreb, 1981.
33.	Kanalizacija Vukovar – idejno rješenje, Hidroprojekt – ing, Zagreb, prosinac 2000.
34.	Kanalizacija Borovo – novelacija idejnog rješenja, Hidroprojekt – ing, Zagreb, travanj 1999.
35.	Odluka o utvrđivanju slivnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98 i 5/99
36.	Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98 i 5/99
37.	Odluka o popisu državnih voda, "Narodne novine" br. 20/96
38.	Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1336+084 do km 1333+055 od 8. svibnja 2000.g.,
39.	Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1337+380 do km 1336+084 od 9. lipnja 2000.g.
40.	Odluka o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1338+295 do km 1337+380 od 2. listopada 2000.g.
41.	Odluka o određivanju vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa uz lijevu i desnu obalu rijeke Vuke od km 0+000 do km 1+354 od 17. srpnja 2002.g.
42.	Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, 2-8, str.7. NN 50/99
43.	Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara, Narodne novine 44/01
44.	Zakon o zaštiti zraka, "Narodne novine" br. 178/04
45.	Zakon o otpadu, "Narodne novine" br. 178/04
46.	Pravilnik o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži, "Narodne novine" br. 58/95
47.	Pravilnik o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži, "Narodne novine" br. 58/95
48.	GUP Grada Vukovara ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 15/81, 5/83, 12/83, 1/84, 8/84, 5/87, /91 i "Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije broj: 6/96)
49.	Detaljni regulacijski plan uređenja središnjeg područja Grada Vukovara ("Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije broj: 2/97)
50.	PUP "Tomo Goreta" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 19/88)
51.	PUP "Industrija zone Sajmište" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 9/88)
52.	PUP "Industrijska zona Dolača" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 6/88)
53.	PUP "Vučedol" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 3/90 i 9/90)
54.	PUP "Desna Supoderica" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 12/83, 1/84, 10/90)
55.	PUP "Dobra Voda I." ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 2/88)
56.	PUP "Dobra Voda II" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 10/90)
57.	PUP "Radnička III" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 6/78 i 1/87)
58.	PUP "Kudeljarski trokut" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 7/70, 4/76, 6/87)
59.	PUP "Petri Skela" ("Službeni vjesnik" općine Vukovar broj: 7/70, 8/80, 7/85 i 14/86)